

SLUŽBENI LIST

REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Godina I – Broj 2

Subota, 11. aprila 1992.
SARAJEVO

Akontacija preplate
za 1992. godinu 3.900 dinara
Cijena ovom broju 364 dinara
Žiro-račun 10100-603-1396

7

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O PREUZIMANJU I PRIMJENJIVANJU SAVEZNIH ZAKONA KOJI SE U BOSNI I HERCEGOVINI PRIMJENJUJU KAO REPUBLIČKI ZAKONI

Član 1.

Preuzimaju se i primjenjuju u Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Republika) kao republički zakoni sljedeći savezni zakoni:

I – OBLAST PRIVREDE

1. Privreda i finansije

- 1) Zakon o preduzećima (»Službeni list SFRJ«, br. 77/88, 40/89, 46/90 i 61/90),
- 2) Zakon o zadrugama (»Službeni list SFRJ«, broj 3/90),
- 3) Zakon o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti (»Službeni list SFRJ«, broj 6/76),
- 4) Zakon o prinudnom poravnanju, stečaju i likvidaciji (»Službeni list SFRJ«, broj 84/89),
- 5) Zakon o mjernim jedinicama i mjerilima (»Službeni list SFRJ«, br. 9/84, 18/84, 59/86, 20/89 i 9/90),
- 6) Zakon o standardizaciji – Prečišćeni tekst (»Službeni list SFRJ«, br. 8/91),
- 7) Zakon o kontroli predmeta od dragocjenih metala (»Službeni list SFRJ«, br. 58/81, 59/86, 20/89, 9/90 i 53/91),
- 8) Zakon o društvenom kapitalu (»Službeni list SFRJ«, br. 84/89 i 46/90),
- 9) Zakon o osnovama bezbjednosti transporta naftovodima i plinovodima (»Službeni list SFRJ«, broj 64/73),
- 10) Zakon o zabrani izgradnje nuklearnih elektrana u SFR Jugoslaviji (»Službeni list SFRJ«, broj 35/89),
- 11) Zakon o geološkim istraživanjima od interesa za cijelu zemlju (»Službeni list SFRJ«, broj 63/90),
- 12) Zakon o jedinstvenom načinu utvrđivanja evidentiranja i prikupljanja podataka o rezervama mineralnih sirovina i podzemnih voda i bilansa tih rezervi (»Službeni list SFRJ«, br. 53/77, 24/86 i 17/90),
- 13) Zakon o trgovini (»Službeni list SFRJ«, broj 46/90), osim čl. 16, 17, 18, 24. i 27. do 29,

14) Zakon o mjerama ograničenja tržišta i slobodnog prometa roba i usluga od interesa za cijelu zemlju (»Službeni list SFRJ«, br. 28/75, 54/86 i 73/90),

15) Zakon o sistemu društvene kontrole cijena (»Službeni list SFRJ«, broj 84/89), osim člana 3, člana 5. stav 2. i čl. 7. do 10,

16) Zakon o saveznoj tržišnoj inspekciji (»Službeni list SFRJ«, br. 24/74, 23/80, 22/87, 70/88 i 35/91), osim čl. 8. i 9,

17) Zakon o kontroli kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u spoljno-trgovinskom prometu (»Službeni list SFRJ«, br. 28/75, 70/78, 54/86 i 30/91),

18) Zakon o Narodnoj banci Jugoslavije i jedinstvenom monetarnom poslovanju narodnih banaka republika i narodnih banaka autonomnih pokrajina (»Službeni list SFRJ«, br. 34/89, 88/89 i 61/90),

19) Zakon o bankama i drugim finansijskim organizacijama (»Službeni list SFRJ«, br. 10/89, 40/89, 87/89, 18/90 i 72/90),

20) Zakon o sanaciji, stečaju i likvidnosti banaka i drugih finansijskih organizacija (»Službeni list SFRJ«, br. 84/89 i 63/90) osim čl. 5. do 13,

21) Zakon o privremenim mjerama o pretvaranju dijela kratkoročnih kredita iz primarne emisije u dugoročne kredite (»Službeni list SFRJ«, broj 25/90),

22) Zakon o privremenim mjerama o odgodi vraćanja dijela kredita iz primarne emisije (»Službeni list SFRJ«, broj 26/90),

23) Zakon o privremenoj mjeri o prijevremenoj otplati obaveza po komercijalnim kreditima prema SSSR-u koje su dospjele u 1989. i koje dospjevaju u idućim godinama (»Službeni list SFRJ«, broj 61/90),

24) Zakon o kreditnim odnosima s inostranstvom (»Službeni list SFRJ«, broj 84/90),

25) Zakon o korištenju kredita po Sporazumu o privrednoj i tehničkoj saradnji u izgradnji i rekonstrukciji industrijskih i drugih objekata u SFRJ zaključenom 29. maja 1981. godine između SIV-a, Skupštine SFRJ i Vlade SSSR (»Službeni list SFRJ« broj 18/82),

26) Zakon o zaduživanju u inostranstvu za refinansiranje kredita i uzimanje finansijskih kredita od 1988. do 1996. godine (»Službeni list SFRJ«, br. 31/88, 8/89 i 33/89),

27) Zakon o načinu i uslovima izvršavanja obaveza po kreditima međunarodnih finansijskih organizacija za koje je federacija dala garanciju illi supergaranciju i kreditima iz međudržavnih sporazuma (»Službeni list SFRJ«, broj 43/86),

28) Zakon o uslovima korištenja odobrenih i sklopljenih ugovora o zajmu s međunarodnim finansijskim organizacijama (»Službeni list SFRJ«, broj 37/87),

29) Zakon o carinskoj tarifi (»Službeni list SFRJ«, br. 27/78, 29/83, 7/84, 43/86, 81/87 i 34/89),

- 30) Zakon o plaćanju posebne naknade za izravnjanje poreskog opterećenja uvezene robe (»Službeni list SFRJ«, broj 63/80),
- 31) Zakon o posebnoj taksi na uvezenu robu (»Službeni list SFRJ«, broj 31/70),
- 32) Zakon o osnovama sistema osiguranja imovine i lica (»Službeni list SFRJ«, br. 17/90 i 82/90),
- 33) Zakon o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju (»Službeni list SFRJ«, broj 77/88),
- 34) Zakon o osiguravanju sredstava osnivačkog uloga Federacije u Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju (»Službeni list SFRJ«, br. 41/89, 21/90 i 61/90),
- 35) Zakon o finansiranju osiguranja izvoznih poslova protiv nekomercijalnih rizika (»Službeni list SFRJ«, br. 71/73 i 52/79),
- 36) Zakon o tržištu novca i tržištu kapitala (»Službeni list SFRJ«, broj 64/89),
- 37) Zakon o vrijednosnim papirima (»Službeni list SFRJ«, br. 63/89 i 29/90),
- 38) Zakon o mjenici (»Službeni list SFRJ«, br. 104/46 i »Službeni list SFRJ«, br. 16/65, 54/70 i 57/89),
- 39) Zakon o čeku (»Službeni list SFRJ«, broj 105/46 i »Službeni list SFRJ«, br. 12/65, 50/71 i 52/73),
- 40) Zakon o visini stope zatezne kamate (»Službeni list SFRJ«, broj 57/89),
- 41) Zakon o utvrđivanju ukupnog iznosa sredstava za finansiranje programa modernizacije sistema sigurnosti zračne plovitve od 1989. do 1993. godine (»Službeni list SFRJ«, broj 33/89),
- 42) Zakon o programu modernizacije sistema sigurnosti zračne plovitve od 1989. do 1993. godine (»Službeni list SFRJ«, broj 44/89),
- 43) Zakon o privremenim mjerama o načinu osiguranja sredstava za nabavu aviona za gašenje šumskih i drugih požara i načinu osiguravanja sredstava za upotrebu i održavanje tih aviona, a i aviona koji su za tu svrhu prije nabavljeni (»Službeni list SFRJ«, broj 73/90),
- 44) Zakon o načinu osiguravanja sredstava federacije na ime uloga SFRJ u Sedmom opštem povećanju sredstava Interameričke banke za razvoj (»Službeni list SFRJ«, broj 21/90),
- 45) Zakon o osiguravanju sredstava za sudjelovanje SFRJ u VII popuni sredstava Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA) (do 1994. godine) (»Službeni list SFRJ«, broj 68/84),
- 46) Zakon o osiguravanju sredstava za udio SFR Jugoslavije u Trećoj popuni sredstava Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede (JFAD) od 1990. do 1991. godine (»Službeni list SFRJ«, broj 70/89),
- 47) Zakon o osiguravanju sredstava Federacije na ime uloga SFR Jugoslavije u Četvrtom opštem povećanju kapitala Afričke banke za razvoj (do 1993. godine) (»Službeni list SFRJ«, broj 40/89),
- 48) Zakon o osiguravanju sredstava Federacije za povećanje uloga SFR Jugoslavije u kapitalu Međunarodne finansijske korporacije (IFC) - do 1991. godine (»Službeni list SFRJ«, broj 59/86),
- 49) Zakon o osiguravanju sredstava Federacije na ime članskog uloga SFRJ u osnivački kapital Evropske banke za obnovu i razvoj (»Službeni list SFRJ«, broj 18/91),
- 50) Zakon o primjeni propisa i rješavanju sukoba republičkih i pokrajinskih zakona na području poreza, doprinosa i taksa (»Službeni list SFRJ«, broj 47/83).

2. Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda

- 1) Zakon o zaštiti bilja od bolesti i štetočina koje ugrožavaju cijelu zemlju (»Službeni list SFRJ«, broj 74/89), osim čl. 55, 56. i 57,
- 2) Zakon o priznavanju novostvorenih, odobravanju uvođenja u proizvodnju stranih i zaštiti sorti poljoprivrednog i šumskog bilja (»Službeni list SFRJ«, br. 38/80 i 82/90),
- 3) Zakon o zaštiti životinja od zaraznih bolesti, koje ugrožavaju cijelu zemlju (»Službeni list SFRJ«, br. 43/86 i 53/91),
- 4) Zakon o osnovama režima voda od interesa za dvije ili više republika odnosno autonomnih pokrajina i o međudržavnim vodama (»Službeni list SFRJ«, br. 2/74 i 24/76).

3. Saobraćaj i veze

- 1) Zakon o osnovama bezbjednosti u željezničkom saobraćaju (»Službeni list SFRJ«, broj 26/91), osim člana 3, člana 13. stav 2, člana 25. stav 1, člana 44. stav 1, člana 57. i člana 128. stav 3,
- 2) Zakon o ugovorima o prevozu u željezničkom saobraćaju (»Službeni list SFRJ«, br. 2/74 i 17/90), osim člana 67,
- 3) Zakon o sistemima veza (»Službeni list SFRJ«, br. 41/88, 88/89 i 29/90), osim čl. 3, 5, 7, 25, 26, 28. do 31. i 52. do 54,
- 4) Zakon o poštanskim, telegrafskim i telefonskim uslugama (»Službeni list SFRJ«, broj 2/86),
- 5) Zakon o vazdušnoj plovitvi (»Službeni list SFRJ«, br. 45/86, 24/88 i 80/90), osim člana 70. stav 2,
- 6) Zakon o obaveznim i osnovnim materijalno-pravnim odnosima u vazdušnoj plovitvi (»Službeni list SFRJ«, br. 22/77 i 12/85),
- 7) Zakon o ustanovi za održavanje unutrašnjih plovitih puteva (»Službeni list SFRJ«, br. 50/74, 17/81 i 24/88), osim člana 3. stav 2, člana 4. stav 2. i čl. 16. i 19,
- 8) Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovitvi (»Službeni list SFRJ«, br. 22/77, 13/82, 30/85, 80/89 i 29/90), osim člana 36. stav 2, člana 114. stav 3, čl. 163. do 165, čl. 1015. do 1017, čl. 1038. do 1043. i člana 1045,
- 9) Zakon o Jugoslovenskom registru brodova (»Službeni list SFRJ«, broj 6/89), osim člana 10, člana 11. stav 2, i čl. 21. do 23,
- 10) Zakon o Ustanovi za održavanje pomorskih plovitih puteva (»Službeni list SFRJ«, br. 50/74, 17/81 i 46/88), osim čl. 5, 16, 20. i 21,
- 11) Zakon o obalnom moru i epikontinentalnom pojasu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (»Službeni list SFRJ«, br. 49/87 i 57/89), osim čl. 39. i 40,
- 12) Zakon o prevozu u međunarodnom drumskom saobraćaju (»Službeni list SFRJ«, br. 41/80, 56/80, 3/87, 80/89 i 29/90).

4. Ekonomski odnosi sa inostranstvom i inostrani poslovi

- 1) Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju (»Službeni list SFRJ«, broj 63/89),
- 2) Zakon o privremenim mjerama o izmjenama i dopunama Zakona o spoljnotrgovinskom poslovanju (»Službeni list SFRJ«, broj 11/91),
- 3) Zakon o stranim ulaganjima (»Službeni list SFRJ«, broj 77/88),
- 4) Zakon o slobodnim i carinskim zonama (»Službeni list SFRJ«, broj 3/90),
- 5) Zakon o obavljanju inozemnih poslova iz nadležnosti saveznih organa uprave i saveznih organizacija (»Službeni list SFRJ«, broj 56/81), osim čl. 6. do 8. čl. 16. do 24, člana 27. stav 2. tačka 17), člana 35, člana 42. stav 2. čl. 44, 54, 61, 62, 67. i 74,
- 6) Zakon o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (»Službeni list SFRJ«, br. 5/78, 2/89 i 47/89), kao i savora i sporazuma.

II - OBLAST DRŽAVNE UPRAVE I PRAVOSUĐA

1. Državna uprava

- 1) Zakon o statističkim istraživanjima važnim za cijelu zemlju - Prečišćeni tekst (»Službeni list SFRJ«, br. 39/77, 63/86, 44/89 i 72/90),
- 2) Zakon o jedinstvenoj evidenciji prostornih jedinica (»Službeni list SFRJ«, broj 18/88),
- 3) Zakon o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti (»Službeni list SFRJ«, broj 6/76),
- 4) Zakon o hidrometeorološkim poslovima od interesa za cijelu zemlju (»Službeni list SFRJ«, broj 18/88).

2. Unutrašnji poslovi

- 1) Zakon o osnovama sistema državne bezbjednosti (»Službeni list SFRJ«, br. 15/84 i 42/90) osim čl. 1. do 10, čl. 13, 14, 15, člana 16. stav 2, čl. 17. do 23. i člana 26,

2) Zakon o državljanstvu SFRJ («Službeni list SFRJ», broj 58/76), osim člana 14. stav 1. tačka 4. i stava 2, čl. 25. i 27.

3) Zakon o kretanju i boravku stranaca («Službeni list SFRJ», br. 56/80, 53/85, 30/89 i 53/91) osim člana 11. stav 1. tač. 3. i 4, člana 18. stav 2, člana 22. stav 2, člana 24, člana 26. stav 2, člana 40, člana 41. stav 2, člana 42. stav 2, člana 45. stav 1, člana 46. st. 2. i 4, člana 47, člana 49. stav 1, člana 51. stav 4, člana 53. st. 1. i 2, člana 55. stav 4, člana 56, člana 57. st. 2, 3. i 4. člana 58, člana 61. stav 4, člana 62. st. 2. i 3, člana 64. stav 2, člana 65. stav 2, člana 68. stav 2, člana 73. stav 2, člana 81. stav 3, člana 85. stav 3, člana 95. stav 2, člana 97. stav 2, člana 98. stav 2. i čl. 99. do 103,

4) Zakon o prelazu države granice i kretanju u graničnom pojasu («Službeni list SFRJ», br. 34/79, 56/80 i 53/85) osim čl. 6, 7, 10, člana 20. stav 1, člana 30, člana 33. stav 3, člana 34. stav 4, člana 46, člana 47. stav 2, čl. 48, 49, 50, 51, 57, 67, 68. i 69,

5) Zakon o putnim ispravama državljana SFRJ («Službeni list SFRJ», br. 30/79, 36/79 i 53/85) osim člana 2. stav 2, člana 5. stav 3, člana 12. st. 2. i 3, člana 13. stav 2, člana 21. stav 2, člana 23, člana 25. stav 4, čl. 29, 30, 44. i 46.

6) Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima («Službeni list SFRJ», br. 50/88, 80/89 i 11/91),

7) Zakon o prometu eksplozivnih materija («Službeni list SFRJ», br. 30/85 i 6/89),

8) Zakon o osnovnim podacima za ličnu kartu («Službeni list SFRJ», broj 6/73),

9) Zakon o osnovnim podacima za matične knjige («Službeni list SFRJ», broj 6/73),

10) Zakon o uvođenju jedinstvenog matičnog broja građana («Službeni list SFRJ», broj 58/76),

11) Zakon o jedinstvenom registru stanovništva («Službeni list SFRJ», broj 24/86).

3. Pravosuđe

1) Zakon o postupku za upis u sudski registar («Službeni list SFRJ», br. 13/83 i 17/90),

2) Zakon o izvršnom postupku («Službeni list SFRJ», br. 20/78, 6/82, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90 i 35/91),

3) Zakon o rješavanju sukoba zakona i sukoba nadležnosti u izvršenju kaznenih sankcija («Službeni list SFRJ», broj 13/83),

4) Zakon o privrednim prestupima («Službeni list SFRJ», br. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 i 3/90),

5) Zakon o rješavanju sukoba zakona o propisima drugih zemalja u određenim odnosima («Službeni list SFRJ», br. 43/82 i 72/82),

6) Zakon o rješavanju sukoba zakona i nadležnosti u statusnim, porodičnim i nasljednim odnosima («Službeni list SFRJ», broj 9/79).

III – OBLAST ZDRAVSTVA, RADA I SOCIJALNE ZAŠTITE

1. Zdravstvo

1) Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva («Službeni list SFRJ», br. 22/78 i 18/88),

2) Zakon o uslovima za uzimanje i presađivanje dijelova ljudskog tijela («Službeni list SFRJ», br. 63/90 i 22/91),

3) Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju («Službeni list SFRJ», br. 51/84 i 63/90),

4) Zakon o stavljanju lijekova u promet («Službeni list SFRJ», broj 43/86),

5) Zakon o proizvodnji i prometu opojnih droga («Službeni list SFRJ», broj 13/91),

6) Zakon o prometu otrova («Službeni list SFRJ», broj 13/91),

7) Zakon o zaštiti od jonizujućih zračenja i o nuklearnoj sigurnosti («Službeni list SFRJ», broj 53/91),

8) Zakon o odgovornosti za nuklearne štete («Službeni list SFRJ», br. 22/78 i 34/79),

9) Zakon o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe («Službeni list SFRJ», broj 53/91).

2. Radni odnosi

1) Zakon o osnovnim pravima iz radnog odnosa («Službeni list SFRJ», br. 60/89 i 42/90),

2) Zakon o štrajku («Službeni list SFRJ», broj 23/91),

3) Zakon o evidencijama u oblasti rada («Službeni list SFRJ», broj 17/90),

4) Zakon o praznicima («Službeni list SFRJ», broj 6/73),

5) Zakon o zaštiti građana SFRJ na privremenom radu u inostranstvu («Službeni list SFRJ», br. 15/80 i 61/88),

6) Zakon o uslovima za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljanima («Službeni list SFRJ», br. 11/78 i 64/89),

7) Zakon o pribavljanju sredstava od građana za proširivanje materijalne osnove organizacije udruženog rada («Službeni list SFRJ», broj 24/86),

8) Zakon o računanju vremena («Službeni list SFRJ», broj 69/82).

3. Penzijsko i invalidsko osiguranje

1) Zakon o osnovnim pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja («Službeni list SFRJ», br. 23/82, 77/82, 75/85, 8/85, 65/87, 76/88, 74/89, 87/89, 44/90 i 84/90),

2) Zakon o matičnoj evidenciji o osiguranicima i uživaocima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja («Službeni list SFRJ», br. 34/79 i 68/88),

3) Zakon o određivanju naknade za potraživanje po osnovu socijalnog osiguranja nastala u inostranstvu («Službeni list SFRJ», br. 7/77 i 13/79),

4) Zakon o obavezama federacije za penzije boraca («Službeni list SFRJ», br. 39/74, 46/74, 68/81, 57/83 i 9/86),

5) Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika («Službeni list SFRJ», br. 7/85, 74/87 i 20/89),

4. Socijalna i dječija zaštita

1) Zakon o zaštiti članova porodica lica na obaveznoj vojnoj službi («Službeni list SFRJ», broj 18/76), osim čl. 3, 21, 22. i 23,

2) Zakon o položaju i ovlaštenjima Crvenog krsta Jugoslavije («Službeni list SFRJ», broj 13/76),

3) Zakon o upotrebi i zaštiti znaka i naziva Crvenog krsta Jugoslavije («Službeni list SFRJ», broj 13/82),

4) Zakon o doplatku na djecu i drugim oblicima zaštite djece vojnih osiguranika («Službeni list SFRJ», br. 58/76 i 7/85).

IV – OBLAST BORAČKE I INVALIDSKE ZAŠTITE

1) Zakon o osnovnim pravima »Nosilaca partizanske spomenice 1941« («Službeni list SFRJ», br. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90), osim odredaba kojima se uređuje pravo na banjsko i klimatsko liječenje, godišnje novčano primanje za oporavak, besplatnu i povlaštenu vožnju i godišnji odmor,

2) Zakon o osnovnim pravima lica odlikovanih Ordenom narodnog heroja («Službeni list SFRJ», br. 67/72, 21/74, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90), osim odredaba kojima se uređuje pravo na banjsko i klimatsko liječenje, godišnje novčano primanje, besplatnu i povlaštenu vožnju i godišnji odmor,

3) Zakon o osnovnim pravima boraca španskog nacionalno-oslobodilačkog i revolucionarnog rata od 1936. do 1939. godine («Službeni list SFRJ», br. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90), osim odredaba kojima se uređuju prava na banjsko i klimatsko liječenje, godišnje novčano primanje za oporavak, besplatnu i povlaštenu vožnju i godišnji odmor,

4) Zakon o obilježavanju i održavanju groblja i grobova pripadnika savezničkih armija i drugih stranih armija na teritoriji Jugoslavije («Službeni list SFRJ», broj 60/75),

5) Zakon o osnovnim pravima vojnih invalida i porodica palih boraca («Službeni list SFRJ», br. 68/81, 41/83, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90, osim odredaba koje se odnose na pravo na stalni invalidski dodatak, banjsko i klimatsko liječenje, povlaštenu vožnju, putničko motorno vozilo, isplatu novčanih primanja u stranoj valuti, određivanje visine i usklađiva-

nje novčanih primanja, s tim da se mjesečna novčana primanja, koja korisnici ostvaruju na dan stupanja na snagu ovog zakona, usklađuju, na način i po postupku, kako je to propisano za novčana primanja po Zakonu o zaštiti vojnih invalida (»Službeni list SRBiH«, broj 35/90).

V - OBLAST OBRAZOVANJA, NAUKE, KULTURE I FIZIČKE KULTURE

- 1) Zakon o autorskom pravu (»Službeni list SFRJ«, br. 19/78, 24/86 i 21/90).
- 2) Zakon o zaštiti izuma tehničkih unapređenja i znakova razlikovanja (»Službeni list SFRJ«, br. 34/81 i 3/90).

VI - OSTALI PROPISI

- 1) Zakon o evidenciji naučne, kulturne, prosvjetne i tehničke saradnje sa inostranstvom (»Službeni list SFRJ«, broj 59/81).
- 2) Jedinstvena nomenklatura u SFRJ (»Službeni list SFRJ«, broj 31/90).
- 3) Jedinstvena standardna klasifikacija zanimanja (»Službeni list SFRJ«, broj 29/81).
- 4) Dogovor o jedinstvenom načinu organizovanja i vršenja zaštite od grada na teritoriji SFRJ (»Službeni list SFRJ«, broj 34/82).

VII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 2.

Savezni propisi doneseni za sprovođenje i izvršavanje zakona iz prethodnog člana preuzimaju se i primjenjuju u Republici, kao republički propisi, ako su u saglasnosti sa Ustavom Republike Bosne i Hercegovine i ovom uredbom.

Član 3.

Prava, dužnosti i odgovornosti saveznih državnih organa i upravnih organizacija za sprovođenje i izvršavanje saveznih zakona iz člana 1. ove uredbe i drugih propisa donesenih za njihovo sprovođenje i izvršavanje, postaju prava, dužnosti i odgovornosti odgovarajućih republičkih organa.

Član 4.

Ovlaštenja koja su zakonom stavljena u nadležnost Saveznog izvršnog vijeća preuče Vlada Republike Bosne i Hercegovine, a ovlaštenja saveznih sekretarijata preuče odgovarajuća nadležna republička ministarstva.

Član 5.

Organi iz čl. 3. i 4. ove uredbe mogu donositi nove propise ili vršiti izmjene i dopune propisa iz člana 2. ove uredbe.

Član 6.

Finansijska prava i obaveze koja su po zakonima iz člana 1. ove uredbe pripadala Federaciji, postaju prava i obaveze Republike.

Član 7.

Funkcionisanje tehničko-tehnološkog sistema u oblasti vazdušnog, željezničkog, PTT saobraćaja i elektroprivrede uređuje se sa drugim državama na osnovu ugovora.

Član 8.

Ovlaštenja i poslovi odgovarajućih željezničkih, PTT, radio-TV zajednica odnosno preduzeća, koja proističu iz zakona iz člana 1. ovog zakona postaju ovlaštenja i poslovi odgovarajućih javnih preduzeća čiji je osnivač Republika.

Ovlaštenja i poslovi Privredne komore Jugoslavije postaju ovlaštenja i poslovi Privredne komore Bosne i Hercegovine.

Član 9.

Propisi doneseni na osnovu saveznih zakona, akti sudova i drugih organa, kao i drugi akti, koji su se objavljivali u »Službenom listu SFRJ« danom stupanja na snagu ove uredbe, objavljuju se u »Službenom listu R BiH«.

Član 10.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu R BiH«, a važiće do donošenja Ustava Republike.

PR broj 1134/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

8

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav R BiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O NEPRIMJENJIVANJU ODREDBA SAVEZNIH ZAKONA I PROPISA DONESENIH ZA NJIHOVO IZVRŠAVANJE NA TERITORIJI SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

Na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Republika) neće se primjenjivati sljedeći savezni zakoni i propisi doneseni za njihovo izvršavanje:

I - OBLAST PRIVREDE:

1. Privreda i finansije

- 1) Zakon o proizvodnji naoružanja i vojne opreme (»Službeni list SFRJ«, broj 30/79),
- 2) Zakon o udruživanju u Zajednicu industrije naoružanja i vojne opreme Jugoslavije (»Službeni list SFRJ«, br. 25/79 i 13/87),
- 3) Zakon o ekonomskim i drugim odnosima u proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme (»Službeni list SFRJ«, broj 25/79),
- 4) Zakon o Saveznoj direkciji za promet proizvoda sa posebnom namjenom (»Službeni list SFRJ«, broj 11/91),
- 5) Zakon o Privrednoj komori Jugoslavije (»Službeni list SFRJ«, broj 42/90),
- 6) Zakon o udruživanju u Zajednicu jugoslovenske elektroprivrede (»Službeni list SFRJ«, broj 18/78),
- 7) Zakon o robnim rezervama (»Službeni list SFRJ«, broj 58/89), osim čl. 49, 55. i 56,
- 8) Zakon o utvrđivanju izvora sredstava za finansiranje Saveznih robnih rezervi (»Službeni list SFRJ«, broj 60/89),
- 9) Zakon o kompenzacijama (»Službeni list SFRJ«, broj 11/80),
- 10) Zakon o osiguranju sredstava za regres za umjetna gnova, sredstva za zaštitu bilja i kvalitetno sortno sjeme (»Službeni list SFRJ«, br. 13/86, 43/86, 87/87, 16/89 i 49/89),
- 11) Zakon o privremenim mjerama o regresu dijela kamata na kredite što se koriste za određene namjene u poljoprivredi (»Službeni list SFRJ«, broj 16/90),
- 12) Zakon o fondu solidarnosti s nesvrstanim zemljama i zemljama u razvoju (»Službeni list SFRJ«, br. 60/74, 55/78, 11/86 i 65/87),
- 13) Zakon o pokriću tečajnih razlika po određenim inozemnim kreditima (»Službeni list SFRJ«, br. 43/86, 31/87, 49/87, 3/88 i 41/89),
- 14) Zakon o Agenciji Federacije za osiguranje depozita i sanaciju banaka (»Službeni list SFRJ«, br. 84/89, 63/90 i 20/91),
- 15) Zakon o osiguranju sredstava za osnivanje i rad Agencije Federacije za osiguranje depozita i sanaciju banaka (»Službeni list SFRJ, broj 84/89),

16) Zakon o garanciji Federacije za obveznice izdane u 1990. godini radi sanacije banaka (»Službeni list SFRJ«, broj 55/90),

17) Zakon o sredstvima rezervi (»Službeni list SFRJ«, br. 62/77, 41/83, 10/84, 71/84 i 83/89),

18) Zakon o osiguranju sredstava za djelimično finansiranje programa za zaštitu socijalno ugroženog stanovništva i radnika za čijim radom prestaje potreba zbog prestrukturiranja privrede (»Službeni list SFRJ«, broj 84/89),

19) Zakon o osiguravanju i korišćenju sredstava za podsticanje tehnološkog razvoja Jugoslavije (»Službeni list SFRJ«, br. 84/87, 16/89 i 41/89),

20) Zakon o utvrđivanju ukupnog iznosa sredstava za finansiranje programa pribavljanja stanova za potrebe kadrova i povratak iseljenih osoba u SAP Kosovo u periodu od 1989. do 1993. godine (»Službeni list SFRJ«, broj 83/89),

21) Zakon o programu pribavljanja stanova za potrebe kadrova i povratak iseljenih osoba u SAP Kosovo od 1989. do 1993. godine (»Službeni list SFRJ«, broj 9/90),

22) Zakon o regresu dijela kamata na kredite koji se koriste za izvoz opreme brodova i izvođenje invest. ijskih radova u inozemstvu na kredit (»Službeni list SFRJ«, broj 21/90),

23) Zakon o finansiranju federacije - Prečišćeni tekst (»Službeni list SFRJ«, br. 16/86, 71/86, 10/88, 31/88, 16/89, 41/89, 60/89 i 55/90),

24) Zakon o sredstvima i finansiranju JNA (»Službeni list SFRJ«, br. 53/84, 57/89, 84/90 i 11/91).

25) Zakon o osnovama geodetske djelatnosti od interesa za cijelu zemlju (»Službeni list SFRJ«, broj 63/90),

26) Zakon o osnovama sistema društvenog planiranja i o društvenom planu Jugoslavije (»Službeni list SFRJ«, br. 76/88 i 58/89).

II - DRŽAVNA UPRAVA I PRAVOSUĐE

1. Uprava

1) Zakon o osnovama sistema državne uprave i o Saveznom izvršnom vijeću i saveznim organima uprave (»Službeni list SFRJ«, br. 23/78, 58/79, 21/82, 18/85, 37/88, 18/89, 40/89, 72/89 i 42/90),

2) Zakon o organizaciji i djelokrugu saveznih organa uprave i saveznih organizacija (»Službeni list SFRJ«, br. 22/78, 1/80, 70/84, 15/85, 24/86, 24/88, 29/88 i 18/89),

3) Zakon o tarifi saveznih administrativnih taksa (»Službeni list SFRJ«, broj 77/87),

4) Zakon o radu saveznih organa na predstavkama i prijedlozima (»Službeni list SFRJ«, br. 12/77 i 46/88),

5) Zakon o pravima i dužnostima saveznih organa u pogledu sredstava u društvenom vlasništvu kojima se koriste (»Službeni list SFRJ«, br. 20/78 i 84/90),

6) Zakon o naknadama ličnog dohotka delegata u Skupštini Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i ličnog dohotka funkcionera koje proglašava, bira i imenuje Skupština Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (»Službeni list SFRJ«, br. 12/89 i 74/90),

7) Zakon o državnom pečatu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i pečatima saveznih organa (»Službeni list SFRJ«, broj 67/72),

8) Zakon o udruživanju građana u udruženja, društvene organizacije i političke organizacije, što se osnivaju na teritoriji Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (»Službeni list SFRJ«, broj 42/90),

9) Zakon o Savjetu federacije (»Službeni list SFRJ«, br. 56/74 i 20/82).

2. Narodna odbrana

1) Zakon o opštenarodnoj odbrani (»Službeni list SFRJ«, br. 21/82 i 35/90),

2) Zakon o vojnoj obavezi (»Službeni list SFRJ«, br. 64/85, 26/89 i 30/91),

3) Zakon o vojnim školama i naučno-istraživačkim ustanovama JNA (»Službeni list SFRJ«, br. 12/78 i 43/86),

4) Zakon o Savjetu za narodnu odbranu Predsjedništva SFRJ (»Službeni list SFRJ«, broj 50/74),

5) Zakon o formiranju i radu delegacija aktivnih vojnih lica i građanskih lica na službi u oružanim snagama SFRJ (»Službeni list SFRJ«, br. 49/75 i 11/78),

6) Zakon o vojnim pomorskim zastavama SFRJ i komandnim i rangovnim zastavama (»Službeni list SFRJ«, broj 22/73),

7) Zakon o stambenom osiguranju u JNA (»Službeni list SFRJ«, broj 84/90),

8) Zakon o visini sredstava za stambenu izgradnju u JNA

načinu njihovog izdvajanja (»Službeni list SFRJ«, broj 21/74),

9) Zakon o pomorskom plijenu i ratnom plijenu na moru (»Službeni list SFRJ«, broj 26/64).

3. Unutrašnji poslovi

1) Zakon o obavljanju unutrašnjih poslova iz nadležnosti saveznih organa uprave (»Službeni list SFRJ«, br. 7/85, 24/86 i 44/90).

4. Pravosuđe

1) Zakon o Saveznom sudu (»Službeni list SFRJ«, br. 21/74, 4/77, 20/82 i 20/90),

2) Zakon o vojnim sudovima (»Službeni list SFRJ«, br. 4/77, 23/77 i 13/82),

3) Zakon o vojnom tužilaštvu (»Službeni list SFRJ«, broj 4/77),

4) Zakon o sudovima udruženog rada (»Službeni list SFRJ«, br. 38/84 i 57/89),

5) Zakon o Saveznom javnom pravobranilaštvu (»Službeni list SFRJ«, br. 4/87, 20/82, 20/90 i 21/90),

6) Zakon o Saveznom društvenom pravobranioocu samoupravljanja (»Službeni list SFRJ«, br. 36/75 i 20/82),

7) Zakon o pomilovanju (»Službeni list SFRJ«, broj 4/77),

8) Zakon o saveznom sudskim taksama (»Službeni list SFRJ«, br. 65/81, 10/89 i 20/90).

III - BORAČKA I INVALIDSKA ZAŠTITA

1) Zakon o osnovnim pravima lica odlikovanih Ordenom Karađorđeve zvijezde s mačevima, Ordenom bijelog orla s mačevima i Zlatnom medaljom Obilića (»Službeni list SFRJ«, br. 67/72, 22/73, 33/76, 68/81, 75/85, 44/89 i 87/89), osim odredaba koje se odnose za zdravstvenu zaštitu,

2) Zakon o boračkom dodatku (»Službeni list SFRJ«, br. 67/72, 33/76, 32/81, 68/81, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 i 42/90), s tim da korisnici boračkog dodatka, na dan stupanja na snagu ovog zakona, zadržavaju taj dodatak.

IV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 2.

Prava koja proizilaze iz zakona iz tač. 10, 11, 13, 18, 19. i 21. prethodnog člana, priznaju se, ako su stečena do 31. marta 1992. godine.

Član 3.

Do donošenja odgovarajućih propisa u Republici, pitanja koja se odnose na proizvodnju i promet naoružanja i vojne opreme uređivaće se propisima i drugim aktima Vlade Republike Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Republike Bosne i Hercegovine i zakonom.

U skladu sa odredbama prethodnog stava preduzeća za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u Republici mogu zaključivati ugovore.

Član 4.

Savezne robne rezerve, sadržane u osnovnim sredstvima, dugoročnim plasmanima i sredstvima posebnih namjena, materijalu i sitnom inventaru i robnim rezervama, razmještene na teritoriji Republike, preuzimaju se u državnu svojinu Republike, kao republičke robne rezerve.

Član 5.

Ovaj uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1135/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

9

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O RAČUNOVODSTVU

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Pravna lica sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Republika) koja obavljaju djelatnost utvrđenu u skladu sa propisima o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti (u daljem tekstu: pravna lica) sastavljaju knjigovodstvene isprave, vode i zaključuju poslovne knjige, čuvaju knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, računovodstvene iskaze i poslovne izvještaje, sastavljaju i podnose periodične i godišnje računovodstvene iskaze i poslovne izvještaje, procjenjuju pozicije računovodstvenih iskaza periodičnih i godišnjih obračuna i podnose na reviziju godišnje računovodstvene iskaze, u skladu sa odredbama ove uredbe.

Član 2.

Pravno lice obezbjeđuje podatke o poslovanju i podatke o rezultatima poslovanja koji su neophodni za ostvarivanje upravljanja u organizacionim dijelovima, na način i u obimu utvrdjenim opštim aktom.

Odredbe ove uredbe odnose se i na radne, odnosno poslovne jedinice i na preduzeća, odnosno druge pravne subjekte u inostranstvu u kojima pravno lice ima uloženi kapital, ako stranim propisima za takve jedinice, preduzeća i druge pravne subjekte nije propisana obaveza posebnog vođenja knjigovodstva i podnošenja, odnosno revizije godišnjih obračuna i utvrđivanja rezultata poslovanja.

Radne, odnosno poslovne jedinice i preduzeća, odnosno drugi pravni subjekti u inostranstvu u kojima domaće pravno lice ima uloženi kapital, a za koje je stranim propisima utvrđena obaveza vođenja knjigovodstva i podnošenja, odnosno revizije godišnjih obračuna i utvrđivanja rezultata poslovanja, primjenjuju te propise, a utvrđeni rezultat unose u zemlju, odnosno gubitak u poslovanju pokrivaju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavljanje djelatnosti u inostranstvu.

Pravno lice može odlučiti da za radne, odnosno poslovne jedinice u inostranstvu ne vodi posebno knjigovodstvo ako sredstva koja koriste te jedinice i rezultate njihovog poslovanja iskazuje u svom knjigovodstvu i ako u dodatnom računovodstvenom iskazu (aneksu) obezbijedi podatke iz kojih se može sagledati namjensko korišćenje poslovnih i vanposlovnih sredstava u tim jedinicama.

Član 3.

Pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost, preduzeća koja obavljaju vanprivrednu djelatnost i ostala pravna lica koja knjigovodstvo vode po kontnom planu iz člana 8. stav 2. ove uredbe, u smislu ove uredbe razvrstavaju se u mala, srednja i velika, zavisno od broja zaposlenih, prihoda i zbira poslovnih aktive po godišnjim obračunima u posljednje dvije poslovne godine. Pravno lice u toku tekuće poslovne godine ne može se ponovo razvrstati po veličini.

U malo pravno lice razvrstava se pravno lice koje u svakoj od posljednje dvije poslovne godine ispunjava najmanje dva od navedenih kriterijuma:

- 1) prosječan broj zaposlenih na osnovu časova rada - do 50 radnika;
- 2) godišnji prihod manji od 8.000 prosječnih mjesečnih bruto zarada, odnosno plata zaposlenih u Republici;
- 3) prosječna vrijednost (na početku i na kraju poslovne godine) poslovne aktive manja od 6.000 prosječnih mjesečnih bruto zarada, odnosno plata zaposlenih u Republici.

U srednje pravno lice razvrstava se pravno lice koje u svakoj od posljednje dvije poslovne godine ispunjava najmanje dva od navedenih kriterijuma:

1) prosječan broj zaposlenih na osnovu časova rada - manji od 250;

2) godišnji prihod manji od 40.000 prosječnih mjesečnih bruto zarada, odnosno plata zaposlenih u Republici.

3) prosječna vrijednost (na početku i na kraju poslovne godine) poslovne aktive manja od 30.000 prosječnih mjesečnih bruto zarada, odnosno plata zaposlenih u Republici.

U veliko pravno lice razvrstava se pravno lice koje nije razvrstano preme kriterijumima iz st. 2. i 3. ovog člana.

Ako su za pravno lice u posljednje dvije poslovne godine utvrđeni različiti podaci od značaja za razvrstavanje, ono za država dotadašnje razvrstavanje iz posljednje godine.

Novoosnovano pravno lice razvrstava se u smislu st. 2. do 4. ovog člana na osnovu podataka iz svog tekućeg polugodišnjeg, odnosno godišnjeg obračuna i broja mjeseci poslovanja u toku obračunskog perioda.

Republički zavod za statistiku objavljuje svake godine do kraja marta za prethodnu godinu podatak o prosječnoj mjesečnoj bruto zaradi odnosno plati zaposlenih u Republici, a Služba društvenog knjigovodstva u BiH u roku od 60 dana od roka propisanog za predaju posljednjeg obračuna na osnovu kojeg se pravno lice razvrstava preme odredbama st. 2. do 6. ovog člana obavještava to lice o razvrstavanju.

Pravno lice koje ne može da bude razvrstano po kriterijumima iz st. 2. do 6. ovog člana, raspoređuje se u srednja pravna lica.

Član 4.

Pravno lice čije se poslovanje uređuje posebnim zakonom primjenjuje odredbe ove uredbe, ako tim posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Zakonom iz stava 1. ovog člana, načela i pravila procjenjivanja bilansnih pozicija i revalorizacije ne mogu se regulisati različito od odredaba ove uredbe.

Član 5.

Ovlašćuje se Savez računovođa i revizora Bosne i Hercegovine da utvrdi računovodstvena načela i računovodstvene standarde.

II - POSLOVNE KNJIGE I KNJIGOVODSTVENE ISPRAVE

A. Poslovne knjige

Član 6.

Poslovne knjige su propisane jednoobrazne evidencije i ostale evidencije o stanju i kretanju imovine i potraživanja (sredstva), kapitala i obaveza (obaveze prema izvorima sredstava), prihoda, rashoda i rezultata poslovanja pravnog lica.

U poslovnim knjigama obezbjeđuju se podaci za:

- 1) uvid u stanje i kretanje sredstava i obaveza prema izvorima sredstava;
- 2) utvrđivanje prihoda, rashoda i rezultata poslovanja;
- 3) raspoređivanje dobiti;
- 4) praćenje procesa poslovanja;
- 5) izradu kalkulacija;
- 6) izradu izvještaja.

Član 7.

Poslovne knjige vode se po sistemu dvojnog knjigovodstva. Izuzetno od stava 1. ovog člana, za društveno-političke zajednice, njihove organe, organizacije i fondove, kao i za druga pravna lica koja se finansiraju iz budžeta, može se propisati vođenje poslovnih knjiga po sistemu budžetskog (kameralnog) knjigovodstva.

Poslovne knjige imaju karakter javnih isprava.

Poslovne knjige mogu biti u slobodnim listovima, povezane ili prenjete na neki od medijuma automatske ili mikrofafske obrade podataka, tako da se po potrebi mogu odštampati ili prikazati na ekranu.

Ministar za finansije propisuje oblik i način vođenja poslovnih knjiga, kao i koja pravna lica iz stava 2. ovog člana vode poslovne knjige po sistemu budžetskog (kameralnog) knjigovodstva.

Član 8.

Poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva vode se uz primjenu jedinstvenih računa propisanih kontnim planom.

Za pravna lica koja prodajom proizvoda i usluga na tržištu ostvaruju dobit propisuje se kontni plan iz stava 1. ovog člana zasnovan na funkcionalnom principu sa sljedećim sadržajem klase:

- 0 – Stalna sredstva, vanposlovna sredstva i gubitak;
- 1 – Kratkoročna potraživanja, novčana sredstva i aktivni obračunski konti;
- 2 – Kratkoročne obaveze i pasivna obračunska konta;
- 3 – Materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar;
- 4 – Troškovi;
- 5 – Slobodna (pogonski obračun i druge potrebe);
- 6 – Proizvodnja, proizvodi i roba;
- 7 – Rashodi i prihodi;
- 8 – Rezultati poslovanja;
- 9 – Kapital, dugoročne obaveze, obaveze prema izvorima vanposlovnih sredstava i vanbilansni konti.

Poslovne knjige po sistemu budžetskog (kameralnog) knjigovodstva vode se uz primjenu jedinstvenih računa prihoda i rashoda.

Pravno lice prema svojim potrebama raščlanjuje jedinstvene račune iz st. 1. do 3. ovog člana, na analitičke račune (analitički kontni plan).

Vlada Republike Bosne i Hercegovine propisuje kontne planove iz st. 1. do 3. ovog člana, kontne planove za pravna lica iz člana 4. ove uredbe, kao i računovodstvene iskaze za pravna lica koja ih ne sastavljaju u obliku propisanom ovom uredbom.

Ministar za finansije propisuje sadržinu pojedinih računa u kontnim planovima.

Član 9.

Poslovne knjige koje se vode po sistemu dvojnog knjigovodstva su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik je knjiga u koju se hronološkim redom knjiže sve poslovne promjene.

Glavna knjiga se sastoji od računa na koje se knjiže stanje i promjene sredstava i obaveza prema izvorima sredstava, rashodi i prihodi, troškovi i učinci kao i rezultat poslovanja.

Pod pomoćnim knjigama iz stava 1. ovog člana smatraju se: knjiga blagajne, knjiga osnovnih sredstava i analitičke evidencije potraživanja i obaveze, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i robe, kao i druge pomoćne knjige.

Pravno lice iz člana 2. stav 2. ove uredbe vodi dnevnik i glavnu knjigu, a samostalno odlučuje o vođenju pomoćnih knjiga.

Član 10.

Poslovne knjige koje se vode po sistemu budžetskog (kameralnog) knjigovodstva su: dnevnik, knjiga prihoda, knjiga rashoda, knjiga blagajne, knjiga žiro-računa, knjiga inventara, knjiga materijala i knjiga potraživanja i obaveza.

Član 11.

U poslovnim knjigama knjiže se početna stanja i poslovne promjene.

Knjiženja se vrše po načelima urednosti i ažurnosti.

Poslovne knjige se vode tako da omogućavaju kontrolu ispravnosti knjiženja, čuvanje i korišćenje podataka, kao i uvid u hronologiju izvršenih knjiženja i sagledavanje svih promjena na računima glavne knjige i pomoćnim knjigama.

Član 12.

Pravno lice vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje računovodstvenih iskaza povjerava za to stručnom licu.

Pravno lice može vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje računovodstvenih iskaza u cjelini ili djelimično povjeriti drugom pravnom licu.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, malo pravno lice može vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje računovodstvenih iskaza u cjelini ili djelimično povjeriti i stručnom fizičkom licu.

Vlada Republike Bosne i Hercegovine može propisati da pojedina pravna lica ne mogu povjeriti drugom pravnom ili fi-

zičkom licu vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje računovodstvenih iskaza.

Lice kome je povjereno vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje računovodstvenih iskaza, u skladu sa odredbama st. 2. do 4. ovog člana, odgovorno je prema odredbama ove uredbe.

Pod stručnim licem iz stava 1. ovog člana podrazumijeva se lice koje je pored odgovarajućeg obrazovanja završilo i specijalistički kurs i dobilo zvanje »samostalni računovoda« kod ovlaštene organizacije.

Za obrazovanje »samostalnih računovoda« iz prethodnog stava ovlašćuje se Savez računovoda i revizora Bosne i Hercegovine.

B. Knjigovodstvene isprave

Član 13.

Knjiženje svake nastale poslovne promjene u sredstvima i obavezama prema izvorima sredstava, rashodima i prihodima, troškovima i učincima, kao i rezultatima poslovanja vrši se samo na osnovu uredne i vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

Knjigovodstvena isprava je pismeno a nastaloj poslovnoj promjeni u skladu sa računovodstvenim načelima i standardima.

Sadržina knjigovodstvene isprave mora biti takva da pokazuje nastalu poslovnu promjenu i da sadrži odgovarajuće podatke za knjiženje.

Pod knjigovodstvenim ispravama podrazumijevaju se i početni bilans, elaborati o popisu imovine i elaborati o usaglašavanju potraživanja i obaveza i knjigovodstveni obračuni.

Vjerodostojnom knjigovodstvenom ispravom smatra se i podatak dobijen telekomunikacionim putem. Pošiljalac je odgovoran da je podatak na ulazu u telekomunikacioni prenos zasnovan na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi.

Član 14.

Kontrolom prije knjiženja knjigovodstvenih isprava utvrđuje se njihova ispravnost, tačnost i zakonitost.

Pravno lice je dužno da opštim aktom odredi radnika, odnosno radnike koji su odgovorni za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promjene i plaćanja, da uredi kretanje knjigovodstvenih isprava i da utvrdi rokove za dostavljanje tih isprava na dalju obradu, odnosno knjiženje. Knjigovodstvena isprava mora se dostaviti knjigovodstvu najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene, odnosno sastavljanja knjigovodstvene isprave.

Ako pravno lice vrši knjiženje korišćenjem računara, dužno je da propiše i interne kontrolne postupke kojima obezbjeđuje da su sve poslovne promjene unijete u obradu, da su tačno obrađene, da kao takve ažuriraju odgovarajuće poslovne knjige u računarskim medijima i da ne dolazi do neovlašćenih izmjena obrađenih podataka.

III – PERIODIČNI I GODIŠNJI OBRAČUNI I POSLOVNI IZVJEŠTAJI

Član 15.

Pravno lice utvrđuje stanje sredstava i obaveza prema izvorima sredstava na dan 30. juna (polugodišnji obračun) i 31. decembra (godišnji obračun) poslovne godine, kao i rezultate poslovanja (prihode i rashode) od početka poslovne godine do dana utvrđivanja stanja.

Pod poslovnom godinom, u smislu ove uredbe, podrazumijeva se kalendarska godina.

Pravna lica kod kojih nastaju statusne promjene (podjela, izdvajanje, spajanje i pripajanje), na dan koji prethodi danu početka poslovanja u novom statusu sastavljaju godišnji obračun, na osnovu koga se utvrđuje početni bilans stanja novog pravnog lica.

U početnom bilansu stanja iz stava 3. ovog člana nepokriveni gubici mogu se pokriti iz rezervi.

Pravno lice nad kojim se otvara postupak redovne likvidacije ili postupak stečaja na dan koji prethodi danu otvaranja tog postupka sastavlja godišnji obračun, na osnovu koga utvrđuje početni bilans stanja redovne likvidacije, odnosno stečaja u kom je kapital umanjen za nepokrivene gubitke.

Po okončanju postupka redovne likvidacije, odnosno postupka stečaja sastavlja se godišnji obračun, u kome se iskazuju rashodi tog postupka i prihodi u istom iznosu na teret kapitala, odnosno obaveza, kao i stanje sredstava i obaveza prema izvorima sredstava.

Član 16.

Polugodišnji i godišnji obračun iskazuju se u bilansu stanja, bilansu uspjeha, i u dodatnom računovodstvenom iskazu - aneksu.

Član 17.

Ako pravno lice ostvaruje određena prava i obaveze na osnovu periodičnih obračuna, može odlučiti da sastavlja periodične obračune i za periode kraće od perioda propisanih članom 15. ove uredbe.

Periodični obračuni iz stava 1. ovog člana predaju se Službi društvenog knjigovodstva u RBiH do kraja idućeg mjeseca po isteku posljednjeg mjeseca obračunskog perioda, a sastavljaju prema odredbama ove uredbe koje se odnose na sastavljanje polugodišnjih obračuna.

Član 18.

Preduzeće ili drugo pravno lice, koje ima kontrolu (matično preduzeće) nad jednim ili više drugih preduzeća (zavisno preduzeće) obavezno je da sastavlja i podnosi konsolidovani godišnji obračun - bilans stanja i bilans uspjeha.

U smislu stava 1. ovog člana odnos kontrole postoji:

- a) ako matično preduzeće, odnosno pravno lice posjeduje većinu glasova u Skupštini akcionara, odnosno članova zavisnog preduzeća, ili
- b) ima pravo da postavlja i opoziva poslovodni organ zavisnog preduzeća, ili
- c) ima pravo na osnovu ugovora zaključenog sa zavisnim preduzećem ili statutarinih odredbi zavisnog preduzeća, da vrši dominantan uticaj, na poslovno odlučivanje zavisnog preduzeća.

Pod pojmom konsolidovani obračun podrazumijeva se obračun ekonomske cjeline koju čine matično preduzeće i sva njemu zavisna preduzeća.

Matično preduzeće je dužno da ovlaštenoj službi dostavi spisak zavisnih preduzeća i podatke prema kriterijima iz stava 2. ovog člana.

Ministar za finansije propisuje način sastavljanja i dostavljanja konsolidovanog obračuna.

Član 19.

Velika pravna lica uz godišnji obračun sastavljaju i izvještaj o poslovanju.

IV - ZAKLJUČIVANJE POSLOVNIH KNJIGA I ČUVANJE KNJIGOVODSTVENIH ISPRAVA, POSLOVNIH KNJIGA, RAČUNOVODSTVENIH ISKAZA I POSLOVNIH IZVJEŠTAJA

Član 20.

Po završetku poslovne godine, poslije knjiženja svih poslovnih promjena i obračuna i predzaključnih knjiženja, poslovne knjige se zaključuju i sastavljaju računovodstveni iskazi o stanju i uspjehu.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana poslovne knjige koje se koriste dvije ili više godina, zaključuju se po prestanku njihovog korišćenja.

Član 21.

Pravno lice je dužno da uredno čuva poslovne knjige i knjigovodstvene isprave i da odredi odgovorno lice za njihovo čuvanje.

Odgovorno lice iz stava 1. ovog člana dužno je da u slučaju otvaranja postupka redovne likvidacije ili postupka stečaja, poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, koje su mu povjerene na čuvanje, zapisnički preda likvidacionom, odnosno stečajnom upravniku.

Član 22.

Godišnji obračuni i konačni obračuni zarada, odnosno plata radnika čuvaju se trajno.

Pravno lice je dužno da trajno čuva isplatne liste sa zaradama, odnosno platama radnika za periode za koje ne raspolaže konačnim obračunima ličnog dohotka.

Glavna knjiga i dnevnik čuvaju se najmanje 10 godina, a pomoćne knjige najmanje pet godina, po isteku godine na koju se odnose.

Polugodišnji i drugi periodični obračuni i knjigovodstvene isprave na osnovu kojih su vršena knjiženja čuvaju se najmanje pet godina od posljednjeg dana poslovne godine na koju se odnose.

Organizacija koja je zakonom ovlaštena za obavljanje platnog prometa, čuva isprave koje se odnose na platni promet, najmanje tri godine, po isteku godine na koju se odnose.

Prodajni i kontrolni blokovi, pomoćni obrasci i slična dokumentacija čuvaju se najmanje dvije godine po isteku roka propisanog za podnošenje godišnjih obračuna za godinu na koju se te isprave odnose.

Godišnji obračuni iz stava 1. ovog člana i polugodišnji, odnosno drugi periodični obračuni iz stava 4. ovog člana čuvaju se u originalu, a knjigovodstvene isprave iz st. 1. do 6. ovog člana čuvaju se u originalu ili prenižete na neki, od medija autografske ili mikrografske obrade podataka.

Član 23.

Pravno lice kao i organi i organizacije i lica koji vrše pregled i reviziju poslovnih knjiga, dužni su da knjigovodstvene isprave i podatke čuvaju kao poslovnu, odnosno službenu tajnu, na način određen zakonom ili opštim aktom pravnog lica.

Knjigovodstvene isprave i podatke koji predstavljaju službenu, državnu ili vojnu tajnu, pravno lice, kao i organi i organizacije i lica koja vrše pregled i reviziju poslovnih knjiga, dužni su da čuvaju na način određen zakonom ili drugim propisima kojima se uređuju te tajne.

V - OBLIK I SADRŽINA RAČUNOVODSTVENIH ISKAZA I POSLOVNIH IZVJEŠTAJA

A. Računovodstveni iskazi

1. Bilans stanja

Član 24.

Pravno lice iskazuje stanje sredstava i obaveza prema izvorima sredstava na dan bilansiranja na obrascu »Bilans stanja«, koji je sastavni dio ove uredbe (Prilog: Bilans stanja).

Bilans stanja sastavlja se u vidu dvostrukog pregleda, u kome se aktiva iskazuje na lijevoj, a pasiva na desnoj strani, ili u vidu liste u kojoj aktiva prethodi pasivi.

Bilans stanja sastavljaju sva pravna lica prilikom izrade godišnjeg obračuna. Srednja i velika pravna lica sastavljaju bilans stanja i prilikom izrade polugodišnjeg periodičnog obračuna.

Ako pravno lice odluči da sastavlja periodične obračune i za kraće periode, tom prilikom nije obavezno da sastavlja bilans stanja.

Ministar za finansije propisuje sadržaj pojedinih pozicija i način sastavljanja bilansa stanja.

2. Bilans uspjeha

Član 25.

Utvrđivanje prihoda, rashoda i rezultata poslovanja (dobiti i gubitka) u poslovnoj godini do dana bilansiranja, pravno lice iskazuje na obrascu »Bilans uspjeha«, koji je sastavni dio ove uredbe (Prilog: Bilans uspjeha).

Pravno lice sastavlja bilans uspjeha prilikom izrade godišnjeg i polugodišnjeg obračuna, kao i prilikom izrade periodičnog obračuna za kraće periode, ako za taj obračunski period utvrđuje poresku obavezu.

Ministar za finansije propisuje sadržaj pojedinih pozicija i način sastavljanja bilansa uspjeha.

3. Dodatni računovodstveni iskaz - Aneksi

Član 26.

Dodatni računovodstveni iskaz sastavlja se uz godišnji i polugodišnji obračun.

Dodatni računovodstveni iskaz uz godišnji obračun sadrži naročito sljedeće podatke:

1) o odstupanju od pravila procjenjivanja pojedinih bilansnih pozicija sa razlozima tih odstupanja;

2) o korišćenju metoda procjenjivanja kad se za pojedine bilansne pozicije može koristiti više metoda procjenjivanja, sa obrazloženjem njenog korišćenja i razlici između metoda prosječne cijene i primjene druge metode kod utroška materijala i prodaje robe;

3) o razlozima zbog kojih je izvršena promjena metode procjenjivanja sa kvantifikacijom efekata promjena na imovinu, finansijski položaj i rezultat pravnog lica;

4) o uključivanju kamata u cijenu investicija u toku izgradnje i u zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda kod

kojih ciklus duže traje i kad se ta ulaganja finansiraju iz pozajmljenog kapitala;

5) o korišćenom načinu revalorizacije;

6) o efektima revalorizacije u toku godine po vrstama revalorizacije uključujući povjerilačke gubitke i dužničke dobitke po dugoročnim plasmanima i obavezama;

7) o posebnim podacima potrebnim za dodatna sagledavanja položaja i rezultata poslovanja kao i podatke potrebne za sagledavanje iz člana 2. st. 3. i 4. ove uredbe;

8) o dobiti iz ranijih godina i namjenama za koje je raspoređena;

9) o gubitku iz ranijih godina i načinu pokrića gubitaka;

10) o korišćenju i metodama za obračun amortizacije i promjenama u korišćenju tih metoda, i efektima iz tih promjena;

11) o promjeni stalne imovine sa podacima o vrsti nastalih promjena u poslovnoj godini;

12) o promjeni trajnog kapitala sa podacima o visini nastalih promjena u poslovnoj godini;

13) o imenovanju vrijednosti i rezervisanju sa podacima o nastalim promjenama pojedinih bilansnih pozicija u poslovnoj godini;

14) o posebnim podacima velikih pravnih lica potrebnim za dodatna sagledavanja položaja i poslovanja.

Dodatni računovodstveni iskaz uz polugodišnji periodični obračun sadrži slijedeće podatke:

1) o dobiti iz ranijih godina i namjenama za koje je raspoređena;

2) o gubitku iz ranijih godina i načinu pokrića gubitka.

Ministar za finansije propisuje oblik Aneksa iz st. 2. i 3. ovog člana i sadržinu podataka za dodatna sagledavanja finansijske strukture, položaja i rezultata rada pravnog lica.

B. Godišnji izvještaj o poslovanju

Član 27.

Uz godišnje obračune (bilans stanja, bilans uspjeha i aneks) velika pravna lica prilažu izvještaj o poslovanju.

Izvještaj iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

1) prikaz finansijskog položaja i finansijske strukture,

2) prikaz razvoja poslovanja, uključujući i korišćenje kapaciteta,

3) račun rentabiliteta,

4) pokazatelje fizičkog obima poslovanja,

5) ocjenu o vjerovatnom budućem razvoju poslovanja, sa obrazloženjem

6) podatke o kvalitetu proizvodnog programa i njegovoj perspektivnosti,

7) podatke o aktivnostima u oblasti istraživanja i razvoja,

8) informacije o otkupu sopstvenih akcija.

Izvještaj o poslovanju sadrži i ostale podatke i ocjene o poslovanju pravnog lica i obrazloženje o promjenama u računovodstvenim iskazima.

VI – PROCJENJIVANJE POZICIJA RAČUNOVODSTVENIH ISKAZA

Član 28.

Pod procjenjivanjem pozicija računovodstvenih iskaza u smislu ove uredbe podrazumijeva se utvrđivanje vrijednosti bilansnih pozicija.

A. Načela procjenjivanja

Član 29.

Pri sastavljanju računovodstvenih iskaza pravno lice je dužno da se pridržava slijedećih opštih načela procjenjivanja.

1. stalnosti – koje pretpostavlja trajnost poslovanja pravnog lica iz koga proizilazi periodičnost i privremenost izvještavanja, kao i nepostojanje obaveze apsolutno tačnog procjenjivanja po tržišnim cijenama koje je neophodno samo u slučaju prestanka rada pravnog lica;

2. dosljednosti – prema kome odabrana pravila procjenjivanja treba da se dosljedno primjenjuju iz godine u godinu u dužem vremenskom periodu, s tim da u slučaju njihove izmjene u aneksu treba iskazati efekte izvršene promjene i obrazložiti razloge, koji su je uslovili;

3. opreznosti prilikom bilansiranja koje sadrži:

a) načelo realizacije po kome se u bilans mogu uključivati samo realizovani dobitci;

b) načelo nejednake vrijednosti (impariteta) po kome se za bilansiranje pozicije aktive primjenjuju najniže vjerovatne vri-

jednosti, a za bilansiranje obaveza najviše vjerovatne vrijednosti, iz čega, u bilansu uspjeha, proističe odmjerenje rashoda prema gore (na više) i prihoda prema dole (naniže), kao i uzimanje u obzir svih obezvrjeđenja (depresijacija), i rezervisanja, bez obzira na to da li je rezultat poslovne godine zbog toga dobit ili gubitak;

4. uzročnosti prihoda i rashoda po kome se u obzir uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na posmatrani obračunski period, bez obzira na datum naplate prihoda (fakturisana realizacija) ili plaćanje po osnovu rashoda;

5. pojedinačnog procjenjivanja stvari, prava i obaveza pri čemu eventualna grupna procjenjivanja uvedena radi racionalnosti, treba da proističu iz pojedinačnih procjenjivanja;

6. povezanosti bilansa u vremenu po kome bilans otvaranja svake poslovne godine treba da se podudara sa zaključnim bilansom prethodne poslovne godine.

Član 30.

Osnovno pravilo procjenjivanja bilansnih pozicija je pravilo nabavne vrijednosti za tuđe, odnosno cijene koštanja za sopstvene učinke.

Pravilo iz stava 1. ovog člana proizilazi iz opštih načela procjenjivanja, a naročito iz načela stalnosti, realizacije i uzročnosti.

Od pravila iz stava 1. ovog člana može se odstupiti samo zbog načela nejednake vrijednosti i radi eliminisanja uticaja inflacije.

B. Usklađivanje poslovnih knjiga i popis sredstava i obaveza

Član 31.

Usklađivanje prometa i stanja glavne knjige sa dnevnikom i pomoćnih knjiga sa glavnom knjigom vrši se prije sastavljanja polugodišnjih i godišnjih obračuna i prije popisa (inventarisanja).

Stanje sredstava, obaveza i potraživanja u knjigovodstvu usklađuje se najmanje jednom godišnje sa stvarnim stanjem koje se utvrđuje popisom (inventarisanjem).

Popis (inventarisanje) sredstava, obaveza i potraživanja pravnih lica vrši se na kraju poslovne godine sa stanjem na dan 31. decembra (u daljem tekstu: redovan popis).

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana pravno lice može predvidjeti svojim opštim aktom i duže periode za vršenje popisa bibliotečkog materijala (knjiga, filmova, fotosa, arhivske građe i slično), s tim što ti periodi ne mogu biti duži od pet godina.

Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, pravno lice može opštim aktom predvidjeti da se popis određenih sredstava vrši u toku godine.

Član 32.

Pored redovnog popisa pravno lice vrši popis i usklađivanje stanja i prilikom: primopredaje dužnosti; promjene cijena proizvoda i robe; statusnih promjena; otvaranja postupka redovne likvidacije i stečaja i u drugim slučajevima određenim zakonom.

Član 33.

Ministar za finansije propisuje način i rokove popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

C. Procjenjivanje pozicija bilansa stanja

1. Nematerijalna i materijalna ulaganja

Član 34.

Pod nematerijalnim ulaganjima u smislu ove uredbe podrazumijevaju se: razgraničeni negativni efekti različitog rasta kursa stranih valuta i rasta domaćih cijena proizvođača industrijskih proizvoda, osnivačka ulaganja, ulaganja u istraživanja i razvoj, patenti, licence, koncesije i druga materijalna prava, ulaganja u pribavljanje nematerijalnih ulaganja, kao i goodwill-a.

Pod goodwill-om podrazumijeva se isključivo veća vrijednost od vrijednosti neto imovine plaćena prilikom kupoprodaje preduzeća, pripajanja, spajanja i drugih oblika promjene vlasničke strukture, između međusobno potpuno nezavisnih učesnika u ovoj transakciji.

Pod materijalnim ulaganjima u smislu ove uredbe podrazumijevaju se ulaganja u podizanje vrijednosti prirodnih bogatstava (zemljišta i šume) i sredstva za rad (građevinski objekti, oprema, višegodišnji zasadi, osnovno stado i ostala sredstva za rad), kao i ulaganja u pribavljanje prirodnih bogatstava i sredstava za rad.

Pri procjenjivanju nematerijalnih i materijalnih ulaganja u bilans se unosi iznos neotpisane vrijednosti ulaganja, kao i iznosi nabavne i otpisane vrijednosti.

Nematerijalna i materijalna ulaganja se otpisuju redovno u toku poslovne godine na teret ukupnog prihoda kao amortizacije.

Nematerijalna i materijalna ulaganja se otpisuju kao vanredni rashodi kad pravno lice procijeni da to ulaganje više ne može koristiti, kao i u drugim slučajevima utvrđenim ovom uredbom.

Razgraničeni negativni efekti različitog rasta kursa stranih valuta i rasta domaćih cijena proizvođača industrijskih proizvoda se redovno i vanredno otpisuju kao amortizacija.

Član 35.

Nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja nematerijalnih i materijalnih ulaganja služe kao osnovica za otpisivanje ovih ulaganja.

Nabavnu vrijednost nematerijalnih i materijalnih ulaganja čini fakturna vrijednost dobavljača uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i dovođenja u stanje funkcionalne pravnosti.

Cijenu koštanja ulaganja iz stava 1. ovog člana čini vrijednost utrošenog materijala i svi troškovi koji se mogu pripisati tom ulaganju koje je namijenjeno za sopstvene potrebe. Troškovi koji se uključuju u cijenu koštanja obuhvataju direktne troškove tog ulaganja i pripadajući dio indirektnih troškova proizvodnje. U cijenu koštanja mogu se uključiti još troškovi upravljanja kao i odgovarajući neto rashodi finansiranja.

Ako je cijena koštanja iz stava 3. ovog člana veća od nabavne cijene istog ili sličnog proizvoda ili usluga, primjenjuje se niža vrijednost.

Nabavna vrijednost materijalnih ulaganja prilikom dodatnih ulaganja izvršenih kod rekonstrukcije, adaptacije i modernizacije ili druge dogradnje radi povećanja kapaciteta, poboljšanja kvaliteta ili promjene namjene, odnosno produženja vijeka korišćenja investicionih dobara, utvrđuje se procenom prema tržišnoj vrijednosti takvog ulaganja, s tim što sadašnju vrijednost čine nepotpisana vrijednost i novo ulaganje.

Član 36.

Osnovicu za otpisivanje osnivačkih ulaganja čine izdaci za studije i istraživanja, za izradu i nabavku projektne i druge dokumentacije, za stručno osposobljavanje i usavršavanje, za kamate i za premije osiguranja, kao i drugi izdaci u vezi sa osnivanjem pravnog lica, odnosno organizacionog dijela ili postrojenja u njegovom sastavu.

Osnovicu za otpisivanje razgraničenih negativnih efekata različitog rasta kursa stranih valuta i rasta domaćih cijena proizvođača industrijskih proizvoda čini iznos ovog razgraničenja utvrđen za određenu poslovnu godinu.

Osnovicu za otpisivanje osnovnog stada čini razlika između tržišne i klanične cijene stoke.

Osnovicu za otpisivanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja primljenih bez naknade čini prenesena nabavna vrijednost tih ulaganja.

Član 37.

Otpisivanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja za koja je maksimalni vijek korišćenja utvrđen na osnovu ove uredbe kraći od 15 godina, otpočinje po isteku mjeseca, a ulaganja za koja je taj vijek jednak ili duži od 15 godina, po isteku godine, u kojoj je otpočelo korišćenje ulaganja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, otpisivanje ulaganja u pribavljanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja (investicije u toku i obustavljanje investicije) počinje po isteku perioda iz stava 1. ovog člana u kome je, prema investicionom elaboratu, odnosno revidiranom investicionom elaboratu, ulaganje (osnovno sredstvo) trebalo da počne da se koristi (eksploatiše).

Član 38.

Otpisivanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja može se privremeno obustaviti za ulaganja koja su opštećena višom silom i za ulaganja koja su funkcionalno povezana sa ulaganjima oštećenim višom silom i sa kojima čine jednu proizvodnu ili drugu cjelinu.

Prekid otpisivanja iz stava 1. ovog člana traje dok se ulaganja oštećena višom silom ne oporave za korišćenje, odnosno dok se ulaganja funkcionalno povezana sa ulaganjima oštećenim višom silom ne počnu ponovo da koriste za iste ili druge namjene.

Prekid otpisivanja iz st. 1. i 2. ovog člana ne može trajati duže od vremena koje je potrebno za otklanjanje štete i nastavljanje korišćenja ulaganja.

Član 39.

Obavezi otpisivanja ne podliježu slijedeća nematerijalna i materijalna ulaganja:

1) zemljišta i šume kao prirodna bogatstva koja se ne troše;
2) ulaganja u pribavljanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja do početka korišćenja (eksploatacije), odnosno do roka utvrđenog investicionim elaboratom za početak korišćenja;

3) avansi za pribavljanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja za koje se ispravka vrijednosti i otpis vrši na isti način kao i kod ostalih potraživanja;

4) građevinski objekti i stvari koji su u skladu sa zakonom proglašeni za spomenike kulture i istorijske spomenike (osim ako se ovi objekti ne koriste za obavljanje djelatnosti na osnovu kojih se stiču prihodi), odnosno koji su muzejske vrijednosti ili djela likovne, vajarske, filmske i druge umjetnosti;

5) putevi lokalnog značaja sa zemljanom ili makadamskom podlogom, kao i objekti koji su sastavni dio takvih puteva;

6) građevinski objekti (izuzev stanova i stambenih zgrada) i oprema jedinica Jugoslovenske narodne armije i građevinski objekti (izuzev stanova i stambenih zgrada) i oprema koji, na osnovu posebnih propisa, služe kao rezerva za potrebe opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, odnosno za obavljanje funkcija javne i državne bezbjednosti;

7) donji stroj kod željezničkih i drugih pruga, puteva, aerodroma, ulica, trgova, parkova i drugih izgrađenih javnih površina;

8) dio nabavne vrijednosti stanova i stambenih zgrada utrošen za potrebe infrastrukture, za potrebe zaštite životne i radne sredine, kao i za potrebe opštenarodne odbrane i društvene samozaštite;

9) dio nabavne vrijednosti stanova i stambenih zgrada utrošen za izdatke za dovođenje priključaka za energetiku, toplovodnu, kanalizacionu, telefonsku i drugu telekomunikacionu mrežu preko jednog metra od objekta;

10) sva materijalna ulaganja pravnog lica koje se nalazi u postupku stečaja ili likvidacije, ako u to vrijeme ne obavlja djelatnost, kao i vremenski neograničena nematerijalna ulaganja takvog pravnog lica.

Obračunata amortizacija sredstava za rad u javnim preduzećima, preduzećima za zapošljavanje invalida, organizacijama invalida i u organizacijama vanprivrednih djelatnosti, kao i obračunata amortizacija infrastrukture i vodoprivrednih objekata, može se umanjiti na teret sopstvenog kapitala najviše za odgovarajući iznos amortizacije ovih objekata srazmjeran dijelu u kome su ovi objekti građeni iz nepovratnih sredstava ili dijela u kome se pravnom licu djelatnost finansira iz poreza i doprinosa, odnosno budžeta.

Odluku o umanjivanju amortizacije iz stava 2. ovog člana donosi organ, odnosno darodavac koji je obezbijedio ili obezbjeđuje sredstva, odnosno skupština društveno-političke zajednice čiji su građani i pravna lica izdvojili sredstva samodoprinom, ili izdvajaju sredstva porezima i doprinosima, odnosno iz čijeg se budžeta pravno lice finansira.

Obračunata sredstva amortizacije građevinskih objekata i opreme uložene kod pravnog lica mogu se, u skladu sa ugovorom ili sporazumom o udruživanju tih objekata i opreme, odnosno zakonom, umjesto vraćanja udružiocima neposredno koristiti za velike opravke kojima se produžava vijek trajanja i povećava vrijednosti tih objekata, odnosno opreme u skladu sa odredbama člana 35. ove uredbe.

Član 40.

Jednom otpisano nematerijalno ili materijalno ulaganje bez obzira što je i dalje u korišćenju, ne može da bude predmet ponovnog procjenjivanja sadašnje vrijednosti i ne podliježe otpisivanju.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, sa otpisom stanova i stambenih zgrada nastavlja se i poslije njihovog potpunog otpisivanja, do otpisivanja iznosa iz člana 39. stav 1. tač. 8. i 9. ove urede.

Član 41.

Nematerijalna i materijalna ulaganja otpisuju se primenom godišnjih amortizacionih stopa koje proističu iz procijenjenog trajanja korišćenja (eksploatacije) ulaganja koje ne mogu biti niže od stopa utvrđenih ovom uredbom.

Rok otpisivanja nematerijalnih ulaganja, izuzev goodwill-a i razgraničenih negativnih efekata različitog rasta kursa stranih valuta i rasta domaćih cijena proizvođača industrijskih proizvoda, kao i prava koja imaju utvrđen rok korišćenja, ne može biti duži od pet godina.

Ulaganja u goodwill i razgraničeni negativni efekti različitog rasta kursa stranih valuta i rasta domaćih cijena proizvođača industrijskih proizvoda otpisuju se najmanje po prosječnoj godišnjoj stopi po kojoj je pravno lice otpisalo sadašnju vrijednost osnovnih sredstava (otpis na preostali vijek trajanja), u godini u kojoj je izvršeno ulaganje u goodwill, odnosno utvrdilo razgraničeni iznos.

Prava koja imaju utvrđen rok korišćenja otpisuju se najduže u tom roku korištenja, ali ne duže od pet godina.

Član 42.

Opštim aktom u skladu sa odredbama ove uredbe ugovorom o pribavljanju nematerijalnih i materijalnih ulaganja pravno lice utvrđuje:

1) godišnje stope otpisa nematerijalnih i materijalnih ulaganja;

2) podjelu godišnjih stopa otpisa na periode u kojima će tokom godine vršiti otpis zavisno od dinamike ostvarivanja prihoda;

3) metod koji će koristiti za otpisivanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja.

Otpisivanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja može se vršiti jednom od slijedećih metoda:

1) proporcionalnom metodom, odnosno metodom jednakih godišnjih kvota u procijenjenom vijeku trajanja;

2) degresivnom metodom, odnosno metodom opadajućih godišnjih kvota u procijenjenom vijeku trajanja;

3) funkcionalnom metodom.

Proporcionalnom metodom obavezno se otpisuju nematerijalna ulaganja, izuzev materijalnih prava iz člana 41. stav 4. ove uredbe, za koja se mogu koristiti i ostale metode otpisivanja.

Pri primjeni funkcionalne metode otpisivanja (srazmjerno koeficijentu korišćenja kapaciteta ulaganja) u prvih pet godina korišćenja ulaganja dozvoljena je upotreba niže godišnje stope otpisa, s tim da godišnja stopa otpisa ne može biti niža od polovine godišnje stope propisane Nomenklaturom sredstava za amortizaciju, odnosno odredbom člana 41. stav 4. ove uredbe, kao i da ukupno trajanje otpisa ne bude duže od perioda koji proizilazi iz propisane stope. Funkcionalna metoda otpisa ne može se koristiti kod otpisivanja vrijednosti stanova i stambenih zgrada.

Izuzetno od odredbe stava 4. ovog člana, godišnja stopa otpisa objekata komunalne infrastrukture u prvih pet godina korišćenja ne može biti niža od jedne četvrtine propisane stope.

Izuzetno od odredbe stava 4. ovog člana, godišnja stopa otpisa objekata i postrojenja koji se etapno puštaju u korišćenje u toku tog puštanja, ali ne duže od pet godina, ne može biti niža od jedne četvrtine propisane stope.

Nematerijalna i materijalna ulaganja za koja opštim aktom nisu određeni elementi iz stava 1. ovog člana, otpisuju se na slijedeći način:

1) nematerijalna ulaganja, izuzev ulaganja iz člana 41. stav 4. ove uredbe, po godišnjoj stopi od 20%;

2) nematerijalna ulaganja iz člana 41. stav 4. ove uredbe, po minimalnoj godišnjoj stopi utvrđenoj tim stavom;

3) materijalna ulaganja po godišnjim stopama propisanim Nomenklaturom sredstava za amortizaciju.

Član 43.

Otpisivanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja u toku godine obračunava se privremeno na osnovu godišnjeg predračuna amortizacije korigovanog za promjene u toku godine.

Na kraju svake poslovne godine, kao i prilikom statusnih promjena, sastavlja se konačan obračun amortizacije.

Amortizacija se obračunava po grupama i dijelovima grupa nematerijalnih i materijalnih ulaganja utvrđenim u Nomenklaturi sredstava za amortizaciju.

Pravno lice može u opštem aktu predvidjeti da obračunavanje amortizacije, za sva ili pojedina nematerijalna i materijalna ulaganja, vrši pojedinačno.

Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, amortizacija sredstava na kojima su radni ljudi i građani zadržali pravo svojine obračunava se u skladu sa statutom ili ugovorom zadružne i druge organizacije kojim se regulišu međusobna prava i obaveze.

Član 44.

Pravno lice vrši procjenjivanje zemljišta po tržišnoj cijeni, a ako ona nije poznata, procjenjivanje se vrši na slijedeći način:

1) građevinskog zemljišta u visini vrijednosti koja odgovara visini naknade utvrđenoj saglasno propisima o eksproprijaciji;

2) poljoprivrednog i ostalog zemljišta u visini osnovice za naplatu poreza na promet odgovarajućeg zemljišta utvrđene saglasno propisima o porezu na promet zemljišta.

Procjena vrijednosti šume određuje se prema podacima utvrđenim popisom, odnosno procjenom količine drvene mase po jedinih vrsta drveća, debljinske strukture i kvaliteta drvene mase, računato po tržišnim cijenama na najbližem prodajnom mjestu (kamionski put, željeznička stanica, plovni objekat i sl.).

Član 45.

Vlada Republike Bosne i Hercegovine uz prethodno pribavljeno mišljenje Privredne komore BiH, propisuje Nomenklaturu sredstava za amortizaciju sa godišnjim amortizacionim stopama i način obračuna amortizacije, odnosno otpisa vrijednosti nematerijalnih i materijalnih ulaganja.

Kriterijume o utvrđivanju količine drvene mase, njene strukture i ostalih elemenata od značaja za utvrđivanje vrijednosti šuma propisuje ministar za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

2. Potraživanja i finansijska ulaganja

Član 46.

Pod potraživanjima i finansijskim ulaganjima smatraju se: dugoročna poslovna ulaganja (dugoročno uložena sredstva, dati dugoročni depoziti i kaucije, ulaganja u hartije od vrijednosti i dati dugoročni krediti), potraživanja iz poslovanja (dati avansi, dati kratkoročni depoziti i kaucije, potraživanja od kupaca i ostala kratkoročna potraživanja iz poslovanja), kratkoročna finansijska ulaganja (kratkoročno uložena i udružena sredstva i dati kratkoročni krediti) i ostala razna kratkoročna potraživanja.

Pod kratkoročnim potraživanjem i ulaganjima podrazumijevaju se ona koja dospijevaju u roku od godinu dana i kraćem od dana činidbe po osnovu koje su nastali.

Pod datim kreditima podrazumijevaju se potraživanja po kojima je ugovoren rok dospijeća od tri ili više mjeseci od dana izvršenja činidbe po kojoj je potraživanje nastalo. Pravno lice može ugovorom, odnosno sporazumom i potraživanje sa kraćim rokom dospijeća tretirati kao kredit.

Potraživanja i finansijska ulaganja procjenjuju se u visini nominalne vrijednosti proistekle iz odgovarajuće poslovne ili finansijske transakcije. Ispravka (smanjenje) vrijednosti potraživanja i finansijskih ulaganja, odnosno njihov otpis, terete vanredne rashode, a neugovoreno povećanje vrijednosti odobrava se vanrednim prihodima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Pripisivanje iznosa obračunate revalorizacije, kamata ili pripadajućeg dijela dobiti u skladu sa zakonom, sporazumom, odnosno ugovorom, smatra se novim potraživanjem odnosno finansijskim ulaganjem i po tom osnovu se vrši povećanje vrijednosti odgovarajućeg potraživanja, odnosno finansijskog ulaganja.

Dospjela potraživanja po osnovu iznosa iz stava 2. ovog člana kao i dospjele otplate po dugoročnim finansijskim ulaganjima isključuju se iz dugoročnih finansijskih ulaganja i prenose na ostala kratkoročna potraživanja najkasnije na dan godišnjeg bilansa.

Za iznos potraživanja i finansijskih ulaganja iz poslovnih odnosa u zemlji koja nisu naplaćena u roku od 60 dana od dana dospjeća i za iznos potraživanja i finansijskih ulaganja iz poslovnih odnosa u inostranstvu koja nisu naplaćena u roku od 60 dana od roka propisanog za unos deviza u zemlji vrši se otpisivanje putem ispravke vrijednosti u cjelini. Otpisivanje potraživanja i finansijskih ulaganja može da se izvrši i u kraćim rokovima od dana dospjelosti u cjelini ili djelimično, ako za to postoje opravdani razlozi u vezi sa mogućnošću naplate.

Ispravka vrijednosti nedospjelih potraživanja i finansijskih ulaganja vrši se u slučajevima kad za to postoje razlozi, kao što su pad kurseva hartija od vrijednosti dokumentovani rizici po osnovu nemogućnosti naplate i sl.

Izuzetno od odredbe stava 8. ovog člana, kratkoročne hartije od vrijednosti s promjenljivim kursom svode se direktnim otpisivanjem na vrijednost na dan bilansa, ako je ona niža od knjigovodstvene vrijednosti.

Ako se potraživanja i finansijska ulaganja koriguju na niže po osnovu zakona, vanparničnog poravnjenja i sl, korekcija se vrši njihovim direktnim otpisivanjem.

Definitivno otpisivanje potraživanja i finansijskih ulaganja vrši se direktnim otpisivanjem.

Potraživanja po osnovu mjenica, odnosno obveznica, ispravljaju se u bilansu za iznose kamata koji se odnose na buduću period.

Potraživanja po obaveznim ulaganjima koja su propisana zakonom, pravno lice vodi u vanposlovnim sredstvima. Istovremeno, pravno lice iz trajnog kapitala prenosi isti iznos u obaveze prema izvorima vanposlovnih sredstava.

Naplaćena potraživanja po obaveznim ulaganjima zajedno sa pripadajućim prinosom, prenose se iz izvora vanposlovnih sredstava u trajni kapital.

Odredbe st. 13. i 14. ovog člana ne odnose se na banke i druge finansijske organizacije.

3. Zalihe

Član 47.

Zalihe materijala, rezervnih dijelova i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti obračunatoj po metodi »prva ulazna - prva izlazna« (FIFO), po metodi »posljednja ulazna - prva izlazna« (LIFO), po metodi prosječnih cijena ili po metodi obračuna po planskim cijenama korigovanim za odstupanja u obračunskom periodu.

Nabavna vrijednost materijala, odnosno rezervnih dijelova, odnosno robe sadrži neto faktornu vrijednost, carine, druge uvozne dažbine, poreze i druge dažbine koje se naplaćuju zavisne troškove nabavke. U troškove transporta i ostale ljučiti i pripadajući troškovi sopstvenog transporta najviše do nivoa cijene iste ili srodne transportne usluge.

Opšti troškovi nabavke materijala, odnosno robe ne smatraju se zavisnim troškovima već se smatraju troškovima proizvodnje, odnosno rashodima tekućeg perioda.

Materijal, odnosno rezervni dijelovi, proizvedeni u pravom licu procjenjuju se najviše po cijeni koštanka utvrđenoj na isti način kako je to ovim zakonom uređeno za nedovršenu proizvodnju i gotove proizvode, pod uslovom da ova cijena nije više od neto tržišne cijene istog proizvoda, odnosno sličnog proizvoda tako da se procjenjivanje vrši najviše po neto tržišnoj cijeni.

Član 48.

Predmeti sitnog inventara, u koji spadaju i auto-gume i povratna ambalaža, otpisuju se jednokratno, prilikom stavljanja u upotrebu ili kalkulatивно prema planu korišćenja.

Predmeti sitnog inventara na zalihi procjenjuju se na način kako je to odredbama člana 47. ove uredbe uređeno za materijal, a predmeti sitnog inventara u upotrebi na način kako je to odredbama čl. 34. do 45. ove uredbe uređeno za materijalna ulaganja, s tim da se sitan inventar otpisuje indirektno najmanje po stopi od 20% nabavne vrijednosti godišnje.

Nomenklaturom iz člana 45. stav 1. ove uredbe propisuje se koji se predmeti smatraju sitnim inventarom i način njihovog otpisivanja i rashodovanja.

Član 49.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda procjenjuju se najviše po cijeni koštanka, odnosno najviše po prodajnim cijenama umanjenim za dažbine i troškove prodaje, ako su ove cijene niže.

Cijena koštanka iz stava 1. ovog člana utvrđuje se po odredbama člana 35. stav 3. ove uredbe propisano za utvrđivanje cijene koštanka nematerijalnih i materijalnih ulaganja izuzev neto rashoda finansiranja, s tim što se u cijenu koštanka zaliha, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda mogu uključiti i opšti troškovi prodaje u uslovima proizvodnje dugoročnih učinaka i sezonske prodaje.

U cijenu koštanka iz stava 3. ovog člana ne mogu se uključiti vanredni rashodi.

Član 50.

Smanjenje vrijednosti zaliha vrši se u godišnjem bilansu indirektno, kad pravno lice procjeni da zaliham opada tržišna vrijednost, kao i zavisno od vremena trajanja skladištenja prema slijedećem:

1) materijal koji nije utrošen ili prodat ni poslije jedne godine od dana nabavke (ulaza) otpisuje se za 25% njegove nabavne vrijednosti, ako nije utrošen ili prodat ni poslije dvije godine otpisuje se za daljih 25% a ako nije utrošen ni poslije tri godine vrijednost mu se svodi na likvidacionu (vrijednost otpada);

2) materijal i poluproizvodi koji se nabavljaju ili proizvode jednokratno u toku godine zbog prirode proizvodnje otpisuju se u visini i pod uslovima iz tačke 1. ovog stava, a u rokovima pomjerenim za jednu godinu više;

3) materijal koji je nabavljen za ugovorenu proizvodnju koja traje duže od jedne godine otpisuje se u visini i pod uslovima iz tačke 1. ovog stava, a u rokovima koji počinju teći istekom ugovorenog roka za posljednju isporuku takve proizvodnje;

4) rezervni dijelovi otpisuju se u visini i pod uslovima iz tačke 1. ovog stava, a u rokovima koji počinju teći od dana rashodovanja, odnosno prodaje materijalnog ulaganja za koje su namijenjeni i nabavljeni;

5) nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi otpisuju se u dijelu cijene koštanka, u visini, pod uslovima i rokovima iz tač. 1. i 2. ovog stava, izuzev nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda kod kojih proces proizvodnje i odležavanja zahtijeva duži period od jedne godine i kod kojih rok otpisa počinje da teče od tehnološki uslovljenog roka, u kom roku se može procjenjivanjem povećavati vrijednost i za pripadajuće troškove prodaje, administracije i finansiranja;

6) roba se otpisuje u visini, pod uslovima i u rokovima iz tačke 1. do 3. ovog stava.

Zalihe iz stava 1. ovog člana otpisuju se u potpunosti kad je njihova prodaja trajno obustavljena, odnosno upotreba zabranjena.

Ispravka (smanjenje) vrijednosti zaliha iz stava 1. ovog člana ne vrši se za količine (ukupne) koje se skladište po nalogu državnog organa ili na osnovu propisa, kao i za materijal nabavljen za isporuku po konkretnom ugovoru (do završetka isporuke) - kojim je precizirana određena vrsta materijala.

Ispravke (smanjivanja) vrijednosti iz stava 1. ovog člana, rashodovanja i manjkovi zaliha terete vanredne rashode, a viškovi se odobravaju vanrednim prihodima.

Izuzetno od odredbe stava 4. ovog člana, rashodovanje sitnog inventara, ako se redovne ispravke vrijednosti ne prate pojedinačno po artiklima, može se vršiti i na teret zbirne ispravke vrijednosti sitnog inventara.

Član 51.

Opštim aktom pravno lice uređuje način procjenjivanja zaliha i način utvrđivanja (pojedinačno, u zbiru, metodom uzorka) nabavne cijene, odnosno cijene koštanja pojedinih artikala u zalihama, u skladu sa odredbama ove uredbe.

Način procjenjivanja zaliha i utvrđivanja nabavne cijene, odnosno cijene koštanja ne može se mijenjati u toku iste poslovne godine.

4. Novac i plemeniti metali

Član 52.

Novac u blagajni i na računima unosi se u bilans u nominalnom iznosu.

Plemeniti metali i predmeti od plemenitih metala, odnosno sa sadržajem plemenitih metala unose se u bilans najmanje u visini vrijednosti izvedene iz cijene plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Razlika između vrijednosti utvrđene po odredbi stava 2. ovog člana i vrijednosti plemenitih metala iskazane u knjigovodstvu stavlja se u korist pozitivnih odnosno na teret negativnih efekata revalorizacije.

Narodna banka Republike Bosne i Hercegovine do 10. jula objavljuje u »Službenom listu Republike Bosne i Hercegovine«, cijene plemenitih metala na dan 30. juna, a do 10. januara cijene na dan 31. decembra prethodne godine, pri čemu ove cijene izražava u dinarima na osnovu prosječnih cijena sa tri do pet najvećih svjetskih berzi.

5. Aktivna vremenska razgraničenja

Član 53.

U pozicijama aktivnih vremenskih razgraničenja mogu da budu odloženi samo troškovi koji pripadaju budućem periodu i prihodi tekućeg perioda koji nisu mogli da budu fakturisani, a za koje su nastali troškovi u tekućem periodu.

U prihode iz stava 1. ovog člana spadaju i prihodi po osnovu povraćaja poreskih i drugih dažbina po osnovu izvoza čija naplata dospijeva u budućim obračunskim periodima.

Član 54.

Izdaci koji se prema odredbama ove uredbe smatraju poslovnim i finansijskim rashodima, odnosno troškovima, a plaćeni su unaprijed za najviše 12 mjeseci, mogu se razgraničiti i staviti na teret poslovnih, odnosno finansijskih rashoda, odnosno troškova u periodu na koji se odnose.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, na period duži od jedne godine mogu se razgraničiti troškovi vezani za probni pogon, kao i troškovi razvijanja tražnje za nove proizvode i osvajanje novih tržišta sa očekivanim višegodišnjim efektima, o čemu se podaci unose u dodatni računovodstveni iskaz. Troškovi probnog pogona mogu se razgraničiti na period proizvodnje, a najviše na pet godina, a troškovi razvijanja tražnje i osvajanja novih tržišta na period prodaje, a najviše na tri godine.

6. Vanposlovna sredstva

Član 55.

Vanposlovna sredstva, u smislu ove uredbe su sredstva koja služe za zadovoljavanje potreba zajedničke potrošnje radnika pravnog lica, kao i ostala sredstva koja ne spadaju u poslovna sredstva pravnog lica.

Procjenjivanje pozicija vanposlovnih sredstava vrši se u skladu sa odredbama člana 28. do 52. ove uredbe, s tim što smanjenja vrijednosti, otpisi vrijednosti i rashodi po osnovu vanposlovnih sredstava terete obaveze prema izvorima tih sredstava. Povećanje vanposlovnih sredstava i prihodi od tih sredstava uvećavaju obaveze prema izvorima vanposlovnih sredstava.

Pravno lice koje se koristi vanposlovnim sredstvima u djelatnosti iz koje se stiču prihodi, obezbjeđuje podatke o prihodima i rashodima takve djelatnosti na posebnim analitičkim kontima i knjigovodstvu redovnog poslovanja, a može za tu djelatnost voditi posebno knjigovodstvo po odredbama ove uredbe.

7. Trajni kapital i nepokriveni gubitak

Član 56.

Pod trajnim kapitalom, u smislu ove uredbe, podrazumijevaju se obaveze prema izvorima sredstava koje ne dospijevaju dok pravno lice posluje, kao i osnivački ulozi na neodređeni rok.

Trajni kapital (trajne izvore sredstava) čine nominirani kapital (društveni kapital – poslovni fond, dionički kapital, trajni ulozi i inokosni kapital, zajednički zadružni kapital i nenominirani kapital – rezerve (zakonske, statutarne i slobodne rezerve, neraspoređena dobit iz ranijih godina i neraspoređena revalorizaciona rezerva).

Nepokriveni gubitak predstavlja ispravku vrijednosti trajnog kapitala.

Trajni kapital i nepokriveni gubitak unose se u bilans u nominalnom iznosu, odnosno u visini knjigovodstvene vrijednosti.

Pod trajnim kapitalom, u smislu ove uredbe, u bankama i drugim finansijskim organizacijama podrazumijevaju se osnivački fond i rezerve, u osiguravajućim i reosiguravajućim organizacijama – izvori sredstava početnog fonda sigurnosti, sredstava rezervi sigurnosti, sredstava matematičkih rezervi, sredstava preventive i sredstava poslovnog fonda, a u fonodovima i izvori sredstava fondova.

8. Dugoročna rezervisanja

Član 57.

Dugoročna rezervisanja procjenjuju se u visini troškova za koje se vjeruje da će nastati u narednim godinama, a odnose se naročito na rezervisanja za:

- 1) dugoročne rizike;
- 2) obnavljanje prirodnih bogatstava;
- 3) paušalno odmjereni rezervisanje za pokriće dubioznih potraživanja iz poslovnih odnosa, koja ne prelaze rok iz člana 46. stav 7.
- 4) investiciono održavanje osnovnih sredstava koje se vrši u intervalima dužim od jedne godine;
- 5) ostale vjerovatne troškove koji će nastati poslije dužeg vremena, a odnose se na sadašnje učinke.

Član 58.

Rezervisanja za dugoročne rizike odnose se na troškove koji će se sa velikom izvjesnošću javiti u narednim godinama (troškovi garantnog roka dužeg od jedne godine, dio zadržanih kaucija i depozita za dobro i o roku izvršenja posla i sl.) a za koje je ostvaren prihod u punom iznosu.

Rezervisanja za dugoročne rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje (ukidanje) vrši se u korist prihoda.

U rezervisanja iz stava 1. ovog člana uključuju se i iznosi za eventualno otpisivanje ulaganja u donji stroj kod željezničkih i drugih pruga, puteva, aerodroma, ulica, trgova, parkova i drugih izgrađenih javnih površina kod kojih se očekuje prestanak korišćenja, kao i ostalih ulaganja iz člana 39. stav 1. tač. 4. i 5. kod kojih se očekuje prestanak korišćenja.

Član 59.

Rezervisanja za obnavljanje zemljišta vrše se u iznosima potrebnim da bi se zemljište koristilo u svrhe za koje je namijenjeno, odnosno da bi se poslije korišćenja dovelo u prvobitno stanje, kao i da bi se spriječilo nastajanje šteta, a ako su štete ipak nastale da bi se iste otklonile (površinski kopovi, deponije, lavine i pepela, zarušavanje jamskih kopova i sl.).

Obaveza rezervisanja za obnavljanje zemljišta, uključena u iznos naknade za korišćenje zemljišta, ne vrši se u bilansu pravnog lica koje plaća takvu naknadu.

Potrebni iznosi rezervisanja za obnavljanje (reprodukciju) šuma izdvajaju se iz ostvarenog ukupnog prihoda u visini određenog opštim aktom pravnog lica, s tim da izdvojena sredstva ne budu manja od iznosa koji je propisan republikom zakonom o šumama, a najmanje u visini 15% od vrijednosti posječene drvene mase prema tržišnim cijenama na najbližem prodajnom mjestu (kamionski put, željeznička stanica, plovni objekt i sl.).

Sredstva za reprodukciju šuma služe za održavanje postojećih šuma, obnavljanje posječenih šuma, za zaštitu postojećih šuma i za otvaranje postojećih šuma radi korišćenja za eksploataciju ili drugu namjenu kojoj šume služe, kao i za druge potrebe gazdovanja šumama propisane republičkim zakonom o šumama.

9. Obaveze

Član 60.

Pod obavezama, u smislu ove uredbe podrazumijevaju se: dugoročne obaveze (dugoročne obaveze prema povezanim preduzećima i po osnovu primljenih depozita i kaucija, obaveze za dugoročno oročene uloge, obaveze po dugoročnim kreditima i obaveze za prodate obveznice), kratkoročne obaveze iz poslovanja (primljeni avansi i kratkoročni depoziti i kaucije, dobavljači, ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja i obaveze prema radnicima za zarade odnosno plate, kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročna ulaganja i kratkoročni krediti) i ostale razne finansijske obaveze.

U pogledu podjele obaveza po ročnosti i definisanja kredita primjenjuju se odredbe člana 46. st. 2. i 3. ove uredbe koje se odnose na potraživanja i finansijska ulaganja.

Obaveze se unose u pasivu bilansa u visini nominalnih iznosa koji proističu iz poslovnih i finansijskih transakcija.

Moguća povećanja obaveza u odnosu na nominalne iznose izuzev povećanja za pripisanu revalorizaciju i redovne kamate, pripisuju se odgovarajućim obavezama na teret vanrednih rashoda tekućeg perioda. Povećanja obaveza po osnovu revalorizacije i kamata pripisuju se odgovarajućim obavezama na teret rashoda finansiranja.

Smanjenje obaveza po osnovu Zakona, vanparničnog poravnjanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

Član 61.

Dospjele dugoročne obaveze preknjižavaju se na ostale obaveze, najkasnije na dan godišnjeg bilansa.

Pravno lice trajno otpisuje kratkoročne obaveze po isteku roka zastarjelosti u korist vanrednih prihoda.

Obaveze po osnovu hartija od vrijednosti ispravljaju se u poslovnim knjigama za iznose kamata koji se odnose na budući period.

10. Pasivna vremenska razgraničenja

Član 62.

U okviru pozicija pasivnih vremenskih razgraničenja odlazu se unaprijed naplaćeni, odnosno obračunati prihodi i troškovi tekućeg perioda za koje nedostaje dokumentaciona osnova.

11. Neraspoređena dobit iz tekuće godine

Član 63.

Neraspoređena dobit iz tekuće godine unosi se u bilans stanja u nominalnom iznosu dobiti poslovne godine koji proizilazi iz godišnjeg bilansa uspjeha.

12. Obaveze prema izvorima vanposlovnih sredstava

Član 64.

Procjenjivanje obaveza prema izvorima vanposlovnih sredstava u bilansu vrši se u skladu sa odredbama člana 56. i čl. 60. i 61. ove uredbe i shodnom primjenom odredaba člana 55. ove uredbe.

D. Procjenjivanje pozicija bilansa uspjeha

Član 65.

Bilans uspjeha sadrži prihode i rashode i utvrđivanje rezultata, koji se iskazuje na obrascu Bilans uspjeha.

a) Prihodi

Član 66.

Prihodima, u smislu ove uredbe, smatraju se ostvareni poslovni prihodi, prihodi od finansiranja i vanredni prihodi.

Pod ostvarenim prihodom, u smislu ove uredbe, smatra se prihod za koji je nastao dužničko-povjerilački odnos u smislu zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, i da je obračunat u ispravi koja, u smislu ove uredbe, ima karakter knjigovodstvene isprave (fakturisana realizacija).

Poslovne prihode čine: prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga; prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga; prihodi iz doprinosa i drugi poslovni prihodi.

Pod drugim poslovnim prihodima smatraju se: prihodi po osnovu upotrebe proizvoda, robe i usluga za nematerijalna i materijalna ulaganja, za sitan inventar, za sjeme proizvedeno za sopstvene potrebe, za prirast osnovnog stada, za reklamu, propagandu, reprezentaciju i za sopstveni transport i za zajedničku potrošnju, prihodi od povezanih (matičnih i zavisnih) preduzeća po svim osnovama osim prihoda od finansiranja i vanrednih prihoda; prihodi od zakupnina nematerijalnih i materijalnih ulaganja; prihodi od prodaje materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara; prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

Prihode od finansiranja čine: prihodi od finansiranja iz odnosa sa povezanim (matičnim i zavisnim) preduzećima; prihodi od finansijskih ulaganja i kamata; prihodi od revalorizacije dinarskih potraživanja; obračunate pozitivne kursne razlike po deviznim potraživanjima i obavezama i ostali prihodi od finansiranja.

Prihode od ukidanja dugoročnih rezervisanja čine prihodi koji nastaju po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja iz čl. 57. do 59. ove uredbe.

Vanredne prihode čine: prihodi od prodaje nematerijalnih i materijalnih ulaganja i prodaje dugoročnih finansijskih ulaganja po umanjenju za kapitalne dobitke; prihodi od osiguranja; viškovi, prihodi od penala, nagrada i slično; otpis potraživanja povjerilaca; prihodi iz ranijih godina i ostali vanredni prihodi.

b) Rashodi

Član 67.

Rashodima u smislu ove uredbe, smatraju se poslovni rashodi, rashodi finansiranja i vanredni rashodi.

Poslovne rashode čine: materijalni troškovi i amortizacija, nematerijalni troškovi; ukalkulisane bruto zarade, odnosno plate; nabavna vrijednost prodate robe i materijala.

Podmaterijalnim troškovima smatraju se: troškovi materijala; energije, rezervnih dijelova i sitnog inventara; usluge sa karakterom materijalnih troškova i ukalkulisana dugoročna rezervisanja materijalnih troškova.

Pod amortizacijom smatra se obračunata amortizacija po umanjenju na teret sopstvenog kapitala i revalorizacija amortizacije.

Pod nematerijalnim troškovima smatraju se: naknade troškova radnicima i stanovništvu (autorski honorari, troškovi za privremene i povremene poslove, zakupnine za sredstva rada građana, dnevnice za službena putovanja, naknade za troškove prevoza na rad i sa rada, naknade za smeštaj i ishranu na terenu, troškovi za ishranu radnika u toku rada i ostale naknade radnicima i stanovništvu), neproizvodne usluge, reprezentacija, premije osiguranja, troškovi za zajedničku potrošnju radnika, porezi koji ne zavise od poslovnog rezultata, doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata, bankarske usluge i članarine udruženjima, naknade radnicima za inovacije i racionalizacije, ostali nematerijalni troškovi i ukalkulisana dugoročna rezervisanja nematerijalnih troškova.

Pod ukalkulisanim bruto zaradama, odnosno platama podrazumijevaju se obračunate bruto zarade i naknade bruto zarada iz sredstava pravnog lica za obračunski period.

Pod nabavnom vrijednošću prodate robe i materijala smatra se nabavna vrijednost prodate robe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara i rezervisanja po osnovu robe.

Rashode finansiranja čine: rashodi finansiranja iz odnosa sa povezanim preduzećima; kamate; revalorizacija dinarskih obaveza; obračunate negativne kursne razlike po deviznim dugoročnim finansijskim ulaganjima; ugovorno smanjenje vrijednosti cionih efekata i ostali rashodi finansiranja.

Rashode dugoročnih rezervisanja čine dugoročna rezervisanja iz čl. 57. do 59. ove uredbe.

Vanredne rashode čine: neotpisana vrijednost prodatih i po drugom osnovu otuđenih nematerijalnih i materijalnih ulaganja i knjigovodstvena vrijednost prodatih dugoročnih finansijskih ulaganja; po umanjenju za kapitalne gubitke; manjkovi; kazne, penali, štete; otpisi nenaplativih potraživanja, rashodi iz ranijih godina i ostali vanredni rashodi.

Član 68.

U račun prihoda i rashoda mogu se uključiti samo oni rashodi (troškovi) koji su neposredan uslov za obavljanje djelatnosti pravnog lica ili su posljedica obavljanja te djelatnosti, odnosno samo oni rashodi koji su neposredan uslov za ostvarivanje njenih prihoda, uključujući i troškove osvajanja nove proizvodnje i troškove istraživanja i otkrivanja rudnog i drugog mineralnog blaga.

U rashode iz stava 1. ovog člana uračunavaju se i rashodi za sprečavanje štetnih posljedica djelatnosti pravnog lica za druga pravna i fizička lica, odnosno rashodi za otklanjanje takvih posljedica ako do njih dođe.

Pod štetnim posljedicama, iz stava 2. ovog člana, podrazumijevaju se posljedice koje ugrožavaju kvalitet životne i radne sredine, živote i zdravlje fizičkih lica, kao i obavljanje djelatnosti i imovinu pravnih i fizičkih lica.

Troškovi iz st. 1. i 2. ovog člana obračunavaju se u periodu u kome su nastali ali se iznosi za troškove osvajanja nove proizvodnje i troškovi istraživanja i otkrivanja rudnog i drugog mineralnog blaga mogu rezervisati i prenijeti u naredne godine kao dugoročno rezervisanje.

Rashodi koji umanjuju sredstva pravnog lica, a ne spadaju u rashode iz st. 1. i 2. ovog člana mogu se naknađivati samo direktno od radnika ili iz obaveza prema izvorima vanposlovnih sredstava.

U rashode iz st. 1. i 2. ovog člana ne mogu se uključiti izdaci koji imaju karakter nematerijalnih i materijalnih ulaganja (investicije).

c) Kapitalni dobiti i gubici

Član 69.

Kapitalnim dobitkom, u smislu ove uredbe, smatra se pozitivna razlika između prodajne vrijednosti hartija od vrijednosti, opreme i nepokretnosti i njihove knjigovodstvene vrijednosti revalorizovane na dan prodaje.

Kapitalnim gubitkom, u smislu ove uredbe, smatra se negativna razlika između prodajne vrijednosti hartija od vrijednosti, opreme, nepokretnosti i njihove knjigovodstvene vrijednosti revalorizovane na dan prodaje.

d) Utvrđivanje rezultata

Član 70.

Poslovni rezultat pravnog lica čine ostvarena dobit ili gubitak.

Član 71.

Dobit pravnog lica utvrđuje se kada se iz ostvarenih prihoda naknade ukupni rashodi korigovani za promjenu vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda u obračunskom periodu.

Neto kapitalni dobitak utvrđuje se kada se iz kapitalnih dobitaka naknade kapitalni gubici.

e) Raspored rezultata

Član 72.

Iz ostvarene dobiti u godišnjem i periodičnom obračunu pravno lice naknađuje sredstva za pokriće gubitaka u poslovanju iz ranijih godina, odnosno neto dugoročni kapitalni gubitak, iz raznijih godina, do iznosa iskazanog u poreskom bilansu i porez na dobit.

Ostatak dobiti predstavlja neraspoređenu dobit.

Neraspoređena dobit iz prethodne godine raspoređuje se za povećanje društvenog kapitala i trajnih uloga za dividende i druge naknade ulagačima, za rezerve za bruto zarade zaposlenih i za druge namjene.

f) Utvrđivanje i pokriće gubitaka

Član 73.

Pravno lice utvrđuje i iskazuje gubitak u poslovanju ako iz prihoda ne naknadi ukupne rashode korigovane za promjenu vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda obračunskog perioda i porez na dobit.

Pravno lice utvrđuje i iskazuje neto kapitalni gubitak ako iz kapitalnih dobitaka ne naknadi kapitalne gubitke.

E. Revalorizacija

Član 74.

Pravno lice, prilikom izrade periodičnog odnosno godišnjeg obračuna, revalorizuje nematerijalna i materijalna ulaganja, uključujući i njihovu amortizaciju, stopom rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda.

Rezultat revalorizacije iz stava 1. ovog člana predstavlja revalorizacionu rezervu.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, revalorizaciju zemljišta i šuma po godišnjem obračunu predstavlja razlika između procijenjene vrijednosti tih prirodnih bogatstava na kraju obračunskog perioda prema odredbama člana 44. ove uredbe njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana revalorizaciju osnovnog stada predstavlja razlika između vrijednosti osnovnog stada na kraju obračunskog perioda po tržišnim cijenama i vrijednosti iskazane u knjigovodstvu poslije utvrđivanja ukupnog prihoda po osnovu prirasta osnovnog stada.

Pravno lice može odlučiti da sva ili pojedina sredstva koja služe za potrebe opštenarodne odbrane i Jugoslovenske narodne armije, izuzev stanova i stambenih zgrada, u potpunosti ili djelimično revalorizuje stopom rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda u korist izvora sredstava iz kojih su finansirana.

Član 75.

Pravno lice naknađuje rashode finansiranja po osnovu obaveza za osnovna sredstva, iskazane u Bilansu uspjeha, na teret revalorizacionih rezervi, a najviše do iznosa revalorizacije nematerijalnih i materijalnih ulaganja iz člana 74. ove uredbe.

Pod obavezama za osnovna sredstva, u smislu ove uredbe, smatraju se obaveze prema izvorima sredstava (sem obaveza prema trajnom kapitalu) za nematerijalna i materijalna ulaganja po kojima je izvršeno naknađivanje pripadajućih rashoda finansiranja na teret revalorizacionih rezervi prema odredbi stava 1. ovog člana.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, pravno lice može odlučiti da rashode finansiranja po svim obavezama prema tuđim izvorima sredstava naknađuje na teret revalorizacionih rezervi iz člana 74. ove uredbe srazmjerno dijelu tih obaveza iz kog se finansiraju nematerijalna i materijalna ulaganja. Dio obaveza prema tuđim izvorima sredstava iz kog se finansiraju nematerijalna i materijalna ulaganja utvrđuje se kao razlika između sadašnje vrijednosti tih ulaganja i trajnog kapitala umanjenog za nepokriveni gubitak iz ranijih godina. Iznos rashoda finansiranja koji se naknađuje na teret revalorizacione rezerve ne može biti veći od iznosa revalorizacije dijela nematerijalnih i materijalnih ulaganja finansiranih iz tuđih izvora sredstava.

Član 76.

Pravno lice koje je trajni kapital angažovalo u potraživanjima, dio prihoda od finansiranja iskazanih u Bilansu uspjeha usmjerava u revalorizacione rezerve srazmjerno učešću kapitala u potraživanjima.

Pod kapitalom, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumijeva se trajni kapital uvećan za obaveze za osnovna sredstva iz člana 75. stav 2. ove uredbe, a umanjen za nepokriveni gubitak iz ranijih godina i za sadašnju vrijednost nematerijalnih i materijalnih ulaganja.

Pod potraživanjima, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumijevaju se dugoročna i kratkoročna potraživanja, hartije od vrijednosti i novčana sredstva.

Pravno lice može odlučiti da u revalorizacione rezerve usmjeri prihode od finansiranja iznad iznosa koji utvrdi prema odredbi stava 1. ovog člana, s tim što ukupan iznos ne može bi-

ti veći od revalorizacije (koeficijentom rasta cijena na malo) dijela trajnog kapitala koji je angažovan u potraživanjima. Ako je iznos te revalorizacije veći od prihoda od finansiranja, pravno lice može odlučiti da razliku izuzme iz viška ukupnih prihoda nad ukupnim rashodima, prije utvrđivanja bruto dobiti.

Dio trajnog kapitala koji je angažovan u potraživanjima utvrđuje se tako što se trajni kapital umanjuje za nepokriveni gubitak iz ranijih godina i za dio sadašnje vrijednosti nematerijalnih i materijalnih ulaganja koji nije finansiran iz obaveza za osnovna sredstva iz člana 75. stav 2. ove uredbe, s tim što iznos ovog dijela trajnog kapitala ne može biti veći od ukupnog iznosa potraživanja, a razlika iznad tog iznosa predstavlja dio trajnog kapitala angažovan u ostalim poslovnim sredstvima.

Član 77.

Pravno lice koje je trajni kapital angažovalo u ostalim poslovnim sredstvima prema odredbi člana 76. stav 5. ove uredbe, taj dio trajnog kapitala revalorizuje stopom rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, a iznos revalorizacije izuzima iz viška ukupnih prihoda nad ukupnim rashodima u korist revalorizacionih rezervi (najviše do visine tog viška), dok ostatak predstavlja bruto dobit u smislu člana 70. ove uredbe.

Član 78.

Iznosi revalorizacije iz člana 76. stav 4. i iz člana 77. ove uredbe koji nisu naknadni iskazuju se u Aneksu i mogu se naknaditi u narednim godinama.

Visina sredstava i izvora sredstava u vezi s primjenom odredbi čl. 75. do 77. ove uredbe utvrđuje se na osnovu prosječnih vrijednosti stanja u tekućoj godini, s tim da se stanje nematerijalnih i materijalnih ulaganja i trajnog kapitala uzimaju sa uključenom revalorizacijom za tekuću godinu.

Član 79.

Pravno lice može odlučiti da u cjelini ili djelimično ne primjenjuje odredbe čl. 75. do 77. ove uredbe, ako rast cijena proizvođača industrijskih proizvoda u posljednjem mjesecu obračunskog perioda prema istom mjesecu prethodne godine ne prelazi 10%.

Član 80.

Pravno lice može odlučiti da u vrijednosti zaliha uračuna i dio rashoda finansiranja i revalorizacije iz člana 77. ove uredbe, u korist revalorizacionih rezervi.

Iznosi iz stava 1. ovog člana uračunavaju se u vrijednost zaliha primjenom odgovarajuće knjigovodstvene metode terećenja troškova, odnosno utvrđivanjem iznosa koji se mogu uračunati u vrijednost zaliha u zavisnosti od rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda i koeficijenta obrta zaliha.

Na teret revalorizacionih rezervi, do iznosa iz stava 1. ovog člana, pravno lice naknađuje, umanjivanjem, rashode finansiranja, odnosno revalorizaciju iz čl. 77. i 78. stav 1. ove uredbe.

Rezultat nivelacije cijena robe uključuje se u revalorizacionu rezervu iz stava 1. ovog člana i odobrava razliku u cijeni srazmjerno učešću te razlike u prodajnoj cijeni robe za koju se vrši nivelacija cijena, bez poreza na promet.

Član 81.

Pravno lice, izuzev banaka i drugih finansijskih organizacija, narodnih banaka, fondova i osiguravajućih i reosiguravajućih organizacija, može odlučiti da na nematerijalnim ulaganjima, umanjujući rashode finansiranja, razgraniči negativne efekte različitog rasta kursa stranih valuta i rasta domaćih cijena proizvođača industrijskih proizvoda po potraživanjima i obavezama (uključujući i trajne izvore poslovnih sredstava) iskazanih u devizama.

Pravno lice na aktivnim vremenskim razgraničenjima može, umanjivanjem rashoda finansiranja, razgraničiti dio primljenih deviznih avansa do njihove realizacije, kada tereti rezervisanja za povećanje cijena, a najviše do iznosa proisteklog iz bržeg rasta kursa deviza u kojima je izražen avans od stope rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda.

Član 82.

Kamate i kursne razlike po plasmanima, potraživanjima i obavezama iskazuju se kao rashodi finansiranja ili prihodi od finansiranja.

Obračun kamata u kraćim periodima od perioda za koji je utvrđena kamatna stopa vrši se konformnim metodom, ako rast cijena na malo u posljednjem mjesecu obračunskog perioda prema istom mjesecu prethodne godine prelazi 10%, odnosno ako je ugovorena kamatna stopa preko 10% godišnje.

Pod kamatom, u smislu ove uredbe, podrazumijeva se i revalorizacija potraživanja i obaveza, ako je posebno ugovorena.

Član 83.

Revalorizacione rezerve se po godišnjem obračunu raspoređuju na odgovarajuće trajne izvore sredstava u skladu sa ugovorom, odnosno opštim aktom pravnog lica.

U neraspoređenu dobit iz ranijih godina se ne može rasporediti veći iznos revalorizacionih rezervi od iznosa koji odgovara učešću ove dobiti u trajnim izvorima sredstava, a u društveni kapital i u pripadajući dio rezervi se ne može rasporediti manji iznos revalorizacionih rezervi od iznosa koji odgovara učešću ovih izvora sredstava u trajnim izvorima sredstava.

Član 84.

Pravno lice revalorizuje stanove, stambene zgrade, objekte i stvari zajedničke potrošnje po odredbama člana 74. ove uredbe u korist fonda zajedničke potrošnje.

Pravno lice revalorizuje po stopi rasta cijena na malo poslovna sredstva korišćena u vanposlovne svrhe, u korist prihoda od finansiranja.

Pravno lice može odlučiti da na teret rashoda finansiranja obračunava kamatu po stopi rasta cijena na malo na korišćena vanposlovna sredstva u poslovne svrhe.

Član 85.

Republički zavod za statistiku utvrđuje i objavljuje u »Službenom listu RBiH«:

- 1) Mjesečni koeficijent rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda - do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec;
 - 2) Koeficijent rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda od početka godine do kraja mjeseca - do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec;
 - 3) Koeficijent prosječnog mjesečnog rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda od početka godine do kraja mjeseca - do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec;
 - 4) Koeficijent rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda od svakog mjeseca u godini do kraja godine - do 10. januara, za prethodnu godinu;
 - 5) Koeficijent rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda u odnosu na isti mjesec prethodne godine - do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec;
 - 6) Mjesečni koeficijent rasta cijena na malo - do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec;
 - 7) Koeficijent rasta cijena na malo od početka godine do kraja mjeseca - do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec;
 - 8) Koeficijent prosječnog mjesečnog rasta cijena na malo od početka godine do kraja mjeseca - do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec;
 - 9) Koeficijent rasta cijena na malo od svakog mjeseca u godini do kraja godine - do 10. januara, za prethodnu godinu;
 - 10) Koeficijent rasta cijena na malo u odnosu na isti mjesec prethodne godine - do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec;
 - 11) Koeficijent rasta prosjeka troškova života u Republici prosjek troškova života u Republici u odnosu na 10. u mjesecu, za prethodni mjesec.
- Narodna banka Bosne i Hercegovine objavljuje dnevne srednje kurseve stranih valuta, uključujući i kurs kliničkog dolara.

Član 86.

Ministar za finansije propisuje:

1. Način revalorizacije i razgraničenja rashoda finansiranja, iz čl. 74 – 84. ove uredbe;
2. Način utvrđivanja podataka iz člana 85. stav 1. ove uredbe.

VII – REVIZIJA RAČUNOVODSTVENIH ISKAZA

Član 87.

Godišnje računovodstvene iskaze (godišnji obračun) velikih i srednjih pravnih lica i pravnih lica čiji se godišnji obračuni konsoliduju ispituje i ocjenjuje organizacija koja je u skladu sa zakonom ovlaštena za obavljanje poslova ekonomsko-fnansijske revizije (u daljem tekstu: Ovlaštena organizacija).

Ovlaštena organizacija iz stava 1. ovog člana dužna je da poslije izvršenog ispitivanja godišnjih računovodstvenih iskaza dostavi pravnom licu izvještaj o izvršenoj ekonomsko-fnansijskoj reviziji.

Član 88.

Ekonomsko-fnansijska revizija i kontrola namjenskog korišćenja sredstava uložених u radne, odnosno poslovne jedinice i preduzeća u inostranstvu vrši se u skladu sa zakonom.

Član 89.

Skupština društveno-političke zajednice može zahtijevati od ovlaštene organizacije da izvrši reviziju računovodstvenih iskaza određenih malih pravnih lica.

Naknadu za izvršenu reviziju snosi podnosilac zahtjeva.

VIII – OBJAVLJIVANJE I DOSTAVLJANJE RAČUNOVODSTVENIH ISKAZA

Član 90.

Pravno lice kod kojeg je izvršena ekonomsko-fnansijska revizija dužno je, u roku od 15 dana od izvršene revizije, da dostavi Službi društvenog knjigovodstva u Republici Bosni i Hercegovini izvještaj o izvršenoj reviziji i revidovan godišnji obračun, ako je na osnovu izvještaja o reviziji, odnosno u toku revizije, izvršilo ovakvo revidovanje.

Služba društvenog knjigovodstva u R BiH objavljuje u svom biltenu za svako veliko pravno lice iz stava 1. ovog člana stručnu ocjenu, odnosno mišljenje ovlaštene organizacije koja je izvršila reviziju i godišnji obračun u skraćenoj formi, izuzev za pravna lica za koja je zakonom ili na osnovu zakona zabranjeno objavljivanje ovih podataka.

Član 91.

Služba društvenog knjigovodstva u R BiH dužna je da uz naknadu svakom fizičkom ili pravnom licu pruži godišnje računovodstvene iskaze u skraćenoj formi i izvještaj o poslovanju bilo kojeg pravnog lica, izuzev pravnog lica za koje je zakonom zabranjeno objavljivanje ovih podataka.

Član 92.

Pravno lice dostavlja Službi društvenog knjigovodstva u R BiH polugodišnji obračun za period januar – jun do kraja jula tekuće godine, a godišnji obračun do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu, odnosno u roku od 60 dana od datina otvaranja postupka redovne likvidacije ili postupka stečaja ili nastanka statusne promjene.

Izvještaji i obračuni iz stava 1. ovog člana dostavljaju se u obliku propisanom čl. 24. do 27. ove uredbe.

Konsolidovani obračun stanja i bilans uspjeha dostavljaju se nadležnoj službi društvenog knjigovodstva u Republici Bosni i Hercegovini u roku od 15 dana od isteka roka za predaju godišnjih obračuna.

Izuzev od odredbe stava 1. ovog člana, periodični obračun i godišnji obračun koji pravno lice sastavlja na osnovu knjigovodstva koje vodi prema odredbama člana 2. stav 2. ove uredbe, dostavlja u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stava 1. ovog člana.

IX – KAZNE NE ODREDBE

Član 93.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice:

1) ako u poslovnim knjigama ne obezbijedi vođenje podataka propisanih ovom uredbom (član 6);

2) ako poslovne knjige ne vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva i na način predviđen ovom uredbom ili propisom donesenim na osnovu nje (član 7. st 1, 4. i 5);

3) ako se prilikom knjiženja u poslovnim knjigama ne pridržava načela propisanih ovom uredbom (član 11);

4) ako knjiženje u poslovnim knjigama vrši na osnovu neuredne i nevjerodostojne dokumentacije (član 13. st 1. do 4), odnosno ako vrši naknadne ispravke na već obrađenim i proknjiženim dokumentima;

5) ako na ulazu u telekomunikacioni sistem unese podatak koji nije zasnovan na vjerodostojnoj knjigovodstvenoj ispravi (član 13. stav 5);

6) ako kontrolom prije knjiženja ne provjeri ispravnost knjigovodstvene isprave, njenu tačnost i zakonitost (član 14. stav 1);

7) ako opštim aktom ne odredi radnika koji je odgovoran za sastavljanje i kontrolu knjigovodstvenih isprava i naloga za isplatu, odnosno koji je odgovoran za zakonitost i ispravnost poslovnih promjena i isplatu ili ako ne uredi kretanje i rokove za dostavljanje tih isprava na dalju obradu, odnosno knjiženje ili ako ne propiše interne kontrolne postupke kojima se obezbjeđuje da su sve poslovne promjene unijete u obradu, tako da ne može doći do neovlašćenih izmjena obrađenih podataka (član 14. st. 2. i 3);

8) ako uredno ne čuva poslovne knjige ili ako za čuvanje tih knjiga i knjigovodstvenih isprava ne odredi odgovorno lice (član 21. stav 1);

9) ako ne čuva trajno godišnji obračun i konačan obračun zarada, odnosno plata radnika za periode za koje ne raspolaže konačnim obračunima zarada, odnosno plata ili isplatnu listu sa zaradama, odnosno plata radnika (član 22. st. 1. i 2);

10) ako ne čuva glavnu knjigu, pomoćne knjige i dnevnik do roka propisanog ovom uredbom (član 22. stav 3);

11) ako stanje prometa i stanje glavne knjige ne usklađuje sa dnevnikom i pomoćnu knjigu sa glavnom knjigom, prije sastavljanja polugodišnjih i godišnjih obračuna, odnosno prije popisa (član 31. stav 1);

12) ako ne vrši popis prema odredbama ove uredbe (član 31. st. 2. do 5. i član 32);

13) ako ne vrši procjenjivanje pozicija bilansa stanja na način i po postupku propisanom ovom uredbom i propisom donijetim na osnovu nje (čl. 34. do 64);

14) ako ne vrši procjenjivanje pozicija bilansa uspjeha na način i po postupku propisanim ovom uredbom ili propisom donijetim na osnovu nje (čl. 65. do 73);

15) ako ne vrši revalorizaciju na način i po postupku predviđenim ovom uredbom ili propisom donijetim na osnovu nje (čl. 74. do 84);

16) ako ne vrši dostavljanje računovodstvenih iskaza prema odredbama ove uredbe (član 92).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u državnom organu ili organu lokalne samouprave novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Član 94.

Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako po završetku poslovne godine, poslije knjiženja svih poslovnih promjena, ne zaključi poslovne knjige (član 20. stav 1).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 40.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u državnom organu, organu teritorijalne autonomije i organu lokalne samouprave novčanom kaznom od 10.000 do 40.000 dinara.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 95.

Do donošenja republičkog propisa o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti iz člana 1. ove uredbe primjenjivaće se Odluka o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti: »Službeni list SFRJ«, br. 34/76, 62/77, 72/80, 77/82, 71/83, 68/84, 76/85, 28/86, 72/86, 78/87, 63/88, 6/89, 29/90.

Član 96.

Do propisivanja kontnih planova i računovodstvenih iskaza iz člana 8. stav 5. ove uredbe, pravna lica nastaviće da vode

poslovne knjige i da sastavljaju računovodstvene iskaze na sadašnji način.

Član 97.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1136/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s.r.

Oznake za AOP _____

Naziv pravnog lica _____

Sjedište pravnog lica _____

Matični broj pravnog lica _____

Prilog Uredbi o računovodstvu
(član 24)

BILANS STANJA NA DAN _____ GODINE

- iznosi u hiljadama dinara -

Grupa konta, konto	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos			
			Prethodna godina (početno stanje)	Tekuća godina		
				Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (5-6)
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA:					
	A. STALNA SREDSTVA (002 + 003 + 013 + 014)	001				
00	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA	002				
	II. MATERIJALNA ULAGANJA (004 do 012)	003				
010,015 dio=d,017d,018d	1. Zemljište					
011,016d,017d,018d	2. Šume	004				
020,028d,029d	3. Građevinski objekti	005				
022,028d,029d	4. Oprema	006				
023,028d,029d	5. Višegodišnji zasadi	007				
024,028d,029d	6. Osnovno stado	008				
025,028d,029d	7. Ostala sredstva za rad	009				
026,028d,029d	8. Materijalna ulaganja u pripremi	010				
027	9. Avansi za materijalna ulaganja	011				
03	III. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	012				
	IV. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (015 do 022)	013				
040,049d	1. Ulaganja u povezana preduzeća	014				
041,049d	2. Uložena sredstva u banke	015				
		016				

1	2	3	4	5	6	7
042,049d	3. Ostala uložena sredstva	017				
043,049d	4. Dati depoziti i kaucije	018				
044,049d	5. Ulaganje u hartije od vrijednosti	019				
045,049d	6. Krediti dati u zemlji	020				
046,049d	7. Krediti dati u inostranstvu	021				
047,049d	8. Ostala dugoročna poslovna ulaganja	022				
	B. OBRTNA SREDSTVA (024 + 032 + 041 + 048 + 053)	023				
	I. ZALIHE (025 + 029 + 030 + 031)	024				
	a) Materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar (026 + 027 + 028)	025				
31	1. Materijal	026				
32	2. Rezervni dijelovi	027				
35	3. Sitan inventar	028				
60	b) Proizvodnja	029				
63	c) Proizvodi	030				
66	d) Roba	031				
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA (033 + 034 + 037)	032				
13	a) Avansi, depoziti i kaucije	033				
	b) Kupci (035 + 036)	034				
120,129d	1. Kupci u zemlji	035				
121,129d	2. Kupci u inostranstvu	036				
	c) Potraživanja iz zajedničkog poslovanja (038 + 039 + 040)	037				
140,149d	1. Potraživanja od povezanih preduzeća	038				
141,142,143,144,149d	2. Potraživanja iz specifičnih poslova	039				
147,149d	3. Razna potraživanja iz poslovanja	040				
	III. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (042 do 047)	041				
150,159d	1. Ulaganja u povezana preduzeća	042				
151,159d	2. Ulaganja u banke	043				
152,159d	3. Uložena sredstva	044				
153,159d	4. Krediti u zemlji	045				
154,159d	5. Krediti u inostranstvu	046				
157,159d	6. Ostala kratkoročna finansijska ulaganja	047				
	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (049 do 052)	048				
160,161,169d	a) Potraživanja od državnih i drugih institucija	049				
	b) Potraživanja za više isplaćene zarade	050				

1	2	3	4	5	6	7
163,169d	c) Ostala potraživanja od radnika	051				
167,169d	d) Razna potraživanja	052				
	V. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI I NOVČANA SREDSTVA (054 + 055)	053				
11	a) Hartije od vrijednosti	054				
10	b) Novčana sredstva	055				
19	C. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	056				
	D. POSLOVNA SREDSTVA (001 + 023 + 056)	057				
	E. GUBITAK (059 + 060)	058				
050	1. Gubitak ranijih godina	059				
051	2. Gubitak tekuće godine	060				
	F. POSLOVNA AKTIVA (057 + 058)	061				
	G. VANPOSLOVNA AKTIVA (063 + 069 + 070)	062				
	I. SREDSTVA ZAJEDNIČKE POTROŠNJE ZA POTREBE STANOVANJA (064 do 068)	063				
060,068d,069d	1. Stanovi i stambene zgrade	064				
061,068d	2. Pribavljanje stanova i stambenih zgrada	065				
062	3. Potraživanja za prodane društvene stanove	066				
063	4. Krediti za stambenu izgradnju	067				
064,065,066	5. Ostala potraživanja po osnovu zajedničke potrošnje za potrebe stanovanja	068				
07	II. SREDSTVA ZAJEDNIČKE POTROŠNJE ZA DRUGE POTREBE	069				
08	III. OSTALA VANPOSLOVNA SREDSTVA	070				
	H. UKUPNA AKTIVA (061 + 062)	071				
990 do 995	I. VANBILANSNA AKTIVA	072				
	PASIVA:					
	A. TRAJNI KAPITAL (TRAJNI IZVORI SREDSTAVA) (102 + 115)	101				
	I. NOMINIRANI KAPITAL (013 + 107 + 110 + 114)	102				
	a) Društveni kapital (poslovni fond) (104 + 105 + 106)	103				
900	1. Početni društveni kapital	104				
901	2. Društveni kapital iz rezultata	105				
907	3. Ostali društveni kapital	106				
	b) Dionički kapital (108 + 109)	107				
910	1. Dionička glavnica	108				

1	2	3	4	5	6	7
911	2. Povećanje vrijednosti dionica	109				
	c) Trajni ulozi (111 + 112 + 113)	110				
913	1. Trajni ulozi domaćih lica	111				
914	2. Trajni ulozi stranih lica	112				
915	3. Zajednički zadružni kapital	113				
917	d) Kapital inokosnog vlasnika	114				
	II. NENOMINIRANI KAPITAL (REZERVE) (116 + 117 + 118)	115				
920,921,922	a) Zakonske, statutarne i slobodne rezerve	116				
923	b) Revalorizacije rezerve	117				
924	c) Neraspoređena dobit iz ranijih godina	118				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA	119				
932	n) Puščno odmjerenom rezervisanje za pokriće dubioznih potraživanja	120				
930,931,933,934	b) Ostala dugoročna rezervisanja	121				
	C. DUGOROČNE OBAVEZE (123 do 130)	122				
940	1. Obaveze prema povezanim preduzećima	123				
941	2. Oročena ulaganja domaćih lica	124				
942	3. Oročena ulaganja stranih lica	125				
943	4. Krediti od banaka u zemlji	126				
944	5. Ostali krediti u zemlji	127				
945	6. Krediti u inostranstvu	128				
946	7. Prodane obaveze	129				
947,948	8. Ostale dugoročne obaveze	130				
	D. KRATKOROČNE OBAVEZE (132 + 144 + 151)	131				
	I. KRATKOROČNE OBAVEZE IZ POSLOVANJA (133+134+138+139+143)	132				
23	a) Avansi, depoziti i kaucije	133				
	b) Dobavljači (135 + 136 + 137)	134				
220	1. Dobavljači u zemlji	135				
221	2. Dobavljači u inostranstvu	136				
224	3. Dobavljači za nefakturisanu robu i usluge	137				
21	c) Instrumenti plaćanja i hartije od vrijednosti	138				
	d) Kratkoročne obaveze iz zajedničkih poslovanja (140 + 141 + 142)	139				
240	1. Obaveze prema povezanim preduzećima	140				
241,242,243,244	2. Obaveze iz specifičnih poslova	141				
247	3. Razne obaveze iz poslovanja	142				
27	e) Obaveze za zarade	143				

1	2	3	4	5	6	7
	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (145 do 150)	144				
250	1. Obaveze prema povezanim preduzećima	145				
251	2. Obaveze za udružena i uložena sedstva	146				
252	3. Krediti od banaka u zemlji	147				
253	4. Ostali krediti u zemlji	148				
254	5. Krediti iz inostranstva	149				
257	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	150				
	III. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (152 + 153 + 154)	151				
260,261	a) Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	152				
262,264	b) Ostale obaveze	153				
267	c) Razne obaveze	154				
29	E. PASIVNA VREMENSKA RAZRANIČENJA	155				
263	F. NERASPOREDENA DOBIT TEKUĆE GODINE	156				
	G. POSLOVNA PASIVA (101+119+122+131+155+156)	157				
	H. VANPOSLOVNA PASIVA (159 + 163 + 167)	158				
	I. IZVORI ZAJEDNIČKE POTROŠNJE ZA POTREBE STANOVANJA (160 + 161 + 162)	159				
60	1. Fond za potrebe stanovanja	160				
61	2. Obaveze za udružena sredstva za potrebe stanovanja	161				
62,967	3. Druge obaveze za potrebe stanovanja	162				
	II. IZVORI ZAJEDNIČKE POTROŠNJE ZA DRUGE POTREBE (164 + 165 + 166)	163				
70	1. Fond za druge potrebe	164				
71	2. Obaveze za udružena sredstva za druge potrebe	165				
72,977	3. Obaveze za druge potrebe	166				
3	III. IZVORI OSTALIH VANPOSLOVNIH SREDSTAVA	167				
	I. UKUPNA PASIVA (157 + 158)	168				
6 do 999	J. VANBILANSNA PASIVA	169				

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:

god.

M.P.

Rukovodilac pravnog lica:

Oznake AOP za SDK _____

Naziv pravnog lica _____

Sedište pravnog lica _____

Matični broj pravnog lica _____

Prilog Uredbi o računovodstvu
(član 25)

BILANS USPJEHA

U PERIODU OD _____ DO _____ GODINE

- iznos u hiljadama dinara -

Grupa konta ili konto	P O Z I C I J A	Oznaka AOP	I z n o s	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
	RASHODI			
	A. POSLOVNI RASHODI (226-227 + 228)	201		
	I. MATERIJALNI TROŠKOVI I AMORTIZACIJA (203 + 208 + 211 + 214 - 217)	202		
	a) Troškovi materijala, energije rezervnih djelova i sitnog inventara (204 do 207)	203		
400	1. Troškovi materijala	204		
401	2. Troškovi energije	205		
404	3. Troškovi rezervnih djelova	206		
405	4. Otpis sitnog inventara	207		
	b) Usluge sa karakterom materijalnih troškova (209+210)	208		
410	1. Transportne usluge	209		
411,412,413,414, 415,419	2. Ostale usluge sa karakterom materijalnih troškova	210		
	c) Ukalkulisana rezervisanja materijalnih troškova (212+213)	211		
429	1. Revalorizacija materijalnih troškova	212		
428	2. Ukalkulisana rezervisanja za rashode finansiranja koji terete materijalne troškove	213		
	d) Amortizacija (215+216)	214		
430	1. Amortizacija	215		
438	2. Revalorizacija amortizacije	216		
439	e) Smanjenje amortizacije na teret sopstvenog kapitala	217		
	II. NEMATERIJALNI TROŠKOVI (219+220+221+222)	218		
440,441,442,443, 447,449	a) Ukalkulisani nematerijalni troškovi	219		
444	b) Ukalkulisani troškovi za zajedničku potrošnju radnika	220		
445,446	c) Ukalkulisani porezi i doprinosi nezavisni od dobit	221		
448	d) Ukalkulisana rezervisanja nematerijalnih troškova	222		

1	2	3	4	5
	III. UKALKULISANE BRUTO ZARADE (224 + 225)	223		
470	a) Ukalkulisano bruto zarade	224		
471	b) Ukalkulisano bruto naknade zarada	225		
	IV. TROŠKOVI PERIODA (202 + 218 + 223)	226		
60, 63, bez konta 607, 608, 637, 638 i bez iznosa knjiženih manjkova i viškova	V. SMANJENJE VRIJEDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENE PROIZVODNJE I GOTOVIH PROIZVODA	227		
60, 63, bez konta 607, 608, 637, 638 i bez iznosa knjiženih manjkova i viškova	VI. POVEĆANJE VRIJEDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENE PROIZVODNJE I GOTOVIH PROIZVODA	228		
	VII. NABAVNA VRIJEDNOST PRODATE ROBE I MATERIJALA (230 + 231 + 232)	229		
701	a) Nabavna vrijednost prodane robe	230		
702	b) Nabavna vrijednost prodanog materijalarezervnih dijelova i sitnog inventara	231		
808	c) Rezervisanje po osnovu robe	232		
	B. RASHODI FINANSIRANJA (234 + 235 + 236 + 237 + 238 - 239)	233		
0	a) Rashodi finansiranja iz odnosa sa povezanim preduzećima	234		
	b) Kamate	235		
	c) Negativne kursne razlike	236		
	d) Smanjenje vrijednosti dugoročnih finansijskih ulaganja	237		
	e) Ostali rashodi finansiranja	238		
	f) Smanjenje rashoda finansiranja na teret revalorizacionih rezervi	239		
	C. VANREDNI RASHODI (241 + 242)	240		
21,722,723,	a) Vanredni materijalni rashodi	241		
6,727,729	b) Vanredni nematerijalni rashodi	242		
	D. UKUPNI RASHODI (201 + 233 + 240)	243		
	E. IZUZIMANJE REVALORIZACIJE IZ REZULTATA U KORIST REVALORIZACIONIH REZERVI	244		
	F. DOBIT U POSLOVANJU (280 - 243 - 244)	245		
	G. KAPITALNI GUBICI (247 + 248)	246		
	a) Kratkoročni kapitalni gubici i gubici na prodaji opreme i nepokretnosti	247		

1	2	3	4	5
732	b) Dugoročni kapitalni gubici	248		
	H. NETO KAPITALNI DOBITAK (282 - 246)	249		
	I. DOBIT (F. - G. + H.)	250		
	J. POREZ NA DOBIT	251		
	K. DOBIT ZA RASPOREĐIVANJE (250 - 251)	252		
	L. SVEGA (243 + 244 + 245 + 246 + 249) = 287	253		
P R I H O D I:				
	A. POSLOVNI PRIHODI (262 + 268)	261		
	I. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (263 do 267)	262		
741	a) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	263		
742	b) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na stranom tržištu	264		
743	c) Prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje proizvoda i usluga	265		
744	d) Prihodi iz doprinosa	266		
740, 745, 747, 748, 749	e) Drugi prihodi od prodaje proizvoda i usluga	267		
	II. PRIHODI OD PRODAJE ROBE I MATERIJALA (269 DO 272)	268		
751	a) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	269		
752	b) Prihodi o prodaje robe na stranom tržištu	270		
753	c) Prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe	271		
750, 754, 755, 758, 759	d) Drugi prihodi od prodaje robe i materijala	272		
	B. PRIHODI OD FINANSIRANJA (274 + 275 + 276 + 277 - 278)	273		
760	a) Prihodi od finansiranja iz odnosa sa povezanim preduzećima	274		
761	b) Prihodi od kamata	275		
762	c) Pozitivne kursne razlike	276		
763	d) Ostali prihodi od finansiranja	277		
769	e) Smanjenje prihoda od finansiranja u korist revalorizacionih rezervi	278		
77	C. VANREDNI PRIHODI	279		
	D. UKUPAN PRIHOD (261 + 273 + 279)	280		
	F. GUBITAK U POSLOVANJU (243 - 280)	281		
	G. KAPITALNI DOBICI (283 + 284)	282		
780	a) Kratkokročni kapitalni dobiti	283		

1	2	3	4	5
781	b) Dugoročni kapitalni dobiti	284		
	H. NETO KAPITALNI GUBITAK (246 - 282)	285		
	I. GUBITAK (281 - 282 + 285)	286		
	J. SVEGA (280 + 281 + 282 + 286) = 253	287		

U _____ Lice odgovorno za sastavljanje bilansa: _____ Rukovodilac pravnog lica: _____
 dana _____ god. _____ M.P. _____

10

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O FINANSIJSKOM POSLOVANJU

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovom uredbom uređuje se finansijsko poslovanje pravnih lica sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini koja obavljaju djelatnosti utvrđene saveznim zakonom o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti (u nastavku teksta: pravno lice).

Član 2.

Finansijsko poslovanje, u skladu sa ovom uredbom, čini:

- 1) finansiranje poslovanja;
- 2) plaćanje i održavanje solventnosti;
- 3) pokriće gubitaka.

Finansijsko poslovanje pravno lice uređuje opštim aktom u skladu sa zakonom.

Član 3.

Ovlašćuje se Savez računovođa i revizora Bosne i Hercegovine da utvrdi načela finansiranja i finansijske standarde.

II - FINANSIRANJE POSLOVANJA

Član 4.

Pravno lice je dužno da u finansijskom poslovanju obezbijedi dugoročnu finansijsku stabilnost radi pravovremenog izvršavanja svojih obaveza.

Član 5.

Pravno lice stiče i pribavlja finansijska sredstva;

- 1) ulaganjem sredstava osnivača u vidu početnog nominiranog kapitala i rezervi;
 - 2) emitovanjem i prodajom vrijednosnih papira;
 - 3) na osnovu zajmova;
 - 4) od domaćih i stranih ulagača;
 - 5) iz rezultata poslovanja;
 - 6) namjenskim dotacijama;
 - 7) po osnovu samodoprinosa i pomoći;
 - 8) ustupanjem poreza i doprinosa;
 - 9) na druge načine u skladu sa propisima.
- Sticanjem i pribavljanjem finansijskih sredstava iz stava 1. ovog člana formiraju se trajni i povremeni izvori finansiranja.

Član 6.

Pravno lice formira trajne izvore sredstava i to:

- 1) društveni kapital;

2) fond ulagača;

3) rezerve.

Društveni kapital se formira iz postojećeg poslovnog fonda, iz rezultata poslovanja, prenosom društvenog kapitala od drugih pravnih lica, namjenskim ustupanjem poreza i doprinosa i iz drugih izvora u skladu sa propisima.

Fond ulagača se osniva trajnim ulozima pravnih i fizičkih lica, iz rezultata poslovanja i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom i iskazuje se kao dionički kapital, trajni ulog ili kapital inokosnog vlasnika, uključujući i osnivački fond banaka i drugih finansijskih organizacija.

Rezerve se obrazuju iz ostvarene dobiti i na drugi način, u skladu sa opštim aktom i zakonom, uključujući i rezerve osiguravajućih organizacija.

Član 7.

Obaveze po izdatim vrijednosnim papirima, zajmovima i obaveze za sredstva pribavljena na drugi način su dugoročne ako im je rok vraćanja duži od jedne godine, a kratkoročne, ako im je rok vraćanja do jedne godine.

Član 8.

Pravno lice može odobravati kredite bankama i drugim pravnim licima i građanima i kupovati hartije od vrijednosti.

Član 9.

Način i uslove sticanja i pribavljanja sredstava i odobravanje kredita pravno lice utvrđuje opštim aktom i ugovorom.

III - PLAĆANJE I ODRŽAVANJE SOLVENTNOSTI

Član 10.

Pravno lice obavlja novčani promet preko računa kod organizacije koja je zakonom ovlaštena za obavljanje platnog prometa (u nastavku teksta: organizacija za platni promet).

Član 11.

Pravno lice je dužno da novac primljen u gotovu po bilo kom osnovu uplati istog dana na svoj račun, a najkasnije narednog dana.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, ako je mjesto naplate udaljeno od sjedišta nadležne organizacije za platni promet, banke ili pošte, pravno lice može odlučiti da primljeni novac uplaćuje na račun u određenim periodima, koji ne mogu biti duži od pet radnih dana.

Član 12.

Pravno lice može za plaćanje u gotovu podizati sa računa i držati u svojoj blagajni gotov novac do visine blagajničkog maksimuma.

Visinu blagajničkog maksimuma, utvrđuje pravno lice u skladu sa opštim aktom.

Ministar za finansije propisuje uslove i način naplate, raspolaganja i plaćanja gotovim novcem, kao i odgovarajuću kaznu za neprimljenu zaštitu za nepridržavanje ovih propisa.

Ministar za narodnu odbranu propisuje uslove i način plaćanja gotovim novcem za vojne jedinice i vojne ustanove.

Član 13.

Pravno lice je dužno da izmiruje obaveze u ugovorenom odnosno propisanom roku, preko svojih članova, nalogom za prenos, i drugim instrumentima plaćanja predviđenim propisima kojima se uređuje plaćanje, odnosno poslovanje vrijednosnim papirima.

Pravno lice može plaćati međusobne obaveze prebijanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Pravno lice koje je međusobne obaveze izmirilo prebijanjem, kao i prenosom vrijednosnih papira, dužno je da krajem mjeseca dostavi nadležnoj organizaciji za platni promet podatke o izmirenim obavezama na način iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 14.

Pravno lice je dužno da naloge za plaćanje svih dospjelih neizmirenih obaveza podnese nadležnoj organizaciji za platni promet najkasnije na dan dospeljeća obaveza za plaćanje.

Nadležna organizacija za platni promet dužna je da primi podnesene naloge za plaćanje i da ovjeri datum i sat prijema.

Član 15.

Pravno lice je insolventno ako na računu kod nadležne organizacije za platni promet nema dovoljno sredstava za isplatu svih naloga, odnosno osnova za naplatu na dan dospeljeća.

Član 16.

Ako je pravno lice insolventno plaćanje se obavlja po sljedećem redoslijedu:

1) porez na promet i druge dažbine koje je pravno lice na osnovu propisa naplatilo uz cijenu proizvoda, robe i usluga za račun društveno-političkih zajednica i drugih pravnih lica, naknade i druga primanja radnika koja se ostvaruju od drugog pravnog lica i zajednice, a isplaćuju preko računa pravnog lica;

2) bruto plate do visine zakonom zajamčenih plata i obaveza prema fondovima zajedničkih rezervi društveno-političkih zajednica po osnovu korištenja sredstava za isplatu zajamčenih ličnih dohodaka;

3) izvršne sudske odluke, izvršne odluke i rješenja o kaznama, druga izvršna rješenja, nalozi i konačna rješenja kontrolnih organa (osnovi za naplatu) i nalozi po osnovu obaveza prema inostranstvu;

4) obaveze po osnovu prometa roba i usluga, obaveze po kreditima, carine i carinske dažbine, obaveze po osnovu povrata uložених i udruženih sredstava i naknada za privređivanje uložених i udruženih sredstava;

5) bruto plate iznad zajamčenih;

6) ostale obaveze.

Član 17.

Nadležna organizacija za platni promet vodi evidenciju o redoslijedu prijema osnova za naplatu i naloga za plaćanje istog prioriteta prema danu i satu njihovog prijema i po tom redoslijedu ih izvršava, a na zahtjev povjerioca obavještava ga o redoslijedu naplate njihovog potraživanja.

Član 18.

Povjerilac može ugovoriti da mu dužnik preda mjenicu, ček, bankarsku garanciju ili da plaćanje obezbijedi na drugi način u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Mjesto, vrijeme i način predaje instrumenata obezbjeđenja plaćanja iz stava 1. ovog člana utvrđuje se sporazumno.

Član 19.

Osim instrumenata iz člana 18. ove uredbe dužnik može za obezbjeđivanje plaćanja uručiti povjeriocu nalog za prenos sa upisanim datumom dospeljeća (akceptni nalog).

Akceptni nalog ovjerava povjerilac i podnosi ga nadležnoj organizaciji za platni promet najkasnije na dan dospeljeća.

Član 20.

Nadležna organizacija za platni promet dužna je da obavi, jesti zainteresovano pravno lice o stanju i kretanju solventnosti određenog pravnog lica.

Član 21.

Pravno lice koje je insolventno 30 dana neprekidno ili 30 dana sa prekidima u proteklih 45 dana, dužno je da u roku od narednih 15 dana od 30. dana insolventnosti održi sastanak s povjericima zbog poravnjanja ili odlaganja roka plaćanja obaveza.

Inicijativu za vansudsko poravnanje ili odlaganje roka plaćanja obaveza, povjerioci mogu dati dužniku bez obzira na vrijeme trajanja insolventnosti.

Član 22.

Ako se ne održi sastanak sa povjericima u roku iz člana 21. ove uredbe odnosno ne otkloni insolventnost otpisom potraživanja ili na drugi način, dužnik ili povjerioci mogu podnijeti prijavu nadležnom sudu radi pokretanja postupka prinudnog poravnjanja odnosno stečaja.

Član 23.

Ako je pravno lice insolventno neprekidno 60 dana, ili 60 dana sa prekidima u proteklih 75 dana, nadležna organizacija za platni promet dužna je da bez odlaganja podnese prijavu nadležnom sudu za pokretanje postupka stečaja.

IV – POKRIĆE GUBITAKA

Član 24.

Gubitak iz prethodne godine, po pravilu, pokriva se u tekućoj godini sredstvima bez obaveze vraćanja.

Gubitak se pokriva raspoloživim sredstvima rezervi, sredstvima rezervi drugih pravnih lica ili sredstvima drugih fondova formiranih za pokriće gubitaka, dotacijama, otpisom potraživanja od strane povjerilaca i iz dobiti prije oporezivanja kao i na teret trajnih izvora sredstava preko ispravke vrijednosti.

Kao dokaz o pokriću gubitka služi dokument o izvršenoj uplati, o raspoređivanju sredstava rezervi, o izvršenoj namjenskoj raspodjeli dobiti prije oporezivanja i o otpisu potraživanja, odnosno otpisu gubitka na teret trajnih izvora sredstava.

Član 25.

Pravno lice je dužno da u roku od 30 dana od dana podnošenja godišnjeg obračuna utvrdi da li nastali gubitak ugrožava uspješno poslovanje i dovodi do insolventnosti. Ako to utvrdi, dužno je da pokrene postupak sanacije ili stečajni postupak.

U postupku sanacije pravno lice otklanja uzroke gubitka, a finansijski se sanira prvenstveno povećanjem trajnih izvora finansiranja. U finansijskoj sanaciji mogu učestvovati i povjerioci pretvaranjem sopstvenih potraživanja ili dijela sopstvenih potraživanja u trajne izvore i na drugi način.

Pravno lice je dužno da pokrene stečajni postupak ako ukupan nepokriveni gubitak po godišnjem obračunu dostigne 50% trajnih izvora.

Ako društveno preduzeće ne sprovede mjere iz st. 1. i 3. ovog člana u roku od 90 dana od dana podnošenja godišnjeg obračuna, nadležni organ društveno-političke zajednice ili banka povjerilac podnosi prijavu nadležnom sudu za pokretanje stečajnog postupka, ako nisu preduzete druge mjere u skladu sa zakonom.

V – KAZNE NE ODREDBE

Član 26.

Novčanom kaznom najmanje 30.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice:

1) ako obavlja novčani promet preko računa kod nadležne organizacije za platni promet (član 10);

2) ako ne uplaćuje u roku gotov novac na odgovarajući račun (član 11);

3) ako drži u blagajni novac iznad visine blagajničkog maksimuma (član 12. stav 1);

4) ako obaveze ne izmiruje u ugovorenom, odnosno propisanom roku (član 13. stav 1);

5) ako do dana dospeljeća ne podnese nadležnoj organizaciji za platni promet naloge za plaćanje dospjelih neizmirenih obaveza (član 14);

6) ako u ugovorenom roku ne preda povjeriocu instrumente obezbjeđenja plaćanja propisane ovim zakonom (čl. 18 i 19);

7) ako u propisanom roku ne sazove sastanak sa povjericima (član 21).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom najmanje 1.000 dinara.

Član 27.

Uz kaznu za priredni prestup iz člana 26. stav 1. tačka 4. ove uredbe sud može izreći odgovornom licu zaštitnu mjeru zabrane obavljanja finansijskih poslova i rukovođenja tim poslovima, kao i raspolaganje finansijskim sredstvima.

Član 28.

Novčanom kaznom od 9.000 do 45.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako u propisanom roku ne dostavi nadležnoj organizaciji za platni promet podatke o izmirenim obavezama prebijanjem i prenosom vrijednosnih papira (član 13. stav 3).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 dinara.

Član 29.

Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 dinara, kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nadležnoj organizaciji za platni promet:

- 1) ako ne primi podnesene naloge za plaćanje (član 14. stav 2);
- 2) ako plaćanje ne izvršava po redoslijedu propisanom ovim zakonom (član 16);
- 3) ako povjerioca ne obavijesti o redoslijedu naplate njegovog potraživanja (član 17);
- 4) ako zainteresovano pravno lice ne obavijesti o stanju i kretanju solventnosti (član 20);
- 5) ako u propisanom roku ne podnese nadležnom sudu prijavu za pokretanje postupka stečaja (član 23).

VI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.

Do donošenja republičkih propisa o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti iz člana 1. ove uredbe primjenjivaće se Odluka o jedinstvenoj klasifikaciji djelatnosti (»Službeni list SFRJ«, br. 34/76, 62/77, 72/80, 77/82, 71/83, 68/84, 76/85, 28/86, 72/86, 78/87, 63/88, 6/89, 29/90).

Član 31.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1137/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s.r.

11

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O DEVIZNOM POSLOVANJU

I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Naplaćivanje i plaćanje u devizama i dinarima u poslovanju sa inostranstvom i drugom deviznom poslovanju ostvaruju se po odredbama ove uredbe.

Devize u smislu ove uredbe su potraživanja u inostranstvu, po bilo kom osnovu, koja glase na stranu valutu, kao i sve vrste efektivnog stranog novca, osim kovanog zlatnog novca.

Član 2.

Devize se mogu koristiti samo za plaćanja u inostranstvu, u skladu sa odredbama ove uredbe.

Član 3.

Projekcijom platnog bilansa Bosne i Hercegovine utvrđuju se proporcije izvoza i uvoza robe i usluga i finansijske i druge ekonomske transakcije između domaćih i stranih lica.

Član 4.

Kupovina i prodaja deviza u zemlji vrši se na deviznom tržištu.

Član 5.

Narodna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Narodna banka) odgovorna je za izvršenje svojih obaveza prema inostranstvu i za izvršenje obaveza po osnovu garancija ili supergarancija izdatih u skladu sa zakonom.

Narodna banka u okviru svojih prava i dužnosti, odgovorna je za opštu likvidnost u plaćanjima prema inostranstvu. Ovlašćene banke odgovorne su za sopstvenu likvidnost plaćanja prema inostranstvu.

Član 6.

Plaćanje po tekućim transakcijama sa inostranstvom vrši se slobodno.

Član 7.

Narodna banka je, u okviru svojih prava i dužnosti, odgovorna za održavanje konvertibilnosti i stabilnosti dinara u skladu sa obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima.

Član 8.

Konvertibilnost domaće valute je trajan cilj i postizanje se odgovarajućim mjerama ekonomske politike kojima se obezbjeđuje povećanje izvoza i uravnoteženost platnog bilansa.

Član 9.

Domaća fizička lica mogu devize držati na deviznom računu ili deviznom štednom ulogu kod ovlaštene banke i koristiti za plaćanja u inostranstvu, u skladu sa odredbama ove uredbe.

Strana fizička lica mogu devize držati na deviznom računu ili deviznom štednom ulogu kod ovlaštenih banaka.

Za devize na deviznim računima i deviznim štednim ulozima jamči Republika.

Uslovi i način izvršavanja obaveza po osnovu jemstva uređuju se posebnim zakonom.

Član 10.

Zabranjena je kupovina i prodaja deviza između domaćih lica i između domaćeg lica i stranog lica u Bosni i Hercegovini van deviznog tržišta.

Član 11.

Zabranjeno je plaćanje i naplaćivanje u devizama ili u zlatu između domaćih lica i između domaćih lica i stranih lica u Bosni i Hercegovini, ako zakonom nije drukčije određeno.

Svaki pravni posao protivan zabrani iz stava 1. ovog člana ništavan je.

Član 12.

Domaće lice, u smislu ove uredbe, je preduzeće, drugo pravno lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, fizičko lice sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini koje samostalno obavlja privrednu i drugu djelatnost ličnim radom odnosno ličnim radom i sredstvima u svojini građana, a saglasno zakonu nema status pravnog lica (u daljem tekstu: preduzetnik), i fizičko lice sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini.

Strana lica, u smislu ove uredbe, su pravna lica sa sjedištem u inostranstvu i fizička lica sa prebivalištem u inostranstvu.

Član 13.

Pod ovlašćenom bankom, u smislu ove uredbe, podrazumijeva se banka koja ima ovlašćenje za vršenje platnog prometa i

kreditnih poslova sa inostranstvom (u daljem tekstu: banka ovlaštena za poslove sa inostranstvom) i banka koja ima ovlaštenje za vršenje devizno-valutnih poslova u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: banka ovlaštena za devizne poslove u Republici).

Član 14.

Narodna banka Jugoslavije – Vojni servis obavlja poslove platnog prometa sa inostranstvom za potrebe Savezne direkcije za promet i rezerve proizvoda sa posebnom namjenom i Instituta bezbjednosti i ima prava i obaveze koje su ovom uredbom date ovlaštenim bankama iz člana 18. ove uredbe i Narodnoj banci.

Član 15.

Devizno poslovanje lica iz člana 12. ove uredbe podliježe deviznoj kontroli.

II – PLATNI BILANS

Član 16.

Platni bilans Bosne i Hercegovine je jedinstven i obuhvata finansijske i druge ekonomske transakcije između domaćih i stranih lica, a naročito: vrijednost i naplatu izvoza robe i usluga i ostalog nerobnog priliva; vrijednost i plaćanja uvoza robe i usluga i ostalog nerobnog odliva; finansijske transakcije sa inostranstvom; odgovarajuća salda tekućih i finansijskih transakcija sa inostranstvom, kao i promjene u deviznim rezervama.

Platni bilans sadrži podbilanse koji se utvrđuju na osnovu metodologije iz stava 1. člana 17. ove uredbe.

Član 17.

Narodna banka propisuje metodologiju za utvrđivanje i praćenje ostvarivanja bilansa Bosne i Hercegovine.

Podatke o ostvarivanju platnog bilansa Bosne i Hercegovine prati i objavljuje Narodna banka mjesečno, ako aktom Skupštine RBiH nije drukčije određeno.

Narodna banka dostavlja tromjesečno Vladi RBiH (u daljem tekstu: Vlada) i Skupštini RBiH izvještaj o ostvarivanju platnog bilansa Bosne i Hercegovine.

Član 18.

Projekciju platnog bilansa Bosne i Hercegovine, zajedno sa zajedničkom deviznom politikom donosi Skupština RBiH, na prijedlog Vlade i Narodne banke.

Zajednička devizna politika obuhvata politiku izvoza robe i usluga i drugih oblika ekonomskih odnosa sa inostranstvom, politiku uvoza, zaštitnu politiku, politiku kursa dinara, politiku deviznih rezervi i politiku kreditnih poslova sa inostranstvom.

Član 19.

Projekcijom platnog bilansa Bosne i Hercegovine, u okviru predviđenog obima kreditiranja inostranstva, utvrđuje se iznos deviza do kog se može vršiti ulaganje u obavljanje privrednih djelatnosti u inostranstvu.

Devize iz stava 1. ovog člana mogu koristiti domaća lica koja na osnovu odredaba zakona kojim se uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje obavljaju privrednu djelatnost u inostranstvu.

III – DEVIZNO TRŽIŠTE I KURS DINARA

Član 20.

Devizno tržište, u smislu ovog zakona, čine svi poslovi kupovine i prodaje deviza koji se obavljaju između ovlašćenih banaka i drugih domaćih lica, između ovlašćenih banaka neposredno i na Međubankarskom sastanku u Udruženju banakarstva i osiguranja Privredne komore BiH (u daljem tekstu: Međubankarski sastanak na kome učestvuje i Narodna banka.

Vlada na prijedlog Narodne banke propisuje način i organizaciju rada deviznog tržišta.

Član 21.

Međubankarski sastanak predstavlja poseban dio deviznog tržišta, kao redovan, organizovan i unaprijed određen sastanak

predstavnik banaka ovlašćenih za poslove sa inostranstvom i Narodne banke.

Član 22.

Kurs dinara obrazuje se na deviznom tržištu u skladu sa ponudom i tražnjom deviza i ekonomskom politikom Bosne i Hercegovine.

Član 23.

Metodologiju za obrazovanje kursa dinara propisuje Narodna banka.

Narodna banka tromjesečno obavještava Skupštinu RBiH o ostvarivanju politike kursa dinara.

Član 24.

Kurs dinara je jedinstven i primjenjuje se na sve finansijske i druge ekonomske transakcije sa inostranstvom, kao i na kupovinu i prodaju deviza u zemlji.

Član 25.

Na deviznom tržištu mogu se kupovati i prodavati devize promptno i na termin.

Pod promptnom kupovinom i prodajom deviza podrazumijeva se kupovina i prodaja deviza kod kojih se prenos deviza na račun ovlašćene banke kupca i prenos dinara na račun prodavca deviza, prema ugovoru, izvršava odmah, a najkasnije u roku od dva radna dana od dana potpisivanja zaključnice o kupoprodaji deviza.

Pod kupovinom i prodajom deviza na termin podrazumijevaju se kupovine i prodaje deviza sa rokom izvršenja od 30 dana od jedne godine, koji se izvršavaju u ugovorenom roku.

Kupovina i prodaja deviza na termin vrši se po kursevima o kojima se dogovore ugovorne strane. Vlada može utvrditi granice do kojih se mogu ugovarati kursevi za kupovinu i prodaju deviza na termin.

Član 26.

Narodna banka određuje vrste deviza koje su predmet kupovine i prodaje na deviznom tržištu.

Ako nastanu veći poremećaji u međuvalutnim odnosima na stranim deviznim tržištima, Narodna banka može privremeno ograničiti ili zabraniti kupovinu i prodaju određenih deviza na deviznom tržištu i na stranim deviznim tržištima.

Član 27.

Narodna banka kupuje i prodaje devize na Međubankarskom sastanku radi održavanja opšte likvidnosti plaćanja prema inostranstvu, ostvarivanja jedinstvenog kursa dinara, uticaja na njegov nivo i obezbjeđivanja deviznih rezervi.

Član 28.

Narodna banka interveniše na Međubankarskom sastanku devizama tekućih deviznih rezervi kojima rukuje radi premošćavanja vremenske neusklađenosti deviznog priliva i odliva i izvršavanja proporcija platnog bilansa Bosne i Hercegovine, s tim da obezbjeđuje nivo tih rezervi u skladu sa projekcijom platnog bilansa BiH.

Član 29.

Narodna banka određuje vrste deviza kojima interveniše na deviznom tržištu.

Član 30.

Banka ovlašćena za poslove sa inostranstvom može na stranim deviznim tržištima kupovati i prodavati devize, pod uslovima koje odredi Narodna banka.

Član 31.

Banka ovlašćena za poslove sa inostranstvom može kupovati devize ako uredno izvršava obaveze plaćanja u dinarima prema bankama koje prodaju devize, ako uredno izvršava obaveze u devizama prema bankama koje kupuju devize, ako nije proglašena nelikvidnom i ako uredno izvršava svoje obaveze prema inostranstvu saglasno zakonu.

Član 32.

Na osnovu kurseva po kojima su zaključeni poslovi kupovine i prodaje deviza na Međubankarskom sastanku utvrđuju se srednji kursevi saglasno zakonu.

Na osnovu srednjih kurseva stranih valuta obrazuju se kupovni i prodajni kursevi dodavanjem, odnosno oduzimanjem marže utvrđene propisom o načinu rada deviznog tržišta iz člana 20. stav 2. ove uredbe.

Kupovni kursevi stranih valuta primjenjuju se za obračun dinarske protivuvrijednosti izvršene naplate u devizama radi isplate dinara preduzeću, drugom pravnom licu i preduzetniku.

Prodajni kursevi stranih valuta primjenjuju se za obračun dinarske protivuvrijednosti za plaćanje u devizama koji se izvršava po nalogu preduzeća, drugog pravnog lica i preduzetnika.

Preduzeća i druga pravna lica utvrđuju potraživanja i obaveze u devizama, po pravilu, na kraju svakog mjeseca, a najdocnije na kraju svakog obračunskog perioda i iskazuju ih u stanjima i bilansima, u dinarima, po srednjem kursu koji važi posljednjeg dana u mjesecu.

Član 33.

Obračun carine i drugih dažbina vrši se primjenom srednjih kurseva stranih valuta utvrđenih na Međubankarskom sastanku prethodnog dana u nedjelji koja prethodi nedjelji u kojoj se utvrđuje iznos carine i drugih dažbina u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju carine.

Iskazivanje vrijednosti ostvarenog izvoza, uvoza i drugih finansijskih i ekonomskih transakcija sa inostranstvom vrši se po tekućem kursu dinara.

Za potrebe statistike primjenjuje se kurs po kome je utvrđena projekcija platnog bilansa Bosne i Hercegovine. Podaci o plaćanju i naplaćivanju po osnovu uvoza i izvoza iskazuju se po istom kursu i u istoj vrijednosnoj jedinici u kojoj su iskazane i vrijednosti utvrđene projekcijom platnog bilansa BiH.

IV - PLATNI PROMET SA INOSTRANSTVOM

Član 34.

Platni promet sa inostranstvom vrši se u devizama i dinarima.

Platni promet sa zemljama sa kojima je zaključen platni ili drugi međunarodni ugovor o plaćanju u konvertibilnim devizama vrši se u dinarima, ugovorenim konvertibilnim devizama ili drugim konvertibilnim devizama.

Platni promet sa zemljama s kojima međunarodnim ugovorom nije utvrđen način plaćanja vrši se dinarima i konvertibilnim devizama.

Narodna banka propisuje način vršenja platnog prometa sa inostranstvom i daje uputstvo radi jedinstvenog vršenja platnog prometa sa inostranstvom.

Član 35.

Vlada određuje uslove pod kojima Narodna banka može odobriti drukčiji način plaćanja sa inostranstvom od načina predviđenog ugovorom iz člana 36. ove uredbe, ako takav način plaćanja tim ugovorom nije isključen.

Narodna banka može odobriti preduzeću da plaćanje, odnosno naplaćivanje izvrši u efektivnom stranom novcu, pod uslovima koje odredi Vlada.

Narodna banka može odobriti organizaciji udruženog rada da dio izvoza robe i usluga naplati u valuti koja se po propisu odnosno zemlje ne može transferisati, pod uslovima koje odredi Vlada. Odobrenja iz ovog člana za proizvode sa posebnom namjenom daje Narodna banka Jugoslavije - Vojni servis.

Član 36.

Vlada, na prijedlog Narodne banke, određuje uslove pod kojima Narodna banka može odobriti preduzeću da izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja sa inostranstvom. Dan izdatog odobrenja smatra se danom naplate.

Isplata dinara izvozniku i naplata dinara od uvoznika između kojih se vrši prebijanje dugovanja i potraživanja vrši se preko banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom - izvoznika.

Član 37.

Platni promet sa inostranstvom vrši se preko banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom, ako ovom uredbom nije drukčije određeno.

Član 38.

Narodna banka vrši platni promet sa inostranstvom za potrebe Republike i njenih organa i organizacija.

Član 39.

Domaća lica dužna su da naplate izvezenu robu i izvršene usluge u ugovorenom roku.

Izvoz robe i izvršene usluge stranim licima, čiju naplatu domaća lica ugovore u roku dužem od 90 dana od dana kada je roba izvezena, odnosno kada je usluga izvršena, smatra se kreditnim poslom.

Naplata po osnovu pruženih usluga u vazdušnom, željezničkom, pomorskom i PTT saobraćaju vrši se u rokovima i po postupku propisanom međunarodnim ugovorom.

Potraživanja po osnovu izvoza robe i usluga na kredit domaća lica su dužna da naplate u roku predviđenom ugovorom o kreditu.

Izuzetno od odredbe st. 1. i 2. ovog člana, Narodna banka može jednokratno odobriti da se naplata izvezena robe i usluga izvrši i u roku dužem od 90 dana, zavisno od udaljenosti područja na kome se izvozi roba, odnosno pruža usluga, uslova i mogućnosti prodaje pojedinih roba, odnosno pružanja usluga, pod uslovima i rokovima koje odredi Vlada.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, izvezenu robu i izvršene usluge stranim licima u okviru privrednih djelatnosti u slobodnim i carinskim i slobodnim zonama, domaća lica su dužna da naplate u ugovorenom roku.

Protiv rješenja Narodne banke donijetog na osnovu stava 5. ovog člana, može se izjaviti žalba nadležnom republičkom organu.

Narodna banka dužna je da svako konačno odobrenje o produženju roka dostavi Vladi, radi evidencije i kontrole.

Potraživanja po drugim osnovama domaća lica su dužna da naplate u ugovorenom roku koji ne može biti duži od 60 dana od dana dospelosti potraživanja.

Građani na privremenom radu u inostranstvu i na radu u diplomatsko-konzularnim predstavništvima dužni su da unesu u zemlju devize kojima raspolažu u inostranstvu u roku od 60 dana od dana povratka u zemlju.

Član 40.

Preduzeće koje izvodi investicione radove u inostranstvu, može za vrijeme trajanja tih radova, za potrebe tekućeg poslovanja koristiti devize koje potiču:

- 1) iz avansa primljenih na osnovu ugovora zaključenog sa stranim licem;
- 2) od iznosa naplaćenih od stranih lica u toku izvođenja radova;

- 3) iz pozajmice po osnovu ostvarene dobiti radne jedinice za izvođenje investicionih radova u inostranstvu koja se nalazi u sastavu preduzeća;

- 4) iz sredstava obezbijeđenih iz inostranih kredita.

Preduzeće može devize iz stava 1. ovog člana upotrijebiti i za privremeno finansiranje radova po drugim ugovorima o izvođenju investicionih radova u inostranstvu, ali samo do okončanja radova po zaključenom ugovoru za čiju su realizaciju ta sredstva pribavljena.

Član 41.

Preduzeće koje izvodi investicione radove u inostranstvu može devizama iz člana 40. ove uredbe plaćati u inostranstvu osnovna sredstva kojima izvodi te radove, kao i opremu i repih uvozi u zemlju i ugrađuje u objekat u inostranstvu, ili cionog rada izvozi u inostranstvo, a koji su nabavljeni pod usnotrgovinsko poslovanje, kao i sve ostale materijalne troškove koji su povezani sa pripremom i obavljanjem tih poslova.

Član 42.

Preduzeće koje izvodi investicione radove u inostranstvu dužno je da u roku od 90 dana od dana naplate od investitora unese u Bosnu i Hercegovinu devize u dinarskoj protivuvrijednosti troškova plaćenih u Bosni i Hercegovini u dinarima (kupljena roba i izvršene usluge, isplaćeni lični dohoci, doprinosi na lične dohotke i dr.).

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, obaveza unošenja deviza u Bosnu i Hercegovinu ne odnosi se na preduzeće koje je troškove iz tog stava platilo dinarima koje je ostvarilo naplatom potraživanja uvozom robe.

Član 43.

Preduzeće koje izvodi investicione radove u inostranstvu dužno je da po završetku tih radova devize koje drži na računu kod inostrane banke unese u zemlju, odnosno da devize proda u roku od 90 dana od dana završetka investicionih radova.

Pod danom okončanja ugovorenih radova za nosioca posla na objektu u inostranstvu, u smislu ove uredbe, podrazumijeva se dan naplate tih radova utvrđen ugovorom.

Ako su sa naručiocem investicionih radova ugovoreni garantni rokovi i ako je naručilac zadržao ugovorene garantne iznose kao garanciju za ispravnost izvršenih radova, preduzeće je dužno da te iznose unese u zemlju u roku od 90 dana od dana isteka garantnog roka.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, preduzeće koje izvodi investicione radove u inostranstvu može devize iskazane kao dobit od izvođenja tih radova unositi u zemlju i prodavati banci ovlašćenoj za poslove sa inostranstvom i u toku izvođenja radova, po osnovu obračuna za kalendarsku godinu.

Član 44.

Danom naplate u smislu člana 39. ove uredbe smatra se:

1) dan kada su devize uplaćene u korist računa banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom; i

2) dan kada je izvršeno carinjenje robe koja se uvozi kod spoljnotrgovinskih poslova kod kojih se izvoz naplaćuje uvozom robe.

Član 45.

Isplata dinarske protivuvrijednosti izvršenog izvoza robe i usluga vrši se u roku od dva dana od dana naplate preduzeću, drugom pravnom licu čija je roba izvezena, odnosno usluga izvršena, ako ugovorom između izvoznika i lica čija je roba izvezena, odnosno usluga izvršena nije drukčije određeno.

Isplata dinarske protivuvrijednosti vrši se po kupovnom kursu koji važi na dan isplate.

Član 46.

Ako je organizaciji udruženog rada odobreno držanje deviza u inostranstvu, danom naplate smatra se dan kada je iznos deviza odobren računu organizacije udruženog rada u inostranstvu.

Član 47.

Plaćanje po tekućim transakcijama sa inostranstvom vrši se slobodno.

Pod plaćanjima iz stava 1. ovog člana podrazumijeva se plaćanje prema inostranstvu radi obavljanja spoljnotrgovinskog prometa, uključujući usluge, otplate dospjelih obaveza po kreditima uzetim u inostranstvu, kao i plaćanje po drugim tekućim poslovima po kojima se ne vrši transfer kapitala u inostranstvo.

Član 48.

Preduzeće, drugo pravno lice i preduzetnik mogu plaćati samo uvezenu robu i izvršene usluge.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, plaćanje uvoza robe i usluga može se vršiti i unaprijed.

Narodna banka može propisati u kojim slučajevima se ne može vršiti plaćanje u smislu stava 2. ovog člana.

Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni da robu, odnosno uslugu plaćenu unaprijed uvezu, odnosno realizuju u roku od 90 dana od dana kada je banka ovlašćena za poslove sa inostranstvom izvršila nalog za plaćanje u ukupnoj vrijednosti uvoza.

Plaćanje uvoza robe i usluga u okviru privrednih djelatnosti u carinskim i slobodnim zonama vrši se u roku predviđenom ugovorom.

Član 49.

Banka ovlašćena za poslove sa inostranstvom vrši plaćanja prema inostranstvu na osnovu naloga preduzeća, drugog pravnog lica i preduzetnika, koji su dužni da uplate dinarsku protivuvrijednost deviza po prodajnom kursu koji važi na dan kada se izvršava nalog prema inostranstvu.

Preduzeća i druga lica koja su na osnovu zakona kojim se uređuju kreditni poslovi sa inostranstvom nosioci obaveza prema inostranstvu po uzetim kreditima, kao i korisnici konvencijskih obaveza dužni su da u roku dospelja tih obaveza uplate banci ovlašćenoj za poslove sa inostranstvom dinarsku protivuvrijednost dospelje obaveze, ako ugovorom između banke i tog lica nije drukčije utvrđeno.

Član 50.

Preduzeća, druga društvena pravna lica i preduzetnici dužna su da vode evidenciju o svakom zaključenom spoljnotrgovinskom poslu i kreditnom poslu sa inostranstvom, o izvršavanju tih poslova i o plaćanjima i o naplaćivanjima u vezi s tim poslovima.

Funkcioner koji rukovodi organom uprave nadležnim za poslove finansija propisuje način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana.

Član 51.

Narodna banka može, kad poslovanje sa inostranstvom to zahtijeva, odobriti preduzeću i drugom društvenom pravnom licu da devize potrebne za to poslovanje drže na računima u inostranstvu, pod uslovima koje odredi Vlada.

Narodna banka može odobriti republičkim organima i organizacijama da devize drže u inostranstvu.

Član 52.

Preduzeće koje vrši usluge u međunarodnom robnom i putničkom prometu, PTT saobraćaju i organizacija za osiguranje može ugovarati plaćanje i naplaćivanje usluga preko kontokorentnog računa koji se uspostavlja sa stranim licem.

Dugovni, odnosno potražni saldo na kontokorentnom računu u toku i na kraju kalendarske godine može da iznosi do 20% od iznosa vrijednosti fakturisanih usluga u prethodnoj godini.

Ako ugovor iz stava 1. ovog člana prestane da važi, potražni saldo na kontokorentnom računu mora se izmiriti u roku od 30 dana od dana prestanka ugovora.

Član 53.

Preduzeće koje izvozi ili uvozi robu i usluge po osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji može ugovarati plaćanje i naplaćivanje sa stranim licem preko kontokorentnog računa, s pravom prebijanja dugovanja i potraživanja.

Plaćanja koja proističu iz ugovora o dugoročnoj multilateralnoj kooperaciji vrši preduzeće preko deviznog računa kod banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom, u skladu sa zaključenim ugovorom o dugoročnoj multilateralnoj kooperaciji.

Dugovni, odnosno potražni saldo na kontokorentnom računu preduzeća iz stava 1. ovog člana, ne može biti veći od 40% od iznosa isporuka izvršenih u prethodnoj godini po osnovu uvoza, odnosno izvoza robe i usluga.

Ako Narodna banka utvrdi da je preduzeće, zbog izvršavanja ugovora, imalo u tekućoj godini stalan potražni saldo iznad 50% od ugovorom predviđenih količina, daće nalog tom preduzeću da izravna saldo u roku od 90 dana od dana utvrđivanja prekoračenja salda. Ako preduzeće u tom roku ne izravna saldo, dužno je da više izvezenu robu ili izvršenu uslugu naplati kao redovan izvoz u skladu sa odredbama ove uredbe.

Član 54.

Domaća lica iz čl. 51, 52. i 53. ove uredbe dužna su da Narodnoj banci dostavljaju izvještaje o prometu i stanju sredstava na računima u inostranstvu, kao i druge podatke, na način i u rokovima koje odredi Vlada, na način i u rokovima koje odredi Narodna banka.

Narodna banka na osnovu izvještaja iz stava 2. ovog člana sačinjava zbirni izvještaj o prometu i stanju sredstava na računima iz stava 1. ovog člana i o tome izvještava Vladu.

Član 55.

Organizacija za osiguranje naplaćuje premije osiguranja, odnosno premije reosiguranja od domaćih lica u dinarima, a od stranih lica u devizama i dinarima.

Organizacija za osiguranje isplaćuje štete domaćim licima u dinarima, a stranim licima u devizama. Građanima na privremenom radu u inostranstvu, štete nastale u vezi sa korišćenjem motornog vozila inostrane registracije, organizacija za osiguranje može isplatiti i u devizama preko banke ovlaštene za poslove sa inostranstvom.

Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, poslovne jedinice preduzeća koje izvoze investicione radove u inostranstvu plaćaju premiju osiguranja i reosiguranja i naplaćuju štetu u devizama.

Organizacija za osiguranje može izuzetno, kada se osiguravaju rizici po kojima može nastati šteta plativa u devizama, kao i kod kasko osiguranja prevoznih sredstava u međunarodnom transportu, domaćem licu izdati polisu osiguranja, odnosno zaključiti ugovor o reosiguranju, u kojoj osigurana, odnosno reosigurana svota, franšize i premije glase na devize, s tim da se premija osiguranja, odnosno reosiguranja, kao i naknada štete domaćem licu plaća u dinarima.

Preduzeće i drugo pravno lice kome je isplaćena šteta u dinarima po osnovu obaveza iz ugovora o osiguranju, saosiguranju i reosiguranju imovine i ostalih imovinskih interesa, može, do visine naknade štete vršiti plaćanja u inostranstvu slobodno.

Kod kupovine na kredit u inostranstvu, za naknadu štete po osnovu domaćih osiguranja i reosiguranja, devize se mogu isplatiti stranom licu, u skladu sa ugovorom o osiguranju i reosiguranju.

Član 56.

Razlike u vrijednosti nastale u poslovanju sa inostranstvom usljed: prijevoznih rizika, bonifikacija, penala, rabata, ispravke vrijednosti, prijevremene naplate ili naplate potraživanja prije ugovorenog roka za naplatu i slično, pravdaju se dokumentacijom. O pravdanju nastalih razlika odlučuje nadležni organ preduzeća, drugog pravnog lica i preduzetnik.

Razlika u vrijednosti nastala po osnovu neizvršene naplate izvoza za koju je preduzeće, odnosno drugom pravnom licu isplaćena naknada štete u dinarima po osnovu ugovora o osiguranju izvoznih poslova protiv nekomercijalnih rizika, pravda se ispravom o neunošenju tog iznosa deviza u zemlji, koju izdaje banka za međunarodnu ekonomsku saradnju.

Član 57.

Preduzeća, druga pravna lica i ovlaštene banke mogu na domaćem i na stranim finansijskim tržištima vršiti kupovinu i prodaju potraživanja po osnovu svih vrsta poslova sa inostranstvom.

Poslove iz stava 1. ovog člana preduzeća, druga pravna lica i ovlaštene banke mogu da vrše u svoje ime i za svoj račun, a ovlaštene banke i u svoje ime i za tuđ račun i u tuđe ime za tuđ račun.

Bliže uslove i kriterijume za vršenje poslova iz stava 1. ovog člana propisuje Vlada.

Narodna banka propisuje način vođenja evidencije po poslovima iz stava 1. ovog člana.

Član 58.

Strana lica mogu dinare i devize deponovati po viđenju, sa otkaznim rokom ili oročeno, samo kod ovlašćenih banaka.

Narodna banka može odrediti uslove pod kojima se sredstva stranih lica mogu primati u depozit.

Član 59.

Strana lica mogu sticati potraživanja u dinarima na računima kod ovlašćene banke na način koji propiše Vlada na prijedlog Narodne banke.

Član 60.

Transfer sredstava stranom licu u inostranstvo po osnovu: dobiti; povraćaja sredstava po osnovu uloga u društveno pred-

uzeće; udjela u neto imovini i repatrijaciji tog udjela, ako je sredstva uložio u mješovito preduzeće po prestanku rada tog preduzeća; prodaje potraživanja po osnovu uloga u devizama u mješovito preduzeće; prodaje sopstvenog preduzeća stranog lica, kao i po osnovu drugih potraživanja koja pripadaju stranom licu, vrši se slobodno, poslije izmirenja svih dospjelih obaveza u Bosni i Hercegovini, po tekućem poslovanju, u skladu sa zakonom.

Član 61.

Transfer sredstava u inostranstvo koje strani izvođač investicionih radova u Bosni i Hercegovini ostvari po osnovu dobiti vrši se slobodno.

Član 62.

Transfer sredstava stranom licu u inostranstvu može se vršiti i po osnovu:

1) izvršene naknade na ime obeštećenja u slučaju eksproprijacije, nacionalizacije ili drugih mjera koje su u svom dejstvu jednake eksproprijaciji ili nacionalizaciji;

2) ličnog dohotka i drugih primanja isplaćenih stranom licu zaposlenom u preduzeću, organizaciji za osiguranje, banci i drugoj finansijskoj organizaciji u zemlji.

Član 63.

Strana fizička lica mogu plaćati usluge i robu novčanim karticama i čekovima stranih banaka, a robu kupljenu u slobodnim carinskim prodavnicama i u efektivnom stranom novcu.

V - DEVIZNO POSLOVANJE BANAKA

Član 64.

Poslove platnog prometa sa inostranstvom, kreditne poslove sa inostranstvom, devizno-valutne i mjenjačke poslove u Bosni i Hercegovini vrše banke koje ispunjavaju uslove za obavljanje tih poslova, koje propisuje Narodna banka.

Narodna banka daje bankama ovlaštenje za vršenje poslova platnog prometa i kreditnih poslova sa inostranstvom, za obavljanje devizno-valutnih poslova u Republici pod uslovima utvrđenim propisom iz stava 1. ovog člana.

Ovlaštenje iz stava 2. ovog člana može se dati i Poštanskoj štedionici u granicama njenog poslovanja utvrđenog zakonom.

Banke ovlaštene za poslove sa inostranstvom upisuju se u poseban registar koji vodi Narodna banka.

Član 65.

Devize na računima u inostranstvu banaka ovlašćenih za poslove sa inostranstvom koriste se za plaćanje u inostranstvu u skladu sa ovom uredbom.

Narodna banka propisuje najmanji iznos deviza koji banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom moraju držati na računima u inostranstvu i najviši iznos deviza koji te banke mogu držati na računima u inostranstvu, zavisno od učešća određene banke u ukupnom platnom prometu svih ovlašćenih banaka u Bosni i Hercegovini i o nivou deviznih rezervi kod pojedinih ovlašćenih banaka.

Član 66.

Ovlašćena banka može domaćim i stranim licima vršiti, na njihov zahtjev, konverziju deviza na deviznom računu za plaćanje u inostranstvu.

Narodna banka, ako to zahtijevaju izuzetne okolnosti, može privremeno ograničiti konverziju deviza na deviznom računu domaćih lica i deviznom ili dinarskom računu stranih lica.

Član 67.

Narodna banka može odrediti uslove pod kojima banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom mogu sredstva na računima u inostranstvu deponovati na neodređeno vrijeme sa otkaznim rokom, kao i oročiti na određeno vrijeme.

Član 68.

Banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom dužne su da Narodnoj banci dostavljaju izvještaj o prometu i stanju na deviznim računima kod stranih banaka u rokovima i na način koje propiše Narodna banka.

Član 69.

Ovlašćene banke prodaju i kupuju devize od domaćih fizičkih lica i stranih lica u svoje ime i za svoj račun po kursu dinara obrazovanom na Međubankarskom sastanku, izuzev kupovine i prodaje stranih sredstava plaćanja iz člana 70. ove uredbe.

Član 70.

Kupovinu i prodaju efektivnog stranog novca, putničkih i bankarskih čekova, kreditnih pisama, bonova za putarinu za vozila inostrane registracije, benzinskih bonova (u daljem tekstu: mjenjački poslovi) od stranih i domaćih lica može vršiti banka ovlašćena za poslove sa inostranstvom i banka ovlašćena za devizne poslove u Republici, kao i preduzeće i drugo pravno lice i preduzetnik ako sa ovlašćenom bankom zaključe ugovor o vršenju mjenjačkih poslova (u daljem tekstu: ovlašćeni mjenjači).

Mjenjačke poslove iz stava 1. ovog člana ovlašćene banke mogu vršiti u svoje ime i za račun Narodne banke.

Ovlašćeni mjenjači iz stava 1. ovog člana, osim ovlašćenih banaka mjenjačke poslove vrše u ime i za račun ovlašćene banke saglasno ugovoru iz stava 1. ovog člana.

Narodna banka utvrđuje način obavljanja mjenjačkih poslova iz stava 1. ovog člana, kao i visinu mjenjačke provizije za obavljanje tih poslova u ime i za račun Narodne banke.

Narodna banka utvrđuje način otpremanja i polaganja stranih sredstava plaćanja iz stava 1. ovog člana na račun Narodne banke u inostranstvu ako ovlašćene banke mjenjačke poslove vrše u svoje ime i za račun Narodne banke.

Obračun dinarske protivuvrijednosti stranih sredstava plaćanja iz stava 1. ovog člana položenih, odnosno prenesenih na račun Narodne banke vrši se po srednjem kursu za devize, koji važi na dan polaganja, odnosno prenošenja.

Član 71.

Narodna banka, u skladu sa utvrđenom metodologijom, utvrđuje kurs dinara za kupovinu i kurs dinara za prodaju efektivnog stranog novca, stranih čekova, stranih kreditnih pisama, kao i kurs dinara za obračunavanje poštanskih uputnica.

Kupovina i prodaja iz stava 1. ovog člana vrše se po kupovnom, odnosno prodajnom kursu za efektivni strani novac, strane čekove i strana kreditna pisma koji važi na dan kupovne, odnosno prodaje.

Član 72.

Bonove za putarinu za vozila inostrane registracije izdaje Auto-moto savez Bosne i Hercegovine u ime i za račun preduzeća putne privrede.

Distribuciju bonova za putarinu vrši Auto-moto savez Bosne i Hercegovine, ovlašćeni mjenjači i druga preduzeća koja o tome zaključe ugovor sa preduzećima putne privrede.

Član 73.

Narodna banka odobrava ovlašćenoj banci i drugom ovlašćenom mjenjaču dinarska sredstva na ime avansa za kupovinu stranih sredstava plaćanja iz člana 70. ove uredbe, ako ovlašćena banka takav otkup vrši u svoje ime i za račun Narodne banke.

VI – DEVIZNE REZERVE

Član 74.

Devizne rezerve Bosne i Hercegovine čine:

- 1) potraživanja na računima u inostranstvu Narodne banke, ovlašćenih banaka i drugih domaćih lica;
- 2) hartije od vrijednosti koje glase na strane novčane jedinice kojima raspolažu Narodna banka, ovlašćene banke i organizacije udruženog rada;
- 3) monetarno zlato;
- 4) efektivni strani novac.

Devizne rezerve Bosne i Hercegovine se sastoje od stalnih deviznih rezervi i tekućih deviznih rezervi.

Stalne devizne rezerve predstavljaju dio ukupnih deviznih rezervi Bosne i Hercegovine kojima se obezbjeđuje minimum opšte likvidnosti plaćanja prema inostranstvu.

Tekuće devizne rezerve predstavljaju dio ukupnih deviznih rezervi Bosne i Hercegovine kojima se obezbjeđuje tekuća likvidnost plaćanja u inostranstvu u skladu sa predviđenim proporcijama platnog bilansa Bosne i Hercegovine.

Član 75.

Devizne rezerve Bosne i Hercegovine služe za održavanje opšte likvidnosti u plaćanjima u inostranstvu i za intervencije na deviznom tržištu, zavisno od kursa dinara i u skladu sa ekonomskom politikom i politikom deviznih rezervi.

Član 76.

Politika deviznih rezervi obuhvata utvrđivanje obima i strukture ukupnih deviznih rezervi Bosne i Hercegovine, izvore i način njihovog obrazovanja i korišćenja.

Član 77.

Skupština RBiH utvrđuje najmanji iznos stalnih deviznih rezervi i tekuće devizne rezerve za svaku godinu, kao i kriterijume za njihovo korišćenje.

Kao okvir za utvrđivanje tekućih deviznih rezervi služi predviđeni obim plaćanja u projekciji platnog bilansa Bosne i Hercegovine.

Član 78.

Narodna banka i banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom rukuju deviznim rezervama Bosne i Hercegovine u skladu sa utvrđenom politikom deviznih rezervi.

Stalnim deviznim rezervama rukuje Narodna banka. Vlada, na predlog Narodne banke, odlučuje o korišćenju stalnih deviznih rezervi, u skladu sa kriterijumima utvrđenim na osnovu člana 77. stav 1. ove uredbe.

Narodna banka podnosi Vladi i Skupštini RBiH izvještaj o sprovođenju politike deviznih rezervi.

Član 79.

Narodna banka kupuje devize za devizne rezerve BiH na Međubankarskom sastanku deviznog tržišta.

Narodna banka može se zaduživati u inostranstvu radi održavanja likvidnosti Bosne i Hercegovine u plaćanjima sa inostranstvom, na način predviđen zakonom.

Narodna banka kupuje i prodaje devize u inostranstvu radi obezbjeđivanja odgovarajuće valutne strukture deviznih rezervi kojima ona rukuje.

VII – RASPOLAGANJE DEVIZAMA OD STRANE GRAĐANA

Član 80.

Domaća fizička lica mogu konvertibilne devize prodati ovlašćenoj banci i drugom ovlašćenom mjenjaču, odnosno mogu ih staviti na devizni račun ili devizni štedni ulog kod ovlašćene banke.

Devize koje drže na deviznom računu ili kao devizni štedni ulog domaća fizička lica mogu koristiti za plaćanje uvoza robe i usluga koji vrše u skladu sa zakonom kojim se uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje i to za sopstvene potrebe i potrebe članova uže porodice.

Članovima uže porodice domaćih fizičkih lica, u smislu ovog zakona, smatraju se braćni drug, djeca, roditelji, braća i sestre.

Devize iz stava 2. ovog člana domaća fizička lica mogu koristiti za kupovinu obveznica koje glase na stranu valutu, za zaveštanje u naučne i humanitarne svrhe u Bosni i Hercegovini, kao i za plaćanje životnog osiguranja kod organizacija za osiguranje u Bosni i Hercegovini.

Narodna banka propisuje način vođenja deviznog računa i deviznog štednog uloga domaćeg i stranog fizičkog lica.

Član 81.

Strana fizička lica mogu devize držati na deviznom računu ili deviznom štednom ulogu kod ovlašćenih banaka.

Član 82.

Devize na deviznim računima i devizni štedni ulozi građana i stranih fizičkih lica mogu biti po viđenju ili oročeni.

Član 83.

Uplate premije osiguranja života kod domaćih organizacija za osiguranje u devizama, koje vrše domaća i strana fizička lica vode se na zbirnom računu osiguranja života kod ovlaštene banke.

Domaća organizacija za osiguranje, kao agent lica iz stava 1. ovog člana, koristi devize za zbirnog računa iz stava 1. ovog člana za isplate naknade štete u devizama po osnovu uplaćenih premija za osiguranje života.

U osiguranju života u devizama, organizacija za osiguranje plaća učešće osiguranika u pozitivnom rezultatu ostvarenom u osiguranju života u devizama ili na njihov zahtjev u dinarima.

Član 84.

Na devize na deviznim računima i deviznim štednim ulozima stranih fizičkih lica, ovlaštene banke plaćaju kamatu u devizama ili, na njihov zahtjev, u dinarima.

Član 85.

Obaveze po osnovu obveznice koja glasi na stranu valutu izdavalac obveznice isplaćuje domaćim i stranim fizičkim licima u devizama, ili na njihov zahtjev, u dinarima, po kursu na dan isplate.

Član 86.

Ovlaštene banke su dužne da obezbijede tajnost podataka o deviznim računima građana i deviznim štednim ulozima građana.

Obavještenja o deviznim računima građana i deviznim štednim ulozima građana mogu se davati samo na pismeni zahtjev suda.

Član 87.

Ovlaštene banke prodaju devize domaćim fizičkim licima za plaćanje po tekućim transakcijama sa inostranstvom na način koji propiše Narodna banka.

VIII – IZNOŠENJE I UNOŠENJE DINARA, DEVIZA I HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Član 88.

Iznošenje dinara iz Bosne i Hercegovine i unošenje dinara u Bosnu i Hercegovinu u putničkom prometu sa inostranstvom vrši se u iznosima i apoenima koje propiše Narodna banka.

Iznošenje iz Bosne i Hercegovine, putem poštanskih i drugih pošiljki, dinara i vrijednosnica koje glase na dinare, efektivnog stranog novca i vrijednosnica koje glase na stranu valutu, vrši se pod uslovima koje propiše Narodna banka.

Unošenje u Bosnu i Hercegovinu, putem poštanskih i drugih pošiljki, dinara i vrijednosnica koje glase na dinare, vrši se pod uslovima koje propiše Narodna banka.

Član 89.

Unošenje deviza u Bosnu i Hercegovinu je slobodno.

Vlada može propisati obavezu prijavljivanja određenog iznosa efektivnog stranog novca koji se unosi u Bosnu i Hercegovinu i iznosi iz Bosne i Hercegovine.

Građani mogu iznositi u inostranstvo samo devize koje podignu sa deviznih računa i deviznih štednih uloga i devize koje, saglasno ovom zakonu, kupuju kod ovlaštene banke.

Stranci i građani Bosne i Hercegovine na privremenom radu u inostranstvu mogu, pri izlasku iz Bosne i Hercegovine, iznijeti devize kojima slobodno raspolažu u Bosni i Hercegovini u skladu sa propisima.

Dinari kojima u Bosni i Hercegovini raspolažu stranci i građani, na privremenom radu u inostranstvu, a koji potiču od deviza prodatih ovlaštenoj banci ili mjenjaču, mogu se iznijeti iz Bosne i Hercegovine u apoenima u iznosima koji su dozvoljeni za iznošenje ili upotrijebiti za kupovinu iste vrste deviza radi transfera u inostranstvo.

Vlada može izuzetno propisati obavezu stranim fizičkim licima da prilikom ulaska u Bosnu i Hercegovinu zamijene efektivni strani novac, ako je zemlja čiji su oni građani propisala slične mjere za građane Bosne i Hercegovine.

Lica iz stava 6. ovog člana mogu neutrošene bonove za putarinu upotrijebiti za kupovinu iste vrste deviza radi transfera u inostranstvo.

Član 90.

Domaća fizička lica ne mogu imati tekuće i druge račune u inostranstvu, strane uložne knjižice i kreditne kartice stranih emitenata koje nemaju zastupništvo u Bosni i Hercegovini, niti mogu kupovati strane hartije od vrijednosti izdate u inostranstvu i zaduživati se u inostranstvu.

Građani Bosne i Hercegovine za vrijeme privremenog rada u inostranstvu, za vrijeme rada u diplomatskim i konzularnim predstavništvima i iseljenici koji su se vratili u Republiku mogu imati tekuće i druge račune u inostranstvu.

Domaće uložne knjižice koje glase na ime i na dinare i domaće i strane uložne knjižice koje posjeduju strani i jugoslovenski građani na privremenom radu u inostranstvu i na radu u diplomatskim i konzularnim predstavništvima, a koje glase na devize, mogu se iznositi ili slati iz Bosne i Hercegovine.

Domaće uložne knjižice koje glase na dinare a ne glase na ime mogu se iznositi ili slati iz Bosne i Hercegovine samo po odobrenju Narodne banke, u skladu sa uslovima koje propiše Narodna banka.

Član 91.

Domaće hartije od vrijednosti koje glase na devize ili na dinare mogu se slobodno iznositi ili slati iz Bosne i Hercegovine i unositi ili slati u Bosnu i Hercegovinu.

Strane hartije od vrijednosti mogu se slobodno unositi ili slati u Bosnu i Hercegovinu, a iznositi ili slati iz Bosne i Hercegovine samo po odobrenju Narodne banke, u skladu sa uslovima koje propiše Narodna banka.

Član 92.

Strane hartije od vrijednosti, kupone stranih hartija od vrijednosti i strane uložne knjižice, jugoslovenski građani za vrijeme privremenog rada u inostranstvu i po definitivnom povratku u zemlju mogu naplaćivati preko banaka ovlašćenih za poslove sa inostranstvom.

Domaća fizička lica koja po osnovu nasljeđa i poklona ostvare pravo na strane hartije od vrijednosti, kupone stranih hartija od vrijednosti i strane uložne knjižice, mogu naplaćivati preko banaka ovlašćenih za poslove sa inostranstvom.

Vrijednosnice iz st. 1. i 2. ovog člana mogu se prodati bankama ovlašćenim za poslove sa inostranstvom, uz naplatu protivvrijednosti u devizama ili, na njihov zahtjev, u dinarima.

Član 93.

Čekovi vučeni u Bosni i Hercegovini na strana lica ne smiju se u Bosni i Hercegovini preprodavati niti indosirati.

Čekovi na dinare vučeni u Bosni i Hercegovini ne smiju se indosirati ako se na njima nalazi indosament stranog lica.

IX – PROMET ZLATA

Član 94.

Zlato u neprerađenom ili kovanom obliku mogu izvoziti i iznositi u inostranstvo, i to:

- 1) Narodna banka – u neprerađenom ili kovanom obliku;
- 2) preduzeća koja se bave proizvodnjom zlata (u daljem tekstu: proizvođači zlata) – u neprerađenom obliku;
- 3) banke ovlaštene za poslove sa inostranstvom – u kovanom obliku.

Domaća lica, osim lica iz stava 1. ovog člana mogu izvoziti i iznositi u inostranstvo zlato u neprerađenom i kovanom obliku samo po odobrenju Narodne banke.

Član 95.

Proizvođači zlata mogu prodavati neprerađeno zlato preduzećima koja koriste zlato u okviru svoje redovne djelatnosti i organima društveno-političkih zajednica za njihove potrebe (u daljem tekstu: korisnici zlata), kao i Narodnoj banci ili prodavati u inostranstvu.

Korisnici zlata i Narodna banka mogu kupovati neprerađeno zlato u inostranstvu, a prerađeno zlato pod uslovima koje propiše Vlada.

Plaćanje neprerađenog zlata koje se uvozi i naplatu neprerađenog zlata koje se izvozi korisnici zlata vrše u okviru i do iznosa utvrđenog u dozvoli (D) organa nadležnog za poslove spoljne trgovine.

Član 96.

Topljenje zlata i preradu zlata u polugama mogu vršiti samo korisnici zlata, i to za sopstvene potrebe i potrebe drugih korisnika zlata.

Zabranjeno je topljenje kovanog zlata.

Član 97.

Ovlašćene banke, prerađivači zlata i rafinerije zlata mogu vršiti zamjenu predmeta od zlata i lomljenog zlata za zlatni zubotehnički lim.

Ovlašćene banke mogu vršiti zamjenu kovanog zlata za zlatni zubotehnički lim.

Član 98.

Ovlašćene banke mogu kovano zlato kupovati od domaćih i stranih lica po cijeni po kojoj se takvo zlato prodaje na svjetskom tržištu.

Član 99.

Proizvođači zlata dužni su da vode evidenciju o proizvedenim i prodanim količinama zlata, a korisnici zlata – o kupljenim i prerađenim količinama zlata.

Ministar za finansije propisuje način vođenja evidencije iz stava 1. ovog člana.

Član 100.

Pod zlatom, u smislu ovog zakona, ne podrazumijevaju se predmeti od zlata i lomljeno zlato.

Predmeti od zlata u smislu ovog zakona su: nakit, ukrasi, jubilarni medaljoni, predmeti umjetničke vrijednosti od zlata, tečno zlato, zlatni zubotehnički lim, drugi zlatni zubotehnički materijali i zlatni poluproizvodi.

Pod lomljenim zlatom, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se predmeti od zlata koji se kupuju, odnosno prodaju po težini, čistoći i cijeni čistog zlata ne uzimajući u obzir troškove izrade.

Pod polugom zlata, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se neprerađeno zlato u bilo kom obliku.

Pod kovanim zlatom, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se sve vrste zlatnika, bez obzira da li su zakonsko sredstvo plaćanja u nekoj zemlji.

Član 101.

Ako stanje likvidnosti plaćanja prema inostranstvu, visina i struktura deviznih rezervi Bosne i Hercegovine i drugi razlozi zahtijevaju, Vlada može ograničiti ili zabraniti izvoz i iznošenje zlata u inostranstvo i ograničiti promet zlata u zemlji.

X – POSEBNE ODREDBE O PLATNOM PROMETU SA INOSTRANSTVOM

Član 102.

Banka ovlašćena za poslove sa inostranstvom će preduzeću i drugom licu koje saglasno zakonu kojim se uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje obavlja investicione radove u inostranstvu otvori devizni račun kojem će odobravati naplatu u konvertibilnim devizama po osnovu izvođenja investicionih radova u inostranstvu ako sa tim licem zaključi takav ugovor.

Preduzeće i drugo pravno lice može po osnovu uloga stranog ulagača u devizama držati devize na deviznom računu kod banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom ako sa tom bankom zaključi ugovor o držanju deviza na deviznom računu, do momenta korišćenja za namjene utvrđene ugovorom o ulaganju ili ugovorom o osnivanju u skladu sa zakonom kojim se uređuju strana ulaganja.

Član 103.

Banka ovlašćena za poslove sa inostranstvom može devizna sredstva iz člana 80. ove uredbe pripremljena po osnovu efektivnog povećanja devizne štednje kao i devizna sredstva iz čl. 81. i 83. stav 1. ove uredbe držati na računima u inostranstvu,

prodati Narodnoj banci ili na deviznom tržištu s pravom reotkupa po kursu na dan kupovine deviza.

XI – DEVIZNA KONTROLA

Član 104.

Devizna kontrola obuhvata kontrolu deviznog i spoljnotrgovinskog poslovanja, kreditnih poslova sa inostranstvom i obavljanja privrednih djelatnosti u inostranstvu.

Član 105.

Deviznu kontrolu vrše Republički devizni inspektorat i Narodna banka.

Određene poslove devizne kontrole, u okviru svoje nadležnosti, vrše Služba društvenog knjigovodstva Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Služba društvenog knjigovodstva) i carinski organi.

Organi ovlašćeni za vršenje devizne kontrole, Narodna banka i Služba društvenog knjigovodstva, dužni su da međusobno sarađuju u vršenju devizne kontrole i stavljaju na raspolaganje podatke, nalaze i informacije kojima raspolažu, a koji su potrebni za vršenje devizne kontrole, i po potrebi, da pružaju stručnu pomoć učesnicima u deviznom i spoljnotrgovinskom poslovanju i kreditnom poslovanju sa inostranstvom radi pravilnog primjenjivanja propisa.

Za međusobnu saradnju organa ovlašćenih za vršenje devizne kontrole odgovorna su lica koja rukovode radom tih organa i organizacija.

Član 106.

Republički devizni inspektorat i Narodna banka vrše kontrolu deviznog poslovanja banaka ovlašćenih za poslove sa inostranstvom, banaka ovlašćenih za devizne poslove u zemlji, u skladu sa odredbama ove uredbe i ovlašćenjem utvrđenim zakonom kojim se uređuje Narodna banka i njeno monetarno poslovanje.

Član 107.

Kontrolu deviznog poslovanja za potrebe Jugoslovenske narodne armije i druge potrebe narodne odbrane koje obavlja Savezna direkcija za promet i rezerve proizvoda sa posebnom namjenom i Instituta bezbjednosti, vrši Narodna banka Jugoslavije – Vojni servis.

Član 108.

Za obezbjeđivanje devizne kontrole koju vrši Narodna banka odgovoran je guverner Narodne banke.

Član 109.

Republički devizni inspektorat vrši kontrolu deviznog i spoljnotrgovinskog poslovanja i kreditnih poslova sa inostranstvom organizacija udruženog rada i svih oblika obavljanja privrednih djelatnosti u inostranstvu, društveno-političkih zajednica i njihovih organa i organizacija, društveno-političkih i društvenih organizacija, fondova i drugih pravnih i fizičkih lica.

Ovlašćene banke dužne su da Republičkom deviznom inspektoratu omoguće uvid u dokumentaciju radi sprovođenja kontrole iz stava 1. ovog člana.

Član 110.

Deviznu kontrolu iz nadležnosti Republičkog deviznog inspektorata vrše inspektori i glavni devizni inspektor (u daljem tekstu: inspektor).

Inspektor je samostalan u vršenju kontrole i obavezan je da dosljedno primjenjuje zakone i druge propise u vršenju kontrole i odgovoran je za to.

Član 111.

U postupku donošenja rješenja, odlučivanja po žalbama, preduzimanja radnji u vršenju devizne kontrole, inspektor i Republički devizni inspektorat primjenjuju odredbe Zakona o opštem upravnom postupku, ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 112.

Ako inspektor vršenjem devizne kontrole utvrdi nezakonitost ili nepravilnost u vršenju deviznih ili spoljnotrgovinskih poslova, odnosno kreditnih poslova sa inostranstvom ili utvrdi da mjere naređene od nadležnog organa nisu izvršene, donijet će rješenje kojim će narediti da se otklone utvrđene nezakonitosti ili nepravilnosti, odnosno da se naređene mjere izvrše, određuje rok u kome se to mora izvršiti, a preduzeće i druge mjere predviđene zakonom.

Ukoliko to inspektor ne učini, na osnovu nalaza koji podnese, dužan je to učiniti glavni devizni inspektor.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba organu uprave nadležnom za poslove finansija.

Republički organ uprave nadležan za poslove finansija može, na zahtjev stranke, preko Republičkog deviznog inspektorata odložiti izvršenje rješenja iz stava 1. ovog člana. Protiv rješenja kojim se odbija odlaganje izvršenja rješenja iz stava 1. ovog člana ne može se izjaviti žalba.

Član 113.

Ako postoji osnovana sumnja da utvrđena radnja sadrži obilježja krivičnog djela ili privrednog prestupa, inspektor je dužan da podnese prijavu organu nadležnom za pokretanje, odnosno za vođenje postupka, a ako je učinjen prekršaj da donese rješenje o prekršaju, odnosno da pokrene prekršajni postupak.

Ako Republički devizni inspektorat vršenjem devizne kontrole utvrdi da se organizacija udruženog rada u svom deviznom ili spoljnotrgovinskom poslovanju ne pridržava dobrih poslovnih običaja i poslovnog morala dostaviće podatke o tome Privrednoj komori Bosne i Hercegovine radi pokretanja postupka pred sudom časti.

Član 114.

Ako je inspektor podnio prijavu za krivično djelo, privredni prestup ili prekršaj za koji je propisima predviđena zaštitna mjera, odnosno mjera bezbjednosti oduzimanja predmeta koji su bili upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja, Republički devizni inspektorat može donijeti rješenje kojim će privremeno oduzeti predmete koji su predmet pokretanja postupka zbog učinjenog krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja, ili su bili namijenjeni za izvršenje, ili su nastali izvršenjem krivičnog djela, privrednog prestupa, odnosno prekršaja. O oduzetim predmetima Republički devizni inspektorat je dužan da odmah obavijesti organ nadležan za vođenje postupka.

Član 115.

Rješenje iz člana 111. stav 1. ove uredbe Republički devizni inspektorat dostavlja na izvršenje ovlaštenoj banci ili Službi društvenog knjigovodstva.

Ovlašćena banka i Služba društvenog knjigovodstva dužne su da izvrše rješenje iz stava 1. ovog člana bez odlaganja.

Organi za sprovođenje izvršenja rješenja iz st. 1. i 2. ovog člana dužni su da obavijeste Republički devizni inspektorat o izvršenju rješenja.

Sva izvršena rješenja iz člana 111. stav 1. ove uredbe koja utiču na izmjenu stanja sredstava i njihovih izvora kod korisnika sredstava Republički inspektorat dostavlja Službi društvenog knjigovodstva.

Član 116.

Narodna banka obavlja deviznu dokumentarnu kontrolu izvoza i uvoza robe i određenih usluga koje obavljaju domaća lica, i to pregledom isprava i dokumentacije koja im se podnosi.

Narodna banka utvrđuje bliže uslove i način vršenja devizne dokumentarne kontrole i utvrđuje isprave i dokumentaciju koja se dostavlja radi sprovođenja te kontrole.

Član 117.

Služba društvenog knjigovodstva, u okviru finansijskog i materijalnog poslovanja korisnika društvenih sredstava, vrši kontrolu sticanja dinara po osnovu naplate potraživanja u inostranstvu, ispravnost obračuna dinarske protivvrijednosti

po osnovu naplate poraživanja u inostranstvu u okviru ukupnog prihoda i dohotka, zakonitosti raspolaganja dinarskim sredstvima kojima se kupuju devize, uključujući i ispravnost naplate svih povraćaja carina i drugih dažbina, kao i ispravnost iskazivanja podataka o tome u dokumentaciji, periodičnim obračunima i završnim računima.

Član 118.

Carinski organi vrše kontrolu iznošenja iz zemlje i unošenja u zemlju deviza, dinara, hartija od vrijednosti i zlata, koje iz zemlje iznose, odnosno u zemlju unose domaći i strani putnici, ili šalju putem poštanskih ili drugih pošiljki.

Član 119.

Dinari iznad iznosa i u apoenima većim od dozvoljenih za iznošenje iz Bosne i Hercegovine, odnosno unošenje u Bosnu i Hercegovinu, koje domaći ili strani putnik ne prijavi graničnoj carinarnici prilikom prelaska granice, privremeno se oduzimaju uz izdavanje potvrde.

Rješenje o oduzimanju ili vraćanju – u cijelosti ili djelimično – privremeno oduzetih dinara donosi se po postupku za devizne prekršaje.

Neprijavljeni dinari iznad iznosa i apoena čije je iznošenje iz Bosne i Hercegovine, odnosno unošenje u Bosnu i Hercegovinu dozvoljeno, doznaju se na poseban dinarski račun Republičkog deviznog inspektorata, koji se vodi kod Službe društvenog knjigovodstva, do okončanja prekršajnog postupka.

Prijavljeni dinari iznad iznosa i apoena čije je iznošenje iz Bosne i Hercegovine dozvoljeno, kao i prijavljeni dinari iznad iznosa i apoena čije je unošenje u Bosnu i Hercegovinu dozvoljeno vraćaju se putniku prilikom ulaska u Bosnu i Hercegovinu, odnosno prilikom izlaska iz Bosne i Hercegovine.

Član 120.

Devize, koje protivno članu 89. ove uredbe i propisu donesenom na osnovu tog člana, putnik pokuša da iznese iz Bosne i Hercegovine bez prijave graničnoj carinarnici kao i prijavljene devize za koje nema potvrdu da su podignute sa deviznog računa ili deviznog štednog uloga ili kupljene kod ovlaštene banke, odnosno za koje nema potvrdu da ih je unio u Bosnu i Hercegovinu privremeno se oduzimaju uz izdavanje potvrde.

Rješenje o oduzimanju ili vraćanju – u cjelini ili djelimično – privremeno oduzetih deviza po odredbi stava 1. ovog člana donosi se u postupku za devizne prekršaje. Ovo rješenje se donosi ako se postupak za prekršaje ne može voditi zbog nepostojanja uslova za odgovornost za prekršaje ili što učinilac prekršaja nije dostupan organima nadležnim za vođenje postupka.

Član 121.

Protiv rješenja donesenog po postupku iz čl. 118. i 119. ove uredbe, domaća i strana lica mogu izjaviti žalbu Republičkom sudu za prekršaje.

Član 122.

Rješenje na osnovu člana 111. stav 1. ove uredbe ne može se donijeti ako su protekle tri godine od dana nastale nezakonitosti ili nepravilnosti, odnosno od dana kad je utvrđeno da mjere koje je naredio nadležni organ nisu izvršene. Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa upravljenom na vođenje postupka. Poslije svakog prekida zastarjelosti, zastarjelost počinje ponovo da teče ali se rješenje ni u kom slučaju ne može donijeti po isteku šest godina od dana kada je utvrđena nezakonitost ili nepravilnost nastala ili kad je utvrđeno da naređene mere nisu izvršene.

Rješenja donesena na osnovu člana 111. stav 1. ove uredbe ne mogu se izvršiti ako su protekle tri godine od dana pravosnažnosti rešenja. Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa upravljenom na izvršenje rješenja. Poslije svakog prekida zastarjelosti zastarjelost počinje ponovo da teče ali ona nastaje u svakom slučaju poslije isteka šest godina od dana pravosnažnosti rješenja.

Član 123.

Domaća lica koja podliježu deviznoj kontroli dužna su da organima ovlaštenim za vršenje devizne kontrole omoguću

uvid u poslovanje i da im, na njihov zahtjev, stave na raspolaganje ili dostave potrebnu dokumentaciju i pruže tražene podatke. Pravna lica su dužna da obezbijede i uslove za obavljanje devizne kontrole.

Obaveze iz stava 1. ovog člana odnose se i na društvena pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost.

XII – KAZNENE ODREDBE

1. Krivična djela

Član 124.

Odgovorno lice u organizaciji udruženog rada ili u drugom društvenom pravnom licu, koje na teritoriji Bosne i Hercegovine vrši za organizaciju udruženog rada ili za drugo društveno pravno lice naplatu ili isplatu u devizama ili zlatu suprotno odredbama zakona, kazniće se zatvorom od šest mjeseci od pet godina.

Član 125.

Odgovorno lice u organizaciji udruženog rada ili u drugom društvenom pravnom licu, koje za organizaciju udruženog rada ili za drugo društveno pravno lice kupuje ili prodaje devize izvan deviznog tržišta, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do tri godine.

2. Privredni prestupi

Član 126.

Novčanom kaznom od 90.000 do 450.000 dinara kazniće se za privredni prestup organizacija udruženog rada, ovlašćena banka ili drugo društveno pravno lice, ili strano lice koje ima predstavništvo u Bosni i Hercegovini:

1) ako kupi ili proda devize izvan deviznog tržišta (član 112);

2) ako vrši plaćanje i naplaćivanje u devizama ili zlatu (član 12. stav 1);

3) ako radi obavljanja privrednih djelatnosti u inostranstvu ulaže preko okvira utvrđenog obima kreditiranja predviđenog u projekciji platnog bilansa Bosne i Hercegovine, odnosno ako ova sredstva koristi domaće lice koje ne obavlja privrednu djelatnost u inostranstvu (član 19);

4) ako kupuje devize na deviznom tržištu suprotno odredbi člana 31. ovog zakona;

5) ako za vrijeme trajanja ili poslije okončanja investicionih radova koristi devizna sredstva suprotno odredbama ovog zakona (član 40. i član 41);

6) ako ne isplati dinarsku protivuvrijednost ili je ne isplati u skladu sa članom 45. stav 1. ove uredbe, odnosno ako tu isplatu ne izvrši po kupovnom kursu koji važi na dan isplate (član 45);

7) ako ne uplati dinarsku protivuvrijednost po prodajnom kursu koji važi na dan kad se izvršava nalog prema inostranstvu, odnosno ako u roku dospijeca obaveza po inostranim kreditima i konvencijskim obavezama ne izvrši plaćanje dospjelih obaveza (član 49);

8) ako plaćanje i naplate vrši preko kontokorrentnog računa protivno odredbama ovog zakona, ako dugovni, odnosno potražni saldo na tom računu pređe propisane proporcije, odnosno ako plaćanja koja proističu iz ugovora o dugoročnoj multilateralnoj kooperaciji ne vrši preko deviznog računa kod banke ovlašćene za poslove sa inostranstvom, kao i ako Narodnoj banci BiH na propisani način ili u propisanom roku ne dostavlja izvještaje o prometu i stanju sredstava na tim računima (član 52, st. 1. i 2, član 53. i član 50);

9) ako vrši kupovinu i prodaju potraživanja, odnosno ako o ovim poslovima vodi evidenciju suprotno odredbama ove uredbe i propisa donesenih na osnovu ove uredbe (član 57);

10) ako vrši transfer sredstava stranog lica u inostranstvo prije izmirenja svih dospjelih obaveza u Republici po tekucem poslovanju (član 60);

11) ako poslove platnog prometa sa inostranstvom, kreditne poslove sa inostranstvom, devizno-valutne i mjenjačke poslove u Republici obavlja protivno uslovima, odnosno ovlašćenju za obavljanje tih poslova (član 64. st. 1, 2. i 3);

12) ako na računu u inostranstvu drži devize ispod najmanjeg, odnosno preko najvišeg iznosa koji propiše Narodna

banka, odnosno ako ih koristi za plaćanje u inostranstvu protivno odredbama ove uredbe (član 65);

13) ako ne vrši prodaju ili otkup deviza od domaćih fizičkih lica i stranih lica po kursu koji je obrazovan na Međubankarskom sastanku deviznog tržišta (član 64);

14) ako mjenjačke poslove vrši protivno odredbama ove uredbe i propisa Narodne banke (član 69);

15) ako vrši plaćanje uvoza, odnosno naplatu izvoza nepretrađenog zlata preko okvira i iznosa utvrđenog u dozvoli (D) nadležnog organa uprave, odnosno ako kupuje prerađeno zlato protivno uslovima koje propiše Vlada (član 95. st. 2. i 3);

16) ako topi ili prerađuje zlato u polugama ili topi kovano zlato suprotno propisima (član 96);

17) ako kupuje kovano zlato od domaćih ili stranih lica po cijeni višoj od cijene po kojoj se ovo zlato prodaje na svjetskom tržištu (član 98);

18) ako vrši izvoz, odnosno iznošenje zlata u inostranstvo, ili vrši promet zlata u zemlji protivno ograničenju koje je propisala Vlada (član 101);

19) ako otvori devizni račun preduzeću i drugom pravnom licu po osnovu izvođenja investicionih radova, odnosno po osnovu uloga stranog ulagača bez zaključenog ugovora s tim licem (član 102).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, ovlašćenoj banci, drugom društvenom pravnom licu ili stranom licu koje ima predstavništvo u Republici novčanom kaznom od 5.000 do 25.000 dinara.

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u organu društveno-političke zajednice ili drugom državnim organu novčanom kaznom od 5.000 do 25.000 dinara.

Član 127.

Novčanom kaznom od 4.500 do 22.500 dinara kazniće se za privredni pristup organizacija udruženog rada, ovlašćena banka ili drugo društveno pravno lice:

1) ako kupi ili proda devize koje Narodna banka nije odredila da mogu biti predmet kupovine i prodaje na deviznom tržištu (član 26. stav 1);

2) ako na stranom deviznom tržištu kupi ili proda devize protivno uslovima koje je odredila Narodna banka (član 30);

3) ako za obračun dinarske protivuvrijednosti izvršene naplate u devizama radi isplate dinara organizacijama udruženog rada ili drugim društvenim pravnim licima, odnosno plaćanja u devizama ne primijeni kupovni kurs koji važi na dan obračuna, odnosno prodajni kurs koji važi na dan ulate dinarske protivuvrijednosti radi izvršenja obaveza plaćanja prema inostranstvu (član 32. st. 3, 4. i 5);

4) ako prilikom određivanja osnovice za obračunavanje carine i drugih dažbina, ili za druge svrhe iz člana 30. ove uredbe ne primijeni propisane kurseve stranih valuta (član 33);

5) ako platni promet sa inostranstvom ne vrši na način koji je propisala Narodna banka ili ga vrši protivno uslovima koje je propisala Vlada, odnosno Narodna banka (član 34. stav 5, član 35. i član 36, stav 1);

6) ako platni promet sa inostranstvom ne vrši preko banke ovlašćene za uslove sa inostranstvom, odnosno preko klirinškog računa Narodne banke za platni promet sa zemljama sa kojima je zaključen ugovor o klirinškom načinu plaćanja (član 37);

7) ako izvezenu robu, odnosno izvršene usluge stranim licima, odnosno potraživanja po drugim osnovama ne naplati u roku od 90 dana od dana kada je roba izvezena odnosno od dana kada je usluga izvršena ili od dana dospelosti potraživanja ako ovim zakonom ili propisom donijetim na osnovu njega nije drukčije određeno (član 39. st. 1, 2, 3, 4. i 7);

8) ako plaćenu robu, odnosno plaćenu uslugu, u inostranstvu ne uveze, odnosno uslugu ne realizuje najkasnije u roku od 90 dana kada je banka ovlašćena za poslove sa inostranstvom izvršila nalog za plaćanje (član 48. stav 2);

9) ako drži devize na računima u inostranstvu protivno uslovima koje je odredila Narodna banka ili ako Narodnoj banci na propisani način ili u propisanom roku ne dostavi izvještaj o prometu i stanju sredstava na tim računima (član 51, i član 54. stav 2);

10) ako plaćanje i naplaćivanje po osnovu uvoza i izvoza robe i usluga u malograničnom i susjedskom prekomorskom prometu i međunarodnim sajamskim kompenzacionim ugovorima, vrši protivno propisu iz člana 34. ove uredbe;

11) ako primi dinare ili devize stranih lica u depozit protivno uslovima koje odredi Narodna banka (član 50);

12) ako vrši konverziju deviza na deviznom računu za plaćanje u inostranstvu protivno ograničenju koje je odredila Narodna banka (član 66);

13) ako postupa protivno uslovima koje odredi Narodna banka za deponovanje ili oročavanje sredstava na računima u inostranstvu (član 67);

14) ako ima devizni račun kod strane banke koju nije odredila Narodna banka i ako Narodnoj banci ne dostavlja izvještaj o prometu i stanju na tim računima u rokovima i na način koje propiše Narodna banka (član 68);

15) ako licima koja ostvare naplatu u devizama po osnovu izvršenog izvoza ne isplati dinarsku protivuvrijednost ili ne vodi propisane evidencije o prilivu i odlivu;

16) ako odbori devize u korist deviznog računa organizacije udruženog rada iz člana 102. stav 1. ove uredbe, a da sa organizacijom udruženog rada koja ostvaruje naplate po tim osnovama nema zaključen ugovor (član 100);

17) ako naplatu premije osiguranja, odnosno premije reosiguranja ili isplatu štete vrši suprotno odredbama ove uredbe;

18) ako isplatu ličnih dohodaka i drugih ličnih primanja radnicima koji izvoze investicione radove u inostranstvu vrši protivno odredbama ove uredbe (član 42).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, ovlaštenoj banci ili drugom društvenom pravnom licu, novčanom kaznom od 300 do 1.500 dinara.

Član 128.

Za privredne prestupe iz čl. 126. i 127. ove uredbe pored novčane kazne može se izreći i zaštitna mjera zabrane pravnog lica da se bavi djelatnostima spoljnotrgovinskog prometa u trajanju od šest mjeseci do deset godina.

Za privredne prestupe iz stava 1. ovog člana pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su bili upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje privrednog prestupa ili koji su nastali izvršenjem privrednog prestupa.

3. Prekršaji

Član 129.

Novčanom kaznom od 9.000 do 45.000 dinara kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, ovlaštena banka, drugo društveno pravno lice ili strano lice koje ima Predstavništvo u Bosni i Hercegovini:

1) ako ne vodi evidenciju o svakom zaključenom spoljnotrgovinskom poslu i kreditnom poslu sa inostranstvom o izvršavanju tih poslova i o plaćanjima i naplaćivanjima u vezi s tim poslovima, ili ih vodi protivno propisu (član 50);

2) ako po prestanku ugovora o plaćanju i naplaćivanju usluga preko kontokorentnog računa ne izmiri dugovni, odnosno potražni saldo u roku od 30 dana od dana prestanka ugovora (član 52. stav 3);

3) ako pravdanje razlika u vrijednosti nastalih u poslovanju sa inostranstvom ne vrši na propisan način (član 56);

4) ako ne vodi devizne račune i devizne štedne uloge domaćih i stranih lica na način koji propiše Narodna banka (član 80 stav 5);

5) ako se devizama primljenim po osnovu osiguranja života ne postupa u skladu sa ovom uredbom (član 83);

6) ako ne isplaćuje obaveze po osnovu obveznica koje glase na stranu valutu, ili kamatu na devize na deviznim računima i deviznim štednim ulozima domaćih i stranih fizičkih lica u skladu sa ovom uredbom, ili ako ne obezbijedi tajnost podataka o deviznim računima i deviznim štednim ulozima domaćih fizičkih lica (čl. 84, 85. i 86);

7) ako ne prodaju devize domaćim fizičkim licima za plaćanje po tekućim transakcijama sa inostranstvom na način koji propiše Narodna banka (član 87);

8) ako ne vrši kupovinu stranih hartija od vrijednosti, kupona stranih hartija od vrijednosti i stranih uložnih knjižica u skladu sa ovom uredbom (član 92. stav 3);

9) ako izvozi ili iznosi zlato u neprerađenom ili kovanom obliku bez odobrenja Narodne banke (član 94. stav 2);

10) ako ne vodi evidenciju o proizvedenim ili prodanim količinama zlata ili o kupljenim i prerađenim količinama zlata ili je ne vodi na propisan način (član 99);

11) ako u određenom roku po rješenju inspektora, odnosno glavnog deviznog inspektora ne otkloni utvrđene nezakonitosti ili nepravilnosti, odnosno ne izvrši naređene mjere u deviznom ili spoljnotrgovinskom poslovanju, odnosno kreditnim poslovima sa inostranstvom (član 112. st. 1. i 2);

12) ako ne izvrši rješenje Republičkog deviznog inspektora (član 115. stav 2);

13) ako organima ovlaštenim za vršenje devizne kontrole ne omogući uvid u poslovanje ili na njihov zahtjev odbije da stavi na raspolaganje ili da dostavi potrebnu dokumentaciju ili da pruži tražene podatke (član 123. stav 1);

14) ako vršenje deviznih i kreditnih poslova sa inostranstvom povjeri licu osuđenom za krivična djela iz čl. 124. i 185. ove uredbe ili licu osuđenom za privredni prestup iz člana 126. ove uredbe na novčanu kaznu preko 5.000 dinara, dok traje zabrana obavljanja tih poslova.

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, ovlaštenoj banci, drugom društvenom pravnom licu ili stranom licu koje ima predstavništvo u Republici novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 dinara.

Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organu društveno-političke zajednice, drugom državnim organu novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 dinara.

Član 130.

Novčanom kaznom u dvadesetostrukom iznosu pričinjene štete, neizvršene obaveze ili vrijednosti robe, odnosno usluge koja je predmet prekršaja kazniće se za prekršaj preduzetnik za radnje iz čl. 126, 127 i 129. ove uredbe.

Za radnje iz stava 1. ovog člana može se uz novčanu kaznu izreći i zaštitna mjera zabrane vršenja samostalne djelatnosti u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

Član 131.

Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 dinara kazniće se za prekršaj domaće fizičko lice:

1) ako nedozvoljeno kupi ili proda devize, ili ako vrši plaćanja i naplaćivanja u devizama ili zlatu protivno odredbama ove uredbe (član 10. i član 11. stav 1);

2) ako po povratku sa rada iz inostranstva ne unese u zemlju devize kojima raspolaže u roku od 60 dana od dana povratka u zemlju (član 39. stav 10);

3) ako konvertibilne devize ne koristi u skladu sa odredbama ove uredbe (član 80. st. 1, 2. i 3);

4) ako protivno propisima Narodne banke pokuša da iznese ili iznese dinare iz Republike, ili pokuša da unese ili unese dinare u Republiku u putničkom prometu sa inostranstvom iznad dozvoljenih iznosa i apoena, ili da putem poštanskih ili drugih pošiljki pokuša da iznese ili iznese iz Republike dinare ili vrijednosnice koje glase na dinare, efektivni strani novac ili vrijednosnice koje glase na stranu valutu, ili da putem poštanskih ili drugih pošiljki pokuša da unese ili unese u Republiku dinare ili vrijednosnice koje glase na dinare (član 79);

5) ako pokuša da iznese ili iznese devize u inostranstvu za koje nema dokaza da su podignute sa deviznog računa ili deviznog štednog uloga ili da su kupljene kod ovlaštene banke (član 89. stav 3);

6) ako pri izlasku iz Republike pokuša da iznese ili iznese devize ili dinare ili raspolaže devizama ili dinarima protivno ovoj uredbi ili propisu donijetom na osnovu ove uredbe (član 89);

7) ako posjeduje tekuće i druge račune u inostranstvu, strane uložne knjižice i kreditne kartice stranih eminenata koji nemaju zastupništvo u Republici, ili ako kupuje strane hartije od vrijednosti izdate u inostranstvu i zadužuje se u inostranstvu,

kao i ako se osigurava kod stranih osiguravajućih organizacija (član 90. st. 1. i 2);

8) ako domaće uložne knjižice koje glase na dinare a ne glase na ime, pokuša bez propisanog odobrenja da iznese ili iznese ili pošalje iz Republike (član 90. stav 4);

9) ako pokuša da iznese ili iznese, ili pošalje iz Republike strane hartije od vrijednosti protivno propisanom odobrenju (član 91. stav 2);

10) ako se čekovima vučenim u Republici na strana lica ili sa čekovima na dinare vučenim u Republici postupi protivno odredbama člana 93. ove uredbe (član 93);

11) ako pokuša da izveze ili izveze, ili pokuša da iznese ili iznese zlato u neprerađenom ili kovanom obliku bez odobrenja Narodne banke (član 94. stav 2);

12) ako topi ili preradi zlato u polugama ili topi kovano zlato protivno odredbama člana 96. ove uredbe (član 87).

Novčanom kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i strano fizičko lice:

1) ako na teritoriji Republike izvrši neku od radnji iz stava 1. tač. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 i 11. ovog člana;

2) ako ne zamijeni određeni iznos efektivnog stranog novca u skladu sa propisom Vlade (član 89. stav 5).

Član 132.

Novčanom kaznom od 300 do 450 dinara kazniće se za prekršaj iz člana 131. ove uredbe fizičko lice ako vrijednost predmeta prekršaja nije veća od dvostrukog iznosa koji propiše Narodna banka u smislu člana 88. ove uredbe.

Dinarska protivuvrijednost deviza koje su predmet prekršaja utvrđuje se primjenom kursa iz člana 33. stav 3. ove uredbe.

Član 133.

Za prekršaje iz čl. 129. do 131. ove uredbe, pored novčane kazne, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja.

Predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se oduzeti i ako nisu svojina učinioca prekršaja ili njima ne raspolaže pravno lice – učinilac prekršaja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, može se izvršiti djelimično oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja ako pobude ili druge okolnosti pod kojima je prekršaj izvršen ukazuju da nije opravdano da se predmet oduzme u cjelini.

Za prekršaj iz čl. 130. i 131. stav 1. tač. 4, 5, 6, 7, 8, i 10. ove uredbe izreći će se zaštitna mjera oduzimanja prevoznog odnosno prenosnog sredstva ako su njegova tajna odnosno skrovišta mjesta bila korišćena za skrivanje predmeta prekršaja i ako je vrijednost predmeta prekršaja veća od jedne trećine carinske osnovice prevoznog, odnosno prenosnog sredstva.

Prevozno, odnosno prenosno sredstvo kojim se vrše usluge prevoza u javnom saobraćaju može se oduzeti u smislu stava 4. ovog člana iako nije svojina učinioca prekršaja, ako je njegov sopstvenik znao ili je mogao znati da je ono upotrijebljeno za izvršenje prekršaja iz čl. 129. stav 1. tačka 8. i člana 131. stav 1. tač. 5, 7. i 10. ove uredbe.

Za prekršaje iz čl. 129. do 131. ove uredbe izreći će se mjera oduzimanja imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja.

Član 134.

Zaštitna mjera iz člana 131, može se izreći i ako kazna za prekršaj nije izrečena, ako se postupak za prekršaj ne može voditi zbog nepostojanja uslova za prekršajnu odgovornost ili što učinilac prekršaja nije dostupan organima nadležnim za vođenje postupka.

Član 135.

Prekršajni postupak za prekršaje predviđene ovom uredбом vodi i rješenje o prekršaju u prvom stepenu donosi Republički devizni inspektorat.

Protiv rješenja Republičkog deviznog inspektorata može se izjaviti žalba Republičkom sudu za prekršaje.

Član 136.

Ako je prekršajni postupak pokrenut na osnovu prijave carinskog organa, koja je sastavljena na osnovu neposrednog zapažanja tog organa, a za prekršaj propisana novčana kazna za pojedinca do 450 dinara, odnosno za pravno lice i pojedinca u vršenju samostalne djelatnosti do 4.500 dinara, može se bez pozivanja i ispitivanja okrivljenog donijeti rješenje o prekršaju.

Protiv rješenja donesenog na osnovu stava 1. ovog člana okrivljeni može u roku od osam dana od dana prijema rješenja podnijeti prigovor Republičkom deviznom inspektoratu.

Ako okrivljeni u određenom roku podnese prigovor, Republički devizni inspektorat staviće van snage doneseno rješenje i nastaviće redovan postupak. Rješenje o prekršaju doneseno u redovnom postupku ne može za okrivljenog biti nepovoljnije od rješenja koje je povodom njegovog prigovora stavljen van snage.

Član 137.

Postupak po prekršajima iz ovog zakona ne može se pokrenuti kad proteknu tri godine od dana kad je prekršaj učinjen. Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi gonjenja učinioca prekršaja. Sa svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo da teče, ali bez obzira na prekide, zastarijelost u svakom slučaju nastaje kad protekne šest godina od dana kad je prekršaj učinjen.

Izrečena kazna i zaštitna mjera za prekršaj ne mogu se izvršiti ako je protekla jedna godina od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju. Zastarijevanje izvršenja kazne, odnosno zaštitne mjere ne teče za vrijeme za koje se izvršenje ne može preduzeti po zakonu. Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi izvršenja kazne, odnosno zaštitne mjere. Sa svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo da teče ali bez obzira na prekide zastarjelosti u svakom slučaju nastaje kad protekne dvije godine od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju.

Član 138.

Republički devizni inspektorat koji donosi rješenje o prekršaju u prvom stepenu može odlučiti da se novčana kazna izrečena za prekršaj iz ove uredbe plati u ratama, s tim da rok isplate ukupnog iznosa ne može biti duži od jedne godine.

4. Pravne posljedice osude

Član 139.

U organizacijama udruženog rada, ovlaštenim bankama ili drugom društvenom pravnom licu, koji se bave deviznim i kreditnim poslovima sa inostranstvom, ne može obavljati te poslove lice koje je sa umišljajem izvršilo krivično djelo protiv čovječnosti ili međunarodnog prava, protiv ugleda strane države ili međunarodnog prava, protiv ugleda strane države ili međunarodne organizacije, protiv privrede ili krivično djelo, koje je predviđeno ovom uredбом, za koje je pravosnažno osuđeno na kaznu zatvora.

Za lice koje je sa umišljajem učinilo krivično djelo protiv privrede, protiv drugih društvenih vrijednosti ili protiv službene dužnosti, zabrana iz stava 1. ovog člana nastupa ako je za takvo krivično djelo pravosnažno osuđeno na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci.

Za lice koje je sa umišljajem učinilo krivično djelo protiv privrede, protiv drugih društvenih vrijednosti ili protiv službene dužnosti, zabrana iz stava 1. ovog člana nastupa ako je za takvo krivično djelo pravosnažno osuđeno na kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci.

Za lice koje je sa umišljajem učinilo drugo krivično djelo, osim krivičnih djela navedenih u st. 1. i 2. ovog člana, zabrana iz stava 1. ovog člana nastupa ako je pravosnažno osuđeno za to djelo na kaznu zatvora od najmanje tri godine.

Zabrana za lice iz st. 1. i 2. ovog člana traje deset godina, a za lica iz stava 3. ovog člana pet godina od dana izdržane, oproštene ili zastarjele kazne.

Član 140.

Organizacija udruženog rada, ovlaštena banka ili drugo društveno pravno lice, ne može na poslovima i zadacima u ve-

zi sa vršenjem deviznog poslovanja sa inostranstvom primiti niti zadržati lice koje je osuđeno za privredni prestup na osnovu ove uredbe i za koji mu je izrečena novčana kazna u iznosu preko 5.000 dinara.

Zabrana iz stava 1. ovog člana traje tri godine od dana pravosnažnosti presude.

Član 141.

Devize i zlato koji su oduzeti kao predmet krivičnog djela ili privrednog prestupa ili prekršaja, dok traje postupak za krivično djelo ili privredni prestup ili prekršaj, deponuje se na privremeni račun Republičkog deviznog inspektorata, odnosno stavljaju u depo koji se vodi kod Narodne banke.

Troškovi deponovanja deviza iz stava 1. ovog člana izmiruju se iz dinarske protivuvrijednosti deviza prodatih na osnovu člana 142. stav 2. ove uredbe u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za plaćanje ovih troškova od strane pošiljaoca deviza.

Uplata kaucije u devizama koju polaže strano fizičko lice u postupku vođenja prekršajnog postupka po privrednim prestupima i krivičnog postupka vrši se na račun iz stava 1. ovog člana.

Uplata kaucije u devizama koju polaže strano fizičko lice u postupku vođenja spora pred Spoljnotrgovinskom arbitražom pri Privrednoj komori BiH vrši se na račun Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori BiH, koji se vodi kod banke ovlaštene za poslove sa inostranstvom.

Član 142.

Novčane kazne, imovinska korist i sredstva plaćanja, kao i dinarska protivuvrijednost dobijena prodajom predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja ili koji su nastali izvršenjem krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja, uplaćuju se u budžet Republike.

Devize koje su oduzete kao predmet izvršenja krivičnog djela, privrednog prestupa, ili prekršaja prodaju se Narodnoj banci, koja dinarsku protivuvrijednost prodatih deviza uplaćuje u budžet Republike.

XIIa - POSEBNE ODREDBE

Član 143.

Ako se u toku godine, i pored preduzetih mjera koje su u nadležnosti Narodne banke, nivo deviznih rezervi kojima rukuje Narodna banka smanji na nivo stalnih deviznih rezervi i time naruši likvidnost u plaćanjima sa inostranstvom koja neprekidno traje duže od 15 dana, Vlada može preduzeti i predložiti dopunske mjere za otklanjanje nastalih poremećaja.

Mjere iz stava 1. ovog člana utvrđuju se aktom o zajedničkoj deviznoj politici i projekciji platnog bilansa BiH i mogu se primjenjivati najduže šest mjeseci.

XIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 144.

Uslove i način vraćanja kredita koje su koristile ovlaštene banke po osnovu deviza građana deponovanih kod Narodne banke Jugoslavije do dana stupanja na snagu ove uredbe i vraćanja deviza građana iz depozita kod Narodne banke Jugoslavije utvrđuje se posebnim propisom.

Član 145.

Sa zemljama sa kojima se u 1991. godini prelazi sa klirinškog na konvertibilni način plaćanja, međusobna plaćanja i naplate po ugovorima zaključenim radi realizacije utvrđenog definitivnog salda sa svakom zemljom vrši se do njegove realizacije preko likvidacionog računa utvrđenog međudržavnim sporazumom.

Preduzeće i druga pravna lica koja po zaključenim ugovorima iz stava 1. ovog člana uvezu robu i koriste usluge iz zemalja sa kojima se platni promet vrši u obračunskim dolarima uplaćivaće dinare Narodnoj banci preko banaka ovlašćenih za poslove sa inostranstvom, po kursu za obračunski dolar koji važi na dan uplate.

Dinarska protivuvrijednost ostvarene naplate u obračunskom dolaru obračunavaće se primjenom kursa za obračunski dolar koji važi na dan isplate.

Ako je dinarska protivuvrijednost naplaćenog izvoza veća od iznosa dinara uplaćenih po osnovu uvoza, Narodna banka isplaćivaće izvoznici dinarsku protivuvrijednost izvoza prema redosljedu naplate izvršene u obračunskim dolarima.

Preduzećima i drugim pravnim licima koja raspolažu ispravama izdatim na osnovu člana 27. Zakona o privremenim mjerama o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju (»Službeni list SFRJ«, br. 87/89), koje do 31. decembra 1990. godine nisu realizovane za plaćanje uvoza robe i usluga, dinarska protivuvrijednost će se isplaćivati na način predviđen ovim članom. Konačna salda na klirinškim računima prenijeće se na likvidacione račune koji će se voditi u Narodnoj banci u obračunskim dolarima sa odnosnim zemljama i od 1. januara 1991. godine smanjivati, odnosno koristiti na način i u rokovima koji su utvrđeni platnim sporazumom sa pojedinim zemljama.

Član 146.

Preduzeće i drugo pravno lice koji uvoze robu i usluge u okviru malograničnog i susjedskog prekomorskog prometa do izmjene međudržavnih ugovora kojima se regulišu ovi poslovi, uplaćuju dinarsku protivuvrijednost tog uvoza kod banke ovlaštene za poslove sa inostranstvom preko koje se vrši plaćanje i naplaćivanje po tim poslovima u skladu sa međudržavnim ugovorima.

Dinarska protivuvrijednost izvršenog izvoza po poslovima iz stava 1. ovog člana isplaćuje se do visine dinarskih sredstava uplaćenih po osnovu uvoza kod banke iz stava 1. ovog člana.

Član 147.

Plaćanje dospjelih obaveza po inostranim kreditima uzetim na osnovu Zakona o deviznom poslovanju i kreditnim odnosima sa inostranstvom i Zakona o kreditnim odnosima sa inostranstvom (»Službeni list SFRJ«, br. 66/85, 37/86 i 16/89) dužan je da izvrši korisnik kredita.

Ako korisnik kredita ne izvrši obavezu iz stava 1. ovog člana, plaćanje dospjele obaveze po tom osnovu dužna je da izvrši banka ovlaštena za poslove sa inostranstvom, odnosno drugo pravno lice, s tim što istovremeno blokira žiro-račun korisnika kredita u visini dospjele a neizmirene obaveze uvećane za iznos troškova nastalih zbog neblagovremenog polaganja dinarske protivuvrijednosti dospjele obaveze.

Član 148.

Potraživanja preduzeća i drugih pravnih lica u devizama po osnovama iz člana 100. Zakona o deviznom poslovanju (»Službeni list SFRJ«, br. 66/85, 71/86, 3/88, 59/88 i 85/89), osim po osnovu izvođenja investicionih radova u inostranstvu i uloga stranog ulagača u devizama, na računima kod ovlašćenih banke, kao i potraživanja u devizama građanskih pravnih lica po svim osnovama pretvaraju se u dinarska potraživanja po kupovnom kursu koji važi na dan 31. decembra 1990. godine.

Član 149.

Propise i druge opšte akte čije je donošenje propisano ovom uredbom, ovlašćeni organi Republike donijeće u roku od jedne godine po stupanju ove uredbe na snagu.

Član 150.

Danom stupnja na snagu ove uredbe prestaje da važi Zakon o deviznom poslovanju (»Službeni list SFRJ«, br. 66/85, 13/86, 71/86, 2/85, 3/88, 59/88, 27/90, 82/90 i 96/91).

Član 151.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR br. 1138/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s.r.

12

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3 na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU**SA ZAKONSKOM SNAGOM O CARINSKOM ZAKONU****I – OPŠTE ODREDBE****Član 1.**

Ovom uredbom uređuje se sistem carinske zaštite bosanskohercegovačke privrede, prava i obaveze svih subjekata u postupku carinjenja robe, određuje se pojam carinskog područja, carinske linije, carinskog pograničnog pojasa, carinskog nadzora i drugi instituti koji regulišu sistem carinske zaštite te postupak carinjenja robe.

Carinsko područje**Član 2.**

(1) Carinsko područje Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Republika) obuhvata teritoriju Republike Bosne i Hercegovine.

(2) Carinsko područje Republike ograničeno je carinskom linijom koja je istovjetna sa državnom granicom Republike.

(3) Carinsko područje Republike je jedinstveno.

Carinski pogranični pojas**Član 3.**

(1) Carinski pogranični pojas na kopnu obuhvata dio carinskog područja Republike u širini od 15 km od carinske linije u dubinu teritorije Republike.

(2) Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se i kad carinska linija prolazi graničnim rijekama.

(3) Carinski pogranični pojas na moru obuhvata dio carinskog područja Republike u širini od 5 km kopna od obale, područje od obale do spoljne granice teritorijalnog mora, kao i područje u širini od 2 nautičke milje, računajući od spoljne granice teritorijalnog mora u pravcu otvorenog mora.

(4) Spoljna granica teritorijalnog mora utvrđuje se posebnim zakonom.

Član 4.

Vlada Republike Bosne i Hercegovine, (u daljem tekstu: Vlada) bliže određuje carinski pogranični pojas iz člana 3. ove uredbe.

Carinska roba**Član 5.**

(1) Sve stvari koje se u carinsko područje Republike uvoze, odnosno unose, iz tog područja izvoze, odnosno iznose ili preko tog područja prevoze, odnosno prenose, jesu carinska roba.

(2) Carinskom robom, u smislu stava 1. ovog člana, smatraju se i:

1) žive životinje koje se uvoze, izvoze ili prevoze;

2) električna energija i gasovita ili tečna tijela koja se putem električnih vodova, gasovoda, naftovoda, vodovoda ili na drugi način uvoze, izvoze ili prevoze;

3) prevozna, odnosno prenosna sredstva kojima se roba i putnici prevoze preko carinske linije ili su namijenjena za prevoz robe i putnika preko carinske linije;

4) brodovi koje organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća nabavljaju u inostranstvu, ako se počnu privredno iskorišćavati prije prelaska carinske linije;

5) stvari koje su na carinsko područje Republike dospjele na ma koji drugi način;

6) domaća roba koja se prevozi iz jednog mjesta u Republici u drugo mjesto u Republici preko stranog carinskog područja;

7) roba koja se posebnim propisima izjednači sa robom koja se uvozi, odnosno izvozi.

(3) Carinskom robom, u smislu stava 1. ovog člana, ne smatraju se:

1) javne isprave;

2) pismonosne pošiljke koje ne sadrže carinsku robu;

3) trgovačka korespondencija, poslovne knjige i robna, pravna i finansijska dokumentacija;

4) čekovi, mjenice, akcije i efektivni novac.

(4) Vlada će propisati koje se stvari, osim onih iz st. 1. i 2. ovog člana, smatraju carinskom robom, odnosno koje se stvari koje prelaze carinsku liniju, osim onih iz stava 3. ovog člana, ne smatraju carinskom robom.

Carinski nadzor**Član 6.**

(1) Carinski nadzor obuhvata mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja neovlašćenog postupanja sa carinskom robom i obezbjeđenja njene istovjetnosti dok se ne sprovede carinski postupak.

(2) Carinski nadzor obuhvata naročito:

1) čuvanje i pregled carinske robe;

2) sprovođenje carinske robe;

3) stavljanje carinskih obilježja;

4) uzimanje uzoraka, crteža, prospekata, fotografija ili drugih podataka kojima se obezbjeđuje istovjetnost robe;

5) pregled i pretres prevoznih i prenosnih sredstava i vozačkog osoblja, odnosno posade;

6) pregled prtljaga putnika i lični pretres putnika.

Član 7.

Carinskom nadzoru podliježu:

1) carinska roba;

2) putnici i posade, odnosno osoblje prevoznih i prenosnih sredstava.

Član 8.

(1) Carinskom nadzoru ne podliježu:

1) domaći i strani brodovi koji viju vojnu pomorsku zastavu,

2) brodovi dok plove na dijelovima graničnih rijeka na kojima se po međunarodnim ugovorima ne može vršiti carinski nadzor;

3) brodovi organa unutrašnjih poslova;

4) domaći i strani vojni vazduhoplovi.

(2) Carinskom nadzoru podliježu roba i putnici koji se iskrcavaju, odnosno ukrcavaju, odnosno ukrcavaju na brodove iz tač. 1. i 3. stava 1. ovog člana, kao i saobraćaj između tih brodova i obale.

(3) Carinskom nadzoru podliježu roba i putnici koji se iskrcavaju, odnosno ukrcavaju na vazduhoplove iz tačke 4. stava 1. ovog člana.

(4) Lica iz st. 2. i 3. ovog člana dužna su da carinsku robu prijave carinarnici radi sprovođenja carinskog postupka.

Član 9.

Carinski nadzor vrše carinarnice po odredbama ove uredbe i propisima donesenim na osnovu ove uredbe.

Član 10.

(1) Vlada može, pored mjera predviđenih ovom uredbom, propisati posebne mjere carinskog nadzora, kao i slučajeve u kojima se ne primjenjuju mjere carinskog nadzora.

(2) Direktor Uprave carina propisuje način vođenja evidencije o carinskoj robi radi sprovođenja mjera carinskog nadzora.

Član 11.

(1) Carinska obilježja moraju ostati nepovrijeđena sve dok ih ne skine nadležna carinarnica, osim ako ovom uredbom nije drukčije određeno.

(2) Direktor Uprave carina propisuje vrste carinskih obilježja i način njihove upotrebe.

Carinski prelazi**Član 12.**

(1) Uvoz, izvoz i prevoz robe, odnosno prelaz lica preko carinske linije vrši se preko graničnih prelaza za međunarodni saobraćaj.

(2) Projektovanje, izgradnja, odnosno rekonstrukcija graničnog prelaza za međunarodni saobraćaj podliježe saglasnosti Uprave carina u dijelu koji je određen za sprovođenje carinskog nadzora i carinskog potupka.

Član 13.

(1) Preko graničnih prelaza za pogranični saobraćaj mogu prelaziti i prenositi carinsku robu samo lica koja to pravo imaju na osnovu zakona ili međunarodnog ugovora.

(2) Preko graničnih prelaza za pogranični saobraćaj dvovlasnici mogu prenositi stvari koje su potrebne za obrađivanje njihovih imanja, kao i druge stvari koje mogu prenositi na osnovu međunarodnog ugovora.

(3) Ljekari, veterinari i babice koji imaju boravište u carinskom pograničnom pojasu mogu, u slučaju hitne potrebe, preko graničnih prelaza za pogranični saobraćaj prenositi instrumente i lijekove koji su potrebni za vršenje njihovih poslova.

(4) Vatrogasci i druge ekipe koji učestvuju u spasavanju ljudi i imovine u elementarnim nepogodama mogu, u slučaju potrebe, preko svih graničnih prelaza prenositi potrebnu opremu i ostala tehnička sredstva.

(5) Ako je granični prelaz za pogranični saobraćaj istovremeno i granični prelaz za međunarodni saobraćaj, lica iz st. 1. i 2. ovog člana mogu uvoziti, odnosno izvoziti i drugu robu, bez prava korištenja povlastice iz člana 28. tač. 1. do 5. i 8. do 11. i člana 30. ove uredbe.

Vrijeme prelaska carinske linije**Član 14.**

(1) Prenos robe i prelaz prevoznih sredstava i njihovog vozačkog osoblja, odnosno posade i putnika preko graničnih prelaza za međunarodni saobraćaj, koji se vrši u redovnom saobraćaju ili je carinarnici unaprijed prijavljen, može se vršiti u svako doba dana i noći.

(2) Organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća koja se bave poslovima prevoza robe i putnika dužni su da na vrijeme obavijeste carinarnicu o prispijeću redovnih i vanrednih prevoznih sredstava koja prelaze preko graničnih prelaza za međunarodni saobraćaj.

(3) Motorna vozila za prevoz lica mogu u svako doba dana i noći prelaziti preko graničnih prelaza za međunarodni saobraćaj.

(4) Prenos robe i prelaz carinske linije u svim drugim slučajevima može se vršiti samo u dnevno vrijeme.

(5) Izuzetno od odredbe stava 4. ovog člana, direktor Uprave carina može, po potrebi, propisati da se prenos robe i prelaz carinske linije može vršiti i u drugo vrijeme.

Član 15.

Kao dnevno vrijeme, u smislu člana 14. stav 4. ove uredbe, smatra se vrijeme:

- 1) u januaru i decembru – od 7 do 17 sati;
- 2) u februaru i novembru – od 6 do 18 sati;
- 3) u martu, septembru i oktobru – od 5 do 19 sati;
- 4) u aprilu i avgustu – od 4 do 19 sati;
- 5) u maju, junu i julu – od 4 do 20 sati.

Prijavljivanje carinske robe**Član 16.**

Sva roba koja se uvozi, izvozi ili provози preko carinske linije mora se prijaviti graničnoj carinarnici po odredbama ove uredbe i propisima donesenim na osnovu ove uredbe.

Član 17.

(1) Državni organi (sudovi, organi inspekcije, organi unutrašnjih poslova i dr) dužni su da najbližoj carinarnici prijave svu robu i prevozna sredstva koji se kod njih nalaze ako je u pitanju roba koju su ti organi privremeno ili konačno oduzeli,

a postoji osnovana sumnja da je to carinska roba nad kojom nije proveden carinski postupak po odredbama ove uredbe.

(2) Roba i prevozna sredstva iz stava 1. ovog člana ne mogu se predati drugome prije nego što se plate carina i druge uvozne dažbine. Državni organi iz stava 1. ovog člana dužni su da uplate carinu i druge uvozne dažbine prije predaje carinske robe kupcu ili drugom licu kome su robu ustupili.

(3) Naplata carine i drugih uvoznih dažbina vrši se po podmirjenju troškova nastalih u vezi sa robom iz stava 2. ovog člana (čuvanje, prodaja i sl).

(4) Sredstva ostvarena prodajom carinske robe iz stava 2. ovog člana, po uplati carine i drugih uvoznih dažbina, raspoređuju se saglasno odredbama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija i Zakona o prekršajima kojima se povređuju savezni propisi.

Obaveza plaćanja carine**Član 18.**

(1) Roba koja se uvozi u carinsko područje Republike podliježe plaćanju carine po Carinskoj tarifi, ako ovom uredbom nije drukčije određeno.

(2) Plaćanju carine ne podliježu:

1) roba koja se izvozi iz carinskog područja Republike ako u Carinskoj tarifi nije drukčije određeno;

2) roba koja se prevozi preko carinskog područja Republike;

3) roba koju su organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća izvezle i koja je ocarinjena, a u Republiku se vraća neprodato ili se vraća jer ne odgovara obavezama koje proizilaze iz ugovora, odnosno poslovnog odnosa na osnovu koga je roba bila izvezena;

4) roba koju su državljani Republike izvezli i koja je ocarinjena, a vraća se iz inostranstva;

5) dokumentacija koja se šalje u vezi sa međunarodnim licitacijama i konkursima;

6) sve vrste štampanog materijala iz oblasti kulture, prosvjete i nauke, kao i dokumentacija koju državni organi, organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća i druge organizacije primaju na osnovu međunarodnih ili međudržavnih sporazuma;

7) televizijske, filmske ili na drugi način snimljene vijesti ili slike i programski prilozi za direktnu emisiju putem sredstava javnog informisanja (RTV, bioskop, PTT, štampa);

8) sve vrste blokova, fascikala, papira, olovaka i drugog potrošnog materijala, koji se besplatno primaju iz inostranstva, a koji su namijenjeni isključivo učesnicima međunarodnih simpozijuma, konferencija i sličnih sastanaka koji se održavaju u Republici;

9) poljoprivredni proizvodi koji ostaju kao rezultat umnožavanja u procesu proizvodnje sjemenske robe od privremeno uvezenog sjemenskog materijala;

10) roba koja se izvožno-uvozno carini bez prelaska carinske linije na osnovu zaključenog i registrovanog ugovora sa stranim licem o ustupnju izgradnje investicionog objekta stranom izvođaču u Republici.

Član 19.

(1) Obaveza plaćanja carine nastaje:

1) za robu koja se uvozi, pa i preko slobodne ili carinske zone – danom kad je roba prešla carinsku liniju, a za robu koja se iz slobodne zone stavlja u promet na jedinstveno jugoslovensko tržište – danom kad je roba prešla iz slobodne zone na tržište Republike;

2) za brodove organizacija udruženog rada, odnosno preduzeća kupljene u inostranstvu, ako se počnu privredno iskorištavati prije prelaska carinske linije – danom dobijanja privremenog plovidbenog lista;

3) za robu smještenu u konsignacionom skladištu – danom kad je kupac preuzeo predatu robu sa konsignacionog skladišta;

4) za robu koja je privremeno uvezena u carinsko područje Republike danom podnošenja deklaracije za konačno carinjenje te robe, odnosno danom isteka roka za koji je odobren privremeni uvoz;

5) za robu i prevozna sredstva iz člana 17. ove uredbe danom izvršnosti odluke organa kojim je roba ili prevozno sredstvo oduzeto, odnosno danom donošenja odluke o dozvoli izvršenja;

6) za robu koja se iz konsignacionog skladišta prenosi u carinski magacin, carinsko stovarište ili carinsko skladište – danom kad je roba iznesena iz konsignacionog skladišta;

7) za provoznu robu koja je na carinskom području Republike zadržana radi uvoza danom podnošenja deklaracije za carinjenje te robe, odnosno ako deklaracija nije podnesena danom stavljanja robe u slobodan promet;

8) za robu koja se izvozno-uvodno carini poslije oplemenjivanja – danom podnošenja deklaracije za izvozno-uvodno carinjenje;

9) za robu koja je uvezena bez plaćanja carine, na osnovu člana 53. ove uredbe, a koja nije izvezena u rokovima iz člana 53. ove uredbe, odnosno danom podnošenja zahtjeva za obračun i plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina, ako je zahtjev podnesen prije isteka rokova iz člana 53. ove uredbe.

(2) kao dan uvoza, u smislu ove uredbe, smatra se dan nastanka obaveze plaćanja carine, ako ovom uredbom nije drukčije određeno.

Član 20.

Obaveza plaćanja carine za robu koja se izvozi nastaje danom podnošenja izvozne carinske deklaracije.

Član 21.

Ako roba koja se uvozi, odnosno izvozi bude uništena dok se nalazi pod carinskim nadzorom, prestaje obaveza plaćanja carine.

Član 22.

(1) Iznos carine i drugih dažbina za robu za koju je nastala obaveza plaćanja carine utvrđuje se prema stanju robe i po propisima koji važe na dan podnošenja carinske deklaracije, a za robu koju putnici sobom nose – na dan carinjenja.

(2) Iznos carine za brodove (član 19. stav 1. tačka 2) utvrđuje se po propisima koji važe na dan dobijanja privremenog plovidbenog lista.

(3) Iznos carine za robu smještenu u konsignacionom skladištu (član 19. stav 1. tačka 3.) utvrđuje se po propisima koji važe na dan kad je kupac preuzeo robu iz konsignacionog skladišta.

(4) Iznos carine za robu koja je bila privremeno uvezena (član 19. stav 1. tačka 4) utvrđuje se po propisima koji važe na dan podnošenja deklaracije za konačno carinjenje te robe, odnosno po propisima koji važe na dan isteka roka za koji je odobren privremeni uvoz.

(5) Iznos carine za robu i prevozna sredstva iz člana 17. ove uredbe utvrđuje se po propisima koji važe na dan izvršnosti odluke organa kojim je roba ili prevozno sredstvo oduzeto, odnosno na dan donošenja odluke o dozvoli izvršenja.

(6) Iznos carine za robu koja se iz konsignacionog skladišta prenosi u carinski magacin, carinsko stovarište ili carinsko skladište (član 19. stav 1. tačka 6) utvrđuje se po propisima koji važe na dan podnošenja carinske deklaracije.

(7) Iznos carine za provoznu robu koja je na carinskom području Republike zadržana radi uvoza (član 19. stav 1. tačka 7) utvrđuje se po propisima koji važe na dan podnošenja deklaracije za carinjenje te robe, odnosno ako deklaracija nije podnesena – po propisima koji važe na dan stavljanja robe u slobodan promet.

(8) Iznos carine za robu koja se izvozno-uvodno carini (član 19. stav 1. tačka 8. ove uredbe) utvrđuje se po propisima koji važe na dan kad je podnesena deklaracija za izvozno-uvodno carinjenje.

(9) Iznos carine za robu koja je uvezena bez plaćanja carine na osnovu člana 53. ove uredbe, a koja nije izvezena u inostranstvo u roku od jedne godine od dana prelaska robe preko carinske linije (član 19. stav 1. tačka 9), utvrđuje se po propisima koji važe na dan isteka roka od jedne godine od dana prelaska robe preko carinske linije, odnosno po propisima koji važe na dan podnošenja zahtjeva za obračun carine i drugih

uvoznih dažbina ako je zahtjev podnesen prije isteka roka od jedne godine od dana prelaska robe preko carinske linije.

(10) Iznos carine za robu proizvedenu ili oplemenjenu u slobodnoj zoni, koja se stavlja u promet na tržište Republike utvrđuje se po stopama carine i drugih uvoznih dažbina za robu koja se stavlja u promet na tržište Republike po propisima koji važe na dan podnošenja carinske deklaracije.

Član 23.

Iznos carine za robu koja se izvozi, a podliježe plaćanju carine, utvrđuje se po propisima koji važe na dan podnošenja deklaracije za carinjenje.

Carinski obveznik

Član 24.

(1) Carinski obveznik je lice na koje glasi prevozna isprava, lice na koje su prenesena prava iz prevozne isprave, lice koje robu unosi u carinsko područje Republike ili iznosi iz carinskog područja Republike, kao i druga lica koja su, u slučajevima predviđenim ovim zakonom, dužna da plate carinu.

(2) Za robu koja se izgubi ili na drugi način nestane na putu od carinske linije do prijemne carinarnice, carinski obveznik je vozar, odnosno lice koje je robu preuzelo od carinarnice.

Oslobođenje od plaćanja carine

Član 25.

(1) Oslobođeni su plaćanja carine:

1) šefovi stranih država i izaslanici šefova stranih država u specijalnoj misiji, kao i članovi njihove pratnje – na predmete namijenjene njihovim službenim potrebama i ličnoj upotrebi;

2) međunarodne i međudržavne organizacije – na predmete namijenjene njihovim službenim potrebama;

3) diplomatska i konzularna predstavništva stranih država u Republici – na predmete namijenjene njihovim službenim potrebama;

4) šefovi stranih diplomatskih predstavništava u Republici i članovi njihovih užih porodica – na predmete namijenjene njihovoj ličnoj upotrebi.

(2) Predmeti oslobođeni plaćanja carine po stavu 1. ovog člana ne mogu se otuđiti ili drugom licu dati na upotrebu prije prijave carinarnici i provedenog postupka carinjenja.

(3) Predmeti oslobođeni plaćanja carine po odredbama tač. 2. i 3. stava 1. ovog člana ne smiju se, u roku od tri godine od dana uvoza, otuđiti ili dati na upotrebu drugom licu prije plaćanja carine (član 29. stav 2).

Član 26.

(1) Oslobođeni su plaćanja carine u granicama reciprociteta:

1) diplomatsko osoblje stranih diplomatskih predstavništava u Republici i članovi njihovih užih porodica – na predmete namijenjene njihovoj ličnoj upotrebi;

2) konzularno osoblje stranih konzularnih predstavništava u Republici i članovi njihovih užih porodica – na predmetu namijenjene njihovoj ličnoj upotrebi;

3) osoblje stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava u Republici na predmete domaćinstava uvezene u roku od 12 mjeseci od dana njihovog dolaska na dužnost u Republici.

(2) Povlastice iz stava 1. ovog člana ne mogu koristiti državljani Republike ni strani državljani stalno nastanjeni u Republici.

(3) Predmeti oslobođeni plaćanja carine po odredbi stava 1. ovog člana ne smiju se, u roku od tri godine od dana uvoza, otuđiti ili dati drugom licu na upotrebu prije plaćanja carine (član 29. stav 2).

Član 27.

(1) Oslobođene su plaćanja carine oružane snage Republike.

(2) Vlada, na prijedlog funkcionera koji rukovodi organom uprave nadležnim za poslove finansija, utvrđuje koji se predmeti i oprema i u kojoj količini mogu uvoziti bez plaćanja carine.

(3) Oslobođeni su plaćanja carine organi unutrašnjih poslova i kazneno-popravne ustanove na predmete naoružanja i druge opreme koja se uvozi u skladu sa programima razvoja službe unutrašnjih poslova, odnosno službe obezbjeđenja kazneno-popravnih ustanova koje utvrđuje nadležni organ.

(4) Oslobođen je plaćanja carine uvoz aparata, uređaja i instrumenata za održavanje veza sa diplomatskim i konzularnim predstavništvima Republike u inostranstvu.

(5) Oslobođene su plaćanja carine organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća za aerodromske usluge na opremu i rezervne dijelove koji se u zemlji ne proizvode, a služe za bezbjednost na aerodromima (antidiverziona i druga oprema).

(6) Vlada, na prijedlog funkcionera koji rukovodi organom uprave nadležnim za poslove finansija, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva za unutrašnje poslove i Ministarstva za saobraćaj i veze, utvrđuje koja se oprema i rezervni dijelovi mogu uvoziti bez plaćanja carine u skladu sa stavom 5. ovog člana.

(7) Oslobođena je plaćanja carine Uprava carina – na opremu, rezervne dijelove i sredstva koji se ne proizvode u zemlji, a upotrebljavaju se za suzbijanje nedozvoljenog prometa oružja, municije, eksploziva, droge i sl.

(8) Vlada, na prijedlog funkcionera koji rukovodi organom uprave nadležnim za poslove finansija, utvrđuje koja se oprema, rezervni dijelovi i sredstva mogu uvoziti bez plaćanja carine u skladu sa stavom 7. ovog člana.

(9) Rješenje o oslobađanju plaćanja carine u skladu sa programima razvoja službe unutrašnjih poslova, donosi ministar za finansije na prijedlog ministra za unutrašnje poslove, a u skladu sa programima razvoja službe obezbjeđenja, kazneno-popravnih ustanova – na prijedlog ministra za pravosuđe i upravu.

(10) Pri otuđenju ili davanju drugome na upotrebu stvari oslobođenih plaćanja carine po odredbama ovog člana, osim predmeta naoružanja i vojne opreme iz tačke 1. stava 1. ovog člana, primjenjuju se odredbe člana 29. stav 2. ove uredbe.

Član 28.

Oslobođeni su plaćanja carine:

1) putnici koji dolaze iz inostranstva – na predmete koji služe njihovim ličnim potrebama za vrijeme putovanja (lični prtljag), bez obzira da li ih nose sa sobom ili su ih dali na prevoz vozaču;

2) domaći putnici, pored predmeta ličnog prtljaga – na predmete koje unose iz inostranstva, ako ti predmeti nisu namijenjeni preprodaji. Koji predmeti i do koje vrijednosti mogu biti oslobođeni plaćanja carine propisuje Vlada.

Kao domaći putnici ne smatraju se posada i vozačko osoblje odnosnih prevoznih sredstava;

3) državljani Republike – članovi posade brodova, kao i državljani Republike koji su po ma kom osnovu bili na radu u inostranstvu, neprekidno najmanje dvije godine ili najmanje 24 mjeseca u periodu od četiri godine – na predmete za svoje domaćinstvo, osim na putnička motorna vozila do vrijednosti koju propiše Vlada, koje unesu ili prime iz inostranstva, ako te predmete unesu ili prime iz inostranstva u roku od jedne godine od dana povratka sa rada u inostranstvu.

Ako lica iz stava 1. ove tačke dolaze iz inostranstva radi korištenja godišnjeg odmora, posjete porodici i sl., mogu jedanput godišnje unositi bez plaćanja carine predmete koji nisu namijenjeni preprodaji, čiju ukupnu vrijednost propiše Vlada.

Korištenjem povlastica iz stava 1. ove tačke prekidaju se rokovi propisani ovom uredbom za priznavanje prava na oslobađanje plaćanja carine.

Ako se lica iz stava 1. ove tačke poslije korištenja povlastice vrate u inostranstvo u roku od 30 dana od dana povratka sa rada, mogu stvari koje su bile oslobođene plaćanja carine vratiti u inostranstvo, ili na njih platiti carinu i druge uvozne dažbine. U tom slučaju ne prekida se rok za priznavanje prava na oslobađanje plaćanja carine;

4) državljani Republike i strani državljani – na predmete koje prime iz inostranstva u pošiljkama do vrijednosti koju propiše Vlada;

5) državljani Republike i strani državljani stalno nastanjeni u Republici – na predmete naslijeđene u inostranstvu;

6) državni organi, organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća, zajednice i druge organizacije – na reklamni materijal i uzorke koje besplatno prime iz inostranstva. Vlada propisuje za koji se reklamni materijal i uzorke može koristiti oslobađanje plaćanja carine iz ove tačke;

7) strani izlagači koji učestvuju na međunarodnim sajmovima i trgovačkim izložbama u Republici – na predmete koje unesu ili prime iz inostranstva radi uobičajene raspodjele i potrošnje za vrijeme održavanja sajma, odnosno izložbe.

Vlada propisuje vrstu i količinu robe za koju se može koristiti oslobađanje plaćanja carine iz ove tačke;

8) državljani Republike, organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća, zajednice i druge organizacije i strani državljani stalno nastanjeni u Republici – na odlikovanja, medalje, spomenice, sportske i druge trofeje, odnosno predmete koje dobiju u inostranstvu na takmičenjima, izložbama i priredbama međunarodnog značaja;

9) naučnici, književnici i umjetnici – na vlastita djela koja unose iz inostranstva;

10) invalidi – na ortopedska i druga pomagala koja neposredno služe kao zamjena tjelesnih organa koji nedostaju, odnosno oštećenih tjelesnih organa i na rezervne dijelove i potrošni materijal za korištenje tih pomagala, osim na putničke automobile koje unesu ili prime iz inostranstva za ličnu upotrebu.

Koji predmeti mogu biti oslobođeni plaćanja carine po odredbi stava 1. ove tačke propisuje Vlada;

11) invalidi I i II kategorije koji se poslije provedene profesionalne rehabilitacije osposobe za određenu djelatnost – na opremu za vršenje te djelatnosti, ako se ta oprema ne proizvodi u Republici, kao i lica čiji stepen invaliditeta odgovara invaliditetu invalida I ili II kategorije;

12) vozači motornih vozila – na gorivo i mazivo u rezervoarima koji su fabrički ugrađeni u motorna vozila;

13) državljani Republike koji žive u pograničnom pojasu – na predmete zemljoradne i stočarstva dobivene sa svojih imanja koja se nalaze u pograničnom pojasu susjedne države, kao i na priplod i ostale proizvode dobijene od stoke koja se zbog poljskih radova, ispaša ili zimovanja nalazi na tim imanjima;

14) organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća, zajednice i druge organizacije, osim građanskih pravnih lica – na medalje i plakete koje primaju iz inostranstva radi dodjeljivanja na međunarodnim takmičenjima koja se organizuju u Republici;

15) državljani Republike i strani državljani – na lijekove za ličnu upotrebu koje primaju iz inostranstva u pošiljkama.

Član 29.

(1) Oslobođeni su plaćanja carine:

1) državljani Republike koji su se iz Republike iselili prije 6. aprila 1941. godine, strani državljani koji su dobili državljanstvo Republike i strani državljani koji su dobili azil, odnosno odobrenje za stalno nastanjenje u Republici na predmete za svoje domaćinstvo, osim na putnička motorna vozila, kao i na predmete neophodnog privrednog inventara za obavljanje jedne djelatnosti ličnim radom. Koji predmeti i u kojoj količini mogu biti oslobođeni plaćanja carina po odredbama ove tačke propisuje Vlada.

Lica iz ove tačke koja su ranije bila stalno nastanjena u Republici ne plaćaju carinu za putničko motorno vozilo koje uvezu prilikom doseljavanja u Republiku ako su se iz Republike iselili prije 6. aprila 1941. godine.

Pod privrednim inventarom, u smislu ove tačke, podrazumijevaju se samo oni predmeti koji su doseljenom licu neophodni za obavljanje jedne djelatnosti samostalnim ličnim radom, sredstvima rada u svojini građana, bez kojih se ne bi mogla obavljati odnosna djelatnost, ako se prema propisima može baviti tom djelatnošću u Republici. Prevozna sredstva smatraju se privrednim inventarom u smislu ove tačke ako se korisnik povlastice bavi prevoznikom djelatnošću kao jedinom djelatnošću. Vlada može propisati vrijednost do koje se može koristiti oslobađanje od plaćanja carine na predmete neophodnog privrednog inventara.

Povlastica iz ove tačke može se koristiti samo za predmete koji se uvezu u roku od jedne godine od dana doseljenja, odnosno od dana dobijanja azila u Republici odnosno od dana

dobijanja odobrenja za stalno nastanjenje. Taj rok Uprava carina može produžiti, ako to zahtijevaju posebne okolnosti pod kojima se doseljavanje vrši;

2) državni organi, organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća, zajednice i druge organizacije – na robu koju besplatno prime iz inostranstva za naučne, prosvjetne, kulturne, sportske, humanitarne; zdravstvene i socijalne svrhe, za zaštitu čovjekove životne i radne sredine, i za stručno osposobljavanje privremeno nezaposlenih radnika;

3) organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća, udruženja umjetnika i druge organizacije koje se bave naučnoistraživačkom, obrazovnom, kulturno-obrazovnom djelatnošću i tehničkom kulturom, kulturno-umjetničkom djelatnošću, djelatnostima zaštite kulturnih dobara, novinsko-izdavačkom djelatnošću ili djelatnostima radija i televizije ili kinematografije ili djelatnošću fizičke kulture i sporta – na robu koja se ne proizvodi u Republici, a služi neposredno za obavljanje njihove djelatnosti;

4) organizacije crvenog krsta – na robu koju uvoze iz inostranstva, osim na putnička motorna vozila, koja služe za izvršavanje njihovih humanitarnih zadataka;

5) muzeji i umjetničke galerije – na zbirke i umjetničke predmete koji su njima namijenjeni i arhivi – za reproduktivni arhivski materijal;

6) đaci i studenti koji se školuju u inostranstvu i strani daci i studenti koji se školuju u Republici – na učila koja za vlastite potrebe sa sobom unesu iz inostranstva.

Povlastica iz ove tačke ne može se koristiti za mašine, aparate, instrumente i uređaje koji mogu služiti za vršenje zanimanja ili po svojoj konstrukciji nisu namijenjeni isključivo za savlađivanje nastave u školama (pisaće mašine, magnetofoni, mikroskopi i sl.);

7) vlasnici, odnosno korisnici prevoznih sredstava – na predmete:

- koji se, radi zamjene dotrajalog ili uništenog dijela, ugrade u putničko motorno vozilo, za vrijeme dok se to vozilo nalazi u inostranstvu;

- koji se, radi zamjene dotrajalog ili uništenog dijela, ugrade u drumsko motorno vozilo u javnom saobraćaju, osim u putničkom za vrijeme dok se takvo vozilo nalazi u inostranstvu;

- koji se, radi zamjene dotrajalog ili uništenog dijela prevoznog sredstva ili njegovog inventara, nabavljaju i ugrađuju u pomorsko ili riječno prevozno sredstvo u javnom međunarodnom saobraćaju;

- koji se kao potrošni ili pogonski materijal za rad i bezbjednost plovinih prevoznih sredstava koriste za vrijeme plovidbe u saobraćaju s inostranstvom;

- koji se, radi zamjene dotrajalog ili uništenog dijela vazduhoplova ili njegovog inventara kupuju i ugrađuju u vazduhoplovno prevozno sredstvo sa najmanje pet putničkih sjedišta ili u vazduhoplovno prevozno sredstvo privredne avijacije nosivosti najmanje 600 kilograma.

Ovlašćuje se Vlada da propiše vrijednost predmeta iz alineje prve i druge ove tačke i bliže uslove za korištenje povlastice iz stava 1. ove tačke;

8) organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća i druge organizacije – na robu, osim na putnička motorna vozila, koju besplatno prime iz inostranstva ili je nabave iz sredstava koja su dobile iz inostranstva kao novčanu pomoć, ako je ta roba namijenjena otklanjanju posljedica prouzrokovanih elementarnim udesima (zemljotresi, poplave i sl.) i ako se uvoz te robe izvršio u roku koji odredi Vlada.

Pravo na oslobođenje od plaćanja carine po ovoj tački može se ostvariti samo ako Vlada utvrdi da su posljedice elementarnih udesa takve da za njihovo otklanjanje treba dozvoliti uvoz uz oslobođenje od plaćanja carine;

9) organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća – na opremu koju uvoze radi zamjene opreme koja je uništena u požaru, eksploziji, elementarnim nepogodama, ratu, oružanim sukobima ili saobraćajnoj nezgodi, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da je vrijednost uništene opreme veća od 15% od ukupne neamortizovane vrijednosti opreme organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća;

- b) da se oprema uvozi radi zamjene uništene opreme;

- c) da se oprema koja se uvozi ne proizvodi u zemlji;

- d) da je ostvarena naknada štete po osnovu osiguranja navedene opreme, osim ako organizacija za osiguranje ne vrši osiguranje za određeni rizik osiguranja,

Ograničenja iz ove tačke iz odredaba a) i c) ne odnose se na oslobođenje od plaćanja carine kod uvoza aviona za putnički saobraćaj, sa najmanje pet sjedišta i brodova u eksploataciji nosivosti preko 1.000 BRT koji se uvoze kao zamjena za takve avione i brodove uništene u požaru, eksploziji, elementarnim nepogodama, ratu, oružanim sukobima ili saobraćajnoj nezgodi;

10) organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća u oblasti zdravstva na specifičnu opremu, uređaje i instrumente za zdravstvo i na rezervne dijelove i potrošni materijal za korištenje te opreme, koji se u zemlji ne proizvode i ako se uvoz tih proizvoda vrši radi opremanja organizacija udruženog rada, odnosno preduzeća u skladu sa programima razvoja i zdravstva u Republici, organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća na specifičnu opremu koja se koristi u zaštitnim radionicama za rehabilitaciju, zapošljavanje i prekvalifikaciju invalida, koja se u zemlji ne proizvodi; Savez slijepih BiH, odnosno članovi Saveza slijepih BiH – na specifičnu opremu, uređaje i instrumente i na rezervne dijelove i potrošni materijal za korištenje te opreme za potrebe slijepih lica, koji se u zemlji ne proizvode; udruženja distrofičara BiH i članovi udruženja distrofičara BiH – na specifičnu opremu, uređaje i instrumente i na rezervne dijelove i potrošni materijal za potrebe lica oboljelih od mišićnih i neuromišićnih bolesti, koji se u zemlji ne proizvode, kao i građani – na specifičnu opremu, uređaje i instrumente za zdravstvo i na rezervne dijelove i potrošni materijal za korištenje te opreme, za ličnu upotrebu, koji se u zemlji ne proizvode;

11) vatrogasne organizacije i organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća koja proizvode vatrogasnu opremu – na specifičnu opremu i dijelove te opreme koja se ne proizvodi u zemlji, a namijenjena je gašenju požara;

12) organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća – na ploveće platforme za podmorska istraživanja koja se koriste na osnovu ugovora sa stranim partnerima, za vrijeme dok traju takva istraživanja;

13) korisnici slobodne zone – na opremu, rezervne dijelove, sirovine i reprodukcioni materijal, pogonsko gorivo i potrošni materijal, koji se uvoze u slobodnu zonu radi proizvodnje za izvoz i obavljanje drugih djelatnosti, u skladu sa zakonom;

14) organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća, društveno-političke zajednice i društvene organizacije – na opremu koja se ne proizvodi na teritoriji, koju će Vlada utvrditi posebnim aktom, a služi neposredno za zaštitu čovjekove životne i radne sredine.

(2) Ako lice iz člana 28. tačka 3. člana 29. stav 1. i člana 30. ove uredbe prije isteka roka od tri godine od dana uvoza namjerava da uvezenu robu na koju nisu plaćane carine i druge uvozne dažbine, odnosno na koju je carina plaćena po sniženoj stopi otuđi, da drugom na upotrebu ili na koji drugi način upotrijebi u druge svrhe, a ne u one zbog kojih je oslobođeno od plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina, odnosno koje je carinu platilo po sniženoj stopi, dužno je da prethodno plati carinu po stopi utvrđenoj u Carinskoj tarifi i druge uvozne dažbine. Carina i druge uvozne dažbine se obračunavaju na utvrđenu osnovicu i po stopama koje su važile na dan podnošenja carinske deklaracije.

(3) Odredba stava 2. ovog člana ne primjenjuje se ako korisnik povlastice iz člana 29. stav 1. tačka 1. i člana 30. ove uredbe udružuje rad i sredstva oslobođena od plaćanja carine u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeća, odnosno ako tim sredstvima rade članovi njegove porodice, ili druga lica koja su u radnom odnosu sa korisnikom povlastice.

Član 30.

(1) Državljeni Republike koji su po ma kom osnovu bili na radu u inostranstvu neprekidno najmanje dvije godine ili najmanje 24 mjeseca u periodu od četiri godine, ne plaćaju carinu, odnosno plaćaju carinu, po stopi od 10% na privredni inventar koji unesu ili prime iz inostranstva radi obavljanja dje-

latnosti ličnim radom, sredstvima rada u svojini građana, osim na motorna vozila - ako privredni inventar unesu ili prime iz inostranstva u roku od jedne godine od dana povratka sa rada iz inostranstva.

(2) Lica iz stava 1. ovog člana mogu koristiti pravo na oslobođenje od plaćanja carine na predmete privrednog inventara, osim na motorna vozila, i kad udružuju rad i sredstva na način utvrđen zakonom. Lica iz prethodnog stava mogu koristiti svoja prava na oslobođenje od plaćanja carine na predmete privrednog inventara bez ograničenja vrijednosti i bez ograničenja iz st. 3. i 6. ovog člana.

(3) Korisnik povlastice iz stava 1. ovog člana može uvesti, odnosno unijeti iz inostranstva predmete privrednog inventara za obavljanje djelatnosti ličnim radom sredstvima rada u svojini građana pod uslovom da se prema važećim propisima može baviti takvom djelatnošću u Republici.

(4) Ako se radnik vrati na rad u inostranstvo prije isteka roka od tri godine od dana početka korištenja povlastice iz stava 1. ovog člana, dužan je da carinu i druge uvozne dažbine plati u punom iznosu koje bi inače platio da povlasticu nije iskoristio.

(5) Povlasticu iz stava 1. ovog člana iskorištenu u jednoj kalendarskoj godini, državljanin Republike ne može ponovo da koristi u narednih pet kalendarskih godina.

(6) Za koje se predmete privrednog inventara, u kojoj količini i do koje vrijednosti mogu koristiti povlastice iz stava 1. ovog člana, propisuje Vlada.

(7) Državljanin Republike koji se vraćaju iz inostranstva ili se po bilo kom osnovu nalaze u inostranstvu mogu uvoziti bez plaćanja carine opremu, rezervne dijelove i inventar radi izvršenja ugovora zaključenog na osnovu zakona kojim se uređuje pribavljanje sredstava od građana za proširivanje materijalne osnove rada preduzeća.

Član 31.

(1) Vrijednosti iz člana 28. stav 1. tač. 2, 3. i 4. člana 29. stav 1. tačka 1. stav 3. i tačka 7. stav 2. i člana 30. stav 6. ove uredbe Vlada može propisati u dinarima ili u dinarskoj protivvrijednosti određene strane valute.

(2) Na osnovu zahtjeva lica iz čl. 25. do 30. ove uredbe za oslobađanje od plaćanja carine, odnosno za primjenu snižene stope carine, carinarnica donosi rješenje o oslobađanju od plaćanja carine, odnosno o primjeni snižene stope carine.

Član 32.

(1) Oslobođena su plaćanja carine lica koja uvoze opremu o osnovu uloga stranog lica pod sljedećim uslovima:

1) da je ulaganje stranog lica duže od pet godina;

2) da ulog stranog lica iznosi najmanje 20% od ukupnog ulaganja.

(2) Radi korištenja povlastice iz stava 1. ovog člana nadležnoj carinarnici podnosi se potvrda organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa s inostranstvom da su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana i specifikacija opreme po tar. brojevima i tar. oznakama Carinske tarife koju ovjerava taj organ.

(3) Ako lice iz stava 1. ovog člana, robu za koju nije plaćena carina i druge uvozne dažbine, otudi, da drugom na korištenje ili upotrijebi u druge svrhe, a ne u one zbog kojih je oslobođeno plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina, prije isteka roka od pet godina od dana uvoza dužno je da prethodno plati dažbine. Carina i druge uvozne dažbine obračunavaju se po propisima koji važe na dan podnošenja zahtjeva za obračun i plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina.

(4) Ako lice iz stava 1. ovog člana robu za koju nije plaćena carina i druge uvozne dažbine otudi, da drugom na korištenje ili upotrijebi u druge svrhe, a ne u one zbog kojih je oslobođeno plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina prije isteka roka od pet godina do dana uvoza robe bez prethodnog plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina dužno je da plati carinu po stopi utvrđenoj u Carinskoj tarifi i druge uvozne dažbine. Carina i na dan donošenja rješenja o naplati carine i drugih uvoznih dažbina.

(5) Uprava carina vodi evidenciju po korisnicima i vrijednosti uvezene opreme i o tome dostavlja godišnji izvještaj organu uprave nadležnom za poslove finansija.

Član 33.

Evidenciju o vrijednosti robe koju uvoze pravna lica, po osnovu čl. 25. do 32. ove uredbe, vodi Uprava carina, a za robu koju uvoze fizička lica, po osnovu člana 28. stav 1. tač. 3. i 6. člana 29. stav 1. tačka 1. i člana 30. ove uredbe evidenciju vodi nadležna carinarnica.

Član 34.

Bliže propise o postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja carine donosi ministar za finansije.

Carinska tarifa

Član 35.

(1) Na robu koja se uvozi plaća se carina po stopama određenim Carinskom tarifom.

(2) Carinska tarifa propisuje se posebnim zakonom.

Dažbina za carinsko evidentiranje

Član 36.

(1) Na robu koja se uvozi, osim na robu koja je po važećim propisima oslobođena plaćanja carine, plaća se dažbina za carinsko evidentiranje u visini od 1% od carinske osnovice.

(2) Visinu dažbine iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada.

(3) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana Vlada može odrediti robu ili grupe robe na koju se pri uvozu ne plaća dažbina za carinsko evidentiranje.

Carinska osnovica

Član 37.

(1) Carinska osnovica na koju se primjenjuju stope iz Carinske tarife je vrijednost robe.

(2) Vrijednost uvezene robe koja predstavlja carinsku osnovicu je ugovorena cijena (transakcijska vrijednost). Kao ugovorena cijena smatra se stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti za robu kupljenu radi uvoza u Republiku.

(3) Pod ugovorenom cijenom koja predstavlja carinsku osnovicu podrazumijeva se:

1) da su uključeni svi troškovi i drugi izdaci u vezi sa prodajom i isporukom robe u graničnoj luci, odnosno pristaništu ili mjestu ulaska robe u carinsko područje Republike (član 41);

2) da su isključeni svi troškovi, dažbine i takse koji se naplaćuju u carinskom području Republike;

3) da nema ograničenja za kupce u pogledu raspolaganja ili korištenja robe, osim ograničenja koja su utvrđena republičkim propisima ograničenja koja se odnose na zabranu preprodaje u treće zemlje ili ograničenja koja ne utiču bitno na vrijednost robe;

4) da ugovor o kupoprodaji ne sadrži uslove ili obaveze čija vrijednost ne može biti utvrđena u odnosu na vrijednost robe koja se carini;

5) da nikakva korist od preprodaje ili drugog raspolaganja ili upotrebe neće nastati neposredno ili posredno za prodavca;

6) da kupac i prodavac nisu uzajamno povezani, odnosno ako jesu da na ugovornu cijenu nije uticao trgovinski, finansijski ili drugi odnos između kupca i prodavca.

(4) Carinska osnovica za robu koja se izvozi je fakturna vrijednost robe franko granica.

(5) Bliže uslove iz prethodnog stava utvrđuje Vlada posebnim aktom.

Član 38.

(1) Ako se carinska osnovica uvezene robe ne može utvrditi na osnovu člana 37. stav 2. ove uredbe, kao carinska osnovica uzeće se ugovorena cijena istovjetne robe kupljene radi uvoza u Republiku i uvezene u isto ili u približno isto vrijeme, kao i roba koja se carini.

(2) Ako se carinska osnovica uvezene robe ne može utvrditi na osnovu člana 37. stav 2. ove uredbe i stava 1. ovog člana, kao carinska osnovica uzeće se ugovorena cijena slične robe

kupljene radi uvoza u Republiku ili uvezene u isto ili približno isto vrijeme, kao i roba koja se carini.

(3) Za utvrđivanje carinske osnovice na osnovu st. 1. i 2. ovog člana koriste se ugovorena cijena istovjetne, odnosno slične robe prodane u istom obliku kupoprodaje (maloprodaje ili veleprodaje) i u približno istoj količini kao roba koja se carini. Ako nema takvih prodaja, koriste se ugovorena cijena istovjetne, odnosno slične robe prodane u različitom obliku kupoprodaje ili u različitim količinama.

(4) Ako se u primjeni ovog člana utvrdi postojanje više ugovorenih cijena istovjetne, odnosno slične robe, za određivanje carinske osnovice uvezene robe koriste se niža ugovorena cijena.

Član 39.

(1) Ako se carinska osnovica uvezene robe ne može utvrditi na osnovu čl. 37. i 38. ove uredbe, postupiće se na sljedeći način:

1) ako se uvezena roba, odnosno istovjetna ili slična uvezena roba prodaje u Republici u istom stanju u kome je uvezena, carinska osnovica uvezene robe će se utvrditi na osnovu cijene po jedinici mjere po kojoj se uvezena roba, odnosno istovjetna ili slična uvezena roba u tom stanju prodaje licima koja nisu uzajamno povezana sa licima od kojih kupuju tu robu, u najvećoj u ukupnoj količini u isto ili približno isto vrijeme kada se uvozi roba koja se carini, pod uslovom da se ta cijena umanjuje za iznos:

– uobičajenih provizija, troškova prometa i druge dobiti, u vezi sa prodajom istovjetne ili slične robe uvezene u Republicu;

– uobičajenih troškova prevoza, osiguranja i drugih troškova koji nastaju u Republici;

– carine i uvoznih dažbina i drugih dažbina i taksi koje se naplaćuju pri prodaji robe u Republici.

Ako se uvezena roba, odnosno istovjetna ili slična roba ne prodaje u Republici u istom stanju u kome je uvezena, ako to carinski obveznik zahtijeva carinska osnovica uvezene robe utvrdiće se na osnovu cijena po jedinici mjere po kojoj se uvezena roba poslije oplemenjivanja prodaje u najvećoj ukupnoj količini licima u Republici koja nisu povezana sa licima od kojih tu robu kupuju, pod uslovom da se ta cijena umanjuje za iznos vrijednosti izvršenog oplemenjivanja i troškova iz stava 1. ove tačke;

2) ako se carinska osnovica ne može utvrditi po tački 1. ovog stava, utvrdiće se na osnovu obračunate vrijednosti, koja odgovara iznosu:

– vrijednosti materijala i troškova nastalih u proizvodnji uvezene robe;

– dobiti i troškova koje pri uvozu u Republici obično ostvaruju, odnosno imaju proizvođači istovjetne ili slične robe iz zemlje izvoza, kao što je roba koja se carini;

– troškova i drugih izdataka iz člana 41. ove uredbe.

(2) Carinski obveznik može podnijeti zahtjev za utvrđivanje carinske osnovice po odredbama ovog člana nezavisno od utvrđenog redoslijeda u stavu 1. ovog člana.

Član 40.

(1) Ako se carinska osnovica uvezene robe ne može utvrditi na osnovu čl. 37. do 39. ove uredbe ona će biti utvrđena na drugi odgovarajući način u skladu sa odredbama ovog zakona, na osnovu raspoloživih podataka.

(2) Carinska osnovica iz stava 1. ovog člana ne može se utvrđivati na osnovu:

1) prodajne cijene na republičkom tržištu robe domaće proizvodnje;

2) prodajne cijene robe na domaćem tržištu zemlje izvoznice;

3) troškova proizvodnje, osim uobičajenih troškova prevoza, osiguranja i drugih troškova koji nastaju u Republici (član 39. stav 1. tačka 1. stav 1. alineja 2. ove uredbe);

4) cijene robe za izvoz u treće zemlje;

5) proizvoljnih ili fiktivnih vrijednosti.

Član 41.

(1) Pod troškovima i drugim izdacima koji se uračunavaju u carinsku osnovicu u smislu člana 37. ove uredbe podrazumijevaju se:

1) troškovi prevoza;

2) troškovi osiguranja;

3) provizije posrednika;

4) troškovi ambalaže;

5) troškovi utovara i pretovara;

6) srazmjerni dio vrijednosti sirovina, reprodukcionog materijala i dijelova za ugrađivanje nabavljenih u inostranstvu, koje je kupac obezbijedio besplatno ili po sniženoj cijeni, a koji su upotrijebljeni u proizvodnji uvezene robe;

7) srazmjerni dio vrijednosti druge robe, koju je obezbijedio kupac besplatno ili po sniženoj cijeni, a koji su utrošeni u proizvodnji uvezene robe;

8) srazmjerni dio vrijednosti alata, kalupa, matrica i sličnih proizvoda, koje je kupac obezbijedio besplatno ili po sniženoj cijeni, a koji su korišteni u proizvodnji uvezene robe;

9) naknade i troškovi u vezi sa korištenjem prava na upotrebu patenata, modela, znaka ili inostrane fabričke ili trgovačke marke, koje kupac plaća neposredno ili posredno, ako je prodaja uslovljena takvim plaćanjem;

10) dio iznosa ostvaren preprodajom, ustupanjem ili korištenjem uvezene robe koji se neposredno ili posredno plaća prodavcu;

11) srazmjerni dio vrijednosti usluga izvršenih u inostranstvu, koje kupac posebno plaća, a koje su potrebne za proizvodnju robe koja se uvozi. Vrijednost usluga ne sadrži troškove istraživanja izvršenih u inostranstvu.

(2) Izuzetno od odredbe tačke 9. stava 1. ovog člana, naknade i troškovi ne uračunavaju se u carinsku osnovicu ako se roba uvozi sa pravom reprodukcije

Član 42.

(1) Ako se uvozi roba za koju je ugovorena obaveza iz člana 41. tačka 10. ove uredbe, carinski obveznik je dužan da u carinskoj deklaraciji to naznači.

(2) Carinski obveznik je dužan da nadležnoj carinarnici naknadno prijavi prodaju, ustupanje ili korištenje uvezene robe iz kojih proizilazi obaveza doplate prodavcu određenog iznosa, najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka te obaveze.

(3) Na osnovu podnesene prijave carinarnica donosi rješenje kojim vrši obračun iznosa carine i drugih uvoznih dažbina koji je carinski obveznik dužan da naplati.

Član 43.

Ako se u jednoj pošiljci nalazi više vrsta robe koja se carini primjenom raznih carinskih stopa, cjelokupni iznos troškova koji se odnose na prodaju robe, kao i troškova prevoza, osiguranja i dopreme robe obračunavaju se srazmjerno vrijednosti pojedine vrste robe.

Član 44.

(1) Kao carinska osnovica uzima se vrijednost robe označene u fakturi prodavca, ako ta vrijednost odgovara odredbama ovog zakona koje se odnose na ugovorenu cijenu.

(2) Ako je vrijednost robe označena u fakturi izražena u stranoj valuti, preračunavanje valute u dinare vrši se po kursu koji je na snazi na dan nastanka obaveze plaćanja carine (član 19).

(3) Ako faktura nije podnesena iz opravdanih razloga, odnosno ako carinarnica s obzirom na okolnosti pod kojima se vrši uvoz smatra da vrijednost robe označena u fakturi ne odgovara odredbama ovog zakona o ugovorenoj cijeni, utvrdiće carinsku osnovicu saglasno odredbama čl. 37. do 48. ove uredbe.

(4) Kada se u postupku carinjenja robe vrijednost označena u fakturi, odnosno carinskoj deklaraciji ne može prihvatiti kao carinska osnovica, postupiće se shodno odredbama člana 236. ove uredbe.

(5) U postupku carinjenja carinarnica može zatražiti od podnosioca deklaracije sve podatke potrebne za uvrđivanje carinske osnovice u smislu čl. 37. do 48. ove uredbe.

(6) Na zahtjev carinskog obveznika carinarnica će izdati pismeno obavještenje o visini carinske osnovice i o načinu njenog utvrđivanja.

(7) Uprava carina prati podatke o cijenama i po potrebi izdaje liste vrijednosti koje carinski organi koriste u postupku utvrđivanja carinske osnovice.

Član 45.

(1) Kamata na kredit i troškovi obezbjeđenja novčanih sredstava u inostranstvu (troškovi finansiranja) koji se odnose na plaćanje uvezene robe ne uračunavaju se u carinsku osnovicu ako je finansijski aranžman sačinjen u pismenoj formi, pod sljedećim uslovima:

1) ako je kamata odvojena od stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti za robu kupljenu radi uvoza u Republiku;

2) ako je kamata sadržana u cijeni, a kupac može da dokaže da je plaćena cijena ili cijena koju treba platiti približna stvarno plaćenoj cijeni za istovrsnu ili sličnu robu kupljenu bez finansijskog aranžmana i da je kamatna stopa u okviru stopa za takve transakcije u zemlji u kojoj je obezbijeđen kredit.

Član 46.

(1) Sva sniženja cijene ugovorena i ostvarena prije izvršenog uvoza ne uračunavaju se u carinsku osnovicu robe.

(2) Izuzetno od odredbe prethodnog stava, kasa skonto koji nije ostvaren prije izvršenog uvoza ne uračunava se u carinsku osnovicu ako uvoznik naknadno podnese dokaz da ga je prilikom plaćanja ostvario.

(3) Troškovi montiranja koje se obavlja u Republici ne uračunavaju se u carinsku osnovicu mašina, aparata i uređaja koji se uvoze.

Član 47.

(1) Carinska osnovica za robu koja se uvozi bez plaćanja protivvrijednosti i za upotrebljavanu robu utvrđuje se na osnovu čl. 37. do 48. ove uredbe. U postupku carinjenja carinarnica će koristiti podatke o cjenama iste, slične ili istovrsne robe. Ako se carinska osnovica upotrebljavane robe utvrđuje na osnovu cijena nove robe, carinarnica će tu vrijednost umanjiti za procenat istrošenosti.

(2) Vrijednost robe koja je za vrijeme prevoza i dopreme, odnosno dok se nalazi pod carinskim nadzorom pretrpjela oštećenje utvrđuje se umanjnjem odgovarajuće ugovorene cijene za procenat oštećenja. Procenat oštećenja utvrđuje carinarnica procjenom.

Član 48.

(1) Pod vrijednošću u smislu odredaba ovog zakona podrazumijeva se vrijednost robe koja predstavlja carinsku osnovicu.

(2) Ministar za finansije donosi propise o bližim uslovima i načinu utvrđivanja carinske osnovice.

Jedinstvena carinska stopa

Član 49.

(1) Roba namijenjena za korištenje u sopstvenom domaćinstvu, koju državljani Republike i strani državljani nose sobom prilikom dolaska iz inostranstva ili primaju iz inostranstva, osim robe na koju se primjenjuju carinske povlastice iz čl. 28, 29. i 30. ove uredbe i robe za koju je u Carinskoj tarifi predviđena stopa carine »slobodno«, carini se po stopi od 15%.

(2) Na robu koja nije obuhvaćena stavom 1. ovog člana koju državljani Republike i strani državljani nose sobom prilikom dolaska iz inostranstva ili primaju iz inostranstva, carina se obračunava po stopama iz Carinske tarife.

(3) Na robu koja se kupuje sa konsignacionog skladišta u Republici ne primjenjuje se jedinstvena carinska stopa iz stava 1. ovog člana.

(4) Ovlašćuje se Vlada da propiše vrijednost robe na koju će se primijeniti jedinstvena stopa iz stava 1. ovog člana.

Ambalaža

Član 50.

(1) Uobičajena (standardna) ambalaža ne carini se posebno ako carinska osnovica robe obuhvata i vrijednost ambalaže.

(2) Ako carinsku osnovicu predstavlja vrijednost robe bez ambalaže, a ambalaža se posebno plaća, carina za ambalažu plaća se po stopama koje su propisane za robu koja je upakovana u ambalažu.

(3) Za ambalažu koja se šalje posebno, u istoj ili posebnoj pošiljci, kao i za ambalažu izrađenu od neuobičajenog (nestandardnog) odnosno specijalno naručenog materijala, carina se plaća po stopi predviđenoj za robu u koju spada takva ambalaža.

(4) Ako se u jednoj ambalaži nalazi više vrsta robe, troškovi ambalaže obračunavaju se srazmjerno vrijednosti pojedine vrste robe.

(5) Bliže propise za sprovođenje odredaba ovog člana donosi ministar za finansije.

Dodatna carina

Član 51.

(1) Ako strana zemlja u pogledu plaćanja carine na robu bosanskohercegovačkog porijekla ili carinskog postupka ne postupi sa bosanskohercegovačkim brodovima ili drugim prevoznim sredstvima na način kao sa robom, brodovima i drugim prevoznim sredstvima drugih zemalja, ministar za finansije može propisati da se na uvoz robe iz odnose zemlje plaća dodatna carina, odnosno da se na robu ili prevozna sredstva te zemlje primijeni poseban postupak, vodeći računa o obavezama preuzetim po međunarodnim ugovorima.

(2) Ako za robu iz prethodnog stava Carinskom tarifom nije predviđeno plaćanje carine, ministar za finansije za takvu robu može odrediti plaćanje carine u procentu od vrijednosti robe.

Carinski kontingenti

Član 52.

(1) Kriterijume o carinskim kontingentima utvrđuje Vlada u skladu sa ciljevima ekonomske i razvojne politike. Ti kriterijumi se objavljuju u »Službenom listu RBiH«.

(2) Funkcioner koji rukovodi organom uprave nadležnim za poslove finansija, na osnovu kriterijuma iz stava 1. ovog člana, odobrava uvoz robe bez plaćanja carine ili uvoz robe uz plaćanje carine po stopi koja je niža od stope određene u Carinskoj tarifi (carinski kontingenti) za robu za koju je u Carinskoj tarifi predviđeno da se mogu donositi carinski kontingenti.

(3) Roba za koju je propisan carinski kontingent bez plaćanja carine ne smatra se oslobođenom plaćanja carine.

(4) Kontrolu, odnosno evidenciju o korištenju carinskih kontingenata po pojedinim rješenjima i vrstama robe vrši, odnosno vodi Uprava carina.

Član 53.

(1) Na uvoz sirovina i reprodukcionog materijala (u daljem tekstu: roba) ne plaća se carina, pod sljedećim uslovima:

1) da se uvezena roba u cjelini upotrijebi u proizvodnji robe za izvoz i da se najkasnije u roku od jedne godine od dana prelaska robe preko carinske linije ta roba izveze.

Izuzetno od stava 1. ove tačke na uvoz robe koja će se upotrijebiti u proizvodnji brodova i opreme čiji proces proizvodnje traje duže od jedne godine, rok izvoza ne može biti duži od tri kalendarske godine od dana prelaska robe (prve pošiljke) preko carinske linije;

2) da je vrijednost izvezene robe veća od vrijednosti uvezene robe najmanje za 50%;

3) da se naplata izvezene robe vrši u konvertibilnoj valuti.

Izuzetno od stava 1. ove tačke, na izvoz robe koja je proizvedena od uvezene robe po osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji na uvoz robe koja je uvezena sa klirinškog područja radi proizvodnje robe za izvoz na klirinško područje, naplata se može vršiti i uvozom robe.

(2) Ako roba ne bude izvezena u inostranstvo u vrijednosti i rokovima iz stava 1. ovog člana, naplatiće se carina po propisima koji važe na dan isteka roka izvoza, odnosno po propisima koji važe na dan podnošenja zahtjeva za obračun carine i drugih uvoznih dažbina.

(3) Bliže propise o načinu i o potrebnoj dokumentaciji za ostvarivanje prava na uvoz robe bez plaćanja carine donosi funkcioner koji rukovodi organom uprave nadležnim za poslove finansija.

(4) Uvoz robe bez plaćanja carine, pod uslovima propisanim u st. 1. do 3. ovog člana, ostvaruje se kod carinarnice preko koje se vrši uvoz robe.

(5) Uprava carina vodi posebnu evidenciju o uvozu i izvozu robe u pogledu vrijednosti, količine i vrste robe.

Dopunske i kompenzatorne carine

Član 54.

(1) Ako je cijena robe koja se uvozi niža od ugovorene cijene (član 37) i ako uvoz takve robe može da nanese štetu privredi Republike naplatiće se dopunska carina u iznosu koji predstavlja razliku između ugovorene cijene i cijene robe koja se uvozi.

(2) Ako se uvozi roba za koju je u zemlji porijekla ili izvoza odobrena subvencija, radi neutralisanja subvencije može da se naplati kompenzatorna carina do iznosa subvencije.

(3) Vlada će donijeti bliže propise o uslovima za primjenjivanje odredaba ovog člana.

Preferencijalne carinske stope

Član 55.

(1) Za uvoz robe iz zemalja u razvoju mogu da se odrede preferencijalne carinske stope.

(2) Preferencijalne carinske stope mogu da se primjenjuju na robu koja se uvozi iz određenih zemalja u razvoju, ako je vrijednost uvezene robe u odnosnoj zemlji industrijskom obradom uvećana najmanje za 51%.

(3) Carinske stope iz stava 1. ovog člana, na osnovu kriterijuma iz prethodnog stava, propisuje Vlada.

Posebne mjere carinske zaštite

Član 56.

(1) Vlada, na prijedlog organa uprave nadležnog za poslove finansija, a po prethodno pribavljenom mišljenju organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inostranstvom može važeće carinske stope povećati, odnosno smanjiti ili ih ukinuti, a za robu za koju je u Carinskoj tarifi predviđena carinska stopa »slobodno« može da odredi carinsku stopu od 15%, pod sljedećim uslovima:

1) da je na stranom tržištu došlo do povećanja, odnosno smanjenja cijene robe za najmanje 15% u odnosu na važeće cijene te robe na tom tržištu; da ta promjena traje najmanje tri mjeseca i da bi mogla izazvati poremećaje na domaćem tržištu;

2) da na domaćem tržištu organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće ili drugo lice za određenu robu ostvaruje monopolni položaj ili monopolnu cijenu, utvrđenu u skladu sa zakonom kojim se utvrđuje suzbijanje monopolnog položaja i nelojalne utakmice.

(2) Rok primjene propisa iz stava 1. ovog člana mora biti vremenski ograničen.

Sezonske carinske stope

Član 57.

(1) Ako carinske stope za poljoprivredne proizvode u određenom vremenskom periodu ne obezbjeđuju stabilnost domaće proizvodnje i domaćeg tržišta u skladu sa politikom cijena Vlada, na prijedlog organa uprave nadležnog za poslove finansija, po prethodno pribavljenom mišljenju organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede i organa uprave nadležnog za poslove trgovine, može, pored postojećih carinskih stopa, da propiše i sezonske carinske stope, uz vremensko ograničenje njihove primjene pod sljedećim uslovima:

1) da je cijena uvoznih poljoprivrednih proizvoda niža za 20% od zaštitne cijene tih proizvoda na domaćem tržištu;

2) da je cijena uvoznih poljoprivrednih proizvoda za koje nisu utvrđene zaštitne cijene niža od prosječne proizvodne cijene tih proizvoda u zemlji.

(2) Sezonska carinska stopa iz stava 1. ovog člana ne može da bude veća od 20%.

Povrat carina (drawback)

Član 58.

(1) Ako je uvezena roba upotrijebljena za proizvodnju domaće robe, carina se može vratiti, u cjelini ili djelimično, ako se tako proizvedena roba izveze.

(2) Uslove i način vraćanja carine utvrđuje Vlada.

Zastarjelost prava na naplatu carine

Član 59.

(1) Pravo na naplatu carine zastarijeva za pet godina od dana kad je nastala obaveza za plaćanje carine.

(2) Rok zastarjelosti iz stava 1. ovog člana prekida se svakom službenom radnjom nadležnog organa preduzetom radi naplate carine.

(3) Zastarjelost prava na naplatu carine nastupa u svakom slučaju po isteku roka od 10 godina od dana kad je nastala obaveza plaćanja carine.

Primjenjivanje međunarodnih ugovora i propisa za vođenje upravnog postupka

Član 60.

Odredbe ove uredbe neće se primjenjivati na plaćanje carine za uvezenu robu, ako je plaćanje carine drukčije regulisano međunarodnim ugovorom koji je propisala i ratifikovala Bosna i Hercegovina ili Jugoslavija.

Član 61.

Uprava carina i carinarnice vode upravni postupak i donose rješenje po odredbama Zakona o opštem upravnom postupku, ako odredbama ove uredbe nije drukčije određeno.

Član 62.

(1) Protiv rješenja carinarnice donesenog u upravnom postupku može se izjaviti žalba Upravi carina.

(2) Žalba se podnosi u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

II – CARINSKI POSTUPAK U ŽELJEZNIČKOM SAOBRAĆAJU

Zaustavljanje željezničkih prevoznih sredstava

Član 63.

(1) Radi sprovođenja mjera carinskog nadzora, željeznička prevozna sredstva (vozovi) po prelasku carinske linije zaustavljaju se na graničnoj željezničkoj stanici, na carinskim kolosijecima.

(2) Carinski kolosijek iz stava 1. ovog člana određuje organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće u oblasti željezničkog saobraćaja (u daljem tekstu: željeznička stanica), u skladu sa carinarnicom.

(3) Ako je carinski kolosijek zauzet, željeznička stanica je dužna da pravovremeno prije ulaska voza obavijesti graničnu carinarnicu na koji će kolosijek željezničko prevozno sredstvo stati.

Carinski nadzor nad robom i vozovima

Član 64.

(1) Na pruzi između carinske linije i granične željezničke stanice ne smiju se zaustavljati vozovi, osim radi neophodnih mjera bezbjednosti saobraćaja ili u slučaju više sile.

(2) Ako se voz zaustavi na pruzi između carinske linije i granične željezničke stanice, granična željeznička stanica je dužna da o tome odmah obavijesti nadležnu carinarnicu.

Član 65.

(1) Izuzetno od odredbe člana 64. stav 1. ove uredbe, ako radi prevoza putnika u lokalnom željezničkom saobraćaju postoji stalna potreba zaustavljanja voza između carinske linije i granične željezničke stanice, takvim vozovima dodaju se posebna kola sa vidno označenim natpisom »Za lokalni saobraćaj«.

(2) Kola za lokalni saobraćaj ne smiju hodnikom da budu vezana sa ostalim kolima.

(3) Po dolasku voza u graničnu željezničku stanicu, granična željeznička stanica preduzima potrebne mjere da se putnici u lokalnom saobraćaju ne miješaju sa putnicima koji dolaze iz inostranstva.

Član 66.

(1) Željezničko transportno preduzeće dužno je da svim carinarnicama dostavi red vožnje vozova u redovnom saobraćaju, najkasnije sedam dana prije dana početka njegovog važenja.

(2) Željezničko transportno preduzeće dužno je pri izradi reda vožnje za vozove u međunarodnom saobraćaju da pribavi mišljenje Uprave carina.

(3) Granična željeznička stanica dužna je da izvještava graničnu carinarnicu:

1) o uvođenju vanrednih vozova u međunarodnom saobraćaju, uz naznačenje tačnog vremena njihovog polaska u inostranstvo, odnosno dolaska iz inostranstva, najkasnije na 24 sata prije dolaska voza;

2) o svakom otkazivanju ili zakašnjenju redovnih ili vanrednih vozova u međunarodnom saobraćaju dužem od 30 minuta;

3) o svakom prelasku granice samih lokomotiva, motornih kola i dresina;

4) o svakom povećanju broja kola u vozovima u međunarodnom saobraćaju za prevoz putnika preko uobičajenog broja.

(4) Željezničke stanice u unutrašnjosti Republike dužne su da carinarnice koje imaju carinske ispostave na tim stanicama izvještavaju o svakoj promjeni o redu vožnje vozova u međunarodnom saobraćaju za prevoz putnika i o svakom zakašnjenju tih vozova.

Član 67.

Vozovi koji prevoze putnike u međunarodnom željezničkom saobraćaju, peroni i kolosijeci na kojima stoje takvi vozovi, kao i kolosijeci na kojima stoje vozovi koji prevoze robu u međunarodnom saobraćaju, moraju noću biti osvijetljeni.

Član 68.

(1) Kad voz koji prevozi putnike stigne iz inostranstva u graničnu željezničku stanicu, granična carinarnica odmah vrši carinski pregled lokomotive, motornih kola, tendera, službenih kola i voznog osoblja.

(2) Odvajanje lokomotive, tendera i službenih kola od voza, odnosno udaljavanje voznog osoblja, dozvoljeno je tek po izvršenom carinskom pregledu.

Član 69.

(1) Carinski pregled prtljaga koji putnici nose sa sobom vrši se u kolima u kojima se putnici nalaze za vrijeme redovnog zadržavanja voza u graničnoj željezničkoj stanici.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, carinski pregled prtljaga, u opravdanim slučajevima, može da se vrši i u prostorijama granične carinarnice.

(3) Za vrijeme carinskog pregleda voza, robe, putnika i njihovog prtljaga, pristup na peron uz koji voz stoji i ulazak u voz dozvoljeni su samo ovlaštenim službenim licima, a drugim licima – samo uz prethodnu saglasnost granične carinarnice.

Član 70.

(1) Ako se carinski postupak sa putnicima ne može izvršiti za vrijeme redovnog zadržavanja voza u graničnoj željezničkoj stanici, carinski postupak se može izvršiti i za vrijeme kretanja voza.

(2) Ako se carinski postupak sa putnicima vrši i za vrijeme kretanja voza, željeznica je dužna da carinskim radnicima koji vrše pregled obezbijedi besplatan prevoz u odlasku i povratku, kao i poseban kupe za sprovođenje mjera carinskog nadzora i smještaja carinske robe, pod uslovima koji se regulišu posebnim ugovorom.

Član 71.

(1) Prtljag koji je u inostranstvu predat željeznici na prevoz do ulazne željezničke stanice, ta stanica je dužna da preda carinarnici najkasnije sljedećeg dana do 12 sati po prelasku carinske linije.

(2) Prtljag koji je u inostranstvu predat željeznici na prevoz do neke željezničke stanice u unutrašnjosti Republike, željeznica je dužna da prijavi ulaznoj carinarnici prijavom za uvoz i prevoz robe.

Član 72.

(1) Kad teretni voz iz inostranstva stigne u graničnu željezničku stanicu, granična carinarnica ga stavlja pod carinski nadzor, utvrđuje brojno stanje kola u sastavu voza, vrši carinski pregled voza i voznog osoblja i utvrđuje stanje stranih plombi na kolima.

(2) Brojno stanje kola u sastavu teretnog voza granična carinarnica sravnjuje sa propisnom listom (spiskom prelaza) kola strane željeznice koju joj predaje granična željeznička stanica. Ako granična željeznička stanica ne raspolaže stranom popisnom listom, granična carinarnica prispjela kola upisuje u popisnu knjigu prevoznih sredstava.

(3) Za vrijeme carinskog pregleda teretnog voza i voznog osoblja, pristup na peron uz koji voz stoji i ulazak u voz dozvoljen je samo ovlaštenim službenim licima.

Član 73.

(1) Ako se carinskim pregledom utvrdi da na zatvorenim vagonima sa robom nema stranih plombi ili da su plombe povrijeđene, granična carinarnica i granična željeznička stanica stavlja svoje plombe bez utvrđivanja stvarnog stanja robe u vagonima.

(2) Ako granična željeznička stanica namjerava da provjeri stvarno stanje robe iz stava 1. ovog člana, provjeravanje može da vrši samo pod carinskim nadzorom.

(3) Za vagone na koje je stavljena plomba granične carinarnice i granične željezničke stanice, u popisnu knjigu, odnosno popisnu listu unosi se napomena o stanju stranih plombi.

Član 74.

(1) Na zahtjev granične carinarnice, granična željeznička stanica je dužna da otvori kola i sve druge prostorije u vozu.

(2) Ako radi izvršenja carinskog pregleda treba sa kola skinuti pojedine pričvršćene dijelove, granična željeznička stanica je dužna da na zahtjev granične carinarnice skine takve dijelove.

(3) Ako se poslije skidanja pojedinih pričvršćenih dijelova sa kola ne utvrdi da postoji krivično djelo, privredni pristup, ili carinski prekršaj, troškovi skidanja i ostavljanja takvih dijelova padaju na teret budžeta Republike.

Član 75.

Granična carinarnica je dužna da o završenom carinskom pregledu voza odmah obavijesti graničnu željezničku stanicu upisom u knjigu željezničke stanice za prijavljivanje i određivanje voza.

Član 76.

(1) Voz ne može nastaviti put dok granična carinarnica ne izvrši sve radnje predviđene ovom uredbom i propisima donesenim na osnovu ove uredbe, osim pregleda putnika (član 70. stav 1.).

(2) Granična carinarnica je dužna da sve radnje iz stava 1. ovog člana kod putničkih vozova izvrši za vrijeme zadržavanja voza po redu vožnje, kod teretnih vozova – najduže za dva sata, a kod maršrutnih teretnih vozova sa istom vrstom robe – najduže za jedan sat, ako ne postoje posebni razlozi za duže zadržavanja voza.

Prijavljivanje i predaja robe graničnoj carinarnici

Član 77.

(1) Granična željeznička stanica je dužna, odmah po dolasku voza iz inostranstva, da usmeno prijavi voz graničnoj carinarnici.

(2) Granična željeznička stanica dužna je da graničnoj carinarnici podnese i pismenu prijavu za voz i robu najkasnije u roku od pet sati od časa dolaska voza.

(3) Obrazac prijave za uvoz i prevoz robe propisuje direktor Uprave carina.

Član 78.

(1) Sva roba prispjela jednim vozom prijavljuje se graničnoj carinarnici jednom prijavom za uvoz i prevoz robe.

(2) U prijavi za uvoz i prevoz robe prvo se upisuju pošiljke robe koje se prevoze, zatim pošiljke robe koje se upućuju na carinjenje drugim carinarnicama i pošiljke robe koje se carine kod granične carinarnice kojoj se podnosi prijava.

Član 79.

(1) Granična željeznička stanica popunjava prijavu za uvoz i prevoz robe na osnovu željezničkih prevoznih isprava koje prate robu (tovarni list, ekspresni list, prtljažnici, željeznička propratnica i dr.)

(2) Podaci uneseni u prijavi iz stava 1. ovog člana moraju odgovarati podacima iz željezničkih prevoznih isprava.

(3) Prijava za uvoz i prevoz robe popunjava se pisačom mašinom ili hemijskom olovkom, čitko i bez brisanja i prepravljivanja.

Član 80.

(1) Ako su u sastavu voza prispjela kola se komadnim pošiljkama i ako bi pojedinačno upisivanje svih koleta u prijavi za uvoz i prevoz robe, s obzirom na njihov broj, trajalo duže vrijeme, sve te pošiljke ubilježice se u prijavi za uvoz i prevoz robe, kao kolska pošiljka sa naznačenjem serije i broja kola, a u rubrici: »Naziv robe«, stavlja se zabilješka: »Zbirna kola – vidi priloženu specifikaciju«.

(2) Sve komadne pošiljke u takvim kolima upisuju se pojedinačno u poseban spisak (specifikaciju) koji mora da sadrži podatke o količini, vrsti pakovanja (sanduk, vreća, bure, kutija i sl.), oznakama, broju i bruto tehničari koleta, nazivu robe, kao i podatke o broju kola u koja je roba utovarena. Spisak se prilaže prijavi za uvoz i prevoz robe.

(3) Umjesto specifikacije iz stava 2. ovog člana, granična željeznička stanica može uz prijavi za uvoz i prevoz robe priložiti jedan primjerak popunjene međunarodne prijave za carinarnicu ili tovarnicu ako sadrži sve podatke iz stava 2. ovog člana.

(4) Prilikom pregleda komadne pošiljke, granična carinarnica utvrđuje stanje pakovanja koleta i sravnjuje podatke iz prevoznih isprava sa podacima naoletima. Takve pošiljke granična carinarnica ne plombira.

Član 81.

(1) Prijavu za uvoz i prevoz robe, popunjenu u dva istovjetna primjerka, granična željeznička stanica predaje graničnoj carinarnici zajedno sa željezničkim prevoznim ispravama.

(2) Primljenu prijavu za uvoz i prevoz robe granična carinarnica sravnjuje sa željezničkim prevoznim ispravama i podacima iz popisne knjige, odnosno popisne liste prevoznih sredstava.

(3) Kad utvrdi da je prijava za uvoz i prevoz robe pravilno popunjena, granična carinarnica prijavu ovjerava i zavodi u kontrolnik carinskih prijavi za uvoz i prevoz robe, a prevozne isprave sa jednim primjerkom prijave za uvoz i prevoz robe na kome je potvrdila prijem prijave, vraća graničnoj željezničkoj stanici najkasnije u roku od dva sata od časa prijema.

Član 82.

Radi provjeravanja tačnosti prijave za uvoz i prevoz robe, granična carinarnica vrši pregled voza, a ako postoji osnovana sumnja u ispravnosti podataka u prijavi, može da izvrši i pregled robe.

Predaja robe carinarnici**Član 83.**

(1) Ako je u prijavi za uvoz i prevoz robe, koju je graničnoj carinarnici podnijela željeznička stanica, naznačeno da će se roba cariniti kod te carinarnice, roba se može smjestiti u skladu sa članom 107. ove uredbe.

(2) Ako se pregled robe može izvršiti bez istovara, carinarnica može, na zahtjev željezničke stanice ili po sopstvenoj inicijativi, odrediti da se pregled robe izvrši u vozu kojim je roba prispjela, i to na kolosijeku koji odredi željeznička stanica, u sporazumu sa carinarnicom.

(3) Ako carinarnica prilikom pregleda utvrdi da se pregled robe ne može izvršiti u vozu, željeznička stanica je dužna, u roku od 48 sati, da istovari robu i da je smjesti na mjesto koje odredi carinarnica.

(4) Carinarnica će, na zahtjev željezničke stanice, za robu iz stava 2. ovog člana koja je prijavljena za carinjenje, a koja se ne ocarini u roku od 24 sata, odobriti istovar i smještaj pod carinskim nadzorom.

Član 84.

(1) Ako carinarnica odluči da se pregled robe izvrši u vozu, staviće o tome zabilješku na prijavi za uvoz i prevoz robe. Takva roba ostaje i dalje kod željeznice. Voz mora da bude postavljen na kolosijek koji odredi željeznička stanica, u sporazumu sa carinarnicom.

(2) Željeznička stanica dužna je da obavijesti carinarnicu na kom je kolosijeku postavljen voz sa robom koja će se u njemu pregledati.

Član 85.

(1) Na kolosijeku kod carinskih magacina i carinskih stovarišta, željeznička stanica može postavljati samo voz u kome se nalazi roba određena za istovar u te magacine, odnosno stovarišta.

(2) Carinarnica je dužna da preuzimanje robe u carinski magacin, odnosno u carinsko stovarište počne u toku radnog vremena carinskog magacina, odnosno carinskog stovarišta, i to čim željeznička stanica postavi voz, odnosno robu na mjesto određeno za preuzimanje i obezbijedi vršenje istovara.

(3) Ako istovar ne može da se završi u toku redovnog radnog vremena, carinarnica će nastaviti preuzimanje robe u produženom roku. Ako istovar ne može da se završi ni u produženom roku, carinarnica će na voz staviti carinska obilježja i nastaviti preuzimanje robe sljedećeg dana, uključujući i nedjelju i državne praznike.

Član 86.

Prije nego što željeznička stanica pristupi istovaru i predaji robe carinarnici, carinski radnik i željeznički radnik provjeravaju ispravnost obilježja na vozu i u prijavi za uvoz i prevoz robe ubilježavaju nađeno stanje tih obilježja. kao i dan i sat kad je istovar počeo.

Član 87.

(1) Pri predaji robe, carinski radnik sravnjuje podatke iz prijave za uvoz i prevoz robe sa stanjem koleta u pogledu njihove količine i oznake, a po potrebi provjerava i njihovu težinu i vrstu robe.

(2) Ako se roba predaje u rasutom stanju, carinarnica vrši prijem, bez mjerenja njene težine, na osnovu prijave za uvoz i prevoz robe.

(3) Željeznička stanica može da zahtijeva od carinarnice da se pri predaji robe izvrši i mjerenje njene težine.

Član 88.

Ako se podaci iz prijave za uvoz i prevoz robe slažu sa stanjem koleta, carinski radnik i željeznički radnik stavljaju na prijavi za uvoz i prevoz robe zabilješku da je roba primljena bez primjedaba i uz naznačenje dana i sata kad je predaja završena, potpisuju zabilješku.

Član 89.

(1) Ako se prilikom predaje robe utvrdi da se podaci iz prijave za uvoz i prevoz robe ne slažu sa stanjem robe u pogledu vrste, količine i oznake brojeva naoletima, da su na njima povrijeđena obilježja, da su koleta oštećena ili se roba iz njih na bilo koji način rasipa, carinski radnik u prisustvu željezničkog radnika, sastaviće o tome zapisnik u tri primjerka, koji obojica potpisuju.

(2) Carinarnica nije dužna da primi robu koja se iz koleta rasipa, sve dok željeznička stanica ne spriječi rasipanje.

Član 90.

(1) Ako se prilikom predaje robe utvrdi višak koleta, odnosno robe, željeznička stanica taj višak upisuje u prijavi za uvoz i prevoz robe i predaje ga carinarnici.

(2) Roba iz stava 1. ovog člana može ležati u carinskom magacinu, odnosno u carinskom stovarištu najviše 60 dana.

(3) Ako željeznička stanica u roku iz stava 2. ovog člana ne obavijesti carinarnicu o tome kome pripada pronađeni višak robe, carinarnica robu izlaže prodaji.

(4) Od iznosa dobijenog prodajom robe iz stava 3. ovog člana carinarnica uplaćuje željezničkoj stanici dio iznosa na ime nastalih troškova u vezi s robom (troškovi prevoza, troškovi čuvanja, troškovi ležarine i sl.), a ostatak sredstava raspoređuje po članu 359. stav 2. ove uredbe.

Član 91.

Stanica je dužna da obezbijedi carinarnici prostorije potrebne za kontrolu putničkog prometa i provođenje drugih mjera carinskog nadzora pod uslovima koji se regulišu posebnim ugovorom.

III – CARINSKI POSTUPAK U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Zaustavljanje drumskih prevoznih sredstava

Član 92.

Sva drumska prevozna, odnosno prenosna sredstva sa robom ili bez robe, koja saobraćaju sa inostranstvom, moraju se zaustaviti kod graničnog branika (rampe).

Član 93.

(1) Granični branik obojen je bojom državne zastave. Na stubu branika koji se nalazi s desne strane puta istaknuta je tabla obojena bojama državne zastave sa nazivom carinarnice. Tabla mora noću da bude osvijetljena.

(2) Na graničnim prelazima za pogranični saobraćaj nalaze se granični stubovi obojeni bojama državne zastave sa natpisom: »Prelaz otvoren samo za pogranični saobraćaj«.

Prijavlivanje i prodaja robe

Član 94.

Roba koja se uvozi drumskim prevoznim, odnosno prenosnim sredstvima prijavljuje se i predaje graničnoj carinarnici, shodno odredbama čl. 77. do 90. ove uredbe.

Carinski nadzor nad robom u drumskom saobraćaju i drumskim prevoznim sredstvima

Član 95.

(1) Drumska prevozna, odnosno prenosna sredstva ne mogu da nastave put prije nego što granična carinarnica izvrši sve radnje predviđene ovom uredbom i propisima donesenim na osnovu ove uredbe.

(2) Carinarnica je dužna da sve radnje iz stava 1. ovog člana izvrši u što kraćem roku. Taj rok ne može da bude duži od dva sata, računajući od časa kad su carinarnici predate sve potrebne isprave, ako ne postoje posebni razlozi za duže zadržavanje prevoznog sredstva.

Član 96.

(1) Ako se roba koja se uvozi drumskim prevoznim, odnosno prenosnim sredstvima ne carini kod granične carinarnice, vozar je dužan da na ime obezbjeđenja za robu uplati carinarnici iznos u visini proračunate carine i drugih uvoznih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu takve robe, ili da položi garanciju banke, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.

(2) Ministarstvo za finansije propisuje u kojim se slučajevima i pod kojim uslovima podnosilac deklaracije može oslobođiti davanja obezbjeđenja iz prethodnog stava.

Član 97.

Ako se drumskim motornim vozilima domaćih organizacija udruženog rada, odnosno preduzeća na koja se mogu staviti carinska obilježja, prevozi roba tako da se ne može iz njih vaditi ili u njih stavljati bez povrede carinskih obilježja, granična carinarnica neće tražiti od vozara polaganje obezbjeđenja u smislu člana 96. stav 1. ove uredbe, nego će se na takva vozila staviti carinska obilježja i roba uputiti prijemnoj carinarnici.

Član 98.

Putnička motorna vozila sa prikolicom ili bez nje, drumska teretna motorna vozila, odnosno motocikli sa prikolicom ili bez nje, sa redovnom stranom registracijom, kojima na privremeni boravak u Republiku dolaze državljani Republike i strani državljani za vrijeme zadržavanja u Republici nalaze se pod carinskim nadzorom.

Član 99.

Carinarnica može u opravdanim slučajevima da odobri da se vozilo iz člana 98. ove uredbe ostavi na čuvanje kod carinarnice, ili pod carinskim nadzorom kod pravnih ili fizičkih lica i poslije odlaska lica koje je tim vozilom ušlo u Republiku, odnosno poslije isteka roka utvrđenog propisom kojim se reguliše privremeni uvoz, odnosno izvoz od strane fizičkih lica.

Član 100.

(1) Ako je vozilo iz člana 98. ove uredbe ostavljeno na čuvanje pravnom ili fizičkom licu bez znanja carinarnice, to lice je dužno da o tome obavijesti carinarnicu u roku od 10 dana od dana kad mu je vozilo predato na čuvanje.

(2) Sa vozilom koje nije prijavljeno u smislu prethodnog stava postupiće se na način predviđen u članu 103. ove uredbe.

Član 101.

(1) Ako vozilo iz člana 98. ove uredbe bude oštećeno tako da se ne može opraviti, vlasnik vozila, odnosno vozar dužan je da ga iznese iz Republike ili ga može, bez prava na naknadu, predati najbližoj carinarnici, odnosno najbližem opštinskom organu unutrašnjih poslova.

(2) Organ iz stava 1. ovog člana dužan je da obavijesti najbližu carinarnicu koja vozilo preuzima radi prodaje.

Član 102.

(1) Ako motorno vozilo, koje je u Republiku ušlo uz olakšice iz člana 98. ove uredbe, bude na teritoriji Republike ostavljeno na mjestu ili pod okolnostima koje navode na zaključak da je vozilo napušteno (sa vozila su skinute registarske tablice, vozilo je teže havarisano ili zapušteno, niko se ne stara o vozilu i sl.), carinarnica na čijem području takvo vozilo bude nađeno dužna je da odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana pronalaženja vozila, odnosno od dana saznanja za napušteno vozilo, o tome obavijesti nadležni organ unutrašnjih poslova radi utvrđivanja vlasnika napuštenog vozila i njegovog mjesta boravka u Republici. Uz obavještenje o pronalaženju napuštenog vozila carinarnica će organu unutrašnjih poslova dati i podatke o takvom vozilu kojima raspolaže.

(2) Ako je motorno vozilo, koje je u Republiku ušlo uz olakšice iz člana 98. ove uredbe, parkirano u mjestu na kome je parkiranje dozvoljeno i tu ostavljeno najmanje 30 dana, a za to vrijeme se vozilom niko ne služi niti se bilo ko o njemu stara, takvo vozilo smatraće se napuštenim i s njim će se postupiti na način predviđen u prethodnom stavu.

(3) Napušteno vozilo iz stava 1, odnosno stava 2. ovog člana staviće se pod carinski nadzor dok se ne pronađe njegov vlasnik, odnosno dok se ne izloži prodaji.

(4) Ako organ unutrašnjih poslova, u roku od tri mjeseca od dana kad ga je carinarnica obavijestila o pronalaženju napuštenog vozila, ne pronađe ko je vlasnik napuštenog vozila, odnosno ne utvrdi njegovo mjesto boravka u Republici nadležna carinarnica, odnosno organizacija ovlaštena zakonom za prodaju motornih vozila će, po isteku tog roka vozilo izložiti prodaji.

Član 103.

(1) Ako je vlasnik vozila iz prethodnog člana poznat ili ako se njegov identitet i adresa mogu utvrditi (na osnovu registarskih tablica, eventualno nađenih isprava o napuštenom vozilu ili na drugi način), nadležna carinarnica će, u roku od sedam dana, obavijestiti o tome diplomatsko ili konzularno predstavništvo države čiju registraciju napušteno vozilo nosi, odnosno čiji je državljanin vlasnik vozila, uz napomenu o tome u kakvom je stanju vozilo nađeno i koliko visinu troškova vlasnik treba da plati prilikom preuzimanja vozila (troškovi dopreme, čuvanja i dr.) i zatražiti da predstavništvo pronađe i pozove

vlasnika napuštenog vozila da vozilo izveze iz Republike u roku od tri mjeseca od dana obavještenja dobijenog od diplomatskog, odnosno konzularnog predstavništva.

(2) Ako vlasnik napuštenog vozila ne preuzme i ne izveze vozilo u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja pismenog zahtjeva carinarnice diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države čiju registraciju napušteno vozilo nosi, odnosno čiji je državljanin vlasnik napuštenog vozila, carinarnica, odnosno organizacija ovlaštena zakonom za prodaju motornih vozila će vozilo izložiti prodaji.

Član 104.

(1) Odredbe ove uredbe koje se odnose na ulazak u Republiku i izlazak iz Republike putničkih motornih vozila čiji su vlasnici lica sa prebivalištem u inostranstvu, primjenjivaće se i kad se takva vozila prevoze drugim prevoznim sredstvima.

(2) U slučaju iz prethodnog stava putničko motorno vozilo se prijavljuje carinarnici prijavom za uvoz i provoz robe.

(3) Ako prilikom carinskog pregleda drumskog prevoznog sredstva treba skinuti pojedine pričvršćene dijelove, pa se po pregledu ne utvrdi da postoji krivično djelo, privredni prestup, ili carinski prekršaj, troškovi skidanja i postavljanja tih dijelova padaju na teret budžeta Republike.

Član 105.

Direktor Uprave carina donosi bliže propise o carinskom nadzoru na drumskim motornim vozilima sa stranom registracijom na carinskom području Republike.

IV – CARINSKI POSTUPAK U SAOBRAĆAJU VODENIM PUTEVIMA

Pristajanje brodova

Član 106.

(1) Brodovi koji saobraćaju sa inostranstvom mogu pristajati samo u lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj.

(2) U slučaju više sile, brodovi iz stava 1. ovog člana mogu pristajati i na drugim mjestima. U tom slučaju zapovjednik broda je dužan da o tome odmah obavijesti najbližu carinarnicu ili najbliži opštinski organ unutrašnjih poslova.

Član 107.

(1) U lukama, odnosno pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj brodovi mogu pristajati samo uz određeni carinski gat, na određenom dijelu luke, odnosno pristaništa ili obale, ili u carinskoj zoni.

(2) Lučka, odnosno pristanišna kapetanija, u sporazumu sa republičkim, organom unutrašnjih poslova nadležnim za kontrolu prelazanja granice, carinarnicom i organizacijom udruženog rada, odnosno preduzećem za lučke, odnosno pristanišne usluge, određuje carinski gat, odnosno dio pristaništa ili luke na kome se može vršiti pristajanje brodova u lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj.

Član 108.

Carinski gat, odnosno dio luke, pristaništa ili obale, određen za pristajanje brodova koji saobraćaju sa inostranstvom, odvaja se ogradom (pregradom) i obilježava tablom koja je obojena bojama državne zastave, sa nazivom carinarnice. Prostorije potrebne za vršenje poslova carinske službe nalaze se na izlazu iz gata, odnosno iz određenog dijela luke pristaništa ili obale ispred pregrade. Organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće za lučke, odnosno pristanišne usluge dužni su da obezbijede carinarnici prostorije potrebne za kontrolu putničkog prometa i provođenje drugih mjera carinskog nadzora.

Član 109.

(1) Za pristajanje brodova van carinskog gata, odnosno van određenog dijela luke, odnosno pristaništa ili obale, potrebno je odobrenje nadležne lučke, odnosno pristanišne kapetanije. Ovlašteni predstavnik broda dužan je da, radi sprovođenja mjera carinskog nadzora, obezbijedi prevoz carinskog radnika do broda i nazad.

(2) Izuzetno od odredbe člana 106. stav 1. ove uredbe, za pristajanje brodova u luci, odnosno pristaništu koje nije otvo-

reno za međunarodni saobraćaj, osim u slučajevima više sile, potrebno je odobrenje nadležne lučke, odnosno pristanišne kapetanije.

(3) Odobrenje iz st. 1. i 2. ovog člana izdaje lučka, odnosno pristanišna kapetanija, u saglasnosti sa republičkim, organom unutrašnjih poslova nadležnim za kontrolu prelazanja državne granice i sa carinarnicom.

Član 110.

(1) Brodovi u domaćem saobraćaju na moru, graničnim rijekama i jezerima mogu pristajati samo u lukama, odnosno pristaništima otvorenim za domaći ili međunarodni saobraćaj.

(2) U lukama, odnosno pristaništima koji nisu otvoreni za saobraćaj mogu pristajati samo brodovi koji u domaćem saobraćaju prevoze domaću robu iz jednog mjesta u Republici u drugo mjesto u Republici i brodovi navedeni u članu 116. tač. 2. i 8. ove uredbe.

(3) Brodovi u domaćem saobraćaju na moru, graničnim jezerima i rijekama mogu pristajati uz carinski gat, odnosno dio luke, pristaništa ili obale određene za pristajanje brodova (član 107) u lukama, odnosno pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj, ili u slobodnoj carinskoj zoni samo po prethodnom odobrenju carinarnice.

Nadzor na brodovima

Član 111.

(1) Brodovi koji plove u carinskom pograničnom pojasu na moru, međunarodnim plovim rijekama, graničnim rijekama i graničnim jezerima moraju imati manifest, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

(2) Manifest je isprava u koju zapovjednik broda, odnosno lice koje je ovlastio zapovjednik broda upisuje cjelokupan teret koji se nalazi na brodu.

(3) Kao manifest, u smislu st. 1. i 2. ovog člana, može se prihvatiti i druga isprava, odnosno skup isprava koje sadrže podatke propisane za manifest.

Član 112.

Manifest mora sadržati naročito slijedeće podatke:

1) pri dolasku broda: ime i državnu pripadnost broda, ime i prezime zapovjednika broda, iz koje luke, odnosno pristaništa brod dolazi, oznake i brojeve na koletima, broj i vrstu koleta, količinu i naziv robe, brojeve brodskih teretnica za teret koji treba istovariti u odnosnoj luci, odnosno pristaništu, luke, odnosno pristaništa u kojima će se ostali teret istovariti, matičnu luku, odnosno pristanište utovara za robu koja se prevozi na osnovu brodske teretnice;

2) pri odlasku broda: ime i državnu pripadnost broda, ime i prezime zapovjednika broda, određenu luku, odnosno pristanište, oznake i brojeve na koletima, broj i vrstu koleta, količinu i naziv robe, brojeve brodskih teretnica za teret koji je utovaren u luci, odnosno pristaništu u kome je utovar izvršen.

Član 113.

U manifestu, pored podatka iz člana 112. ove uredbe, ili u drugim ispravama priloženim uz manifest, moraju se posebno upisati i specificirati:

1) stvari koje pripadaju posadi broda;

2) prtljag putnika predat brodu na prevoz;

3) namirnice, potrošni i pogonski materijal za snabdijevanje broda, posade i putnika.

Član 114.

(1) Za brodove koji saobraćaju sa inostranstvom i koji utovaraju robu u domaćim lukama i pristaništima, manifest mora da bude sastavljen po izvršenom utovaru robe u brod, a najkasnije dva sata prije isplavljenja.

(2) Brodovi koji dolaze iz inostranstva s robom ili bez robe, moraju da imaju manifest u času prelaska carinske linije.

(3) Ako brodovi koji saobraćaju sa inostranstvom i koji utovaraju robu iz člana 282. stav 3. ove uredbe ponovo uplove u teritorijalne vode Republike u roku od šest mjeseci od dana isplavljenja, moraju imati zvaničnu ispravu o iskrcavanju takve robe.

Član 115.

(1) Za brodove u koje se utovaruje roba u domaćim lukama i pristaništima, sastavlja se odlazeći manifest na jednom od jezika naroda Jugoslavije, utvrdjenih republičkim ustavima, osim ako nije sastavljen na engleskom, ruskom, francuskom ili italijanskom jeziku.

(2) Brodovima koji dolaze iz inostranstva priznaje se dolazeći manifest, koji mora da bude preveden na jedan od službenih jezika na teritoriji Republike ako nije sastavljen na engleskom, ruskom, francuskom ili italijanskom jeziku.

Član 116.

Ne moraju imati manifest:

- 1) brodovi koji su u povlaštenoj plovidbi;
- 2) brodovi koji prevoze domaću ili stranu neocarinjenu robu za koju imaju druge odgovarajuće carinske isprave;
- 3) brodovi koji viju vojnu pomorsku zastavu;
- 4) službeni brodovi (brodovi organa uprave, pomorske plovidbe, unutrašnje plovidbe i dr.);
- 5) brodovi koji služe za naučne svrhe;
- 6) ribarski brodovi koji služe samo za ribolov;
- 7) brodovi poljoprivrednika koji služe samo za potrebe njihovog zanimanja;
- 8) sportski brodovi i čamci dok služe sportu, odnosno ličnim potrebama njihovih vlasnika.

Član 117.

(1) Ako u manifestu nedostaje neki podatak iz člana 112. ove uredbe ili je neki podatak netačan, carinarnica će vratiti manifest, naznačujući na njemu koji podatak nedostaje, odnosno koji podatak treba ispraviti, kao i rok u kome se manifest mora dopuniti, odnosno ispraviti.

(2) Ako zapovjednik broda za brod koji, prema odredbama ove uredbe, mora imati manifest, ne preda u određenom roku carinarnici manifest i druge propisane isprave, carinarnica može narediti da se roba istovari i čuva pod carinskim nadzorom, na teret i rizik zapovjednika broda.

Član 118.

(1) Organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća u oblasti pomorskog i riječnog saobraćaja, odnosno plovidbeni agenti dužni su da carinarnice koje se nalaze u lukama, odnosno pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj, obavještavaju o redu plovidbe brodova koji redovno saobraćaju sa inostranstvom i da im dostavljaju red plovidbe tih brodova, najkasnije sedam dana prije početka njegovog važenja.

(2) Organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća u oblasti pomorskog i riječnog saobraćaja, odnosno plovidbeni agenti, dužni su da carinarnice iz stava 1. ovog člana obavještavaju o dolasku vanrednih brodova iz inostranstva, uz naznačenje dana i sata njihovog dolaska u luku, odnosno pristanište, kao i o svakom zakašnjenju prijavljenih brodova dužem od šest sati.

(3) O dolasku vanrednih brodova organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća u oblasti pomorskog i riječnog saobraćaja, odnosno plovidbeni agenti dužni su da obavijeste carinarnicu u radno vrijeme carinarnice, a najkasnije jedan sat prije dolaska broda u luku, odnosno pristanište.

Član 119.

(1) Zapovjednik broda dužan je da, u roku od 24 sata po dolasku broda u luku, odnosno pristanište, prijavi carinarnici brod i robu.

(2) Prijava broda i robe carinarnici vrši se podnošenjem manifesta.

Član 120.

Carinski postupak sa brodom koji dolazi iz inostranstva vrši se odmah poslije sanitarne, fitosanitetske i veterinarske kontrole broda.

Pregled brodova

Član 121.

(1) Predstavnici broda i sopstvenika tereta i druga lica mogu, uz prethodnu saglasnost carinarnice, a u pratnji carinskog

radnika ili uz preduzimanje drugih mjera carinskog nadzora, da dodu na brod i prije njegovog pristajanja uz carinski gat ili dio obale određen za pristajanje, ali tek pošto brod dobije dozvolu za saobraćaj sa obalom od nadležne lučke, odnosno pristanišne kapetanije, i republičkog organa unutrašnjih poslova nadležnog za kontrolu prelaženja državne granice.

(2) Dok se brod zadržava u luci, odnosno pristaništu, predstavnici broda i sopstvenika tereta mogu slobodo dolaziti na brod.

(3) Zapovjednik broda je dužan da carinskim radnicima obezbijedi dolazak na brod i povratak sa broda i da im omogući vršenje carinskog pregleda.

(4) Zapovjednik broda je dužan da obezbijedi osvjjetljenje na brodu i u svim prostorijama broda u kojima se vrši carinski pregled.

Član 122.

(1) Po dolasku broda iz inostranstva u domaću luku, odnosno pristanište, a pošto lučki, odnosno pristanišni organi iz člana 121. ove uredbe odobre brodu slobodan saobraćaj sa obalom, carinarnica vrši pregled broda.

(2) Pregled broda može, po potrebi, da se vrši i dok se brod nalazi na sidrištu.

(3) Ako postoji osnovana sumnja da se na brodu nalazi krijumčarena roba, carinarnica može da izvrši pregled broda i prije dobijanja odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom. U tom slučaju, carinarnica je dužna da o tome prethodno obavijesti nadležnu lučku, odnosno pristanišnu kapetaniju.

Član 123.

(1) Ako se u luci, odnosno pristaništu nalazi više brodova koji čekaju da se izvrši carinski pregled ili druge radnje u carinskom postupku, carinarnica vrši pregled, odnosno druge radnje po redu dobijanja odobrenja za slobodan saobraćaj sa obalom, odnosno po redu podnošenja isprava kojima je uslovljen postupak carinskog organa.

(2) Carinski postupak s lako pokvarljivom robom vrši se odmah po podnošenju propisanih isprava carinarnici.

(3) Carinski postupak sa stvarima koje putnici nose sa sobom vrši se odmah čim brod dobije odobrenje za slobodan saobraćaj sa obalom.

Član 124.

(1) Carinski pregled broda sastoji se od pregleda manifesta i sravnjenja stanja tereta, stvari koje pripadaju posadi, putničkog prtljaga predatog na prevoz brodu, namirnica, pogonskog i potrošnog materijala sa podacima navedenim u manifestu, kao i pregleda svih brodskih prostorija.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, carinarnica može odobriti sravnjivanje stanja tereta s podacima iz manifesta i poslije iskrcaja tereta.

(3) Carinski pregled broda vrši se u prisustvu ovlaštenog predstavnika broda.

(4) Ako se carinskim pregledom utvrdi da na brodu ima namirnica u količini većoj nego što je potrebno za potrošnju za vrijeme boravka broda u luci, odnosno pristaništu, carinarnica može višak namirnica da stavi pod carinski nadzor (plombirati i dr.).

Član 125.

(1) Brodovi iz člana 116. tač. 5, 6, i 7. ove uredbe moraju, ako prime robu na prevoz, da budu snabdjeveni odgovarajućom carinskom ispravom.

(2) Direktor Uprave carina propisuje koje carinske isprave moraju imati brodovi iz stava 2) ovog člana.

Član 126.

Pregled broda koji se vrši za vrijeme plovidbe u carinskom pograničnom pojasu sastoji se od sravnjivanja manifesta i drugih brodskih isprava sa teretom broda.

Član 127.

(1) Carinarnica može da uputi brod za vrijeme plovidbe u carinskom pograničnom pojasu radi pregleda, odnosno pretresa u najbližu luku, odnosno pristanište.

(2) Ako postoji osnovana sumnja da se na brodu nalazi skrivena roba, carinarnica može da izvrši pretres broda.

(3) Prije početka pretresa stranog broda u luci, odnosno pristaništu u smislu stava 2. ovog člana, carinarnica o pretresu obavještava konzularnog predstavnika države kojoj brod pripada, ako takav predstavnik postoji u luci, odnosno pristaništu u kome se brod nalazi.

(4) Ako se u luci, odnosno pristaništu ne nalazi konzularni predstavnik države kojoj brod pripada, pretres se vrši u prisustvu predstavnika lučke, odnosno pristanišne kapetanije i zapovjednika broda, odnosno njegovog zamjenika.

(5) Ako se na brodu nađe skrivena roba, carinski radnici sprovedu brod do najbliže carinarnice.

(6) Na zahtjev zapovjednika broda, carinarnica izdaje potvrdu o rezultatu pregleda, odnosno pretresa broda.

Član 128.

(1) Izuzetno od odredaba člana 127. ove uredbe, ako se prilikom pregleda stranog broda u luci; odnosno pristaništu pojavi osnovana sumnja da se na brodu nalazi skrivena roba ili da je na takvom brodu našao utočište učinilac carinskog prekršaja, carinarnica će izvršiti pretres broda i bez prethodnog obavještenja i prisustva konzularnog predstavnika države kojoj brod pripada, s tim što će naknadno obavijestiti konzularnog predstavnika o pretresu broda.

(2) Ako prilikom carinskog pregleda broda treba sa broda skinuti pojedine pričvršćene dijelove, pa se poslije skidanja dijelova ne utvrdi da postoji krivično djelo, privredni prestup ili carinski prekršaj, troškovi skidanja i postavljanja takvih dijelova padaju na teret budžeta Republike.

Član 129.

Kad u domaću luku, odnosno pristanište uplovi brod koji dolazi iz inostranstva i koji ima robu za istovar, zapovjednik broda je dužan da za robu koja se prijavljuje za istovar podnese manifest, a ako se vrši djelimičan istovar robe – izvod iz manifesta.

Član 130.

Istovar robe vrši se pod carinskim nadzorom, na osnovu manifesta, odnosno izvoda iz manifesta.

Član 131.

(1) Ako se istovar robe vrši neposredno iz broda u carinsko skladište, carinarnica je dužna da omogući istovar odmah po vezivanju broda uz operativnu obalu.

(2) Istovar robe u carinsko skladište mora da bude tako organizovan da carinskom radniku omogući da može brzo izvršiti savnjivanje stanja istovarene robe sa podacima u manifestu, odnosno u izvodu iz manifesta.

Član 132.

(1) Ako se istovar robe ne vrši neposredno u carinsko skladište nego na obalu ili u drugo prevozno sredstvo, pa se naknadno prevozi u carinsko skladište carinarnica obezbjeđuje carinski nadzor nad prevozom robe do skladišta.

(2) Ako se istovar robe vrši neposredno iz broda u drugo prevozno sredstvo radi otpreme unutrašnjoj carinarnici na carinjenje ili se otprema korisnicima kao roba ocarinjena, prilikom pretovara, carinarnica obezbjeđuje carinski nadzor dok robu ne preuzme vozar.

Član 133.

Istovar iz broda u carinski magacin, carinsko stovarište, carinsko smjestište ili konsignaciono skladište, vrši se na osnovu prijave za uvoz i prevoz robe, koja se podnosi u dva primjerka.

Član 134.

Istovar robe iz broda neposredno u željeznička ili druga prevozna sredstva radi prevoza drugoj carinarnici vrši se na osnovu prijave za uvoz i prevoz robe koju u dva primjerka podnosi vozar koji će robu da primi na dalji prevoz.

Član 135.

(1) Kad je istovar robe iz broda završen, carinarnica vrši savnjivanje stanja istovarene robe sa podacima u manifestu, odnosno sa podacima u izvodu iz manifesta.

(2) Za robu istovarenu u carinsko skladište, podaci iz manifesta, odnosno izvoda iz manifesta savnjuju se sa stanjem robe u pogledu oznake, broja i vrste pakovanja.

(3) Za robu istovarenu neposredno u druga prevozna sredstva ili u carinski magacin, carinsko stovarište, carinsko smjestište ili konsignaciono skladište, podaci iz manifesta, odnosno izvoda iz manifesta savnjuju se sa podacima iz prijave za uvoz i prevoz robe.

(4) Ispravnost istovara carinarnica potvrđuje na manifestu, odnosno izvodu iz manifesta i vraća ga zapovjedniku broda.

(5) Ovlašćuje se direktor Uprave carina da donese bliže propise o ispravama za prijavljivanje robe na osnovu podataka iz manifesta.

Član 136.

Ako se prilikom savnjivanja stanja istovarene robe sa podacima iz izvoda iz manifesta utvrde nepravilnosti ili neslaganja u pogledu vrste robe, težine robe i broja koleta ili u pogledu oznaka naoletima, carinarnica o tome sastavlja zabilješku na manifestu, odnosno izvodu iz manifesta.

Član 137.

(1) Ako se istovar robe vrši na osnovu izvoda iz manifesta, a prilikom savnjivanja se utvrde viškovi robe koji su greškom istovareni, takvi viškovi se odmah vraćaju na brod sa koga su istovareni.

(2) Ako je brod otplovio, agencija koja zastupa brod prijavljuje nađene viškove prijavom uz uvoz i prevoz robe.

Član 138.

Domaći i strani brodovi koji viju vojnu pomorsku zastavu dužni su da za carinsku robu koju istovaraju podnesu prijavu za uvoz i prevoz robe.

Član 139.

(1) U pogledu predaje, odnosno prijema robe iz broda u carinski magacin, odnosno carinsko stovarište, shodno se primjenjuju odredbe čl. 87. do 90. ove uredbe.

(2) Po završenom istovaru i prijemu robe u carinsko skladište, držalac skladišta je dužan da carinarnici potvrdi prijem robe.

Član 140.

(1) Pretovar carinske robe iz jednog u drugi brod vrši se po prethodnom pismenom odobrenju carinarnice i pod carinskim nadzorom.

(2) Ako je usljed više sile pretovar robe iz jednog broda u drugi izvršen bez prethodnog pismenog odobrenja carinarnice, zapovjednik broda iz koga je izvršen pretovar dužan je da to prijavi najbližoj carinarnici i da joj podnese potvrdu nadležne lučke, odnosno pristanišne kapetanije o tome da je pretovar izvršen usljed više sile.

(3) U manifest broda iz koga je roba pretvorena upisuju se podaci o tome koja je roba i u koji brod pretvorena, a u manifest broda na koji je pretovar izvršen, podaci o pretovarenoj robi sa naznačenjem broda sa koga je roba pretvorena.

Povlaštena plovidba

Član 141.

(1) Domaći brodovi koji redovno saobraćaju u carinskom pograničnom pojasu na moru i graničnim rijekama, uživaju slijedeće povlastice (povlaštena plovidba):

- 1) ne moraju imati manifest;
- 2) mogu saobraćati i sa lukama, odnosno pristaništima koja nisu otvorena za domaći saobraćaj, ako su označena u plovidbenom redu broda;
- 3) mogu vršiti utovar, istovar i pretovar robe i putnika bez carinskog nadzora.

(2) Odobrenje za povlaštenu plovidbu izdaje carinarnica nadležna prema matičnoj luci broda.

Član 142.

(1) Brod koji uživa povlaštenu plovidbu ne smije bez prethodnog odobrenja carinarnice da pristane uz stranu obalu, odnosno da dodirne stranu obalu, strani brod ili brod koji ne uživa povlaštenu plovidbu.

(2) Ako usljed više sile postupi protivno odredbi stava 1. ovog člana, zapovjednik broda je dužan da o tome odmah obavijesti najbližu carinarnicu.

Član 143.

(1) Brod koji uživa povlaštenu plovību ne može bez prethodnog odobrenja carinarnice, osim u slučaju više sile, da pristane u luku, odnosno pristanište koje nije označeno u plovibenom redu broda. To odobrenje carinarnica može da izda i usmeno.

(2) Ako usljed više sile postupi protivno odredbi stava 1. ovog člana, zapovjednik broda je dužan da o tome odmah obavijesti najbližu carinarnicu.

Član 144.

(1) Pismeni zahtjev za davanje odobrenja za povlaštenu plovību podnosi se carinarnici nadležnoj prema matičnoj luci broda.

(2) U zahtjevu iz stava 1. ovog člana navode se podaci o brodu za koji se traži povlaštena plovība. Uz zahtjev se prilažu spisak opreme i inventar broda i onoliki broj primjeraka plovibenog reda broda koliko ima carinarnica kroz čije će područje brod prolaziti.

Član 145.

(1) Po prijemu zahtjeva za davanje odobrenja za povlaštenu plovību, carinarnica vrši pregled broda, pa ako utvrdi da stanje broda odgovara podnesenim podacima o brodu i spisku opreme i inventara, izdaje traženo odobrenje i o tome obavještava sve carinarnice kroz čija će područja brod prolaziti i dostavlja im po jedan primjerak ovjerenog plovibenog reda broda.

(2) Svaka izmjena plovibenog reda broda, opreme i inventara broda podliježe odobrenju carinarnice koja je odobrila povlaštenu plovību. O izdatom odobrenju obavještavaju se sve carinarnice kroz čija područja brod prolazi.

Član 146.

(1) Ako brod koji ima odobrenje za povlaštenu plovību usljed više sile dodirne stranu obalu, strani brod ili brod koji nema odobrenje za povlaštenu plovību, zapovjednik broda je dužan da to prijavi usputnoj carinarnici i da o postojanju više sile podnese potvrdu nadležne lučke, odnosno pristanišne kapetanije.

(2) Ako je, u slučaju iz stava 1. ovog člana, brod primio ili predao kakvu robu, iskrcao, ukrcio ili prekrcao putnike ili druga lica, zapovjednik broda je dužan da uz prijavu podnese i izvještaj o primljenoj, odnosno predatoj robi i o broju iskrcanih, ukrcanih ili prekranih lica.

Član 147.

(1) Brodovi koji imaju odobrenje za povlaštenu plovību moraju da budu obilježeni posebnom zastavom i svjetlosnim znakom.

(2) Zastava ima oblik kvadrata čija strana iznosi 75 cm, zelene je boje, sa bijelom crtom širokom 20 cm, koja se pruža dijagonalno od gornjeg desnog do donjeg lijevog ugla zastave. Zastava mora da bude istaknuta na vidnom mjestu iznad broskog trupa.

(3) Svjetlosni znak je tamnoplave boje i postavlja se noću, na 1 do 1,5 m iznad bijelog svjetlosnog znaka na pramcu.

Član 148.

(1) Za robu koja se radi carinjenja upućuje drugoj carinarnici brodom koji ima odobrenje za povlaštenu plovību, otpremna carinarnica sastavlja na osnovu podataka iz prijave za uvoz i prevoz robe, propratnicu u dva primjerka. Jedan primjerak propratnice zadržava carinarnica, a drugi primjerak, zajedno sa brodskim prevoznim ispravama i robom, predaje vozaču koji na primjerku koji je zadržala carinarnica potpisom potvrđuje prijem.

(2) Na prostorije broda u kojima je smještena roba iz stava 1. ovog člana carinarnica stavlja carinske obilježja, naznačujući u propratnici kakva su obilježja stavljenjena. Ako se na prostoru u kome je smještena carinska roba ne mogu staviti carinska

obilježja, carinarnica će carinska obilježja staviti na koleta, odnosno u propratnici će detaljno opisati robu.

(3) Na brodske prevozne isprave i robu vozar stavlja naljepnicu: »Carinska roba. Predati carinarnici _____ (naziv carinarnice)«.

Član 149.

(1) Zapovjednik broda dužan je da prestanak povlaštene plovibe odmah prijavi najbližoj carinarnici radi stavljanja broda pod carinski nadzor.

(2) Carinarnica kojoj je zapovjednik broda prijavio prestanak povlaštene plovibe vrši pregled broda, brodske opreme i inventara, i ako odobrenje za povlaštenu plovību nije ona izdala, obavijestiti će o nađenom stanju carinarnicu koja je izdala odobrenje za povlaštenu plovību.

(3) Po prestanku povlaštene plovibe, zapovjednik broda je dužan da skine obilježja povlaštene plovibe i da vrati odobrenje za povlaštenu plovību carinarnici koja je odobrenje izdala.

Član 150.

Carinarnica može odobrenje za povlaštenu plovību izdati za pojedino putovanje broda koji ne uživa povlaštenu plovību ili izdati odobrenje za pojedino putovanje u inostranstvo broda koji uživa povlaštenu plovību.

Prevoz domaće robe morem i graničnim rijekama

Član 151.

(1) Domaća roba koja se prevozi iz jednog mjesta u drugo mjesto morem ili graničnim rijekama jezerima na teritoriji Republike podliježe carinskom nadzoru.

(2) Bliže propise o primjenjivanju mjera carinskog nadzora iz stava 1. ovog člana donosi direktor Uprave carina.

V – CARINSKI POSTUPAK U VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU

Član 152.

Vazduhoplovi kojima je dozvoljeno prelijetanje carinske linije mogu letjeti vazdušnim putevima određenim za međunarodni vazdušni saobraćaj, slijetati na vazduhoplovna pristaništa otvorena za međunarodni vazdušni saobraćaj i sa njih uzlijetati.

Član 153.

(1) Vazduhoplovi, posada vazduhoplova, putnici, putnički prtljag i roba, osim vazduhoplova iz člana 162. tačka 1. ove uredbe, podliježu carinskom nadzoru, i to prilikom dolaska – od trenutka prelaska carinske linije, a prilikom odlaska – do trenutka prelaska carinske linije.

(2) Radi sprovođenja mjera carinskog nadzora na vazduhoplovnim pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj, vazduhoplovi koji saobraćaju sa inostranstvom postavljaju se na dijelu pristanišne platforme koja se, dok je takav vazduhoplov na njoj, smatra carinskom platformom.

Član 154.

(1) Dio vazduhoplovnog pristaništa koji je određen za međunarodni vazdušni saobraćaj nalazi se pod carinskim nadzorom.

(2) Dio vazduhoplovnog pristaništa koji je određen za međunarodni vazdušni saobraćaj sastoji se od carinske platforme, čekaonice namijenjene putnicima u međunarodnom vazdušnom saobraćaju i prostorija za pregled putnika i njihovog prtljaga.

(3) Bliže propise o načinu prijavljivanja dijelova za zamjenu i rezervnih dijelova za vazduhoplove koji saobraćaju sa inostranstvom, mjerama carinskog nadzora na tim dijelovima i posebnim mjerama carinskog nadzora na vazduhoplovnim pristaništima određenim za međunarodni vazdušni saobraćaj donosi direktor savezne uprave carina.

Član 155.

Predstavnici vazduhoplova i vlasnika robe, kao i sva druga lica koja dolaze na dio vazduhoplovnog pristaništa koji je od-

ređen za međunarodni vazdušni saobraćaj, podliježu carinskom nadzoru kao lica koja prelaze carinsku liniju.

Član 156.

(1) Vođa vazduhoplova koji dolazi iz inostranstva, odnosno lice za to ovlašteno, dužno je da za robu koju prevozi podnese carinarnici manifest, odnosno izvod iz manifesta čim vazduhoplov sleti na vazduhoplovno pristanište.

(2) Na zahtjev carinarnice, vođa vazduhoplova koji dolazi iz inostranstva, odnosno lice za to ovlašteno, dužan je da pokaže i sve ostale isprave o robi koju prevozi.

(3) Vođa vazduhoplova koji odlazi u inostranstvo, odnosno lice koje je odredio vozar ili njegov zastupnik, dužno je da carinarnici podnese manifest najkasnije pola sata prije polijetanja vazduhoplova.

(4) Na zahtjev carinarnice, vođa vazduhoplova koji odlazi u inostranstvo, odnosno lice koje je za to odredi vozar ili njegov zastupnik, dužno je da pokaže i sve ostale isprave o robi koju prevozi.

(5) Roba iz stava 1. ovog člana koja je manifestom određena za istovar kod carinarnice na prvom usputnom vazduhoplovnom pristaništu, upućuje se prijemnoj carinarnici duplikatom manifesta, odnosno izvoda iz manifesta, ovjerenog pečatom carinarnice.

Član 157.

(1) U manifest se, prema prevoznim ispravama, upisuju podaci o robi koja se prevozi.

(2) Za ispravnost manifesta odgovoran je vođa vazduhoplova, odnosno lice koje je podnijelo manifest carinarnici (član 96).

Član 158.

Vođa vazduhoplova koji dolazi iz inostranstva dužan je da podnese carinarnici manifest i kad ne prevozi robu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 159.

(1) Manifest mora da sadrži podatke o vazduhoplovu, vazduhoplovnom pristaništu i državi u kojoj je vazduhoplov registrovan: mjestu utovara i mjestu istovara robe; broju prevozne isprave, kao i podatke o teretu koji vazduhoplov prenosu.

(2) Podaci o ličnom prtljagu koji putnici nose sa sobom ne upisuju se u manifest.

Član 160.

(1) Ako manifestu nedostaje neki od podataka iz člana 159. ove uredbe ili je neki podatak netačan, carinarnica će vratiti manifest, naznačavajući na njemu koji podatak nedostaje ili koji podatak treba ispraviti kao i rok u kome se manifest mora dopuniti, odnosno ispraviti.

(2) Ako vođa vazduhoplova, za vazduhoplov koji prema odredbama ove uredbe mora imati manifest, ne preda u određenom roku carinarnici manifest i druge propisane isprave, carinarnica može da naredi da se roba istovari i čuva pod carinskim nadzorom na teret i rizik vođe vazduhoplova.

Član 161.

Za vazduhoplov koji dolazi iz inostranstva priznaje se strani manifest, ako je preveden na jedan od službenih jezika na teritoriji Republike ili ako je sastavljen na engleskom, ruskom, francuskom ili španskom jeziku.

Član 162.

Ne moraju imati manifest:

- 1) domaći i strani vojni vazduhoplovi;
- 2) sportski vazduhoplovi, ako se koriste za sportske svrhe;
- 3) vazduhoplovi koji služe ličnim potrebama njihovih vlasnika.

Član 163.

(1) Ulazna carinarnica stavlja vazduhoplov pod carinski nadzor odmah po slijetanju i vrši carinski pregled posade i vazduhoplova.

(2) Vazduhoplov koji odlazi u inostranstvo mora da se postavi na carinsku platformu najmanje pola sata prije polijetanja,

na, i od tog vremena pa sve do prelijetanja carinske linije nalazi se pod carinskim nadzorom.

(3) Pregled putnika i posade i njihovog prtljaga vrši se u posebnoj prostoriji koja je za to određena.

(4) Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, carinarnica može odobriti da se pregled putnika i posade izvrši i na drugom mjestu.

Član 164.

(1) Pregled vazduhoplova sastoji se od sravnjivanja manifesta sa stanjem robe po količini i oznakama koleta.

(2) Ako postoji osnovana sumnja da se u vazduhoplovu nalazi skrivena roba, carinarnica može da izvrši pretres vazduhoplova.

(3) Pretres vazduhoplova vrši se u prisustvu vođe vazduhoplova, odnosno lica koje on odredi.

(4) Po izvršenom pretresu vazduhoplova, carinarnica sastavlja zapisnik u kome, pored rezultata o izvršenom pretresu, navodi i ime i prezime lica u čijem je prisustvu izvršen pretres. Zapisnik potpisuju lica koja su prisustvovala pretresu.

(5) Ako prilikom carinskog pregleda vazduhoplova treba skinuti pojedine pričvršćene dijelove, pa se poslije skidanja dijelova ne utvrdi da postoji krivično djelo, privredni prestup ili carinski prekršaji, troškovi skidanja i postavljanja takvih dijelova padaju na teret budžeta Republike.

Član 165.

(1) Istovar robe iz vazduhoplova vrši se pod carinskim nadzorom na osnovu manifesta, odnosno izvoda iz manifesta.

(2) Ispravnost istovara carinarnica potvrđuje na primjerku manifesta, odnosno izvoda iz manifesta koji ostaje vodi vazduhoplova.

Član 166.

(1) Vozar ili organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće koje on ovlasti predaje robu carinarnici na osnovu manifesta, odnosno izvoda iz manifesta i prijave za uvoz i prevoz robe.

(2) Vozar, odnosno organizacija udruženog rada iz stava 1. ovog člana predaje robu o svom trošku na mjestu koje odredi carinarnica (član 192).

(3) Na postupak prijavljivanja i predaje robe carinarnici shodno se primjenjuju odredbe čl. 77. do 90. ove uredbe.

(4) Ako predaju robe carinarnici, smještaj robe pod carinski nadzor, otpremu ili dopremu robe na vazduhoplovnom pristaništu u ime vozara vrši druga organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće, ta organizacija, odnosno preduzeće su odgovorni za pravilnost preduzetih radnji, odnosno za neizvršenje radnji koje je trebalo izvršiti.

Član 167.

(1) Pregled vazduhoplova, posade i putnika koji dolaze iz inostranstva i njihovog prtljaga vrši carinarnica na prvom vazduhoplovnom pristaništu na koje je vazduhoplov sletio iz inostranstva.

(2) Ako vazduhoplov leti na drugo vazduhoplovno pristanište u Republici, a ne prima putnike u lokalnom saobraćaju, pregled vazduhoplova, posade i putnika koji dolaze iz inostranstva i njihovog prtljaga vrši carinarnica na vazduhoplovnom pristaništu na kome posada i putnici napuštaju vazduhoplov.

(3) Ako vazduhoplov leti na drugo vazduhoplovno pristanište u Republici i prima putnika u lokalnom saobraćaju, carinski pregled vazduhoplova, posade, putnika i ručnog prtljaga izvršuje carinarnica prvog vazduhoplovnog pristaništa, dok će carinski pregled ostalog prtljaga i robe izvršiti carinarnica na vazduhoplovnom pristaništu na kome putnici konačno napuštaju vazduhoplove.

(4) Izuzetno od odredaba st. 1, 2. i 3. ovog člana, direktor Uprave carina može propisati da se pregled ostalog prtljaga putnika može izvršiti i na drugom vazduhoplovnom pristaništu otvorenom za međunarodni saobraćaj.

(5) Pod ručnim prtljagom, u smislu odredaba ove uredbe kojim se reguliše postupak u vazdušnom saobraćaju, podrazumijevaju se svi predmeti koje putnici, odnosno članovi posade unose u prostor vazduhoplova određen za putnike i članove posade.

Član 168.

(1) Vazduhoplovi, posada, putnici, prtljag i roba, za sve vrjeme zadržavanja na vazduhoplovnom pristaništu, nalaze se pod carinskim nadzorom.

(2) Putnici i njihov prtljag podliježu carinskom pregledu prilikom napuštanja dijela vazduhoplovnog pristaništa određenog za međunarodni vazdušni saobraćaj.

Član 169.

(1) Vazduhoplov koji odlazi u inostranstvo mora imati manifest koji vođa vazduhoplova predaje carinarnici.

(2) Ako carinarnica prilikom savjetovanja stanja robe sa podacima iz manifesta, odnosno izvoda iz manifesta vazduhoplova koji odlazi u inostranstvo nađe da je stanje ispravno, ovjerava manifest, odnosno izvod iz manifesta, i jedan primjerak manifesta, odnosno izvoda iz manifesta zadržava, a ostale primjerke vraća vođi vazduhoplova.

(3) Za ocarinjenju robu koja se utovaruje u domaći ili strani vazduhoplov koji odlazi u inostranstvo, vođa vazduhoplova podnosi carinarnici samo deklaraciju po kojoj je izvršeno carinjenje takve robe.

Član 170.

(1) Pregled vazduhoplova, posade i putnika koji odlaze u inostranstvo i njihovog prtljaga vrši carinarnica na vazduhoplovnom pristaništu sa koga vazduhoplov neposredno polijetlje u inostranstvo.

(2) Ako vazduhoplov slijeće na drugo vazduhoplovno pristanište u Republici a ne prima putnike i robu u lokalnom saobraćaju, pregled vazduhoplova, posade i putnika koji odlaze u inostranstvo i njihovog prtljaga vrši carinarnica na vazduhoplovnom pristaništu na kome se putnici i roba ukrcajavu u vazduhoplov.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, carinarnica je dužna da obezbijedi da vazduhoplov, posada i putnici koji su prošli carinsku kontrolu ne dođu u dodir sa putnicima u lokalnom saobraćaju.

(4) Ako vazduhoplov slijeće na drugo vazduhoplovno pristanište u Republici i prima putnike u lokalnom saobraćaju, pregled putničkog prtljaga vrši carinarnica na prvom vazduhoplovnom pristaništu, sa koga vazduhoplov neposredno polijetlje u inostranstvo.

(5) Izuzetno od odredaba st. 1, 2. i 4. ovog člana, direktor Uprave carina može propisati da se pregled ostalog prtljaga putnika može izvršiti i na drugom vazduhoplovnom pristaništu otvorenom za međunarodni saobraćaj.

Član 171.

(1) Carinarnica na vazduhoplovnom pristaništu sa koga vazduhoplov neposredno polijetlje u inostranstvo prvo vrši pregled svih putnika i ličnog prtljaga koji oni sa sobom nose, a zatim pregled vazduhopla i članova posade. Poslije pregleda, carinarnica provjerava ispravnost carinskih obilježja stavljenih na prostorije u kojima je smješten prtljag putnika.

(2) Ako se pregledom iz prethodnog stava utvrdi da se stanje robe i prtljaga slaže sa podacima iz prevoznih i carinskih isprava i da su stavljeni carinska obilježja nepovrijeđena, carinarnica daje odobrenje da vazduhoplov može poletjeti.

Član 172.

Ako vazduhoplov zbog više sile bude prinuđen da sleti van vazduhoplovnog pristaništa otvorenog za međunarodni vazdušni saobraćaj, vođa vazduhoplova je dužan da o tome obavijesti najbliži opštinski organ unutrašnjih poslova, koji vazduhoplov, posadu i putnike stavlja pod nadzor i o tome odmah obavještava najbližu carinarnicu.

Član 173.

(1) Zabranjeno je, u toku leta, izbacivati iz vazduhoplova koji saobraća sa inostranstvom robu bez prethodnog odobrenja najbliže carinarnice.

(2) Izuzetno od odredbe iz prethodnog stava, vođa vazduhoplova može u toku leta narediti da se iz vazduhoplova izbaci teret ako je to neophodno radi spasavanja vazduhoplova. U tom slučaju, vođa vazduhoplova dužan je, odmah po slijetanju vazduhoplova na prvo vazduhoplovno pristanište, da o tome

obavijesti carinarnicu i da tačno naznači mjesto na kome je teret izbačen.

Član 174.

(1) Vazduhoplovno pristanište je dužno da obezbijedi carinarnici nužne prostorije i prostore za sprovođenje carinskog nadzora i carinjenje robe koju putnici sa sobom nose.

(2) Pod prostorom, u smislu prethodnog stava, podrazumijeva se dio prostorije na vazduhoplovnom pristaništu određen za preuzimanje prtljaga putnika u međunarodnom saobraćaju na kome su postavljeni pultovi za kontrolu prometa.

(3) Prostor iz prethodnog stava sporazumno utvrđuju carinarnica i vazduhoplovno pristanište.

Član 175.

(1) Organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća koja obavljaju javni prevoz u vazdušnom saobraćaju i zastupnici inostranih vazduhoplovnih organizacija dužni su svim carinarnicama na vazduhoplovnim pristaništima otvorenim za međunarodni vazdušni saobraćaj da dostave red letenja vazduhoplova u redovnom saobraćaju, najkasnije sedam dana prije početka njegovog važenja.

(2) Organizacije iz stava 1. ovog člana dužne su da pravovremeno obavještavaju carinarnice:

1) o svim promjenama u redovnom redu letenja vazduhoplova;

2) o specijalnim letovima vazduhoplova, sa naznačenjem sata njihovog dolaska iz inostranstva, odnosno odlaska u inostranstvo;

3) o svakom zakašnjenju slijetanja, odnosno uzlijetanja vazduhoplova dužem od tri sata.

(3) Ako su u pitanju specijalni letovi vazduhoplova stranih vazduhoplovnih organizacija koje nemaju svoje zastupništvo u Republici i letovi stranih i domaćih vazduhoplova u privatnoj svojini, organ uprave koji izdaje odobrenje za takav let dužan je da jedan primjerak izdatog odobrenja dostavi carinarnici.

Član 176.

(1) Vođa domaćeg vazduhoplova koji na stranom vazduhoplovnom pristaništu uzme na posluđu dio za zamjenu ili rezervni dio za vazduhoplov dužan je, odmah po povratku u Republiku da o tome podnese pismjeni izvještaj carinarnici na svom matičnom vazduhoplovnom pristaništu. Kad carinarnica izvrši provjeravanje podataka, ovjerava izvještaj i jedan primjerak zadržava za sebe a drugi predaje organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću kod koga je zaposlen vođa vazduhoplova koji je dio za zamjenu ili rezervni dio uzeo na posluđu.

(2) Prilikom vraćanja dijela za zamjenu ili rezervnog dijela vazduhoplova uzetog na posluđu, carinarnici se podnosi ovjeren primjerak izvještaja na kome carinarnica ovjerava vraćanje dijela za zamjenu ili rezervnog dijela vazduhoplova i o tome stavlja napomenu na primjerku koji se kod nje nalazi.

(3) Ako organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće koje obavlja javni prevoz u vazdušnom saobraćaju na domaćem vazduhoplovnom pristaništu da na posluđu dio za zamjenu ili rezervni dio vazduhoplova stranoj vazduhoplovnoj organizaciji, postupa se shodno odredbi stava 1. ovog člana.

(4) Rok za vraćanje dijela za zamjenu ili rezervnog dijela vazduhoplova uzetog na posluđu ne može da bude duži od 90 dana. U opravdanim slučajevima carinarnica može taj rok da produži.

(5) Postupak iz st. 3. i 4. ovog člana dozvoljava se na vazduhoplovnim pristaništima koja su u Republici otvorena za međunarodni saobraćaj.

(6) Obrazac izvještaja iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje direktor Uprave carina.

(7) Na domaćem vazduhoplovnom pristaništu domaća organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće može sa stranom vazduhoplovnom organizacijom razmjenjivati motore i dijelove za zamjenu oštećenog motora ili dijela.

Član 177.

(1) Slanje motora, odnosno dijelova vazduhoplova u inostranstvo radi zamjene neispravnih motora, odnosno dijelova na domaćim vazduhoplovima koji se nalaze u inostranstvu vrši

se po odredbama ovog zakona koje se odnose na privremeni izvoz robe.

(2) Ako se motor domaćeg vazduhoplova ostavi u inostranstvu radi opravke, vođa vazduhoplova to prijavljuje carinarnici na matičnom vazduhoplovnom pristaništu.

(3) Pri vraćanju neispravnih dijelova, odnosno neispravnih motora vazduhoplova iz inostranstva postupa se na slijedeći način:

1) ako je dio, odnosno motor poslat iz Republike u inostranstvo radi zamjene (stav 1), dokumentacija o izvoznom carinjenju podnosi se uz uvoznju carinsku deklaraciju;

2) ako je dio, odnosno motor kupljen u inostranstvu i tamo ugrađen u domaći vazduhoplov, carinska dokumentacija o vraćanju neispravnog dijela, odnosno motora priključuje se dokumentaciji o izvršenom uvoznom carinjenju nabavljenog dijela, odnosno motora.

VI – UPUĆIVANJE, PRIJAVLJIVANJE I PREDAJA ROBE PRIJEMNOJ CARINARNICI

Član 178.

(1) Ako je u prijavi za uvoz i prevoz robe koja se podnosi ulaznoj carinarnici, odnosno u prevoznim ispravama koje prate robu naznačeno da će se roba cariniti kod neke druge carinarnice, ulazna carinarnica, po završenom pregledu prevoznih sredstava i robe, upućuje robu pod carinskim nadzorom označenoj carinarnici (prijemna carinarnica).

(2) Ulazna carinarnica određuje rok u kome se roba mora prijaviti, na zahtjev prijemne carinarnice, predati prijemnoj carinarnici, kao i mjere carinskog nadzora.

Član 179.

(1) Za robu koja se prijemnoj carinarnici upućuje vozom, granična željeznička stanica podnosi ulaznoj carinarnici, uz prijavu za uvoz i prevoz robe, i željezničke prevozne isprave na kojima je utisnut štambilj, čiji oblik i sadržinu propisuje direktor Uprave carina.

(2) Željezničke prevozne isprave iz prethodnog stava, carinarnica vraća željezničkoj stanici najkasnije dva sata po prijemu. Željeznička stanica na jednom primjerku prijave za uvoz i prevoz robe potvrđuje da je robu primila radi predavanja prijemnoj carinarnici.

Član 180.

Ako vozar za vrijeme prevoza robe do prijemne carinarnice primi od pošiljaoca robe naknadno uputstvo (dispoziciju) kojim je izmijenjen ugovor o prevozu, prijaviće, odnosno predat će robu onoj carinarnici koja je u naknadnom uputstvu označena.

Član 181.

(1) Ako se roba mora pretovariti zbog tehničke neispravnosti vagona ili iz drugih opravdanih razloga pretovaru robe moraju da prisustvuju dva željeznička radnika.

(2) O izvršenom pretovaru, u smislu odredbe prethodnog stava, željeznička stanica sastavlja zapisnik koji mora da sadrži razlog pretovara, stanje obilježja (plomba) i robe i imena željezničkih radnika u čijem je prisustvu izvršen pretovar. Jedan primjerak zapisnika prilaže se željezničkoj prevoznjoj ispravi radi predaje carinarnici kojoj je roba upućena.

(3) Željeznički radnici koji su prisustvovali pretovaru stavljaju na prevoznju ispravu (ispod otiska štambilja) zabilješku: »Pretovar u stanici (žig stanice), zbog..., izvršen uredno u kola br..., i stavljene željezničke plombe«. Podatke upisane u zabilješci željeznički radnici ovjeravaju svojim potpisom i žigom stanice sa datumom.

Član 182.

Ako roba upućena drugoj carinarnici na carinjenje prispje u uputnu željezničku stanicu, ona podnosi prijemnoj carinarnici prijavu za uvoz i prevoz robe i uz prijavu prilaže odgovarajuće željezničke isprave.

Član 183.

(1) Ako se roba u toku prevoza od otpremne do uputne željezničke stanice djelimično izgubi, uništi ili ošteti, uputna že-

ljeznička stanica dužna je uz prijavu za uvoz i prevoz robe da priloži i dva primjerka zapisnika o uviđaju željezničke stanice koja je utvrdila djelimičan nestanak, oštećenje ili uništenje robe. Željeznička stanica koja sastavlja zapisnik o uviđaju stavlja na prevoznju ispravu zabilješku: »Prilog: zapisnik o uviđaju – roba je djelimično izgubljena, uništena ili oštećena.«

(2) Ako carinarnica primi robu po prijavi za uvoz i prevoz robe, uz koju je priložen zapisnik iz stava 1. ovog člana, neće sastavljati novi zapisnik o uviđaju u smislu člana 89. ove uredbe ako se podaci iz zapisnika slažu sa stvarnim stanjem robe. Jedan primjerak ovjerenog zapisnika prijemna carinarnica dostavlja ulaznoj carinarnici, zajedno sa potvrdom o prijemu robe, a drugi primjerak prilaže uz prijavu za uvoz i prevoz robe.

Član 184.

(1) Ako je roba na putu od otpremne do uputne željezničke stanice usljed više sile potpuno uništena, željeznička stanica koja je utvrdila da je roba uništena dostavlja jedan primjerak zapisnika o uviđaju ulaznoj carinarnici sa provodnim pismom, a koje unosi sve podatke iz otiska štambilja. Sprovodnom pismu priključuju se i druge carinske isprave koje prate uništenu robu.

(2) Ulazna carinarnica, po prijemu zapisnika iz stava 1. ovog člana, vrši razduženje u evidenciji o upućenoj robi.

Član 185.

(1) Ako se roba ne upućuje prijemnoj carinarnici vozom nego nekim drugim prevoznim, odnosno prenosnim sredstvom, ulazna carinarnica upućuje robu posebnom carinskom ispravom. Obrazac te isprave propisuje direktor Uprave carina.

(2) Vozar koji je preuzeo robu na prevoz, na jednom primjerku isprave iz stava 1. ovog člana potvrđuje da je robu primio na prevoz.

Član 186.

(1) Ako se roba upućuje prijemnoj carinarnici drumskim motornim prevoznim sredstvom, zaprežnim vozilima na tovarnoj stoci, vozar je dužan da ulaznoj carinarnici podnese carinsku deklaraciju i da na ime obezbjeđenja plati iznos u visini obračunate carine i drugih uvoznih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu takve robe.

(2) Ako se roba upućuje prijemnoj carinarnici drumskim motornim prevoznim sredstvima domaćih organizacija udruženog rada, odnosno preduzeća koja ispunjavaju uslove iz člana 97. ove uredbe, ne podnosi se carinska deklaracija i ne plaća se obezbjeđenje iz prethodnog stava.

Član 187.

(1) Ako se roba upućena prijemnoj carinarnici u toku puta mora pretovariti zbog tehničke neispravnosti vozila ili zbog drugih opravdanih razloga, vozar je dužan da o tome obavijesti carinarnicu, odnosno nadležni organ unutrašnjih poslova ako u mjestu pretovara nema carinarnice.

(2) Ako se pretovar robe vrši u mjestu u kome se nalazi carinarnica, pretovaru prisustvuje carinski radnik koji o tome sastavlja zapisnik koji potpisuje i vozar.

(3) Ako u mjestu pretovara robe nema carinarnice, pretovaru prisustvuje radnik organa unutrašnjih poslova i o tome sastavlja zapisnik koji potpisuje i vozar.

Član 188.

(1) Vozar ili organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće koje on ovlasti dužni su da robu upućenu prijemnoj carinarnici prijave, a na zahtjev carinaranice da je predaju u ispravnom stanju u određenom roku.

(2) Ako prijemna carinarnica utvrdi da podaci navedeni u carinskim ispravama odgovaraju stanju robe i prevoznih sredstava, o tome posebnom potvrdom odmah obavještava otpremnu carinarnicu a kopiju potvrde predaje vozaru, odnosno organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću koje on ovlasti. U protivnom, prijemna carinarnica, u prisustvu vozara, odnosno organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća koje on ovlasti, sastavlja zapisnik o utvrđenim neispravnostima i o tome obavještava otpremnu carinarnicu.

Naknadno upućivanje robe drugoj carinarnici

Član 189.

(1) Roba koja je prijavljena carinarnici može se, na pismeni zahtjev uvoznika, odnosno vozara, uputiti na carinjenje drugoj carinarnici, ako je zahtjev podnesen prije prijema (registracije) carinske deklaracije. Po podnesenom zahtjevu, carinarnica će, u roku od pet radnih sati, donijeti rješenje o upućivanju robe na carinjenje drugoj carinarnici.

(2) Roba koja je predana carinarnici može se i iz opravdanih razloga, na pismeni zahtjev uvoznika, odnosno vozara, uputiti na carinjenje drugoj carinarnici, ako je zahtjev podnesen prije prijema (registracije) carinske deklaracije. Po podnesenom zahtjevu carinarnica donosi rješenje u roku od 24 sata.

(3) Carinarnica koja je odobrila upućivanje robe drugoj carinarnici određuje mjere carinskog nadzora i roku u kome se roba mora predati prijemnoj carinarnici.

VII – POSTUPAK SA ROBOM ČIJI JE UVOZ ZABRA-
NJEN

Član 190.

(1) Ako se pri prijavi ili predaji robe carinarnici nađe roba čiji je uvoz zabranjen, carinarnica će rješenjem narediti vozaču ili njegovom ovlaštenom predstavniku, odnosno licu koje je takvu robu unijelo da robu vrati u inostranstvo u roku od 48 sati, uz upozorenje da će se roba oduzeti ako se u tom roku ne vrati u inostranstvo.

(2) Ako poslije izvršene predaje robe carinarnica nađe robu čiji je uvoz zabranjen, rješenjem će narediti vozaču ili njegovom ovlaštenom predstavniku, odnosno carinskom obvezniku ili držaocu robe da takvu robu vrati u inostranstvo u roku koji ne može da bude duži od osam dana, uz upozorenje da će se roba oduzeti ako se u određenom roku ne vrati u inostranstvo.

(3) Ako lice, iz st. 1. i 2. ovog člana ne postupi po rješenju carinarnice o vraćanju robe, ili u roku određenom za vraćanje robe ne preda carinarnici robu na slobodno raspolaganje, carinarnica će donijeti rješenje o oduzimanju robe.

(4) Kao roba čiji je uvoz zabranjen smatra se i roba čiji je uvoz regulisan posebnim propisima, a uvoznik ne ispunjava propisane uslove.

Član 191.

Roba oduzeta, odnosno predana carinarnici u smislu člana 190. ove uredbe, osim robe koja se prema važećim propisima mora uništiti, izlaže se prodaji.

VIII – SMJEŠTAJ CARINSKE ROBE

Član 192.

(1) Carinska roba može se smjestiti:

1) u carinske magacine i carinska stovarišta,

2) u željezničko-carinske magacine,

3) u carinska skladišta, carinska smjestašta, konsignaciona skladišta, specijalizovana skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje, centralna skladišta, carinske zone i prostorije u kojima se održavaju međunarodni sajmovi i izložbe i u slobodne carinske prodavnice.

2) Carinarnica može odobriti smještaj carinske robe i u druge prostorije i prostore.

3) Ako su za smještaj i rukovanje nekom robom propisani posebni uslovi, carinarnica će odobriti smještaj robe u prostorije iz st. 1. i 2. ovog člana samo ako su ispunjeni ti uslovi.

(4) Roba iz st. 1. i 2. ovog člana nalazi se pod carinskim nadzorom.

(5) Troškovi izlaska carinskog radnika radi smještaja robe pod carinski nadzor u carinska smjestašta, konsignaciona skladišta i druge prostore van mjesta u kome je sjedište carinarnice, odnosno njene organizacione jedinice, naplaćuju se od podnosioca zahtjeva za smještaj robe pod carinski nadzor po tarifi koju propisuje direktor Uprave carina, u saglasnosti sa ministrom za finansije.

Član 193.

(1) Carinarnica je odgovorna samo za robu smještenu u carinskom magacinu i carinskom stovarištu.

(2) Izuzetno od odredbe iz prethodnog stava, carinarnica ne odgovara za prirodni manjak robe, za povredu ili uništenje robe koje je nastalo bez njene krivice za vrijeme istovara ili čuvanja u carinskom magacinu ili carinskom stovarištu, za težinu i sadržinu nepovrijeđenih koleta, kao i za težinu robe u rasuto stanju koja pri predaji carinarnici nije mjerena.

Carinski magacini i carinska stovarišta

Član 194.

(1) Carinski magacin je zatvorena prostorija koja služi isključivo za smještaj carinske robe koju je carinarnica primila na čuvanje.

(2) Carinsko stovarište je ograđeni ili neograđeni, pokriveni ili nepokriveni prostor, koji služi za smještaj carinske robe koju carinarnica primi na čuvanje, a koja se zbog svoje prirode ne može smjestiti u carinski magacin.

(3) Mjesto za carinsko stovarište određuje carinarnica, uz prethodno pribavljeno mišljenje željezničke stanice i lučke, odnosno pristanišne organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća.

(4) Roba se prima i izdaje iz carinskog magacina ili carinskog skladišta u vrijeme koje odredi carinarnica, u sporazumu sa željezničkom stanicom ili lučkom, odnosno pristanišnom organizacijom udruženog rada, odnosno preduzećem.

Carinski magacin

Član 195.

(1) Željezničko-carinski magacin je zatvorena prostorija koja služi za smještaj carinske robe koja se prevozi u željezničkom saobraćaju.

(2) Prostorije za željezničko-carinski magacin određuje željeznička stanica u saglasnosti sa carinarnicom. Za početak rada željezničko-carinskog magacina, potrebno je odobrenje nadležne carinarnice.

(3) Za robu smještenu u željezničko-carinski magacin, kao i za carinu i druge uvozne dažbine, odgovara željeznička stanica – prema stanju robe u trenutku unošenja u magacin.

(4) Ako se držalac željezničko-carinskog magacina ne pridržava obaveza propisanih ovim zakonom ili propisa donesених на основу овог закона, carinarnica može rješenjem privremeno zatvoriti željezničko-carinski magacin i odrediti rok u kome se utvrđeni nedostaci moraju otkloniti. Ako držalac željezničko-carinskog magacina ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, carinarnica donosi rješenje o zatvaranju željezničko-carinskog magacina.

(5) Držalac željezničko-carinskog magacina dužan je da vodi evidenciju o robi smještenoj u željezničko-carinskom magacinu.

Carinska skladišta

Član 196.

(1) carinsko skladište je zatvorena prostorija ili ograđeni, pokriveni ili nepokriveni prostor, namijenjen za smještaj carinske robe, koji koristi i kojim upravlja organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće čiji je predmet poslovanja uskladištenje robe.

(2) U carinsko skladište može se smještati uvozna neocarinjena roba, domaća roba, domaća roba ocarinjena za izvoz i roba koja se provози.

(3) Izuzetno od odredbe iz prethodnog stava Uprava carina može odobriti da se u carinsko skladište može smještati i druga roba namijenjena izvozu.

(4) Carinsko skladište može se otvoriti samo u mjestu u kome je sjedište carinarnice ili njene organizacione jedinice.

(5) Za otvaranje carinskog skladišta potrebno je odobrenje nadležne carinarnice.

(6) Za robu smještenu u carinsko skladište, kao i za carinu i druge uvozne dažbine, odgovara držalac skladišta – prema stanju robe u trenutku unošenja u skladište.

(7) U carinskom skladištu dozvoljeno je, uz prethodno odobrenje carinarnice, denaturisanje, alkoholisanje, prepackivanje, sortiranje, čišćenje i vršenje drugih radnji u vezi sa robom.

(8) Ako se držalac carinskog skladišta ne pridržava obaveza propisanih ovom uredbom ili propisima na osnovu ove uredbe, carinarnica može rješenjem privremeno zatvoriti carinsko skladište i odrediti rok u kome se utvrđeni nedostaci moraju otkloniti. Ako držalac carinskog skladišta ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, carinarnica donosi rješenje o zatvaranju carinskog skladišta.

(9) Držalac carinskog skladišta dužan je da vodi evidenciju o robi smještenoj u carinskom skladištu.

Carinska smjestišta

Član 197.

(1) Carinsko smjestište je zatvorena prostorija ili ograđeni, pokriveni ili nepokriveni prostor koji služi organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću za privremeni smještaj njene uvozne a neocarinjene robe.

(2) Carinsko smjestište može se otvoriti samo u mjestu u kome je sjedište carinarnice ili njene organizacione jedinice.

(3) Izuzetno od odredbe stav 2. ovog člana, carinsko smjestište može se otvoriti i u drugom mjestu ako za to postoje opravdani razlozi.

(4) Za otvaranje carinskog smjestišta potrebno je odobrenje nadležne carinarnice.

(5) Za robu smještenu u carinsko smjestište, kao i za carinu i druge uvozne dažbine, odgovara držalac smjestišta - prema stanju robe u trenutku unošenja u smjestište.

(6) Držalac carinskog smjestišta dužan je da vodi evidenciju za robu smještenu u carinskom smjestištu.

Druge prostorije i prostori

Član 198.

(1) Carinarnica može odobriti privremeni smještaj carinske robe i u druge prostorije i prostore.

(2) Carinarnica može odobriti da se dijelovi opreme i drugi kabasti predmeti za čije je prenošenje neophodna specijalna mehanizacija mogu smjestiti pod carinski nadzor i na mjestu koje nije ograđeno.

(3) U rješenju o privremenom smještaju robe određuje se i rok ležaja robe i mjere carinskog nadzora.

(4) Za robu privremeno smještenu u drugim prostorijama i prostorima, kao i za carinu i druge uvozne dažbine, odgovara podnosilac zahtjeva za smještaj robe prema stanju robe u trenutku smještaja.

Konsignaciona skladišta

Član 199.

(1) Konsignaciono skladište je zatvorena prostorije ili ograđeni, pokriveni ili nepokriveni prostor koje otvara organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće registrovano za zastupanje stranih firmi radi smještaja uvozne carinske robe u svojini

stranih pravnih i fizičkih lica, namijenjene za prodaju na domaćem tržištu.

(2) Konsignaciono skladište može se otvoriti u mjestu u kome je sjedište carinarnice ili njene organizacione jedinice. U opravdanim slučajevima, carinarnica može odobriti otvaranje konsignacionog skladišta i van mjesta u kome je sjedište carinarnice, odnosno njene organizacione jedinice.

(3) Za otvaranje konsignacionog skladišta potrebno je odobrenje nadležne carinarnice. Odobrenje carinarnica izdaje posebno za svaku stranu firmu, na osnovu ugovora o zastupanju, zaključenog između organizacije iz stava 1. ovog člana i strane firme.

(4) U odobrenju za otvaranje konsignacionog skladišta mora da bude naznačena vrsta robe za koju je odobren smještaj u konsignacionom skladištu i ukupna vrijednost robe.

(5) Postupak za otvaranje konsignacionog skladišta je hitan.

(6) Preseljenje, proširenje, promjena vrijednosti i vrste robe u konsignacionom skladištu mogu se vršiti samo na osnovu prethodnog odobrenja nadležne carinarnice.

(7) Ukupna vrijednost robe u konsignacionom skladištu neće se mijenjati ako je u pitanju privremeno povećanje vrijednosti robe u konsignacionom skladištu, koje ne traje duže od 45 dana, zbog pojedinačnih isporuka roba veće vrijednosti.

(8) Za robu smještenu u konsignaciono skladište, kao i za carinu i druge uvozne dažbine koje terete robu, odgovara držalac konsignacionog skladišta.

(9) Prodaja robe iz konsignacionog skladišta u slobodnim carinskim prodavnicama, specijalizovanim skladištima strane robe i robe domaće proizvodnje, na brodovima i vazduhoplovima u međunarodnom saobraćaju može se vršiti samo uz prethodnu prijavu carinarnici.

(10) Roba koja je smještena u konsignaciono skladište može se uz prethodnu prijavu carinarnici, prenijeti u carinski magacin, carinsko stovarište ili carinsko skladište; uputiti u drugo konsignaciono skladište, carinsku zonu, servis, centralno skladište, slobodnu carinsku prodavnicu, prodajno mjesto ili specijalizovano skladište strane robe i robe domaće proizvodnje; izložiti na sajmu, izložbi, izlogu, odnosno izloženom prostoru, iznijeti radi prikazivanja, odnosno demonstriranja; prodati radi snabdijevanja domaćih i stranih brodova i vazduhoplova u međunarodnom saobraćaju ili za korištenje van carinskog područja Republike; predati carinarnici na slobodno raspolaganje, osim robe koja je štetna ili opasna za čovjekovu životnu i radnu sredinu i vratiti u inostranstvo.

(11) Ako se roba iznosi sa konsignacionog skladišta radi smještaja u carinski magacin, carinsko stovarište ili skladište koje se nalazi u istom mjestu u kome se nalazi i konsignaciono skladište, carinjenje robe može se vršiti u konsignacionom skladištu, a roba se mora iznijeti iz konsignacionog skladišta u roku od 10 dana od dana izvršenog carinjenja.

(12) Za robu koja se privremeno iznosi iz konsignacionog skladišta, carinarnica utvrđuje rok vraćanja te robe zavisno od svrhe radi koje se roba privremeno iznosi, ali ne duže od 90 dana.

Član 200.

Držalac konsignacionog skladišta može u istoj zgradi, odnosno prostoriji držati robu koja je svojina raznih stranih firmi koje zastupa, pod uslovima da je obezbijeđen odvojen smještaj robe i da se evidencija o robi vodi posebno za svaku pojedinu stranu firmu.

Član 201.

(1) Ako se vrijednost robe smještene u konsignacionom skladištu mijenja na osnovu ugovora ili naloga strane firme, držalac konsignacionog skladišta dužan je da carinarnici podnese zahtjev za odobrenje za izmjenu vrijednosti robe i da uz zahtjev priloži odgovarajuće isprave, zahtjev za izmjenu vrijednosti podnosi se najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora.

(2) Na osnovu zahtjeva iz prethodnog stava za promjenu vrijednosti pojedinih vrsta roba, carinarnica može rješenjem odobriti izmjenu vrijednosti samo cjelokupne količine robe iste vrste i istog kvaliteta koja se od dana primjene ugovora, odnosno izvršenja naloga nalazi na konsignacionom skladištu. Carinarnica u rješenju označava od kada važi nova vrijednost.

(3) Rješenje o izmjeni vrijednosti pojedinih vrsta robe u konsignacionom skladištu carinarnica donosi po hitnom postupku.

(4) Ako je strana firma promijenila naziv, držalac konsignacionog skladišta dužan je da carinarnici podnese zahtjev za izmjenu naziva strane firme u rješenju kojim je odobreno otvaranje konsignacionog skladišta, u roku od 30 dana od dana promjene naziva.

Član 202.

(1) Roba koja je prispjela iz inostranstva radi smještaja u konsignaciono skladište može se prethodno smjestiti u carinski magacin, carinsko stovarište, carinsko skladište, željezničko-carinski magacin ili carinsku zonu.

(2) Za smještaj uvezene robe u konsignaciono skladište držalac konsignacionog skladišta podnosi carinarnici posebnu carinsku deklaraciju (deklaraciju za smještaj robe u konsignaciono skladište). Deklaracija za smještaj robe u konsignaciono skladište podnosi se i kad se roba prenosi u drugo konsignaciono skladište istog držaoca.

(3) Po prijemu deklaracije iz prethodnog stava carinarnica pregleda robu i utvrđuje njeno stanje u pogledu količine, vrste

i vrijednosti. Roba se pregleda u prostorijama i prostorima iz stava 1. ovog člana, a zahtjev držaoca konsignacionog skladišta, carinarnica može odobriti da se pregled vrši u konsignacionom skladištu.

(4) Ako su prilikom pregleda robe uzeti uzorci ili se iz opravdanih razloga uz deklaraciju za smještaj robe u konsignaciono skladište ne mogu podnijeti propisane isprave, roba koja je smještena u konsignaciono skladište ne može se stavljati u promet dok se te isprave ne podnesu carinarnici.

Član 203.

(1) Izuzetno od odredaba člana 202. ovog zakona, carinarnica može odobriti da se uvezena roba smjesti u konsignaciono skladište i prije izvršenog pregleda, pod uslovom da se roba smjesti u posebne prostorije u kojima je obezbijeđen odgovarajući carinski nadzor dok se ne izvrši njen pregled.

(2) Za robu iz stava 1. ovog člana držalac konsignacionog skladišta podnosi carinarnici deklaraciju za smještaj robe u konsignaciono skladište, najkasnije u roku od 10 dana od dana izdavanja odobrenja carinarnice za smještaj robe.

Član 204.

(1) Za robu smještenu u konsignaciono skladište i za robu prodatu sa konsignacionog skladišta carinski obveznik je držalac konsignacionog skladišta.

(2) Izuzetno od odredbe prethodnog stava, za robu za koju carinarnica donosi rješenje o oslobađanju od plaćanja carine odnosno o plaćanju carine po sniženoj stopi po odredbama čl. 25. do 30. ove uredbe, carinski obveznik je korisnik povlastice.

(3) Za robu koja je uništena dok je bila smještena u konsignacionom skladištu, držalac konsignacionog skladišta nije obavezan da plati carinu i druge uvozne dažbine. Činjenicu da je roba uništena carinarnica utvrđuje rješenjem.

(4) Držalac konsignacionog skladišta može izdavati sa konsignacionog skladišta, bez plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina i bez prethodnog odobrenja carinarnice rezervne dijelove za zamjenu neispravnih ili oštećenih dijelova mašina, aparata, instrumenata i druge tehničke robe nabavljene preko konsignacionog skladišta ili uvezene neposredno od stranog lica koje držalac konsignacionih skladišta zastupa, pod uslovom da je u pitanju zamjena neispravnih ili oštećenih dijelova u garantnom roku.

(5) Držalac konsignacionog skladišta može izdavati i sa konsignacionog skladišta bez plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina, uz prethodno odobrenje carinarnice, aparate, uređaje i instrumente radi zamjene neispravnih ili oštećenih aparata, uređaja i instrumenata, kupljenih preko konsignacionih skladišta pod uslovom da je u pitanju zamjena u garantnom roku.

(6) Zamijenjeni aparati, uređaji, instrumenti i dijelovi moraju se smjestiti u konsignaciono skladište, ili vratiti u inostranstvo, ili predati carinarnici bez naknade, ili uništiti pod carinskim nadzorom.

Član 205.

(1) Carinjenje robe prodane sa konsignacionog skladišta vrši se na osnovu carinske deklaracije koju podnosi držalac konsignacionog skladišta.

(2) Carinska deklaracija podnosi se carinarnici u roku od 15 dana od dana preuzimanja robe sa konsignacionog skladišta.

(3) Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, za robu za koju carinarnica donosi rješenje o oslobađanju od plaćanja carine, odnosno plaćanju carine po sniženoj stopi po odredbama čl. 28. do 30. ove uredbe, carinsku deklaraciju podnosi držalac konsignacionog skladišta prije preuzimanja robe od strane kupca, ako rješenje o oslobađanju od plaćanja carine nije doneseno prije izdavanja robe sa konsignacionog skladišta, a za dijelove koji su izdati sa konsignacionog skladišta saglasno članu 204. stav 4. ove uredbe, deklaraciju podnosi držalac konsignacionog skladišta u roku od 90 dana od dana izdavanja dijelova sa konsignacionog skladišta.

Član 206.

(1) Ako prilikom pregleda konsignacionog skladišta utvrdi manjak robe u konsignacionom skladištu, carinarnica će pokrenuti postupak za naplatu carine i drugih uvoznih dažbina

(2) Ako prilikom pregleda konsignacionog skladišta utvrdi višak robe u konsignacionom skladištu, carinarnica će sastaviti zapisnik i pokrenuti postupak radi utvrđivanja na koji način je došlo do viška robe u konsignacionom skladištu.

(3) Na način propisan odredbama st. 1. i 2. ovog člana, carinarnica će postupiti i ako držalac konsignacionog skladišta sam prijavi manjak, odnosno višak robe.

(4) Ako carinarnica u tom postupku utvrdi da ne postoji carinski prekršaj, držalac konsignacionog skladišta je dužan da za višak robe podnese uvoznju carinsku deklaraciju za smještaj robe u konsignaciono skladište u roku od deset dana od dana prijema zapisnika carinarnice.

Član 207.

(1) Držalac konsignacionog skladišta dužan je da vodi evidenciju o robi smještenoj u konsignaciono skladište. Evidentiranje robe mora se izvršiti najkasnije u roku od pet radnih dana od dana smještaja robe u konsignaciono skladište.

(2) Evidencija o vrijednosti robe u konsignacionom skladištu vrši se po fakturnoj cijeni izraženoj u stranoj valuti u kojoj je ugovoreno plaćanje sa stranom firmom, odnosno po kojoj se, prema propisima o deviznom poslovanju, vrši obračunavanje sa stranom firmom.

(3) Ako se roba prodaje po cijeni koja je veća, odnosno manja od vrijednosti po kojoj je evidentirana, držalac konsignacionog skladišta dužan je da carinarnici pravovremeno dostavi cjenovnik po kome se roba prodaje.

(4) Držalac konsignacionog skladišta dužan je da evidenciju iz stava 1. ovog člana vodi u mjestu u kojem se nalazi konsignaciono skladište, a ako se evidencija vodi po sistemu elektronske obrade podataka, držalac konsignacionog skladišta može voditi evidenciju i van mjesta u kome se nalazi konsignaciono skladište, pod uslovom da o tome obavijesti carinarnicu.

(5) Držalac konsignacionog skladišta odgovoran je za pridržavanje uslova pod kojima mu je odobreno držanje skladišta u pogledu vrste, količine i vrijednosti robe, za blagovremeno prijavljivanje robe koja se smješta u konsignaciono skladište, za pravovremeno carinjenje robe i uplaćivanje carine i drugih uvoznih dažbina za robu prodatu sa konsignacionog skladišta.

Član 208.

(1) Ako se držalac konsignacionog skladišta ne pridržava obaveza propisanih ovom uredbom i propisima donesenim na osnovu ove uredbe, carinarnica može rješenjem privremeno zatvoriti konsignaciono skladište i odrediti rok da se utvrđeni nedostaci otklone. Ako držalac konsignacionog skladišta ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, carinarnica donosi rješenje o zatvaranju konsignacionog skladišta.

(2) Ako je držalac konsignacionog skladišta raskinuo ugovor o zastupanju i držanju konsignacionog skladišta sa stranom firmom, ili ako se držalac konsignacionog skladišta iz drugih razloga ne može baviti zastupanjem strane firme i držanjem konsignacionog skladišta, dužan je da podnese carinarnici zahtjev za zatvaranje konsignacionog skladišta. Zahtjev se mora podnijeti u roku od 30 dana od dana kad je nastupio razlog za prestanak rada konsignacionog skladišta.

(3) Na osnovu zahtjeva, carinarnica donosi rješenje o zatvaranju konsignacionog skladišta.

(4) Ako su se stekli uslovi iz stava 2. ovog člana, a držalac konsignacionog skladišta ne podnese zahtjev za zatvaranje konsignacionog skladišta, carinarnica će pokrenuti postupak za zatvaranje konsignacionog skladišta po službenoj dužnosti.

(5) Roba koja se nalazi u konsignacionom skladištu u času zatvaranja može se vratiti u inostranstvo, ocariniti za uvoz, smjestiti pod carinski nadzor ili predati carinarnici na raspolaganje.

(6) Izuzetno od odredbe prethodnog stava, roba koja je, saglasno zakonu kojim se reguliše prevoz opasnih materija, štetna ili opasna za čovjekovu životnu i radnu sredinu mora se vratiti u inostranstvo u najkraćem mogućem roku.

Specijalizovana skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje

Član 209.

(1) U lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj i marinama u kojima je organizovana carinska kontro-

la, mogu se otvarati specijalizovana skladišta strane robe i domaće proizvodnje radi snabdijevanja domaćih i stranih plov-
nih objekata i vazduhoplova iz člana 291. ove uredbe u tim lu-
kama, pristaništima, nautičko-turističkim centrima i marina-
ma.

(2) Na postupak otvaranja skladišta iz prethodnog stava, shodno se primjenjuju odredbe člana 199. ove uredbe o po-
stupku otvaranja konsignacionog skladišta.

(3) Ako se držalac specijalizovanog skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje ne pridržava obaveza propisanih ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, carinarnica može privremeno zatvoriti specijalizovano skladište strane robe i robe domaće proizvodnje i odrediti rok da se utvrđeni nedostaci otklone. Ako držalac specijalizovanog skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, carinarnica donosi rješenje o zatvaranju specijalizovanog skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje.

(4) Za robu smještenu u specijalizovano skladište strane robe i robe domaće proizvodnje, kao i za pravilno vođenje evidencije o toj robi odgovara držalac specijalizovanog skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje.

Centralna skladišta

Član 210.

(1) Centralno skladište je zatvorena prostorija koja služi organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću registrovanom za držanje slobodne carinske prodavnice za smještaj robe namijenjene za prodaju u slobodnoj carinskoj prodavnici.

(2) U centralno skladište može se smještati uvozna carinska roba u svojini stranih lica namijenjena prodaji na domaćem tržištu i roba domaće proizvodnje.

(3) Centralno skladište može se otvoriti samo u mjestu u kome je sjedište carinarnice ili njene organizacione jedinice.

(4) Za otvaranje centralnog skladišta potrebno je odobrenje nadležne carinarnice.

(5) Držalac centralnog skladišta dužan je da vodi evidenciju o robi smještenoj u centralno skladište.

(6) Za robu smještenu u centralno skladište, kao i za carinu i druge uvozne dažbine koje terete robu odgovara držalac centralnog skladišta.

(7) Ako se držalac centralnog skladišta ne pridržava obaveza propisanih ovim zakonima i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, carinarnica može privremeno zatvoriti centralno skladište i odrediti rok do kada će se utvrđeni nedostaci otkloniti. Ako držalac centralnog skladišta ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, carinarnica donosi rješenje o zatvaranju centralnog skladišta.

Slobodne carinske prodavnice

Član 211.

(1) Na vazduhoplovnim pristaništima, lukama i pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj, odnosno na kojima je organizovana pasoška i carinska kontrola i na graničnim drumskim prelazima mogu se otvarati slobodne carinske prodavnice za prodaju robe putnicima koji odlaze u inostranstvo, putnicima u prevozu preko carinskog područja Republike i putnicima koji odlaze u inostranstvo i putnicima koji odlaze u Republiku. U slobodnim carinskim prodavnicama, putnicima koji odlaze u inostranstvo i putnicima koji su u prevozu preko carinskog područja Republike, roba se može prodavati poslije carinske kontrole, a putnicima koji dolaze iz inostranstva, prije carinske kontrole. U marinama i nautičkim centrima u kojima je organizovana carinska kontrola mogu se otvarati slobodne carinske prodavnice za prodaju robe licima utvrđenim zakonom kojim se uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje.

(2) Za otvaranje slobodne carinske prodavnice potrebno je odobrenje nadležne carinarnice.

(3) Držalac slobodne carinske prodavnice iz stava 1. ovog člana dužan je da vodi evidenciju o robi smještenoj u prodavnici i odgovoran je za tu robu, kao i za carinu i druge uvozne dažbine koje terete tu robu, osim za robu iz stava 5. ovog člana.

(4) Carinski nadzor nad robom koja se prodaje u slobodnim carinskim prodavnicama sastoji se od kontrole robe

(vrsta, količina i vrijednost), evidencije o robi koju vodi držalac slobodne carinske prodavnice, kao i poređenju stanja robe sa podacima iz evidencije o smještaju i prodaji te robe.

(5) Roba koja se prodaje licima iz stava 1. ovog člana ne podliježe plaćanju carine i drugih uvoznih dažbina.

(6) Držalac prodavnice iz stava 1. ovog člana odgovoran je za pravilno vođenje evidencije o robi smještenoj u prodavnicu i za pridržavanje uslova pod kojima je odobreno otvaranje prodavnice.

(7) Ako se držalac slobodne carinske prodavnice ne pridržava obaveza pripisanih ovom uredbom i propisima donesenim na osnovu ove uredbe, carinarnica može privremeno zatvoriti slobodnu carinsku prodavnicu i odrediti rok do kog će se utvrđeni nedostaci otkloniti. Ako držalac slobodne carinske prodavnice ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, carinarnica donosi rješenje o zatvaranju slobodne carinske prodavnice.

Član 212.

(1) Bliže propise o postupku za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica i carinskom nadzoru nad robom koja se prodaje u slobodnim carinskim prodavnicama donosi ministar za finansije.

(2) Bliže propise o postupku za otvaranje carinskih magacina, carinskih stovarišta, željezničko-carinskih magacina, carinskih skladišta i carinskih smještista, specijalizovanih skladišta strane robe i robe domaće proizvodnje, centralnih skladišta i konsignacionih skladišta, o načinu sprovođenja mjera carinskog nadzora nad robom smještenom u tim magacinima, stovarištima, skladištima i smještistima, na međunarodnim sajmovima i izložbama i drugim prostorijama i prostorima, o načinu vođenja evidencije o toj robi, o posebnom postupku carinjenja robe smještene u konsignacionim skladištima, kao i za sprovođenje odredbe člana 199. stav 10. ove uredbe, donosi direktor Uprave carina.

Ležarina za robu smještenu u carinskom magacinu i carinskom stovarištu

Član 213.

(1) Ležarina je naknada koju podnosilac deklaracije plaća za robu koja leži u carinskom magacinu ili carinskom stovarištu duže od tri dana. U taj rok ne računa se dan kada je carinarnica primila robu na čuvanje.

(2) Ako posljednji dan roka iz prethodnog stava, pada u dan kad carinarnica ne radi (nedjelja, dan državnog praznika i dr.), rok ističe po isteku prvog narednog radnog dana.

(3) Ležarina se plaća zajedno sa carinom i drugim uvoznim dažbinama. Ako roba leži u carinskom magacinu ili carinskom stovarištu i poslije uplate carine i drugih uvoznih dažbina, ležarina se posebno obračunava i naplaćuje.

(4) Iznos ležarine propisuje Vlada.

Član 214.

(1) Ležarina se ne plaća:

1) za vrijeme od dana podnošenja carinske deklaracije do dana plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina, osim za daga za koje naplata carine i drugih uvoznih dažbina nije mogla da bude izvršena iz razloga koje je prouzrokovao podnosilac deklaracije;

2) za vrijeme vođenja postupka po prigovoru ili žalbi, odnosno postupka za carinski prekršaj, ako je upravni, odnosno prekršajni postupak okončan u korist podnosioca deklaracije;

3) za prvih 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za oslobođenje od plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina, ako zahtjev treba priložiti određene ispave, a podnesenom zahtjevu za oslobođenje je udovoljeno.

Rok iz stava 1. ove tačke carinarnica može, u opravdanom slučaju, produžiti najviše za 15 dana.

(2) Ležarina se ne plaća ni kad je roba ležala u carinskom magacinu ili carinskom stovarištu iz razloga koje nije prouzrokovao podnosilac deklaracije.

Rok ležanja robe

Član 215.

(1) U carinskom magacinu ili carinskom stovarištu roba može ležati najduže 15 dana od dana predaje carinarnici (rok

ležanja robe). U opravdanim slučajevima carinarnica može taj rok ležanja robe produžiti još do 15 dana.

(2) Ako je roba smještena u željezničko-carinskom magacinu, carinskom smještistu ili drugim prostorijama, odnosno prostorima (čl. 195, 197. i 198.), rok ležanja robe može iznositi najviše 30 dana. Izuzetno, u opravdanim slučajevima, rok ležanja robe carinarnica može produžiti do 15 dana.

(3) Ako je u carinsko skladište (član 196) smještena uvezena roba, rok ležanja robe može iznositi najviše 60 dana. Izuzetno, u opravdanim slučajevima, taj rok carinarnica može produžiti još 15 dana.

(4) Ako je roba smještena u prostorije u kojima se održavaju međunarodni sajmovi, rok ležanja robe može biti najviše šest mjeseci.

(5) Ako je u pitanju oprema, carinarnica može, u izuzetnim i opravdanim slučajevima, produžiti rokove iz st. 1. do 4. ovog člana.

(6) Izuzetno od odredaba st. 1 do 3. ovog člana, roba u vezi sa čijim je carinjenjem podnesen prigovor, odnosno žalba, ili je pokrenut prekršajni postupak, može ležati do okončanja upravnog, odnosno prekršajnog postupka.

(7) Rokovi ležanja robe iz ovog člana odnose se na robu koja se uvozi u Republiku.

Član 216.

(1) Po isteku rokova iz člana 215. ove uredbe, carinarnica poziva podnosioca deklaracije da ocarinjenju robu iz carinskog magacina i carinskog stovarišta podigne u roku od dva dana.

(2) Ako roba nije ocarinjena, carinarnica, po isteku rokova iz člana 215. ove uredbe, poziva lice na koje glasi prevozna isprava, odnosno vozara da u roku od dva dana pristupi carinjenju robe, ili da robu vrati u inostranstvo, prenese u slobodnu carinsku zonu, odnosno da je preda carinarnici na mjesto koje carinarnica odredi.

Član 217.

(1) Rok ležanja brzo pokvarljive robe u carinskom magacinu ili carinskom stovarištu može da iznosi najviše tri dana od dana predaje carinarnici.

(2) Po isteku roka iz prethodnog stava, carinarnica postupa shodno odredbama člana 216. ove uredbe, s tim što rok za podizanje ocarinjene robe, za preduzimanje potrebnih radnji radi carinjenja, odnosno za vraćanje robe u inostranstvo može iznositi najviše 24 sata.

Član 218.

(1) Po isteku rokova iz čl. 216. i 217. ove uredbe, carinarnica prodaje robu.

(2) Roba se prodaje i ako se roba smještena u carinskom skladištu i željezničko-carinskom magacinu ili slobodnoj carinskoj zoni ustupi carinarnici radi prodaje.

IX – CARINJENJE ROBE

1. Uvoz

Član 219.

(1) Carinjenje robe sastoji se od: prijema carinske deklaracije (u daljem tekstu: deklaracija), pregleda robe, svrstavanja robe po Carinskoj tarifi i drugim tarifama, utvrđivanja carinske osnovice, iznosa carine i drugih uvoznih dažbina koje terete robu, kao i naplaćivanja utvrđenih iznosa carina i drugih uvoznih dažbina.

(2) Ako je carinska roba stavljena u slobodan promet prije sprovedenog carinskog postupka i naplate carine i drugih uvoznih dažbina, nadležni carinski organi mogu pokrenuti postupak carinjenja po službenoj dužnosti.

(3) Ako se privremeno uvezena roba otuđi, ne vrati u inostranstvo, da drugom na upotrebu ili upotrijebi u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je privremeno uvezena, nadležni carinski organ pokreće postupak carinjenja po službenoj dužnosti.

(4) Direktor Uprave carina može odobriti, pod carinskim nadzorom, montažu opreme za objekte čija je izgradnja planirana za period duži od dvije godine, prije sprovedenog postupka carinjenja, na osnovu garancije banke, kojom banka garantuje plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina.

Član 220.

(1) Carinjenje robe koja se uvozi vrši, po pravilu, carinarnica kojoj je roba prijavljena za carinjenje.

(2) Direktor Uprave carina može propisati, s obzirom na tehničke i druge uslove, u kojim slučajevima granične carinarnice neće vršiti carinjenje robe koja se uvozi.

Član 221.

(1) Na zahtjev podnosioca deklaracije, carinarnica može odobriti da se carinjenje robe koja se uvozi, odnosno izvozi izvrši van mjesta, odnosno prostorija ili prostora u kojima carinarnica redovno vrši carinjenje robe.

(2) Troškove carinjenja robe iz prethodnog stava, naplaćuje carinarnica od podnosioca zahtjeva za carinjenje, po tarifi koju propisuje direktor Uprave carina, u saglasnosti sa ministrom za finansije.

Član 222.

(1) Carinjenje robe vrši se na osnovu podnesene deklaracije, ako ovom uredbom ili propisima donesenim na osnovu ove uredbe nije drukčije određeno.

(2) Carinarnica je dužna da izvrši carinjenje robe, i to: robe koja se nalazi u željezničkim vagonima, kamionima i kontejnerima, i avionskih i ekspresnih pošiljaka – u roku od pet radnih sati, a robe koja se nalazi na brodovima i šlepovima – u roku od 48 sati po prijemu deklaracije, osim ako prekoračenje tih rokova nije prouzrokovao podnosilac deklaracije ili ako je carinarnica naredila istovar robe.

(3) Carinarnica je dužna da izvrši carinjenje robe smještene u željezničko-carinskim magacinima, carinskim skladištima i slobodnim carinskim zonama u roku od pet radnih dana od dana prijema deklaracije, osim ako prekoračenje tog roka nije prouzrokovao podnosilac deklaracije ili ako je sastavljen zapisnik, odnosno ako su uzeti uzorci, a podnosilac deklaracije ne može podići robu po članu 235. i članu 236. stav 3. ove uredbe.

(4) Ako je pregledom robe podnosiocu deklaracije nanesena materijalna šteta, podnosilac deklaracije ima pravo na naknadu štete.

(5) Ako su prilikom pregleda robe nađene skrivene stvari ili je krivicom podnosioca deklaracije došlo do preduzimanja mjera carinskog nadzora usljed kojih je prouzrokovana šteta, pričinjena šteta se ne nadoknađuje.

(6) Vlada će propisati postupak za rad carinskih organa ako se stranka za naknadu štete neposredno obrati carinarnici.

Podnošenje deklaracije

Član 223.

(1) Deklaraciju podnosi lice na koje glasi prevozna isprava, lice na koje su prenesena prava iz prevozne isprave ili druga lica ovlaštena za podnošenje deklaracije (podnosilac deklaracije).

(2) Podnosilac deklaracije može, uz odobrenje carinarnice kod koje se vrši carinjenje robe, podnijeti deklaraciju i prije prispjeća robe namijenjene izvozu.

Član 224.

(1) Ako se, u postupku carinjenja, u ime carinskog obveznika pojave druga lica (špediteri i dr.) ta lica su odgovorna za pravilnost preduzetih radnji, odnosno za neizvršenje radnji koje je trebalo izvršiti.

(2) Lica iz stava 1. ovog člana moraju imati pismeno ovlaštenje, odnosno dispoziciju od carinskog obveznika.

(3) Deklaraciju je dužan potpisati podnosilac deklaracije.

(4) Uz deklaraciju se podnose i isprave kojima se dokazuju činjenice koje su bitne za carinjenje robe. Pod ispravama koje se podnose uz deklaraciju podrazumijeva se i uvjerenje o porijeklu robe, u slučajevima u kojima se, na osnovu određenog porijekla robe, ostvaruju posebna prava u carinskom postupku.

(5) Bliže propise o sadržini i obliku deklaracije, načinu njenog podnošenja i ispravama koje je podnosilac deklaracije dužan da podnese uz deklaraciju, donosi direktor Uprave carina.

(6) Vlada će propisati uslove i način carinjenja robe za koju nije podnesena potpuna dokumentacija.

Član 225.

(1) Podnosilac deklaracije upisuje u deklaraciju podatke o uvozniku, odnosno izvozniku, kao i potrebne podatke o porijeklu, količini, vrsti kakvoći i vrijednosti robe, na osnovu kojih se može utvrditi carinska osnovica i izvršiti svrstavanje robe po Carinskoj tarifi i drugim tarifama, odnosno koji služe kao osnov za ostvarivanje olakšice ili za naplatu dažbina pri uvozu.

(2) Podnosilac deklaracije dužan je da u deklaraciju, pored podataka iz prethodnog stava, upiše i odgovarajući tarifni stav Carinske tarife.

(3) Podnosilac deklaracije dužan je da u deklaraciju, pored podataka iz st. 1. i 2. ovog člana, upiše i podatke o vrijednosti ostvarenog izvoza i uvoza robe franko granica radi ostvarivanja prava po osnovu izvoza i uvoza, kao i praćenja izvršavanja obaveza preuzetih međunarodnim sporazumima, konvencijama i ugovorima. Na osnovu ovih podataka ne mogu se utvrditi činjenice u vezi sa primjenjivanjem propisa o obračunu i naplati carine.

(4) U deklaraciju za robu koju građani primaju iz inostranstva, odnosno šalju u inostranstvo, podnosilac deklaracije upisuje podatke o porijeklu, količini, vrijednosti, vrsti i kakvoći robe.

(5) Ovlašćuje se direktor Uprave carina da propiše u kojim slučajevima ne treba upisivati u deklaraciju naimenovanje iz tarifnog stava po Carinskoj tarifi, kao i načinu unošenja podataka iz stava 3. ovog člana.

(6) Ministar za finansije propisuje način utvrđivanja porijekla robe kad naplata carine i drugih uvoznih dažbina zavisi od porijekla robe.

Član 226.

(1) Deklaraciju ne podnose:

1) Putnici – za lični prtljag koji nose sa sobom ili koji je dat na prevoz prevoznim sredstvima kojim je putnik doputovao;

2) lica iz člana 13. st. 1. do 4. ove uredbe – za robu navedenu u tim odredbama;

3) primaoci reklamnog materijala i uzoraka – ako su oslobođeni plaćanja carine i pošiljaoci štampanog reklamnog materijala, kao i reklamnog materijala i uzoraka do vrijednosti koju propiše Vlada;

4) primaoci i pošiljaoci televizijskih, filmskih ili na drugi način snimljenih vijesti ili slika i programskih priloga za direktnu emisiju putem sredstava javnog informisanja (RTV, bioskop, PTT, štampa);

5) lica iz člana 25, člana 28. tač. 2, 10, 13. i 14. i člana 29. stav 1. tačka 7. ove uredbe;

6) lica koja primaju iz inostranstva, odnosno šalju u inostranstvo filmove radi razvijanja;

7) lica koja uvoze ili primaju iz inostranstva, odnosno šalju u inostranstvo predmete koji se ne smatraju carinskom robom;

8) primaoci i pošiljaoci štampanog materijala iz oblasti kulture, prosvjete i nauke, kao i državni organi, organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća i druge organizacije koje primaju dokumentaciju na osnovu međunarodnih ili međudržavnih sporazuma.

(2) Vlada može propisati i druge slučajeve, osim onih iz prethodnog stava, u kojima se ne podnosi deklaracija.

Prijem deklaracije

Član 227.

(1) Pri prijemu deklaracije, carinarnica utvrđuje:

1) da li je deklaracija pravilno i uredno popunjena (član 225);

2) da li su uz deklaraciju priložene sve isprave potrebne za carinjenje robe, da li su te isprave izdali nadležni organi ili organizacije i da li sadrže sve podatke potrebne za carinjenje robe;

3) da li je uvoz, odnosno izvoz robe zabranjen;

4) da li se podaci iz priloženih isprava slažu sa podacima u deklaraciji.

(2) Ako utvrdi da postoje nedostaci ili neispravnosti u deklaraciji, carinarnica će deklaraciju, zajedno sa priložima, vratiti podnosiocu, naznačujući na njoj u čemu se sastoji nedostatak, odnosno neispravnost.

(3) Ako se podnosilac deklaracije ne slaže sa nalazom carinarnice u pogledu nedostataka i neispravnosti, carinarnica je dužna da donese zaključak kojim će odbaciti deklaraciju kao neispravnu.

(4) Danom podnošenja deklaracije, u smislu odredaba ove uredbe, smatra se dan kad je deklaracija koja ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana predata carinarnici.

(5) Ispravka podataka u deklaraciji ne može se vršiti poslije njenog prijema (registracije).

Član 228.

Podnosilac deklaracije ima pravo da prije donošenja deklaracije, pod nadzorom carinarnice, utvrdi količinu, vrstu i kakvoću robe, kao i da u potrebnoj količini uzme uzorke robe.

Pregled robe

Član 229.

Na osnovu primljene deklaracije (čl. 225. i 227.) carinarnica vrši pregled robe, u cjelini ili djelimično, i utvrđuje:

1) da li podaci navedeni u deklaraciji i priloženim ispravama odgovaraju stvarnom stanju u pogledu količine, vrste, kakvoće, vrijednosti i porijekla robe;

2) da li se roba, prema stvarnom stanju, svrstava u tarifni stav koji je podnosilac deklaracije naznačio.

Član 230.

(1) Pregled robe vrši se u rokovima iz člana 222. ove uredbe u prisustvu podnosioca deklaracije koji je dužan da pokaže robu.

(2) Ako se podnosilac deklaracije udalji prije završetka pregleda, carinarnica o tome sastavlja službenu zabilješku na deklaraciju i završava započeti pregled i bez njegovog prisustva.

(3) Otvaranje i zatvaranje koleta u carinskom magacinu i carinskom stovarištu carinarnice – obezbjeđuje carinarnica uz naknadu, u carinskom skladištu i konsignacionom skladištu – držalac skladišta, a u carinskom smjestištu, slobodnoj carinskoj zoni, slobodnoj carinskoj prodavnici i drugim prostorijama – podnosilac deklaracije.

(4) Visinu naknade iz stava 3. ovog člana propisuje Vlada.

Član 231.

(1) Carinarnica može preduzeti sve mjere potrebne za utvrđivanje stanja robe, kao što su: uzimanje uzoraka radi hemijsko-tehnološkog i drugog ispitivanja robe, mjerenje robe, uzimanje prospekata, druge tehničke dokumentacije potrebne za utvrđivanje svojstva robe i sl.

(2) Propiše o uslovima i načinu uzimanja uzoraka robe, prospekata i druge tehničke dokumentacije potrebne za utvrđivanje svojstva robe i sl. donosi direktor Uprave carina.

Član 232.

(1) Ako carinarnica prilikom pregleda robe nađe da stanje robe u pogledu porijekla, kakvoće, vrste, količine i vrijednosti odgovara podacima iz deklaracije i isprava priloženih uz deklaraciju (čl. 225. i 227), odnosno da se roba svrstava u tarifni stav upisan u deklaraciji, prihvata podatke unesene u deklaraciju i ovjerava ih kao svoj nalaz. Podaci o deklaraciji, ovjereni kao nalaz carinarnice, mogu se mijenjati na način i pod uslovima koji su propisani ovom uredbom.

(2) Ako carinarnica prilikom pregleda robe nađe da podaci navedeni u deklaraciji i ispravama priloženim uz deklaraciju ne odgovaraju stanju robe, odnosno da se roba ne svrstava u tarifni stav upisan u deklaraciji, dužna je da svoj nalaz zapisnički utvrdi i da jedan primjerak zapisnika preda podnosiocu deklaracije.

Član 233.

(1) Na nalaz carinarnice u pogledu količine, vrste, kakvoće, vrijednosti i porijekla robe kao i u pogledu svrstavanja robe po Carinskoj tarifi i drugim tarifama, podnosilac deklaracije može podnijeti prigovor carinarnici.

(2) Prigovor se ne može podnijeti poslije podizanja robe iz carinarnice.

Član 234.

(1) Po prijemu prigovora iz člana 233. ove uredbe, carinarnica obrazuje komisiju koja utvrđuje stanje robe i svoj nalaz dostavlja carinarnici. Po prijemu nalaza komisije, carinarnica donosi rješenje. Ako pregled robe vrši komisija, pregledu može prisustvovati podnosilac deklaracije.

(2) Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, ako za utvrđivanje vrste i kakvoće robe treba izvršiti njeno hemijsko-tehnološko ispitivanje ili drugo ispitivanje, propisno obilježene uzorke carinarnica dostavlja carinskoj laboratoriji. Nalaz hemijsko-tehnološkog ispitivanja ili drugog ispitivanja služi carinarnici kao dokaz o svojstvu robe, u postupku donošenja rješenja po prigovoru.

(3) Ako se podnosilac deklaracije ne slaže sa nalazom iz stava 2. ovog člana, može od carinskog organa zahtijevati da se o njegovom trošku uzorak robe dostavi odgovarajućoj stručnoj organizaciji radi hemijsko-tehnološkog ili drugog ispitivanja. Nalaz tog ispitivanja carinski organ cijeni u postupku donošenja rješenja po prigovoru, odnosno žalbi.

Član 235.

(1) Podnosilac deklaracije može podići robu iz carinarnice i prije donošenja rješenja po prigovoru iz člana 233. ove uredbe, ako uplati iznos carine i drugih uvoznih dažbina prema nalazu carinarnice.

(2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, carinarnica uzima uzorak robe, a za robu od koje se ne mogu uzeti uzorci podnosilac deklaracije je dužan da podnese carinarnici prospekte, crteže, slike ili detaljan opis robe, iz kojih se nesumnjivo može utvrditi istovjetnost robe.

Član 236.

(1) Podaci o robi u pogledu vrijednosti, količine i kakvoće koji su upisani u deklaraciju mogu se smatrati privremenim ako u trenutku carinjenja postoje okolnosti koje isključuju mogućnost njihovog konačnog utvrđivanja od strane podnosioca deklaracije, odnosno carinarnice, u smislu čl. 231. i 232. ove uredbe (primjena klizne skale, kotacija na berzi, kvalitativno i kvantitativno preuzimanje robe i dr.).

(2) Ako su radi hemijsko-tehnološkog ispitivanja ili drugog ispitivanja uzeti uzorci robe, prospekti i sl. (član 231. član 234. stav 2. član 235. stav 2), obračunavanje carine i drugih uvoznih dažbina vrši se privremeno, na osnovu raspoloživih podataka.

(3) Podnosilac deklaracije može podići robu ispod carinskog nadzora ako uplati iznos carine i drugih uvoznih dažbina, obračunatih na osnovu podataka iz st. 1. i 2. ovog člana.

(4) Carinski obveznik dužan je da u roku od 30 dana od dana kad je nastupila mogućnost za raspolaganje potrebnim podacima o robi za konačno utvrđivanje vrijednosti, količine i kakvoće a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana uvoza, podnese carinarnici isprave o tim činjenicama. U opravdanim slučajevima, carinarnica može ovaj rok produžiti.

(5) Da bi se utvrdilo da li podaci o ispravama iz stava 4. ovog člana odgovaraju stanju robe, carinarnica može, u času uvoza uzeti uzorke robe, prospekte, crteže i sl. i kad ne utvrdi uvoznost robe u smislu čl. 231. i 232. ove uredbe.

(6) U roku od 15 dana od dana prijema nalaza iz stava 2. ovog člana, odnosno isprava iz stava 4. ovog člana, carinarnica donosi rješenje kojim konačno utvrđuje podatke o robi, iznos carine i drugih uvoznih dažbina – ako je iznos po konačnom obračunu umanji, odnosno o naplati razlike, ako je i iznos po konačnom obračunu veći.

(7) Rješenjem iz stava 6. ovog člana ne mogu se mijenjati podaci o robi koji su, u ranije sprovedenom postupku, konačno utvrđeni.

(8) Ako se utvrdi da uvezena roba ne odgovara ugovorenoj kakvoći, carinarnica će i za tu robu obračunati carinu i druge uvozne dažbine na ugovorenu cijenu takve robe.

(9) Na robu iz stava 8., ovog člana koja je neupotrebljiva carinarnica ne obračunava carinu i druge uvozne dažbine.

Obračunavanje i naplaćivanje carine

Član 237.

(1) Po izvršenom pregledu robe, carinarnica obračunava i naplaćuje carinu i druge uvozne dažbine.

(2) Carinarnica može naplatu carine i drugih uvoznih dažbina za robu koju uvoze fizička lica vršiti preko organizacija udruženog rada, odnosno preduzeća koja na osnovu zakona o Službi društvenog knjigovodstva vrše poslove platnog prometa.

(3) Podnosilac deklaracije ne može podići robu ispod carinskog nadzora prije nego što carinarnici kojoj je podnio deklaraciju, uplati carinu i druge uvozne dažbine.

(4) Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, obračunavanje i naplaćivanje carine i drugih uvoznih dažbina za brodove koji se počnu privredno iskorištavati prije prelaska carinske linije (član 5. stav 2. tačka 4.), vrši se shodno postupku propisanom u članu 236. ove uredbe, na osnovu deklaracije koju je carinski obveznik dužan da podnese u roku od deset dana od dana dobijanja privremenog plovidbenog lista.

Član 238.

Vlada može propisati uslove za podizanje robe ispod carinskog nadzora poslije carinskog pregleda, a prije uplate carine i drugih uvoznih dažbina, način obezbjeđenja naplate carine i drugih uvoznih dažbina i način obavještanja u postupku nadzora nad kretanjem carinske robe. Rok za uplatu carine i drugih uvoznih dažbina ne može biti duži od osam dana od dana prijema obračuna carine i drugih uvoznih dažbina.

Član 239.

Na iznos carine i drugih uvoznih dažbina koje se naplaćuju u carinskom postupku, a koji nije naplaćen u propisanom roku, plaća se kamata po stopi koju propiše Vlada za svaki dan zakašnjenja.

Naknadno obračunavanje, naplaćivanje i povrat carine i drugih uvoznih dažbina

Član 240.

(1) Ako se na osnovu podataka iz deklaracije, od kojih zavisi obračun carine i drugih uvoznih dažbina, i iz isprava, koje su podnesene uz deklaraciju, utvrdi da obračun carine i drugih uvoznih dažbina ne odgovara stvarnom stanju robe, odnosno ako je do plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina došlo u manjem ili većem iznosu, odnosno ako su carina i druge uvozne dažbine plaćene više puta:

1) carinarnica je dužna da u roku od godinu dana od dana podnošenja deklaracije naknadno obračuna carinu i druge uvozne dažbine i donese rješenje o naplati, odnosno povraćaju carine i drugih uvoznih dažbina koje nisu bile obračunate ili su obračunate u manjem ili većem iznosu od propisanog. Ovlašćuje se Vlada da propiše za koje se iznose neobračunatih, odnosno manje naplaćenih uvoznih dažbina i kamate neće donositi rješenje o naknadnoj naplati;

2) podnosilac deklaracije može, u roku od godinu dana od dana podnošenja deklaracije, podnijeti zahtjev carinarnici kod koje je platio carinu i druge uvozne dažbine da naknadno obračuna carinu i druge uvozne dažbine i donese rješenje o naplati, odnosno povratu carine i drugih uvoznih dažbina neobračunatih ili obračunatih u manjem ili većem iznosu od propisanog;

3) rješenje iz tač. 1. i 2. ovog stava za robu prodatu sa konsignacionog skladišta carinarnica donosi na ime kupca robe.

(2) Rokovi iz stava 1. ovog člana za carinu i druge uvozne dažbine plaćene po sprovedenom postupku u smislu člana 219. stav 2, člana 235. stav 1, člana 236. st. 4. i 5. i člana 260. ove uredbe počinju teći od dana kad je rješenje doneseno u tom postupku postalo konačno.

(3) Ako se na osnovu podataka iz izvozne carinske deklaracije utvrdi da ti podaci nisu usaglašeni sa stvarnim stanjem robe, odnosno s podacima iz isprava koje su podnesene uz deklaraciju, podnosilac deklaracije može tražiti izmjenu tih podataka u roku od godinu dana od dana podnošenja deklaracije.

(4) Rokovi iz stava 1. ovog člana, u slučajevima sukcesivnog uvoza opreme, počinju da teku od dana kad je nastala obaveza plaćanja carine za posljednju redovnu pošiljku opreme.

Član 241.

(1) Ako se upoređivanjem podataka iz deklaracije i podataka iz isprava koje su podnesene uz deklaraciju, od kojih ne za-

visi obračun carine i drugih uvoznih dažbina, osim u slučajevima iz člana 281. ove uredbe, utvrdi da podaci iz deklaracije ne odgovaraju podacima iz priloženih isprava, odnosno ostvarenom stanju robe, carinarnica će, na zahtjev podnosioca deklaracije koji je podnesen u roku od jedne godine od dana podnošenja deklaracije, rješenjem izmijeniti podatke radi usaglašavanja sa podacima iz priloženih isprava, odnosno sa stvarnim stanjem robe.

(2) Ispravka podataka u ispravama koje se podnose u carinskom postupku za privremeno uvezenu, privremeno izvezenu i konsignacionu robu (specifikacija za razduženje privremeno uvezene, odnosno privremeno izvezene robe, izlazni list konsignacione robe, specifikacija o povećanju, odnosno smanjenju vrijednosti konsignacione robe i sl.) vrši se na način, pod uslovima i u roku propisanom u stavu 1. ovog člana.

(3) Rok iz stava 1. ovog člana kod carinjenja pri izvozu robe počinje da teče od dana prelaska robe preko carinske linije.

Član 242.

(1) Ako se na osnovu isprava ili naknadnog pregleda robe nesumnjivo utvrdi istovetnost robe i da podaci uneseni u deklaraciju ne odgovaraju stanju uvezene robe, carinarnica će, na zahtjev podnosioca deklaracije, koji je podnesen u roku od godine dana od dana podnošenja deklaracije, rješenjem izmijeniti podatke od kojih zavisi obračun carine i drugih uvoznih dažbina.

(2) Rješenjem iz stava 1. ovog člana određuje se iznos carine i drugih uvoznih dažbina koji treba vratiti, odnosno naplatiti.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana za robu prodatu sa konsignacionog skladišta carinarnica donosi na ime kupca robe.

Član 243.

(1) Izuzetno od odredaba člana 240. stav 1. ove uredbe, ako je do plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina u manjem ili većem iznosu došlo zbog toga što podnosilac deklaracije nije u deklaraciji prijavio tačne podatke od kojih zavisi obračun carine i drugih uvoznih dažbina, carinarnica će u roku od dvije godine od dana podnošenja deklaracije, donijeti rješenje o naplati, odnosno povratu carine i drugih uvoznih dažbina.

(2) Ako utvrdi da je roba uvezena na osnovu povlastice iz čl. 25, 26. i 27. člana 28. tačka 3. i čl. 29. i 30. ove uredbe otuđena, predana drugom na upotrebu ili upotrijebljena u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je roba u cjelini ili djelimično oslobođena plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina, carinarnica će, najkasnije u roku od dvije godine od dana kada je za tu robu prestalo ograničenje propisano u tim članovima, donijeti rješenje o naplati carine i drugih uvoznih dažbina u smislu člana 29. stav 2. ove uredbe.

(3) Rješenje iz st. 1. i 2. ovog člana za robu prodatu sa konsignacionog skladišta carinarnica donosi na ime kupca robe.

Član 244.

Odredbe čl. 240. i 243. ove uredbe ne isključuju primjenjivanje vanrednih pravnih sredstava propisanih Zakonom o opštem upravnom postupku.

Naknadno provjeravanje podataka o uvezenoj robi

Član 245.

(1) Učesnici u carinskom postupku, korisnici uvezene robe i druga lica kod kojih se nalazi uvezena roba, dužni su, u roku od dvije godine od dana podnošenja deklaracije, da omoguće carinskim organima pregled poslovnih knjiga, isprava, obračuna i drugih podataka iz evidencije, kao i pregled robe radi provjeravanja podataka utvrđenih u sprovedenom carinskom postupku na osnovu činjenica od kojih zavisi obračun carine i drugih uvoznih dažbina, odnosno uslova za korištenje carinske povlastice iz čl. 25, 26. i 27. člana 28. tačka 3. st. 1. do 5. i čl. 29. i 30. ove uredbe.

(2) Ako pri uvozu robe carina nije bila plaćena u smislu čl. 25, 26. i 27. člana 28. tačka 3. st. 1. do 5. i čl. 29. i 30. ove uredbe, pravo carinarnice na naknadno provjeravanje podataka iz stava 1. ovog člana prestaje po isteku dvije godine od dana kada je za tu robu prestalo ograničenje propisano u tim članovima.

Prinudna naplata

Član 246.

(1) Ako carinski obveznik dospjelu carinu, druge uvozne dažbine, ležarinu i kamate, koje se naplaćuju u carinskom postupku, nije platio u propisanom roku, naplata će se izvršiti prinudnim putem.

(2) Prinudna naplata se vrši po propisima za naplatu prihoda budžeta i fondova od organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća, odnosno po propisima o prinudnoj naplati doprinosa i poreza od građana.

(3) Od prihoda Republike po osnovu carine, drugih uvoznih dažbina, ležarine i kamate, koje su građani Republike dužni da plate za robu koju iz inostranstva sa sobom nose pri povratku u Republiku kao i od naplaćenog iznosa po rješenjima donesenim u upravnom postupku, koje opštinski organi izvrše prinudnim putem, opštini pripada paušalna naknada u iznosu od 20% od naplaćenog iznosa.

Član 247.

Izvršnim naslovom u postupku izvršenja, odnosno prinudne naplate, smatra se:

- 1) izvršno rješenje carinarnice;
- 2) deklaracija po kojoj je izvršeno carinjenje, ako podnosilac deklaracije nije u propisanom roku podnio prigovor;
- 3) obračun carinskih i drugih uvoznih dažbina u putničkom prometu, snabdjeven klauzulom izvršnosti.

Član 248.

Vlada može propisati iznose carine i drugih uvoznih dažbina i kamate, za koje se neće vršiti prinudna naplata.

Vraćanje uvezene robe u inostranstvo

Član 249.

(1) Uvezena roba može se vratiti u inostranstvo do trenutka predaje carinskom obvezniku – podnosiocu deklaracije.

(2) Zahtjev za vraćanje robe u inostranstvo za neocarinjenu robu može podnijeti lice na koje glasi prevozna isprava, odnosno vozar, ako prevozna isprava nije iskupljena. Ako je roba ocarinjena, a nalazi se pod carinskim nadzorom, zahtjev za vraćanje robe u inostranstvo može podnijeti podnosilac deklaracije, odnosno ovlašten vozar.

(3) Zahtjev iz stava 2. ovog člana mora da bude u pismenoj formi, a podnosi se carinarnici pod čijim se nadzorom roba nalazi.

(4) Carinarnica je dužna da po izvršenom vraćanju robe u inostranstvo vrati podnosiocu zahtjeva uplaćenu carinu i druge uvozne dažbine.

(5) Podnosilac zahtjeva vraća robu u inostranstvo pod carinskim nadzorom.

Član 250.

(1) Uvezena roba može se vratiti u inostranstvo i poslije njene predaje carinskom obvezniku:

1) ako je za vrijeme trajanja garantnog oka utvrđeno da ne odgovara ugovorenim uslovima;

2) ako garantni rok nije bio ugovoren, a roba se vraća zbog toga što je u roku od šest mjeseci od dana plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina korisnik stavio prigovor isporučiocu robe da roba ne odgovara ugovorenim uslovima;

3) ako strana firma, osim u slučajevima predviđenim u tač. 1. i 2. ovog stava, šalje istovjetnu ili drugu robu odgovarajuće vrijednosti ili vraća iznos koji odgovara vrijednosti vraćene robe.

4) ako se mašine, aparati, uređaji, prevozna sredstva, instrumenti i sl. vraćaju zbog toga što je prilikom njihovog uvoza, a na osnovu propisa, bila ugovorena mogućnost njihovog vraćanja;

5) ako se sirovine, reprodukcioni materijal i dijelovi za ugrađivanje koji su uvezeni za izvođenje investicionih radova ustupljeni stranom izvođaču vraćaju zbog toga što nisu upotrijebljeni u izgradnji investicionog objekta;

6) ako strani izlagač iz zemlje u razvoju ne proda predmete svoje domaće radinosti i zanatstva koji su bili uvezeni i ocarinjeni radi prodaje na međunarodnom sajmu.

(2) Vraćanjem robe u inostranstvo, u smislu odredaba stava 1. ovog člana, smatra se i predaje robe carinarnici na slobodno raspolaganje, osim robe koja nema upotrebnu vrijednost, robe koja je štetna ili opasna za čovjekovu životnu i radnu sredinu, a koja je korisnik dužan da uništi pod carinskim nadzorom.

Član 251.

(1) Ako se roba vraća po članu 250. stav 1. tač. 1, 2. i 5. ove uredbe, može se, u roku od šest mjeseci od dana vraćanja robe u inostranstvo, podnijeti zahtjev za vraćanje plaćene carine i drugih uvoznih dažbina carinarnici koja je izvršila carinjenje uvezene robe vraćene u inostranstvo. Na robu koja je uvezena kao zamjena za robu koja je vraćena u inostranstvo, odnosno čije je vraćanje carinarnica odobrila, primjenjuju se propisi koji su važili na dan nastanka obaveze plaćanja carine za robu koja se vraća u inostranstvo.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, na robu koja se uvozi kao zamjena za robu koja je vraćena kao neodgovarajuća u inostranstvo po članu 250. stav 1. tač. 2. i 5. ne plaćaju se carina i druge uvozne dažbine, pod uslovom da nije podnesen zahtjev za vraćanje plaćene carine i drugih uvoznih dažbina, odnosno da nije ostvaren povrat carine i drugih uvoznih dažbina kod carinarnice koja je izvršila carinjenje uvezene robe vraćene u inostranstvo.

(3) Ako se roba vraća po članu 250. stav 1. tačka 6. ove uredbe, može se, u roku od šest mjeseci od dana vraćanja robe u inostranstvo, podnijeti zahtjev za vraćanje plaćene carine i drugih uvoznih dažbina carinarnici koja je izvršila carinjenje uvezene robe vraćene u inostranstvo.

(4) Za robu koja nije vraćena u inostranstvo, čija je vrijednost smanjena zbog razloga iz člana 250. stav 1. tač. 1. i 2. ove uredbe, a strani prodavac vraća odgovarajući iznos plaćene cijene, odnosno šalje robu kao zamjenu za odgovarajući iznos cijene koji ne može da vrati, korisnici društvenih sredstava mogu, u roku od šest mjeseci od dana izvršenog vraćanja odgovarajućeg iznosa plaćene cijene, odnosno robe, u zamjenu za taj iznos podnijeti zahtjev za vraćanje dijela carine i drugih uvoznih dažbina srazmjerno umanjenju vrijednosti uvezene robe.

(5) Vlada može propisati uslove za vraćanje carine i drugih uvoznih dažbina za robu vraćenu u inostranstvo po odredbi člana 250. stav 1. tačka 4. ove uredbe.

Izdavanje uvjerenja o svrstavanju robe

Član 252.

(1) Savezna uprava carina, na zahtjev organizacija udruženog rada, odnosno preduzeća izdaje, uz naknadu, uvjerenja o svrstavanju robe po Carinskoj tarifi. Uvjerjenje važi šest mjeseci od dana njegovog izdavanja, osim u pogledu podataka o carinskoj stopi koja se utvrđuje na osnovu člana 22. ove uredbe.

(2) Carinarnica može, na zahtjev organizacija udruženog rada, odnosno preduzeća davati uz naknadu pismena mišljenja o svrstavanju robe po Carinskoj tarifi. Ta mišljenja nisu obavezna u postupku carinjenja.

(3) Bliže propise o postupku izdavanja i upotrebe uvjerenja iz st. 1. i 2. ovog člana i o naknadama za njihovo izdavanje donosi Vlada.

Izvoz

Član 253.

(1) Roba koja se izvozi podliježe carinskom nadzoru od trenutka izvršenog carinjenja do prelaska carinske linije.

(2) Roba se ne može izvesti u inostranstvo prije nego što se ocarini.

(3) Roba čiji je izvoz uslovljen pribavljenjem posebne dozvole ili ispunjenjem propisanih uslova, ne može se carinit bez odgovarajućih isprava kojima se to dokazuje.

Član 254.

(1) Carinjenje robe namijenjeno izvozu vrši carinarnica kojoj je podnesena deklaracija.

(2) Carinarnica je dužna da carinjenje robe koja se nalazi u željezničkim vagonima, kamionima i kontejnerima, i avionskih i ekspresnih pošiljki, izvrši u roku od dva radna sata po pod-

nošenju deklaracije, osim ako je prekoračenje roka prouzrokovao podnosilac deklaracije ili ako je carinarnica naredila istovar robe (član 83. stav 3).

(3) Ako je pregledom robe podnosiocu deklaracije nanese na materijalna šteta, podnosilac deklaracije ima pravo na naknadu štete.

(4) Ako su prilikom pregleda robe nađene skrivene stvari ili je krivicom podnosioca deklaracije došlo do preduzimanja mjera carinskog nadzora usljed kojih je prouzrokovana šteta pričinjena šteta se ne naknadije.

(5) Vlada će propisati postupak za rad carinskih organa ako se stranka za naknadu štete neposredno obrati carinarnici.

(6) Direktor Uprave carina može propisati u kojima slučajevima granične carinarnice neće vršiti carinjenje robe namijenjene izvozu.

Član 255.

(1) Carinarnica koja je ocarinila robu namijenjenu izvozu, upućuje robu, pod carinskim nadzorom, carinarnici preko koje će se roba izvesti u inostranstvo (izlazna carinarnica).

(2) Na zahtjev carinskog obveznika, denčane pošiljke ocarinjene za izvoz mogu se uputiti od strane carinarnice koja je izvršila carinjenje, pod carinskim nadzorom, drugoj carinarnici radi smještaja u sabirni centar za takvu robu.

(3) Po prijemu robe iz stava 2. ovog člana, prijemna carinarnica sprovodi postupak propisan u čl. 256. i 257. ove uredbe.

Član 256.

Po prispjeću robe izlazna carinarnica ispituje stanje carinskih obilježja. Ako su carinska obilježja oštećena ili nedostaju, carinarnica provjerava stanje robe i o tome sastavlja zapisnik koji potpisuje i vozar.

Član 257.

(1) Ako izlazna carinarnica utvrdi da su carinska obilježja ispravna može, po potrebi, izvršiti spravnijavanje stanja robe sa carinskim ispravama koje prate robu.

(2) Ako izlazna carinarnica utvrdi da podaci navedeni u carinskim ispravama koje prate robu odgovaraju stanju robe i prevoznih sredstava, dozvoljava izvoz robe iz Republike i o tome posebnom potvrdom odmah obavještava otpremnu carinarnicu. U protivnom, carinarnica u prisustvu vozara sastavlja zapisnik o utvrđenim neispravnostima i o tome obavještava carinarnicu koja je ocarinila robu – radi daljeg postupka.

(3) Ako izlazna carinarnica utvrdi da je roba izmijenjena, odnosno da je u pitanju druga vrsta robe, zadržava robu i čuva je to okončanja postupka.

Član 258.

(1) Ako je roba ocarinjena za izvoz dopremljena u luku, odnosno pristanište radi daljeg prevoza brodom, vozar koji je dopremio robu dužan je da izlaznoj carinarnici podnese prijavu za izvoz i prevoz robe i da uz nju priloži carinske isprave koje prate robu.

(2) Vozar je dužan da u prijavi za izvoz i prevoz robe upiše prvo robu koja se iz prevoznog sredstva neposredno utovaruje u brod, a poslije toga robu koja se privremeno smješta u carinsko skladište i naknadno utovaruje u brod.

(3) Po izvršenom spravnijavanju prijave za izvoz i prevoz robe sa priloženim ispravama, carinarnica zadržava jedan primjerak prijave za izvoz i prevoz robe i carinske isprave koje prate robu, a drugi primjerak prijave sa prevoznim ispravama vraća vozaru koji je podnio prijavu.

(4) Obrazac prijave za izvoz i prevoz robe propisuje direktor Uprave carina.

Član 259.

Prilikom utovara u brod, odnosno smještaj u carinsko skladište robe koja se izvozi, shodno će se primjenjivati odredbe čl. 129. do 132. ove uredbe.

Član 260.

(1) Roba koja se izvozi može se utovariti u brod koji odlazi u inostranstvo samo ako je izvršeno carinjenje.

(2) Izuzetno od odredbe prethodnog stava carinarnica može na pismeni zahtjev podnosioca deklaracije, odobriti utovar u brod domaće istovrsne neupakovane robe i prije izvršenog carinjenja.

Član 261.

(1) Prije utovara robe u brod, carinarnica sravnjuje podatke iz carinskih isprava sa stanjem robe i, ako utvrdi da se stanje robe slaže sa podacima u ispravama, odobrava utovar robe u brod.

(2) Odredba stava 1. ovog člana primjenjuje se i kad se carinska roba utovaruje na domaći ili strani brod koji vije vojnu pomorsku zastavu.

Član 262.

(1) Za robu namijenjenu izvozu koja se utovaruje u luka-ma, odnosno pristaništima, manifest se sastavlja poslije završenog carinjenja, a zatim se predaje carinarnici zajedno sa propisanim carinskim ispravama najkasnije dva sata prije isplavljenja broda (član 114. stav 1).

(2) Carinarnica sravnjuje manifest sa priloženim ispravama, pa ispravno sastavljeni manifest potvrđuje i predaje podnosiocu – zajedno sa priloženim ispravama.

(3) Ako carinarnica utvrdi da je manifest neispravan, vraća ga podnosiocu sa naznačenjem u čemu je neispravnost.

Član 263.

(1) Na osnovu naloga izvoznika, vozar može zahtijevati da se ocarinjena roba za izvoz zadrži u Republici.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana voza podnosi carinarnici u mjestu u kome se roba nalazi, odnosno najbližoj usputnoj carinarnici ako je roba iz tog mjesta već otpremljena.

Član 264.

(1) Na osnovu primljenog zahtjeva (član 263) carinarnica vrši pregled ocarinjene robe, skida stavljene plombe i o zadržavanju robe izvještava carinarnicu koja je izvršila carinjenje, dostavljajući joj i primjerak izvozne deklaracije.

(2) Zadržavanje robe, u smislu prethodnog stava carinarnica potvrđuje na prevoznjoj ispravi na primjerku izvozne deklaracije koje vraća vozaču.

(3) Kad primi izvještaj da je roba ocarinjena za izvoz zadržana u Republici carinarnica koja je izvršila carinjenje obavještava o tome organe i ustanove kojima je dostavljena izvozna carinska deklaracija.

Član 265.

Na postupak pri izvozu robe shodno će se primijeniti odredbe ovog zakona o postupku pri uvozu robe, ako odredbama čl. 253. do 264. ove uredbe nije drukčije određeno.

X – PREVOZ ROBE

Član 266.

(1) Za robu prijavljenu za prevoz preko carinskog područja Republike vozar je dužan podnijeti provoznu ispravu carinarnici preko koje je roba ušla u Republiku.

(2) Ulazna carinarnica po izvršenom pregledu prevoznih sredstava i robe (član 82), upućuje robu pod carinskim nadzorom izlaznoj carinarnici.

Član 267.

(1) Preko carinskog područja Republike ne može se provoziti roba čiji je uvoz zabranjen.

(2) Sa robom čiji je prevoz zabranjen carinarnica će postupiti shodno odredbama čl. 190. i 191. ove uredbe.

(3) Cigarete, alkoholna pića i drugi proizvodi koji se u zemlji iz koje se dopremaju smatraju monopolskim proizvodima, kao i oružje, municija, eksploziv i opojne droge, mogu se prevoziti preko carinskog pograničnog pojasa na moru samo brodovima koji saobraćaju na redovnim linijama u međunarodnom saobraćaju.

(4) U lukama, odnosno pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj koje odredi Vlada može se utovarivati roba iz stava 3. ovog člana na brodove koji saobraćaju na redovnim linijama u međunarodnom saobraćaju.

(5) Izuzetno od odredaba st. 3. i 4. ovog člana Uprava carina može, u opravdanim slučajevima, odobriti da se oružje, municija i eksploziv mogu prevoziti i brodovima koji ne saobraćaju na redovnim linijama u međunarodnom saobraćaju, kao i da brodovi koji prevoze tu robu mogu uplovljivati i u luke koje nisu obuhvaćene rješenjem Vlade iz stava 4. ovog člana i u njima ukrcavati i iskrcavati tu robu.

Član 268.

(1) Ako postoji osnovana sumnja da se u prevoznom sredstvu kojim se roba provози nalazi roba čiji je prevoz preko carinskog područja republike zabranjen, carinarnica će izvršiti pregled robe i prevoznog sredstva.

(2) Ako se pregledom utvrdi da se u prevoznom sredstvu nalazi roba čiji je prevoz zabranjen, sa robom i prevoznim sredstvima postupiće se po odredbama ove uredbe.

Član 269.

Vozač je dužan da robu preveze do izlazne carinarnice i da joj carinarnici preda provoznu ispravu koju mu je izdala ulazna carinarnica.

Član 270.

(1) Izlazna carinarnica provjerava tačnost podataka i carinskih i drugih isprava koje prate robu, kao i ispravnost carinskih obilježja, a po potrebi, sravnjuje stanje robe i prevoznih sredstava sa carinskim ispravama koje prate robu.

(2) Ako izlazna carinarnica utvrdi da su carinska obilježja ispravna, odnosno da podaci navedeni u carinskim ispravama odgovaraju stanju robe i prevoznih sredstava, dozvoljava izlaz robe iz Republike i o tome posebnom potvrdom odmah obavještava otpremnu carinarnicu. U protivnom carinarnica sastavlja u prisustvu vozača zapisnik o utvrđenim neispravnostima i o tome obavještava ulaznu carinarnicu radi daljeg postupka.

(3) Ako izlazna carinarnica utvrdi da je roba izmijenjena, odnosno da je u pitanju druga vrsta robe, zadržava robu i čuva je do okončanja postupka.

Član 271.

Odredbe čl. 186. do 189. i čl. 258. do 261. ove uredbe koje se odnose na upućivanje robe drugoj carinarnici, shodno će se primjenjivati i na postupak pri prevozu robe.

Član 272.

(1) Roba namijenjena prevozu može se zadržati u Republici na osnovu zahtjeva vozača.

(2) Carinarnica vrši prijem i carinjenje robe iz prethodnog stava po odredbama ove uredbe o postupku pri uvozu robe. **Prevoz domaće robe iz jednog u drugo mjesto u Republici preko stranog carinskog područja**

Član 273.

Domaću robu koja se prevozi iz jednog u drugo mjesto u Republici preko stranog carinskog područja, izlazna carinarnica na zahtjev vozača, a po izvršenom pregledu prevoznih sredstava i robe i stavljanju na robu carinskih obilježja radi utvrđivanja njene istovjetnosti, upućuje ulaznoj carinarnici odgovarajućom carinskom ispravom.

Član 274.

(1) Ulazna carinarnica sravnjuje stanje robe sa carinskim ispravama koje prate robu.

(2) Ako ulazna carinarnica utvrdi da podaci navedeni u carinskim ispravama odgovaraju stanju robe i prevoznih sredstava, dozvoljava da se roba podigne ispod carinskog nadzora i o tome obavještava izlaznu carinarnicu. U protivnom, ulazna carinarnica u prisustvu vozača sastavlja zapisnik o utvrđenim nepravilnostima i o tome obavještava izlaznu carinarnicu radi daljeg postupka.

(3) Ako ulazna carinarnica utvrdi da je roba izmijenjena, zadržava robu i čuva je do okončanja postupka.

XI – PRIVREMENI UVOZ I IZVOZ ROBE

Član 275.

(1) Za robu koja se privremeno uvozi, odnosno izvozi carinarnici se podnosi deklaracija za privremeni uvoz, odnosno iz-

voz sa propisanim ispravama, ako ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona nije drukčije određeno.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, robu koja se privremeno uvozi radi prerade, obrade, dorade i opravke, carinarnica, na osnovu pismenog zahtjeva podnosioca deklaracije, može odobriti pregled robe i prije podnošenja deklaracije, pod uslovom da se deklaracija podnese u roku od dva dana od dana izvršenog pregleda robe.

(3) U deklaraciji za privremeni uvoz, odnosno izvoz robe podnosioc deklaracije pored podataka iz člana 225. ovog zakona, upisuje i razloge zbog kojih se roba privremeno uvozi, odnosno izvozi.

(4) U slučajevima privremenog izvoza, odnosno uvoza robe radi oplemenjivanja (prerade, dorade i obrade) i opravke; životinja za priplod, sjemena, sadnog i drugog materijala za razmnožavanje biljaka i životinja, reprodukcionog materijala (sirovine, pomoćni materijal ili poluproizvodi), odnosno sklopova, gotovih dijelova za ugrađivanje koji se upotrebljavaju u proizvodnji robe koja će se izvesti, odnosno uvesti i robe radi komisione prodaje uz deklaraciju za privremeni uvoz, odnosno izvoz, podnosi se i poseban pismeni zahtjev koji sadrži sve podatke potrebne za odobrenje privremenog uvoza, odnosno izvoza i sprovođenje mjera carinskog nadzora, uključujući i obrasce kretanja robe za vrijeme njenog zadržavanja na teritoriji Republike.

Član 276.

(1) Na privremeno uvezenu robu carinarnica je dužna da primijeni odgovarajuće mjere carinskog nadzora radi kontrole da li se roba upotrebljava u svrhe za koje je odobren privremeni uvoz, odnosno izvoz, kao i radi utvrđivanja njene istovjetnosti.

(2) Na privremeno uvezenu ili izvezenu robu carinarnica će primijeniti određene mjere radi utvrđivanja istovjetnosti robe pri njenom vraćanju.

Član 277.

Za vršenje poslova carinske službe u vezi sa privremeno uvezenom robom izloženom na sajmu, uprava sajma dužna je da obezbijedi carinarnici potrebne prostorije.

Član 278.

Za privremeno uvezenu robu podnosioc deklaracije dužan je, da na ime obezbjeđenja, uplati carinarnici iznos u visini obračunate carine i drugih uvoznih dažbina, ili da u visini tog iznosa položi garanciju ovlaštene banke, ako ovim zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu ove uredbe nije drukčije određeno.

Član 279.

Ovlašćuje se ministar za finansije da propiše u kojim slučajevima i pod kojim uslovima se neće uplaćivati obezbjeđenje iz člana 278. ove uredbe.

Član 280.

(1) Na zahtjev podnosioca deklaracije, carinarnica vraća položeno obezbjeđenje za privremeno uvezenu robu:

- 1) ako je roba vraćena u inostranstvo;
- 2) ako je vraćena ista roba koja je uvezena;
- 3) ako robu vraća uvoznik koji je robu privremeno uvezao ili lice koje je on ovlastio.

(2) Zahtjev za vraćanje obezbjeđenja može se podnijeti najkasnije u roku od jedne godine od dana kada je roba vraćena u inostranstvo. Po isteku tog roka, obezbjeđenje se uplaćuje u korist budžeta Republike kao vanredni prihod.

Član 281.

(1) Podaci o deklaraciji za privremeni uvoz, odnosno privremeni izvoz robe u pogledu porijekla, vrste, kakvoće, količine i vrijednosti robe mogu se mijenjati ako se na osnovu isprava ili naknadnog pregleda robe nesumljivo utvrdi da je roba istovjetna i da podaci uneseni u deklaraciju ne odgovaraju stanju privremeno uvezene robe, do isteka roka o vraćanju robe. Ako je privremeni uvoz, odnosno izvoz robe odobren rješenjem, carinarnica će istovremeno izvršiti izmjenu podataka i u rješenju.

(2) Ako je vlasnik robe izmijenio dispoziciju i privremeno uvezenu, odnosno privremeno izvezenu robu dao drugoj organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću, odnosno stranoj firmi radi oplemenjivanja (prerade, dorade i obrade), opravke ili ugradnje, odnosno radi razmnožavanja biljaka i životinja, organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće koje je izvršilo privremeni uvoz, odnosno privremeni izvoz robe dužna je carinarnici podnijeti zahtjev za izmjenu podataka u deklaraciji i rješenju o privremenom uvozu, odnosno privremenom izvozu robe.

(3) Ako u toku prerade, obrade ili dorade privremeno uvezene, odnosno izvezene robe carinarnica po službenoj dužnosti, odnosno po zahtjevu podnosioca deklaracije, utvrdi da utrošak materijala iz rješenja kojim je odobren privremeni uvoz, odnosno izvoz robe ne odgovara stvarnom utrošku materijala donijete rješenje kojim će izmijeniti to rješenje.

(4) Pri vraćanju privremeno uvezene, odnosno izvezene robe carinarnica je dužna da utvrdi njeno stanje u pogledu količine, vrste, kakvoće i vrijednosti.

Član 282.

(1) Za privremeno uvezenu robu plaćaju se carina i druge uvozne dažbine ako je vrijednost robe smanjena zbog upotrebe, korištenja ili drugog raspolaganja koje je podnosiocu deklaracije ili drugim licima donijelo ili je moglo donijeti određenu korist. U tom slučaju carina i druge uvozne dažbine obračunavaju se i plaćaju godišnje na iznos od 20% od vrijednosti koja predstavlja carinsku osnovicu. Carinski obveznik može tražiti da se obračun carine i drugih uvoznih dažbina vrši i za kraći period.

(2) Bliže propise o načinu utvrđivanja carinske osnovice iz prethodnog stava kao i o postupku za naplaćivanje carine i drugih uvoznih dažbina donosi ministar za finansije.

Član 283.

(1) Pri vraćanju robe koja je bila privremeno izvezena radi prerade, dorade ili obrade plaćaju se carina i druge uvozne dažbine obračunate na vrijednost izvršene prerade, dorade ili obrade, uključujući i vrijednost materijala upotrijebljenog u te svrhe i druge troškove u inostranstvu u vezi sa otpremom i dopremom robe, primjenom stope koja važi za robu koja se uvozi.

(2) Pri vraćanju robe koja je bila privremeno izvezena radi opravke, osim opravke u garantnom roku i u slučajevima kada nije moguće izvršiti opravku u garantnom roku, već se šalje odgovarajuća roba ili njen dio radi zamjene, plaćaju se carina i druge uvozne dažbine na vrijednost izvršene opravke u inostranstvu, uključujući i vrijednost materijala upotrijebljenog u tu svrhu, kao i drugih troškova u inostranstvu.

(3) Pri sukcesivnom vraćanju privremeno izvezene robe na preradu, obradu ili doradu, shodno se primjenjuje član 236. ove uredbe, s tim što je podnosioc deklaracije dužan da podnese carinarnici konačne podatke o robu u roku od 30 dana od dana vraćanja posljednje pošiljke.

Član 284.

Ako se roba privremeno uvozi ili izvozi radi opravke, uz deklaraciju se podnosi zahtjev u kome se naznačuje koja se roba uvozi, odnosno izvozi, šta će se na njoj opraviti i ko će izvršiti opravku.

Član 285.

(1) Ako je opravka prevoznih sredstava izvršena bez prethodnog podnošenja deklaracije i zahtjeva u smislu člana 275. ove uredbe, zbog toga što je potreba za opravkom nastala poslije izlaska vozila iz Republike vlasnik, odnosno korisnik vozila dužan je da carinarnici, preko koje je prevozno sredstvo prvi put poslije opravke ušlo u Republiku podnese deklaraciju kojom će prijaviti za carinjenje vrijednost izvršene opravke.

(2) Uz deklaraciju se prilaže i račun o izvršenoj opravci.

Član 286.

Ako se sa robom privremeno uvezenu u smislu propisa o spolnotrgovinskom poslovanju vrši više faza prerade, dorade, obrade ili opravke, a carinarnici su prijavljeni podaci samo za jednu fazu, nijedna sljedeća faza prerade, dorade, obrade ili

opravke ne može početi bez prethodnog odobrenja carinarnice.

Član 287.

(1) Ako se roba privremeno uvozi po osnovu propisa o spoljnotrgovinskom poslovanju osim robe koja se privremeno uvozi radi opravke, uz deklaraciju se podnosi ugovor zaključen između domaće organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća i stranog lica, kao i zahtjev za privremeni uvoz robe, koji sadrži sljedeće podatke:

1) naziv, količinu i vrijednost robe koja se privremeno uvozi;

2) naziv, količinu i vrijednost robe koja će se izvesti;

3) normativ o utrošku materijala, kalu, rasturu, lomu, otpacima i nusproizvodima koji se javljaju u procesu proizvodnje robe i izjavu šta će se sa lomom, otpacima i nusproizvodima učiniti;

4) naziv organizacije udruženog rada, odnosno preduzeća koje će proizvesti robu od privremeno uvezenog materijala;

5) naziv, količinu i vrijednost domaće robe koja će u proizvodnji biti upotrijebljena.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana shodno se primjenjuju na privremeni izvoz robe po osnovu propisa spoljnotrgovinskog poslovanja osim na privremeni izvoz robe radi opravke.

Član 288.

(1) Na razliku u količini između privremeno uvezene robe radi dorade, obrade ili prerade i izvezenih proizvoda, koja predstavlja tehnički rastur, lom, kvar, nečistoću, kalo i bilo koju razliku u količini koja se javlja kao posljedica tehnološkog procesa a nema upotrebnu vrijednost, ne plaća se carina.

(2) Ako ostaci i otpaci iz prethodnog stava imaju upotrebnu vrijednost, carina se plaća po stopama predviđenim za takvu vrstu robe.

(3) Prilikom donošenja rješenja u smislu člana 287. ove uredbe, carinarnica će pri utvrđivanju razlike iz stava 1. ovog člana voditi računa o uslovima iz ugovora sa stranim licem, kao i tehnološkim, odnosno iskustvenim normativima za vrstu robe koja se privremeno uvozi.

Član 289.

(1) Ako se privremeno uvezena roba konačno carini, odnosno ako se roba poslije oplemenjivanja izvozno-uvodno carini, iznos carine i drugih uvoznih dažbina za tu robu utvrđuje se po članu 22. ove uredbe.

(2) Ako je carina naplaćena u smislu člana 282. ove uredbe, carinska osnovica se utvrđuje na osnovu člana 47. stav 1. ove uredbe.

(3) Ako privremeno uvezena roba ne bude vraćena u inostranstvo ili konačno carinjena u određenom roku, carinarnica na tu robu stavlja carinsku plombu radi onemogućavanja njenog korištenja i sa njom postupa po odredbama ove uredbe.

(4) Ako je privremeno uvezena roba stavljena u slobodan promet prije podnošenja zahtjeva za konačno carinjenje, iznos carine i drugih uvoznih dažbina utvrđuje se primjenom propisa koji važe na dan stavljanja robe u slobodan promet.

(5) Ako se dan stavljanja robe u slobodan promet ne može utvrditi, iznos carine i drugih uvoznih dažbina utvrđuje se primjenom propisa koji važi na dan kad je istekao rok za vraćanje robe u inostranstvo.

Član 290.

(1) Ako privremeno uvezena, odnosno privremeno izvezena roba bude, bez krivice uvoznika, odnosno izvoznika, uništena ili u toj mjeri oštećena da se ne može upotrijebiti za svrhe zbog kojih je privremeno uvezena, odnosno privremeno izvezena, carinarnica će, na zahtjev uvoznika, odnosno izvoznika, donijeti rješenje o oslobodenju od obaveze vraćanja robe u inostranstvo, odnosno iz inostranstva i o vraćanju položenog obezbjeđenja.

(2) Uvoznik, odnosno izvoznik dužan je da, uz zahtjev iz stava 1. ovog člana, podnese dokaz da je roba uništena, odnosno oštećena bez njegove krivice, a ako je u pitanju oštećenje - i dokaz da se strani pošiljalac, odnosno vlasnik odrekao oštećene robe.

(3) Oštećenu robu iz stava 1. ovog člana uvoznik predaje carinarnici koja je izlaže prodaji.

XII - SNABDIJEVANJE PREVOZNIH SREDSTAVA U MEĐUNARODNOM SAOBRAĆAJU

Član 291.

(1) Strani brodovi, strane jahte i čamci namijenjeni sportu ili rekreaciji koji imaju odobrenje za plovību u obalnom moru, odnosno rijekama i jezerima, a nalaze se u domaćim lukama i pristaništima; strani plovni objekti na opavci u domaćim brodogradilištima strani vazduhoplovi na domaćim aerodromima i domaći brodovi i vazduhoplovi koji saobraćaju na inostranim relacijama, mogu se, pod carinskim nadzorom, snabdijevati životnim namirnicama i drugim potrebnim proizvodima za vrijeme zadržavanja u Republici.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana odnose se i na brodove izgrađene u domaćim brodogradilištima za potrebe stranog naručioa prilikom isplavljanja iz brodogradilišta, luke, odnosno pristaništa ili carinskog područja Republike.

Član 292.

Roba isporučena prevoznim sredstvima, u smislu člana 291. ove uredbe, ne carini se osim ako to zahtijeva organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće koje je izvršilo snabdijevanje.

Član 293.

(1) Zalihe životnih namirnica i pića koje služe za potrebe putnika koji se prilikom prelaska carinske linije zateknu u vagon-restoranima, spavaćim i službenim kolima međunarodnih ekspresnih vozova koji saobraćaju do neke željezničke stanice u Republici ili prelaze preko teritorije Republike, oslobođene su plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu, odnosno izvozu:

1) ako su ti proizvodi kupljeni u zemljama kroz koje voz prolazi;

(2) ako potrošnja tih proizvoda ne povlači vraćanje carine i drugih uvoznih dažbina plaćenih na te proizvode;

3) ako količina tih proizvoda ne prelazi minimum potreba normalnog snabdijevanja za potrošnju u vozu za vrijeme cijelog puta u odlasku i povratku;

4) ako se proizvodi prodaju isključivo za potrošnju u odnosnom vozu;

(2) Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, žestoka alkoholna pića u pakovanju većem od jednog litra i duvanski proizvodi koji se zateknu u vozovima iz tog stava, podliježu plaćanju carine i drugih uvoznih dažbina.

Član 294.

Blíže propise o vrsti, vrijednosti i količini robe iz člana 291. ove uredbe snabdijevanju prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju, o postupku sprovođenja carinskog nadzora i carinjenja robe iz čl. 291. do 293. ove uredbe, donosi ministar za finansije.

XIII - CARINSKI POSTUPAK U POŠTANSKOM SAOBRAĆAJU

Član 295.

Sve poštanske pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju podliježu carinskom nadzoru, ako ovom naredbom ili propisima donesenim na osnovu ove uredbe nije drukčije određeno.

Član 296.

U međunarodnom poštanskom saobraćaju preduzeće poštanskog, telegrafskog i telefonskog saobraćaja (u nastavku teksta: pošta) vrši prenos poštanskih pošiljki između carinarnica i korisnika poštanskih usluga, kao i druge poslove iz oblasti carinskog postupka s poštanskim pošiljkama, po odredbama ovog zakona i propisima donesenim na osnovu ove uredbe.

Član 297.

Primopredaja poštanskih pošiljki između strane i domaće pošte vrši se pod carinskim nadzorom.

Član 298.

Poštanske pošiljke ostaju kod pošte za vrijeme carinskog postupka.

Carinski postupak sa poštanskim pošiljkama koje se primaju iz inostranstva

Član 299.

Domaća pošta koja prima poštanske pošiljke od strane pošte (u nastavku teksta: izmjenična pošta) dužna je da sve poštanske pakete i vreće koje sadrže pakete prijavi graničnoj carinarnici kopijom ili prepisom spiska razmjene strane pošte.

Član 300.

Poštanske pošiljke iz člana 299. ove uredbe izmjenična pošta upućuje pod carinskim nadzorom nadležnom poštanskom centru kod koga će se izvršiti pregled poštanskih pošiljaka u pogledu bezbjednosti i zaštite. Poslije izvršenog pregleda, poštanski centar će pošiljke otpremiti pod carinskim nadzorom nadležnoj pošti kod koje će se izvršiti carinjenje.

Član 301.

Vreće sa pismonosnim pošiljkama izmjenična pošta prijavljuje graničnoj carinarnici.

Član 302.

(1) Pošte carinjenja i njihovu mjesnu nadležnost određuje Uprava carina.

(2) Prostorije potrebne za pregled i carinjenje poštanskih pošiljki obezbjeđuje pošta carinjenja.

Član 303.

Izmjenična pošta je dužna da sve pismonosne pošiljke koje sadrže ili za koje se pretpostavlja da sadrže carinsku robu uputi, pod carinskim nadzorom, nadležnom poštanskom centru kod koga će se izvršiti pregled pošiljke u pogledu bezbjednosti i zaštite. Poslije izvršenog pregleda, poštanski centar će pošiljke otpremiti pod carinskim nadzorom nadležnoj pošti kod koje će se izvršiti carinjenje.

Član 304.

Carinskom pregledu ne podliježu pismonosne pošiljke:

- 1) za koje se, prema težini ili dimenzijama pretpostavlja da ne sadrže carinsku robu;
- 2) koje sadrže knjige, novine i časopise (osim modnih žurnala i modnih revija);
- 3) koje su, prema međunarodnim ugovorima i posebnim propisima, oslobođene carinskog pregleda.

Član 305.

Carinskom pregledu ne podliježu poštanske pošiljke koje se provode preko carinskog područja Republike.

Član 306.

(1) Poštanske pošiljke podnose se na carinski pregled odmah po prijemu u poštu carinjenja. Zajedno sa poštanskom pošiljkom, pošta carinjenja predaje carinarnici poštansko-carinsku prijavu i deklaraciju.

(2) Vrlo hitne, hitne i avionske pošiljke i pošiljke ubrzane pošte i europaketi, kao i pošiljke koje sadrže žive životinje, brzo pokvarljivu robu i lijekove, imaju prvenstvo pri carinjenju. Pismonosne pošiljke i pisma s označenom vrijednošću imaju prvenstvo u odnosu na pakete.

(3) Carinski postupak sa poštanskim pošiljkama mora biti završen najkasnije u roku od deset dana od dana podnošenja poštansko-carinske prijave i deklaracije, koje podnosi pošta carinjenja.

(4) Carinski postupak s avionskim poštanskim pošiljkama, pošiljkama ubrzane pošte i europaketima i sa pošiljkama koje sadrže žive životinje, brzo pokvarljivu robu i lijekove mora biti završen najkasnije za 24 sata od časa podnošenja poštansko-carinske prijave i deklaracije, koje podnosi pošta carinjenja.

Član 307.

(1) Pregled poštanske pošiljke vrši carinarnica u prisustvu poštanskog radnika, odmah po prijemu poštansko-carinske prijave i deklaracije.

(2) Carinskom pregledu može da prisustvuje i primalac pošiljke, odnosno lice koje on ovlasti.

(3) Utvrđivanje carinske osnovice i obračunavanje carine i drugih uvoznih dažbina za fizička lica vrši carinarnica.

(4) Za ostale poštanske pošiljke carinjenje se vrši po odredbama čl. 219. do 239. ove uredbe.

Član 308.

Otvaranje i zatvaranje poštanskih pošiljaka u toku carinskog pregleda vrši pošta carinjenja.

Član 309.

(1) Po izvršenom carinjenju poštanske pošiljke, carinarnica predaje pošti carinjenja deklaraciju da je zajedno sa pošiljkom uruči primaocu, po prethodnoj naplati carine i drugih uvoznih dažbina.

(2) Prije naplate carine i drugih uvoznih dažbina pošta je dužna da primaocu stavi na uvid deklaraciju i da ga obavijesti da prije preuzimanja pošiljke može podnijeti prigovor na nalaz carinarnice u pogledu vrste, kakvoće, količine i vrijednosti robe.

(3) Ako primalac pošiljke izjavi da podnosi prigovor, pošta će neotvorenu pošiljku vratiti nadležnoj pošti carinjenja, zajedno sa deklaracijom, sprovednim listom i prigovorom primaoca, radi sprovođenju redovnog postupka carinjenja po članu 234. ove uredbe.

(4) Ako primalac pošiljke podnese prigovor na nalaz carinarnice iz stava 2. ovog člana, pošta carinjenja zadržava pošiljku dok carinarnica ne donese rješenje, a najduže 30 dana od dana kad je primalac primio izvještaj o prispjeću pošiljke.

(5) Podnošenje pismenog prigovora ne utiče na obavezu pošte od pošiljku vrati u inostranstvo u rokovima utvrđenim međunarodnim ugovorima.

(6) Pošta je dužna da naplaćenu carinu i druge uvozne dažbine uplati carinarnici u roku od 24 sata po izvršenoj naplati.

Član 310.

(1) Ako primalac odbije da primi poštansku pošiljku iz inostranstva, a ne podnese nikakav prigovor u pogledu carinjenja, pošiljka se, kao neuručena, vraća nadležnoj carinarnici radi razduženja obračunate carine i vraćanja pošiljke u inostranstvo.

(2) Ako strani pošiljac neće da primi poštansku pošiljku, a ona ne može da se uruči ni primaocu, pošiljka se ustupa carinarnici koja će je izložiti prodaji.

Carinski postupak sa poštanskim pošiljkama koje se šalju u inostranstvo

Član 311.

(1) Poštanske pošiljke koje se šalju u inostranstvo, a podliježu carinskom pregledu, mogu se predati svakoj pošti.

(2) Pošiljke iz prethodnog stava koje nisu predate pošti carinjenja prijemna pošta otprema pošti carinjenje.

Član 312.

(1) Pošiljke iz člana 311. ove uredbe pošta carinjenja podnosi carinarnici na pregled zajedno sa deklaracijom i ostalim propisanim ispravama.

(2) Deklaraciju popunjava pošiljalac.

(3) Pošta carinjenja je dužna da sve pošiljke iz stava 1. ovog člana podnese na carinski pregled odmah, a najkasnije narednog dana od dana prijema, vodeći računa o prvenstvu podnošenja na carinjenje (član 306).

Član 313.

Na poštanske pošiljke koje se šalju u inostranstvo primjenjivaće se, u pogledu vršenja carinskog pregleda, odredbe člana 304. ove uredbe.

Član 314.

Ako se prilikom carinskog pregleda utvrdi da poštanska pošiljka sadrži robu čiji je izvoz zabranjen, pošiljka se ne otprema nego se vraća prijemnoj pošti radi uručivanja pošiljaocu.

Član 315.

Bliže propise o carinskom postupku sa poštanskim pošiljkama u međunarodnom poštanskom saobraćaju donosi direktor Uprave carina.

XIV – CARINSKI POSTUPAK U PUTNIČKOM PROMETU

Član 316.

Putnik je dužan da pri prelasku carinske linije na zahtjev carinskog radnika prijavi i pokaže sve stvari koje sa sobom nosi.

Član 317.

(1) Radi provjeravanja prijave iz člana 316. ove uredbe, carinski radnik, po potrebi, vrši pregled stvari koje putnik sa sobom nosi.

(2) Stvari koje nose diplomatski kuriri na osnovu diplomatskog kurirskog pisma ne podliježu pregledu.

Član 318.

Stvari koje putnik nije prijavio do trenutka kad ga je carinski radnik pozvao da pokaže svoj lični prtljag i robu smatraju se neprijavljenim.

Član 319.

(1) Ako postoji osnovana sumnja da putnik kod sebe ima stvari koje nije prijavio, izvršiće se lični pretres putnika.

(2) Lični pretres putnika vrši lice istog pola u posebnoj prostoriji.

(3) O izvršenom ličnom pretresu sastavlja se zapisnik koji potpisuje lice koje vrši lični pretres i lice nad kojim se vrši lični pretres.

Član 320.

(1) Sa prijavljenim stvarima carinarnica će postupiti po odgovarajućim odredbama ove uredbe, odnosno po posebnim propisima donesenim na osnovu ove uredbe.

(2) Stvari koje nisu prijavljene, a pronađene su prilikom pregleda, odnosno ličnog pretresa putnika, privremeno se oduzimaju do završetka krivičnog, odnosno prekršajnog postupka.

Član 321.

(1) Putnik koji dolazi iz inostranstva može sa sobom unijeti robu za potrebe svog domaćinstva.

(2) Ako putnik ne nosi sa sobom robu iz stava 1. ovog člana dužan je da tu robu preda carinarnici na carinjenje ili da je, pod carinskim nadzorom, u roku od osam dana od dana uvoza, preda na prevoz ovlaštenom vozaču ili vrati u inostranstvo. Ako putnik u tom roku ne vrati robu u inostranstvo, odnosno ne predaje na prevoz ovlaštenom vozaču, s njom će se postupiti kao sa robom čiji je uvoz zabranjen (čl. 190. i 191).

(3) Carinjenje robe iz stava 1. ovog člana vrši granična carinarnica.

(4) Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, roba iz stava 1. ovog člana može se uputiti na carinjenje određenoj carinarnici.

(5) Bliže propise o načinu prijavljivanja i upućivanja određenoj carinarnici i poseban carinski postupak s tom robom donosi direktor Uprave carina.

(6) Vlada može propisati koju robu putnik sa sobom ne može unijeti kao predmet svog domaćinstva, odnosno koji se predmeti ne mogu iznijeti ili prenijeti preko carinskog područja Republike.

Član 322.

(1) Ako je pregledom stvari ili ličnim pretresom putniku nanesena materijalna šteta, putnik ima pravo na naknadu štete.

(2) Ako su prilikom pregleda, odnosno ličnog pretresa kod putnika nađene skrivene stvari ili je krivicom putnika došlo do preduzimanja neophodnih mjera carinskog nadzora usljed kojih je prouzrokovana šteta, pričinjena šteta se ne naknadjuje.

(3) Vlada će propisati postupak za rad carinskih organa kad se stranka za naknadu štete neposredno obrati carinarnici.

Član 323.

Carinski postupak u putničkom prometu je hitan.

Član 324.

Bliže propise o načinu prijavljivanja i posebnom carinskom postupku sa robom koju putnici, članovi posade i voznici osoblje sa sobom nose donosi direktor Uprave carina.

XV – KAZNENE ODREDBE

1. Krivična djela

Član 325.

(1) Ko se bavi prenošenjem robe preko carinske linije izbjegavajući mjere carinskog nadzora ili izbjegavajući mjere carinskog nadzora prenese robu preko carinske linije naoružan, u grupi ili upotrebom sile ili prijetnje, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina i novčanom kaznom.

(2) Ko organizuje grupe ili mrežu za vršenje krivičnih djela iz prethodnog stava ili mrežu preprodavaca ili posrednika za rasturanje neocarinjene robe, kazniće se zatvorom od jedne do osam godina i novčanom kaznom.

(3) Pripadnik grupe za vršenje djela iz stava 1. ovog člana kazniće se zatvorom od jedne godine i novčanom kaznom.

(4) Roba koja je predmet djela iz stava 1. ovog člana oduzeće se.

Član 326.

(1) Ako se roba koja je bila predmet krivičnog djela iz prethodnog člana ne pronađe, od učinioca krivičnog djela naplatiće se njena vrijednost koja, prema odredbama ove uredbe, predstavlja carinsku osnovicu i sprovede se postupak naplate carine i drugih uvoznih dažbina.

(2) Smatraće se da roba nije pronađena ako se iz bilo kog razloga ne može oduzeti od njenog držaoca.

Član 327.

Prevozno, odnosno prenosno sredstvo čija su tajna i skrovišta mjesta iskorištena za prenos robe koja je predmet krivičnog djela iz člana 325. ove uredbe, ili je ono namijenjeno isključivo izvršenju tih krivičnih djela, oduzeće se ako je vlasnik ili korisnik vozila to znao ili je mogao znati i ako vrijednost robe koja je predmet krivičnog djela prelazi jednu trećinu carinske osnovice tog prevoznog, odnosno prenosnog sredstva u vrijeme izvršenja krivičnog djela.

Član 328.

Ako je krivični postupak po krivičnim djelima iz člana 325. ove uredbe obustavljen ili je presudom nadležnog suda lice oslobođeno krivične odgovornosti, a nad robom koja je bila predmet krivičnog djela nije sproveden odgovarajući carinski postupak, roba se predaje carinarnici i s njom se postupa kao sa carinskom robom.

Član 329.

(1) Roba kojom je izvršeno krivično djelo iz člana 325. ove uredbe, koja je oduzeta ili njena vrijednost naplaćena na osnovu člana 326. ove uredbe, kao i prevozno odnosno prenosno sredstvo oduzeto shodno članu 327. ove uredbe predaju se carinarnici koja sa njima postupa prema propisima.

(2) Sredstva ostvarena na osnovu prethodnog stava predstavlja prihod budžeta Republike.

2. Privredni prestupi

Član 330.

(1) Novčanom kaznom od 45.000 do 450.000 dinara kazniće se za privredni prestup organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće ili drugo pravno lice:

1) ako se bavi prenošenjem robe preko carinske linije, a izbjegava mjere carinskog nadzora (čl. 7. i 16);

2) ako nadležnoj carinarnici ne prijavi opojne droge ili sirovine, u smislu propisa o opojnim drogama, za koje ima uređenu dozvolu za uvoz, odnosno izvoz (čl. 7. i 16);

3) ako ne prijavi carinarnici oružje, municiju ili eksplozivne materije koje prenosi preko carinske linije, a za čije držanje i prenošenje ima odobrenje nadležnog organa (član 16);

4) ako radi izbjegavanja plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina ili radi plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina u iznosu manjem od iznosa koji bi morao da plati, u ispravama koje su podnesene uz carinsku deklaraciju označava drugo porijeklo, kakvoću, vrstu, količinu i vrijednost robe (član 224. stav 3 i čl. 225. i 237.)

(2) Za radnju iz prethodnog stava kazniće se odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću, ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 2.500 do 25.000 dinara.

Član 331.

(1) Za privredni prestup iz člana 330. ove uredbe organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu može se izreći i zaštitna mjera zabrane bavljenja poslovima izvoza ili prevoza robe u trajanju do pet godina.

(2) Zaštitna mjera zabrane bavljenja poslovima uvoza, odnosno izvoza ili prevoza može se izreći i odgovornom licu u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu, u trajanju do tri godine.

Član 332.

Za privredni prestup iz člana 330. ove uredbe može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja robe koja je bila predmet privrednog prestupa ili zaštitna mjera oduzimanja prevoznog, odnosno prenosnog sredstva čija su tajna i skrovita mjesta iskoristena za prenos robe, ili je ono bilo namijenjeno isključivo za prenos robe koja je predmet privrednog prestupa, ako vrijednost robe prelazi jednu trećinu carinske osnovice prevoznog, odnosno prenosnog sredstva u vrijeme izvršenja privrednog prestupa.

3. Prekršaji

Član 333.

(1) Novčanom kaznom od dvostrukog do dvadesetostrukog iznosa uskraćene carine, odnosno od jednostrukog do osmostrukog iznosa vrijednosti robe, ako roba ne podliježe plaćanju carine ili se na robu ne plaća carina, kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće, ili drugo pravno lice:

1) ako u ispravama koje se podnose uz carinsku deklaraciju označi drugu kakvoću, vrstu, količinu, vrijednost ili porijeklo robe, odnosno na drugi način omogući netačno prijavljivanje robe pri prelasku carinske linije ili pri carinjenju u namjeri da izbjegne plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina ili u namjeri da ih plati u manjem iznosu (član 16, član 224. stav 4. i član 225);

2) ako u ispravama koje se podnose uz carinsku deklaraciju označi drugu kakvoću, vrstu, količinu, vrijednost ili porijeklo robe, u namjeri da se pri izvozu robe izbjegne tačno iskazivanje navedenih podataka u carinskoj deklaraciji (član 16, član 224. stav 4. i član 225);

(2) Za radnje iz prethodnog stava kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću, ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 334.

1) Novčanom kaznom od jednostrukog do petnaestostrukog iznosa uskraćene carine, odnosno od jednostrukog do šestostrukog iznosa vrijednosti robe, ako roba ne podliježe plaćanju carine ili se na robu ne plaća carina, kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće, ili drugo pravno lice:

1) ako van graničnog prelaza prenese ili pokuša da prenese robu preko graničnog prelaza prenese skrivenu robu ili pokuša da to učini (čl. 7. i 16);

3) ako bez prijave carinarnici uveze ili pokuša da uveze drumsko motorno vozilo na koje su utisnuti brojevi šasije ili motora vozila pod kojima je ono registrovano kod nadležnih saobraćajnih organa u Republici, ili na koje su stavljene domaće registarske oznake (tablice) ili na osnovu saobraćajne knjižice u kojoj su izvršene ispravke oznake vozila (čl. 7. i 16);

4) ako carinarnici prijavi robu ili onemogućava sprovođenje carinskog postupka (član 237);

5) ako u carinskom pograničnom pojasu na moru, međunarodnim i graničnim rijekama, bez odobrenja carinarnice, sa plovih objekata koji saobraćaju sa inostranstvom primi ili preda robu (čl. 7. i 16. i član 140. stav 1);

6) ako u carinskom pograničnom pojasu na moru, međunarodnim i graničnim rijekama sa plovih objekata baci ili pokuša da baci robu u more, rijeku u namjeri da izbjegne carinski nadzor (čl. 7. i 16);

7) ako za robu ukrcanu na brod u domaćoj luci, odnosno pristaništu, od trenutka ukrcanja robe do trenutka napuštanja carinskog područja Republike, ne raspolaže zvaničnim ispravama o iskrcavanju robe, a pregledom se utvrdi manja količina robe od količine koja je ukrcana ili se utvrdi povreda carinskih obilježja (čl. 7. i 11. i čl. 129. do 140. u vezi sa članom 267).

8) ako za cigarete, alkoholna pića i druge proizvode koji su u zemlji iz koje se dopremaju smatraju monopolskim, oružje, municiju i opojne droge ukrcane na brod u domaćoj luci, odnosno pristaništu koji ponovo uplovi u republičke teritorijalne vode, u roku od šest mjeseci od dana isplavljenja iz luke ukrcaja, ne raspolaže zvaničnim ispravama o iskrcavanju robe, a pregledom se utvrdi manja količina robe od količine koja je ukrcana ili se utvrdi povreda carinskih obilježja (član 114. u vezi sa članom 157);

9) ako u toku leta izbaci robu iz vazduhoplova u namjeri da izbjegne mjere carinskog nadzora (član 7. član 153. stav 1. i član 173);

10) ako lažnim prikazivanjem činjenica izdejstvuje ili pokuša da izdejstvuje pri uvozu robe oslobođenje plaćanja carine ili plaćanje carine u manjem iznosu ili kakvu drugu carinsku olakšicu (čl. 25. do 30);

11) ako ne prijavi, odnosno ne preda prijemnoj, odnosno izlaznoj carinarnici robu upućenu prijemnoj, odnosno izlaznoj carinarnici ili na drugi način onemogućiti prijavljivanje, odnosno predaju robe ili takvu robu preda u izmijenjenom stanju (čl. 166. i čl. 178. do 289);

12) ako, u namjeri da izbjegne mjere carinskog nadzora u odlazeći manifest upiše robu koja nije ukrcana na brod, odnosno u vazduhoplov koji saobraća sa inostranstvom (čl. 129 i 157);

13) ako sa cigaretama, alkoholnim pićima i drugim proizvodima koji se u zemlji iz koje se dopremaju smatraju monopolskim, oružjem, municijom i opojnim drogama, bez odobrenja nadležnog carinskog organa, uplovi u carinski pogranični pojas na moru (član 267. stav 5);

14) ako, u namjeri da primi na prevoz robu čiji je uvoz zabranjen ili posebno regulisan, uplovi u carinski pogranični pojas na moru (član 267);

15) ako robu ne vrati u inostranstvo (član 208. stav 6.)

(2) Za radnju iz prethodnog stava kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću, ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1000 do 10.000 dinara.

(3) Ako se za robu iz stava 1. tač. 4, 6, 7. i 11. ovog člana ne mogu utvrditi količina i vrijednost, organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće, ili drugo pravno lice kazniće se novčanom kaznom od 1.000 do 45.000 dinara.

(4) Ako se za robu iz stava 1. tač. 4, 6, 7. i 11. ovog člana ne mogu utvrditi količina i vrijednost, kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću, ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 335.

(1) Novčanom kaznom od jednostrukog do desetostrukog iznosa uskraćene carine, odnosno od jednostrukog do četvorostrukog iznosa vrijednosti robe ako roba ne podliježe plaćanju carine ili se na robu ne plaća carina kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće, ili drugo pravno lice:

1) ako ne prijavi carinarnici robu koju prenosi preko carinske linije (član 16);

2) ako u slobodnoj carinskoj prodavnici, odnosno u specijalizovanom skladištu strane robe i robe domaće proizvodnje prodaje robu licima koja ne ispunjavaju uslove za kupovinu te robe (čl. 209. i 211);

3) ako u određenom roku ne podnese carinsku deklaraciju za brod koji počne privredno da se iskorištava prije prelaska carinske linije (član 237. stav 3);

4) ako robu uvezenu na osnovu carinske povlastice otuđi prije određenog roka ili je preda drugom na upotrebu ili je upotrijebi u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je ta roba, u cjelini ili djelimično, oslobođena plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina (čl. 25. i 27. član 29. stav 1. tač. 2. do 5. i tač. 8 do 13. i član 32);

5) ako robu ne izvezu u određenom roku, odnosno određenoj vrijednosti u inostranstvo (član 53);

6) ako ne izveze robu u skladu sa obavezama utvrđenim propisom donesenim na osnovu člana 52. ove uredbe.

(2) Za radnju iz prethodnog stava kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1000 do 10.000 dinara.

Član 336.

(1) Novčanom kaznom od jednostrukog do petostrukog iznosa uskraćene carine, odnosno od jednostrukog do dvostrukog iznosa vrijednosti robe, ako roba ne podliježe plaćanju carine ili se na robu ne plaća carina, kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće ili drugo pravno lice:

1) ako uvezenu robu za koju je carinarnici podnesena prijava za uvoz i prevoz robe preda drugom ili takvu robu primi ili upotrijebi prije izvršenog pregleda (član 229);

2) ako u namjeri da prouzrokuje plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina u manjem iznosu, u uvoznj carinskoj deklaraciji netačno označi količinu, vrstu, kakvoću ili vrijednost ili ne navede svu robu (član 225);

3) ako zadrži ili ne preda carinarnici carinsku robu (član 7);

4) ako, poslije izvršenog carinskog pregleda, a prije plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina preda robu drugom, takvu robu primi ili njome na bilo koji drugi način raspolaže (član 237. st. 1. i 2);

5) ako povrijedi carinska obilježja u namjeri da izbjegne mjere carinskog nadzora (član 11);

6) ako ne preda carinarnici ostali prtljag putnika upućen iz inostranstva (čl. 167. i 170).

(2) Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

(3) Ako se za robu iz ovog člana ne mogu utvrditi količina i vrijednost, organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće ili drugo pravno lice kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 45.000 dinara.

(4) Ako se za robu iz ovog člana ne mogu utvrditi količina i vrijednost, kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 2.500 do 10.000 dinara.

Član 337.

(1) Novčanom kaznom od jednostrukog do trostrukog iznosa uskraćene carine, odnosno od jednostrukog do dvostrukog iznosa vrijednosti neprijavljene robe, ako roba ne podliježe plaćanju carine ili se na robu ne plaća carina, kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće, ili drugo pravno lice:

1) ako u izvoznoj carinskoj deklaraciji netačno označi količinu, vrstu, kakvoću ili vrijednost robe ili ne navede svu robu (član 225. u vezi sa članom 265);

2) ako u uvoznj carinskoj deklaraciji, suprotno podacima sadržanim u ispravama koje se podnose uz carinsku deklaraciju netačno označi količinu, vrstu, kakvoću ili vrijednost robe ili ne navede svu robu, ako bi to prouzrokovalo plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina u manjem iznosu (član 225).

(2) Za radnju iz prethodnog stava kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

(3) Ako se za robu iz stava 1. ovog člana ne mogu utvrditi količina i vrijednost, organizacija udruženog rada, odnosno

preduzeće, kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 45.000 dinara.

(4) Ako se za robu iz stava 1. ovog člana ne mogu utvrditi količina i vrijednost, kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 2.500 do 10.000 dinara.

Član 338.

(1) Novčanom kaznom od 4.500 do 45.000 dinara kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće, ili drugo pravno lice:

1) ako carinskom organu, u roku od dvije godine od dana podizanja robe ispod carinskog nadzora, ne da potrebna obavještenja ili mu ne omogući u radno vrijeme ulaz u službene prostorije i prostore ili mu ne omogući da izvrši pregled robe, poslovnih knjiga, isprava i drugih podataka iz evidencije (član 245);

2) ako brodom koji saobraća sa inostranstvom neovlašteno uplovi u domaće rijeke ili kanale koji nisu otvoreni za međunarodni saobraćaj (član 95. i 110);

(2) Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 339.

(1) Novčanom kaznom od 2.500 do 25.000 dinara kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće ili drugo pravno lice:

1) ako ne vodi ili neuredno vodi evidenciju o robi smještenoj u konsignacionom skladištu ili se ne pridržava propisanih uslova i rokova za prijavljivanje robe koja se smješta u konsignaciono skladište, kao i za carinjenje i uplaćivanje carine i drugih uvoznih dažbina za robu koja je prodana sa konsignacionog skladišta ili izda robu bez odobrenja carinarnice (član 203. član 204. stav 5. i čl. 205. i 207);

2) ako ne vodi ili neuredno vodi evidenciju o robi smještenoj u slobodnoj carinskoj prodavnici ili se ne pridržava uslova pod kojima je odobreno otvaranje slobodnih carinskih prodavnica (član 211);

3) ako ne vodi ili neuredno vodi evidenciju o robi smještenoj u specijalizovanom skladištu strane robe i robe domaće proizvodnje (član 209);

4) ako ne vodi ili neuredno vodi evidenciju o robi smještenoj u centralnom skladištu (član 210);

5) ako se ne pridržava obaveza u pogledu obezbjeđenja uslova za sprovođenje mjera carinskog nadzora za privremeno uvezenu robu (čl. 276. i 286);

6) ako ne podnese dokumentaciju za robu koja je ocarinjena bez potpune dokumentacije u roku propisanom aktom Vlade donesenim na osnovu člana 224. stav 6. ove uredbe (član 224. stav 6);

7) ako u rokovima iz člana 222. ove uredbe ne pokaže robu (član 230. stav 1);

8) ako za robu za koju je određena stopa carine »slobodno« ili koja ne podliježe plaćanju carine, u određenom roku ne podnose potrebne isprave o vrijednosti, količini i kakvoći robe ocarinjene na osnovu privremenih podataka (član 236. stav 4);

9) ako u propisanom roku ne podnese deklaraciju (član 275. stav 2).

(2) Za radnju iz prethodnog stava kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 5.000 dinara.

Član 340.

(1) Novčanom kaznom u visini od jednostrukog do dvostrukog iznosa naplaćene carine kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće ili drugo pravno lice ako u određenom roku ne podnese potrebne isprave o vrijednosti, količini i kakvoći robe ocarinjene na osnovu privremenih podataka (član 236. stav 4).

(2) Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno predu-

zeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 5.000 dinara.

Član 341.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara kazniće se za prekršaj organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće ili drugo pravno lice:

1) ako se sa prevoznim sredstvom kojim dolazi, odnosno odlazi u inostranstvo ili ulazi, odnosno izlazi iz carinske zone ne zaustavi na mjestu koje je za to određeno (čl. 63, 92. i 107. i član 153. stav 2);

2) ako bez odobrenja carinarnice utovaraju robu na brod koji saobraća sa inostranstvom (čl. 7. i 114);

3) ako protivno odredbama ovog zakona plovim objektom u domaćem saobraćaju na moru pristane u luci koja nije otvorena za međunarodni saobraćaj ili pristane uz carinski gat u luci otvorenoj za međunarodni saobraćaj (član 110);

4) ako brodom koji saobraća sa inostranstvom neovlašteno pristane u luci ili pristaništu koje nije otvoreno za međunarodni saobraćaj ili pristane van carinskog gata (član 106);

5) ako plovim objektom neovlašteno pristane u carinsku zonu ili ako bez propisane dozvole uđe u tu zonu (čl. 107. i 110);

6) ako, bez odobrenja carinarnice, brodom koji je u povlašćenoj plovidbi, koji prevozi domaću ili stranu neocarinjenu robu za koju ima druge odgovarajuće carinske isprave osim manifesta, koji vije vojnu pomorsku zastavu, službenim brodom (brod organa uprave, pomorske plovidbe, unutrašnje plovidbe, i dr.), brodom koji služi u naučne svrhe, ribarskim brodom koji služi samo za ribolov, brodom poljoprivrednika koji služi samo za potrebe njegovog zanimaja, sportskim brodom ili čamcem dok služi sportu, odnosno ličnim potrebama njegovih vlasnika, pristane uz brod koji saobraća sa inostranstvom (član 125);

7) ako u domaćem saobraćaju na moru, graničnim i međunarodnim rijekama ili graničnim jezerima bez prethodne prijave carinarnici istovara ili pretovara robu koja podliježe carinskom nadzoru ili iskrcava, odnosno ukrcaja putnike i putnički prtljag ili snabdijeva brod, odnosno brodsku posadu robom – ako brod ne uživa povlaštenu plovidbu (čl. 7. i 110);

8) ako u domaćem saobraćaju primi na strani plovni objekat robu ili putnike radi prevoza ili bez odobrenja carinarnice primi robu ili putnike na domaći brod koji saobraća sa inostranstvom (čl. 7. i 110);

9) ako prekorači rokove za podnošenje prijave, odnosno manifesta (član 77, član 94. stav 1. i čl. 119, 133. i 156);

10) ako carinarnici podnese prijavu za uvoz i prevoz robe koja nije u saglasnosti sa prevoznim ispravama (čl. 79, 94. i čl. 156. do 162);

11) ako u uvoznoj carinskoj deklaraciji označi drugo porijeklo robe, netačnu količinu, kakvoću, vrstu ili vrijednost robe, ako to ne prouzrokuje plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina u manjem iznosu (član 225);

12) ako prekorači rok za predaju robe prijemnoj, odnosno izlaznoj carinarnici (član 178. i član 189. stav 3);

13) ako u propisanom roku ne obavijesti carinarnicu da je primilo na čuvanje motorno vozilo (član 100);

14) ako povrijedi carinska obilježja (član 11);

15) ako plovim objektom ili vazduhoplovom saobraća bez propisanih i urednih carinskih isprava (čl. 111, 148. i 156);

16) ako u manifest ili druge carinske isprave ne upiše robu ili u njih upiše težinu robe, a razlika između upisane težine i težine upisane u manifestu, odnosno u drugim carinskim ispravama prelazi odstupanja dozvoljena propisima, ili uzansama za promet robe (čl. 112, 151. 159. i 274);

17) ako vazduhoplovom preleti carinsku liniju na mjestu ili na način protivan propisima, ili se ne pridržava propisanog puta, ili sleti, odnosno uzleti van određeno vazduhoplovnog pristaništa (član 152);

18) ako domaću robu prevozi iz jednog mjesta u drugo mjesto morem, odnosno graničnim dijelovima rijeka ili graničnim jezerima, bez propisanih carinskih isprava (član 151);

19) ako u propisanom roku ne izvijesti carinarnicu o prispijeću redovnih i vanrednih prevoznih sredstava (čl. 66, 118. i 175);

20) ako bez odobrenja carinarnice stupi na prevozno sredstvo koje dolazi iz inostranstva (član 7);

21) ako pri prelasku carinske linije ne prijavi carinarnici robu za koju se pouzdano utvrdi da je nabavljena u Republici, odnosno da je nad njom sproveden postupak uvoznog carinjenja (član 16);

22) ako u carinskoj deklaraciji netačno označi podatke o vrijednosti ostvarenog izvoza i uvoza franko granica (član 125. stav 3);

23) ako prekorači rok za vraćanje dijela za zamjenu ili rezervnog dijela vazduhoplova uzetog na poslugu (član 176. stav 4).

(2) Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada, odnosno preduzeću, ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 5.000 dinara.

Član 342.

(1) Organizacija udruženog rada, odnosno preduzeće ili drugo pravno lice koje robu kupi, proda, proturi, primi na poklon, prikrije, primi na čuvanje, upotrijebi ili je primi na držanje po ma kom osnovu, a za koju zna ili je po okolnostima slučaja moglo znati da je njome izvršen prekršaj iz člana 334. stav 1. člana 335. stav 1. tač. 1. i 4. člana 336. stav 1. tačka 3. člana 343. stav 1. tač. 2. 4. 6. i 7. i člana 345. ako je učinilac izvršio neku od radnji iz člana 334. stav 1, člana 335. stav 1. tačka 1. i člana 336. stav 1. tačka 3. ove odredbe, kazniće se istom kaznom koja je propisana za izvršioca prekršaja.

(2) Za radnju iz prethodnog stava kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u organizaciji udruženog rada odnosno preduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 5.000 dinara.

(3) Za radnju iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj kaznom iz tog stava i domaće i strano fizičko lice.

Član 343.

(1) Novčanom kaznom od jednostrukog do desetostrukog iznosa uskraćene carine, odnosno od jednostrukog do četvostrukog iznosa vrijednosti robe ako roba ne podliježe plaćanju carine ili se na robu ne plaća carina kazniće se za prekršaj domaće i strano fizičko lice:

1) ako uz uvoznju carinsku deklaraciju, odnosno pri carinjenju robe po kojoj se roba carini u skraćenom postupku priloži isprave u kojima su podaci o vrijednosti robe netačni ili takve isprave preda podnosiocu deklaracije radi sprovođenja postupka carinjenja, ako bi to prouzrokovalo plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina u manjem iznosu (član 37);

2) ako ne prijavi carinarnici robu koju unosi iz slobodne carinske prodavnice (čl. 7. i 16);

3) ako u carinskoj deklaraciji ne prijavi ili netačno prijavi robu upućenu iz inostranstva prevoznom ispravom – prtljažnicom (čl. 223. i 225);

4) ako uputi prevoznom ispravom – prtljažnicom robu koja ne predstavlja lični prtljag (član 16. i član 28. stav 1 tačka 1);

5) ako izlaznoj carinarnici prijavi da privremeno iznosi robu koju ne nosi sa sobom (član 16);

6) ako carinarnici lažno prikaže da unosi robu koju je kao putnik privremeno iznio (član 316);

7) ako robu uvezenu na osnovu carinske povlastice otuđi prije određenog roka ili je preda drugom na upotrebu ili je upotrijebi u druge svrhe, a ne u svrhe zbog kojih je ta roba, u cjelini ili djelimično, oslobođena plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina (član 26. član 28. tačka 3. član 29. stav 1, član 30. i član 211. stav 5),

(2) ako se za robu iz stava 1. tačka 4. ovog člana ne mogu utvrditi količina i vrijednost, učinilac prekršaja kazniće se novčanom kaznom od 500 do 5.000 dinara.

Član 344.

(1) Novčanom kaznom od jednostrukog do trostrukog iznosa uskraćene carine, odnosno od jedne polovine iznosa vrijednosti robe, ako roba ne podliježe plaćanju carine, kazniće se za prekršaj domaće i strano fizičko lice:

1) ako ne prijavi carinarnici robu čiji uvoz nije zabranjen, koju prenosi preko carinske linije, a koja je namijenjena za

obavljanje djelatnosti ličnim radom sredstvima rada u svojini građana, za potrebe članova njegovog domaćinstva, za njegove lične potrebe i za lične potrebe članova njegove porodice (član 190. stav 4. i član 316);

2) ako carinarnica pronađe neprijavljenu robu kod stranog putnika u provozu pri izlasku iz carinskog područja Republike (član 316);

3) ako ne prijavi robu koju prevozi preko carinskog područja Republike na osnovu urednih prevoznih isprava u provozu, odnosno prenosnom sredstvu na kome su nepovrijeđena carinska obilježja (član 266. stav 1).

(2) Ako je vrijednost robe koja je predmet prekršaja iz stava 1. ovog člana manja od 3.000 dinara, carinski radnik će na licu mjesta naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 250 dinara, a robu ocariniti. Ako izvršilac prekršaja odbije da plati kaznu, protiv njega će se pokrenuti redovan prekršajni postupak.

Član 345.

(1) Novčanom kaznom od 4.500 do 10.000 dinara kazniće se za prekršaj domaće i strano fizičko lice:

1) ako carinskom organu ne da potrebna obavještenja ili mu onemogućiti da izvrši pregled robe i isprava radi provjeravanja uslova za korištenje carinske povlastice iz člana 28. tačke 3. i člana 29. stav 1. tačka 1 (član 260);

2) ako carinskom organu ne omogućiti pregled zila ili lični pretres (član 6).

Član 346.

(1) Domaće ili strano fizičko lice koje izvrši neku od radnji propisanih u članu 333. stav 1. članu 334. stav 1. članu 335. stav 1. tačka 1. članu 336. stav 1. članu 337. stav 1. tačka 2. članu 338. stav 1. članu 339. stav 1. tačka 8. članu 340. stav 1. i članu 341. stav 1. ove uredbe kazniće se za prekršaj novčanom kaznom propisanom u ovim odredbama za pravno lice.

(2) Ako se za robu iz člana 334. stav 3. tač. 4. 6. 7. i 11. ove uredbe ne mogu utvrditi količina i vrijednost, učinilac prekršaja kazniće se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

(3) Ako se za robu iz člana 336. stav 1. ovog zakona ne mogu utvrditi količina i vrijednost, učinilac prekršaja kazniće se novčanom kaznom od 500 do 5.000 dinara.

Član 347.

(1) Prekršajni postupak po carinskim prekršajima ne može se pokrenuti ako je proteklo više od tri godine od dana izvršenja prekršaja.

(2) Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja se preduzima radi gonjenja učinioca prekršaja. Sa svakim prekidom rok zastarjelosti počinje iznova teći, ali se prekršajni postupak ne može ni u kom slučaju pokrenuti niti dalje voditi nakon isteka šest godina od dana kad je prekršaj učinjen.

Član 348.

(1) Roba koja je predmet prekršaja iz člana 333. stav 1. tačka 1. člana 334. stav 1. tač. 1. do 3. tač. 5. do 10. i tač. 12. i 13. člana 335. stav 1. tačka 1, člana 336. stav 1. tačka 3. člana 343. stav 1. tač. 1. do 3. i tačka 5. i člana 346. stav 1, ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji iz člana 333. stav 1. tačka 1. člana 334. stav 1. tač. 1. do 3. tač. 5. do 10. i tač. 12. i 13. člana 335. stav 1. tačka 1. i člana 336. stav 1. tačka 3. i roba koja je predmet prekršaja iz člana 342. st. 1. i 3. u vezi sa članom 334. stav 1. tač. 1. do 3. tač. 5. do 10. i tač. 12. i 13. člana 335. stav 1. tačka 1, člana 336. stav 1. tačka 3, član 343. stav 1. tač. 1. do 3. i člana 346. stav 1. ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji iz člana 334. stav 1. tač. 1 do 3. tač. 5. do 10. i tač. 12. i 13. člana 335. stav 1. tačka 1. i člana 336. stav 1. tačka 3. ove uredbe, oduzeće se.

(2) Ako se roba ne pronađe, od učinioca prekršaja naplatiće se njena vrijednost koja, prema odredbama ovog zakona, predstavlja carinsku osnovicu i sprovesti postupak naplate carine i drugih uvoznih dažbina u smislu člana 353. stav 1. ove uredbe.

(3) Smatraće se da roba nije pronađena ako se iz bilo kojih razloga ne može oduzeti od njenog držaoca.

(4) Za vrijednost nepronađene robe učionici prekršaja odgovaraju solidarno.

(5) Roba koja je predmet carinskog prekršaja za koji je propisana zaštitna mjera oduzimanja robe, kao i roba za koju nije sproveden carinski postupak, može se staviti pod carinski nadzor do okončanja prekršajnog postupka.

(6) Vlasnik robe utvrdjen pod carinski nadzor u smislu stava 5. ovog člana ima pravo na naknadu štete na teret budžeta Republike ako se u sprovedenom carinskom postupku utvrdi da nije postojao carinski prekršaj.

Član 349.

(1) Prevozno odnosno prenosno sredstvo može se oduzeti ako su njegova tajna i skrovišta mjesta iskorištena za skrivanje robe koja je predmet prekršaja iz člana 333. stav 1. tačka 1. člana 334. stav 1. tač. 1. do 9. i tačka 13, člana 335. stav 1. tačka 1. i člana 346. ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji iz člana 333. stav 1. tačka 1, člana 334. stav 1. tač. 1. do 9. i tačka 13. i člana 335. stav 1. tačka 1. ove uredbe ili je ono bilo namijenjeno isključivo izvršenju tih prekršaja i ako je vrijednost robe koja je predmet prekršaja veća od jedne trećine carinske osnovice prevoznog odnosno prenosnog sredstva.

(2) Izuzetno od odredbe prethodnog stava prevozno, odnosno prenosno sredstvo može se oduzeti i ako vrijednost robe koja je predmet prekršaja nije veća od jedne trećine carinske osnovice prevoznog, odnosno prenosnog sredstva, ako je to prevozno, odnosno prenosno sredstvo iskorišteno za prevoz droga, oružja, municije ili eksploziva ili ako je u prevoznom, odnosno prenosnom sredstvu poslije fabričke proizvodnje ugrađen poseban prostor za skrivanje robe.

(3) Ako se prevozno, odnosno prenosno sredstvo iz stava 1. ovog člana ne može pronaći, postupiće se u smislu člana 348. stav 2. ove uredbe.

Član 350.

(1) Prevozno, odnosno prenosno sredstvo kojim se ne vrše usluge prevoza u javnom saobraćaju, a upotrijebljeno je za prevoz robe preko carinske linije, odnosno na teritoriji Republike a koja je predmet prekršaja iz člana 333. stav 1. tačka 1, člana 334. stav 1. tač. 1. do 9. i tačka 13, člana 335. stav 1. tačka 1. i člana 346. ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji iz člana 338. stav 1. tačka 1. člana 334. stav 1. tač. 1. do 9. i tačka 13. i člana 335. stav 1. tačka 1. ove uredbe, može se oduzeti ako je vrijednost robe koja je predmet prekršaja veća od jedne trećine vrijednosti tog sredstva i ako je lice koje je preuzelo robu na prevoz ili vozač prevoznog, odnosno prenosnog sredstva znalo ili moglo znati da je u pitanju takva roba.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana prevozno, odnosno prenosno sredstvo može se oduzeti i ako vrijednost robe koja je predmet prekršaja nije veća od jedne trećine vrijednosti prevoznog, odnosno prenosnog sredstva, ako je to prevozno, odnosno prenosno sredstvo iskorišteno za prevoz droga, oružja municije ili eksploziva, ili ako je u prevoznom, odnosno prenosnom sredstvu poslije fabričke proizvodnje ugrađen poseban prostor za skrivanje robe.

Član 351.

(1) Roba koja je predmet prekršaja iz člana 333. stav 1. tačka 1. člana 334. stav 1. tač. 1. do 3. tač. 5. do 10. i tač. 12. i 13. člana 335. stav 1. tačka 1, člana 336. stav 1. tačka 3, člana 343. stav 1. tač. 1. do 3. i člana 346. stav 1. ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji iz člana 333. stav 1. tačka 1. člana 334. stav 1. tač. 1. do 3. tač. 5. do 10. i tač. 12. i 13. člana 335. stav 1. tačka 1, i člana 336. stav 1. tačka 3. ove uredbe, može se oduzeti i ako nije vlasništvo učinioca prekršaja.

(2) Prevozno, odnosno prenosno sredstvo kojim se vrše usluge prevoza u javnom saobraćaju može se oduzeti u smislu čl. 349. i 350 ove uredbe i ako nije vlasništvo izvršioca prekršaja, ako je njegov vlasnik znao ili je mogao znati da je ono upotrijebljeno za izvršenje prekršaja iz člana 333. stav 1. tačka 1, člana 334. stav 1. tač. 1. do 9. i tačka 13, člana 335. stav 1. tačka 1. i člana 346, ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji iz člana 333. stav 1. tačka 1, člana 334. stav 1. tač. 1. do 9. i tačka 13, i člana 335. stav 1. tačka 1.

(3) Ovim se ne dira u prava trećih lica za naknadnu štetu od učinioca.

Član 352.

(1) Roba ili prevozno, odnosno prenosno sredstvo kojim je izvršen prekršaj može se oduzeti i kad se postupak protiv izvršioca prekršaja obustavi zbog toga što je u vrijeme izvršenja prekršaja bio maloljetan.

(2) Roba ili prevozno, odnosno prenosno sredstvo kojim je prekršaj izvršen može se oduzeti, odnosno naplatiti njihova vrijednost i kad se protiv učinioca ne može voditi prekršajni postupak zbog toga što je nepoznat ili nedostupan nadležnim organima, ili zbog postojanja drugih zakonskih smetnji, osim u slučaju nastupanja apsolutne zastarjelosti (član 347. stav 2).

Član 353.

(1) Ako se rješenjem o prekršaju iz člana 334. stav 1. tač. 1. do 11, člana 335. stav 1. tač. 1. do 5. člana 336. stav 1. tačka 1. i tač. 3 do 5. člana 342. st. 1. i 3. člana 343. stav 1. tač. 1. 2. i 7, člana 344. stav 1. tačka 1. i člana 346. ako je učinilac prekršaja izvršio neku od radnji iz člana 334. stav 1. tač. 1. do 11, člana 335. stav 1. tačka 1. i člana 336. stav 1. tačka 1. i tač. 3. do 5. ove uredbe, ne oduzima robu, odnosno ako je prekršajni postupak obustavljen ili se ne može voditi zbog toga što je učinilac nepoznat ili nedostupan nadležnim organima, ili zbog postojanja drugih zakonskih smetnji, carinarnica će, po službenoj dužnosti pokrenuti postupak radi naplate carine i drugih uvoznih dažbina.

(2) ako se iznos carine i drugih uvoznih dažbina ne može naplatiti od učinioca prekršaja, može se naplatiti od nesavjesnog držaoca robe.

(3) Ako je za robu iz stava 1. ovog člana korišteno oslobođenje od plaćanja carine iz člana 28. tačka 3. člana 29. stav 1. i člana 30. ove uredbe, carina se obračunava na način propisan u stavu 2. člana 29. ove uredbe.

Član 354.

Licu koje je izvršilo prekršaj za koji je propisana zaštitna njera oduzimanja robe (član 348) carinarnica može, u opravdanim slučajevima, vratiti robu, pod uslovom da plati vrijednost robe koja je bila predmet prekršaja, carinu i druge uvozne dažbine.

Član 355.

Carinarnica koja je vodila prekršajni postupak u prvom stepenu može, u opravdanim slučajevima, dozvoliti da se izrečena novčana kazna i vrijednost robe plate u ratama, s tim što rok otplate ne može biti duži od jedne godine.

Član 356.

Naplaćeni iznos novčanih kazni i iznosi dobijeni prodajom oduzete robe ili naplaćeni na ime vrijednosti takve robe po odbitku troškova, predstavljaju prihod Republike.

Član 357.

(1) Prekršajni postupak u prvom stepenu vodi i rješenje o prekršaju donosi Komisija za prekršaje (u nastavku teksta: Komisija) sastavljena od tri člana, od kojih je jedan član predsjednik. Predsjednik i članovi Komisije mogu imati zamjenike.

(2) Komisija može ovlastiti pojedinog svog člana da preduzima pojedine radnje u prekršajnom postupku.

(3) Predsjednika i članove Komisije, kao i njihove zamjenike, određuje iz reda radnika carinarnice direktor Uprave carina.

XVI - POSTUPAK PRODAJE ROBE I RASPORED SREDSTAVA DOBIJENIH PRODAJOM ROBE U CARINSKOM POSTUPKU

Član 358.

(1) Roba koja se nalazi kod carinarnice na osnovu odredaba člana 90. stav 3. čl. 101, 102, 103, 191, i 218. člana 250. stav 2, člana 290. stav 3. i člana 310. stav 2. ove uredbe kao i roba oduzeta u prekršajnom postupku izlaže se po pravilu, prodaji.

(2) Izuzetno od odredbe prethodnog stava Vlada može ustupiti robu bez naknade republičkim organima i organizacijama, u skladu sa finansijskim planovima tih organa i organizacija, Crvenom krstu BiH kao i nadležnom organu za zaštitu spomenika kulture u Republici, ako su u pitanju predmeti od

istorijske, arheološke, etnografske, kulturne, umjetničke i naučne vrijednosti.

(3) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, funkcioner koji rukovodi saveznom upravom nadležnom za poslove carine može kvarljivu robu, robu koja nema komercijalnu vrijednost, životinje i robu koja po posebnim propisima ne može biti stavljena u slobodan promet (oružje, municija, radio-stanica i sl) ustupiti uz naknadu koja je utvrđena u carinskom postupku.

(4) Roba koja nije prodana u smislu st. 1. i 2. i 3. ovog člana, kao i roba koja može štetno djelovati na zdravlje ili moral (droga, pornografski i neprijateljski propagandni materijal i sl.) uništava se pod carinskim nadzorom.

(5) Bliže propise o uslovima i načinu prodaje i postupanju sa robom iz st. 1 i 4. ovog člana i rasporedu sredstava dobijenih prodajom robe donosi Vlada.

Član 359.

(1) Sredstva ostvarena prodajom motornog vozila iz čl. 102. i 103. ove uredbe raspoređuju se tako što se po podmiranju svih nastalih troškova (troškovi prevoza, čuvanja, prodaje i sl) naplaćuju carina i druge uvozne dažbine, a ostatak stavlja na raspolaganje vlasniku vozila uplatom na poseban depozitni račun. Ako vlasnik motornog vozila u roku od šest mjeseci od dana uplate ne podnese zahtjev za isplatu deponovanog iznosa, carinarnica će ta sredstva uplatiti u korist budžeta Republike kao vanredni prihod.

(2) Od iznosa dobijenog prodajom robe iz člana 218. stav 1. i člana 290. stav 3. ove uredbe, carinarnica prvo podmiruje sve nastale troškove (troškovi prevoza, troškovi čuvanja, troškovi prodaje, ležarine i sl), naplaćuje carinu i druge uvozne dažbine, a ostatak vraća podnosiocu deklaracije, odnosno licu na koje glasi prevozna isprava, a za robu iz člana 218. stav 2. ove uredbe vlasniku robe. Ako je vlasnik prodate robe, odnosno lice na koje glasi prevozna isprava nepoznat, iznos koji mu pripada uplatiće se na poseban depozitni račun, a ako ono u roku od šest mjeseci od dana uplate ne podnese zahtjev za isplatu u korist budžeta Republike kao vanredni prihod.

(3) Sredstva ostvarena prodajom robe iz člana 90. stav 3. čl. 101. i 211. člana 250. stav 2. i člana 310. stav 2. ove uredbe, kao i robe oduzete u prekršajnom postupku, uplaćuju se u korist budžeta Republike.

(4) Troškovi čuvanja iz st. 1. 2. i 3. ovog člana obuhvataju stvarne troškove čuvanja robe u carinskom magacinu, carinskom stovarištu, carinskom skladištu, željezničko-carinskom magacinu i slobodnoj carinskoj zoni, kao i kod organa iz člana 17. ove uredbe za vrijeme iz člana 215. st. 1. i 3. ove uredbe.

XVII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 360.

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje važiti Carinski zakon (»Službeni list SFRJ«, br. 10/76, 36/79, 52/79, 12/82, 61/82, 7/84, 25/85, 38/86, 28/88, 40/89, 70/89, 21/90)

Član 361.

Podzakonski akti i propisi doneseni na temelju zakona iz prethodnog člana preuzimaju se i primjenjuju kao republički propisi, dok na temelju ovlaštenja iz ove uredbe ne budu doneseni odgovarajući podzakonski akti.

Član 362.

Podzakonski akti čije je donošenje propisano ovom uredbom donijeće ovlašteni organi u roku od jedne godine po stupanju na snagu ove uredbe.

Član 363.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu SRBiH«.

PR broj 1139/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

13

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O SLUŽBI DRUŠTVENOG KNJIGOVODSTVA

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Uredbom o Službi društvenog knjigovodstva Bosne i Hercegovine uređuju se položaj, poslovi, osnovi organizacije i način rada Službe društvenog knjigovodstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Služba).

Član 2.

Služba je samostalna organizacija, koja u okviru prava i dužnosti utvrđenih zakonom, obavlja poslove platnog prometa, evidencije, statistike, informativno-analitičke poslove, poslove finansijskog nadzora, poslove ekonomsko-finansijske revizije kao i druge poslove određene uredbom.

Član 3.

Služba, pored poslova iz člana 2. ove uredbe može na zahtjev pravnog lica, a na osnovu ugovora obavljati poslove evidencije, informativno-analitičke poslove, poslove utvrđivanja boniteta pravnih lica, određene poslove za račun banaka, poslove štampanja i prodaje obrazaca i instrumenata platnog prometa, kao i druge poslove u skladu sa uredbom.

Član 4.

Odredbe ove uredbe odnose se na prava lica i njihove dijelove, sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini, (u daljem tekstu: Republika) dijelove pravnih lica koja posluju na teritoriji Republike, a sjedište im se nalazi izvan teritorije Republike kao i na fizička lica s boravištem u Republici kada je to uredbom određeno.

Član 5.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga Služba funkcioniše kao jedinstvena stručna organizacija i u tom smislu obezbjeđuje jedinstvenu primjenu propisa, primjenjuje naučne metode, standarde, jedinstven postupak i metodologiju rada, savremenu informatičku tehnologiju, jedinstvenu i integralnu računarsko-komunikacionu mrežu.

Podaci i informacije dobijeni u procesu prikupljanja, obrade i razmjene kroz računarsko-komunikacionu mrežu Službe obezbjeđuju se jedinstvenim sistemom zaštite po standardnim normama.

Služba može na osnovu ugovora, pravnim licima omogućiti korišćenje računarsko-komunikacione mreže iz prethodnog stava.

Član 6.

Služba može pod uslovima utvrđenim zakonom, sama ili zajedno sa domaćim ili stranim pravnim licima osnivati specijalizovane organizacije za obavljanje određenih poslova koji su u vezi sa poslovima iz nadležnosti Službe.

Član 7.

Služba ima svojstvo pravnog lica.

Sjedište Službe je u Sarajevu.

Naziv Službe je »Služba društvenog knjigovodstva Bosne i Hercegovine«.

Služba ima pečat.

Pečat Službe sadrži: pun naziv Službe i Grb Republike Bosne i Hercegovine.

Član 8.

Kad Službe je javan.

Knjige i isprave Službe imaju značaj javnih isprava.

Član 9.

Za obavljanje poslova i zadataka iz svog djelokruga Služba odgovara Skupštini Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Skupština Republike BiH).

Služba podnosi Skupštini Republike BiH godišnji izvještaj o svom radu, a na zahtjev Skupštine Republike BiH i druge izvještaje o obavljanju poslova za koje ima javna ovlaštenja.

Služba dostavlja Skupštini Republike BiH i godišnji program rada.

Član 10.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga Služba ima javna ovlaštenja kada je to propisano ovom uredbom ili drugim zakonima.

U obavljanju poslova u kojima ima javna ovlaštenja Služba primjenjuje odredbe zakona kojima se uređuje opšti upravni postupak i upravni spor, ako ovom uredbom nije drugačije određeno.

Član 11.

Služba ima pravo davati inicijativu za donošenje zakona i drugih propisa iz svog djelokruga nadležnom organu Skupštine Republike BiH, odnosno Vlade BiH.

Služba ima pravo i dužnost davati mišljenje, primjedbe i prijedloge na nacрте i prijedloge zakona i drugih propisa koje primjenjuje u obavljanju poslova iz svog djelokruga.

Član 12.

Služba pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine pokreće postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti propisa koje primjenjuje u vršenju poslova iz svog djelokruga, ako otičeni da nisu u saglasnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine odnosno da nisu u saglasnosti ili da su u suprotnosti sa zakonom.

Služba je dužna, prije pokretanja postupka iz prethodnog stava, da donosioca propisa upozori na nesaglasnost propisa odnosno normativnog akta sa Ustavom Bosne i Hercegovine, odnosno na nesaglasnost ili suprotnost propisa sa zakonom.

Do odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Službaće primijeniti republički zakon.

Član 13.

Služba i njene organizacione jedinice ne plaćaju takse u postupku pred sudovima, drugim organima i organizacijama.

Član 14.

Služba ima Statut.

Statutom Službe uređuje se naročito: organizacija Službe; uslovi i kriteriji za osnivanje filijala, ekspozitura i drugih radnih jedinica u sastavu filijale; njihov djelokrug i međusobni odnosi; predstavljanje i zastupanje Službe i njenih organizacionih jedinica; prava, obaveza i odgovornosti radnika i rukovodećih radnika u Službi; organi i postupak utvrđivanja odgovornosti radnika; ostvarivanje i način korišćenja sredstava za rad Službe; opšti akti i postupak za njihovo donošenje; kao i druga pitanja koja su od značaja za rad Službe.

II – POSLOVI SLUŽBE

1. Platni promet

Član 15.

Pod platnim prometom, u smislu ove uredbe, podrazumijevaju se plaćanja između učesnika u platnom prometu preko računa koji se vodi kod nosilaca platnog prometa određenih u ovoj uredbi.

Član 16.

Pod plaćanjem u platnom prometu podrazumijeva se: obračun preko računa, prenos sredstava sa jednog računa na drugi račun, naplata sa računa, uplata na račun i isplata sa računa.

Član 17.

Učesnici u platnom prometu u smislu ove uredbe su pravna lica, radnje i fizička lica koja vrše plaćanje preko računa (u daljem tekstu: učesnici u platnom prometu).

Član 18.

Platni promet obavljaju: Služba društvenog knjigovodstva Bosne i Hercegovine, Narodna banka BiH, banke, preduzeća PTT (pošte), Poštanska štedionica i druge štedno-kreditne organizacije osnovane na osnovu zakona (u daljem tekstu: nosioci platnog prometa).

Član 19.

Učesnici u platnom prometu – pravna lica i dijelovi pravnih lica, dužni su da novčana sredstva vode na račun kod Službe i da sva plaćanja vrše preko tih računa.

Izuzetno od prethodnog stava pravno lice može da vrši plaćanje u gotovom novcu na način i pod uslovima utvrđenim u propisu donesenom na osnovu zakona.

Član 20.

Platni promet se obavlja na jedinstven način upotrebom jedinstvenog plana računa i upotrebom jedinstvenih instrumenata platnog prometa.

a) Nosioci platnog prometa

Član 21.

Služba

Služba obavlja slijedeće poslove:

- 1) vodi račune nosilaca platnog prometa (osim računa iz člana 22. tačke 1. ove uredbe), račune pravnih lica i dijelova pravnih lica, račune za naplatu javnih prihoda i račune za obračun platnog prometa i izvršava naloge za plaćanja preko tih računa. Služba može voditi i račune fizičkih lica;
- 2) organizuje obračunska mjesta i obavlja dnevni, odnosno povremeni obračun (kliring) u platnom prometu;
- 3) evidentira naplatu javnih prihoda i vrši raspored tih prihoda korisnicima, saglasno propisima;
- 4) obavlja blagajničko-trezorske poslove;
- 5) obezbjeđuje smještaj i čuvanje gotovog novca primljenog od Narodne banke za potrebe nosioca i učesnika u platnom prometu;
- 6) obavlja poslove u vezi sa zamjenom i povlačenjem oštećenih i pohabanih novčanica iz opticaja, za račun Narodne banke BiH;
- 7) određuje blagajnički maksimum poštama i bankama;
- 8) obavlja i druge poslove platnog prometa određene ovom uredbom i drugim zakonima, odnosno ugovorom.

Član 22.

Narodna banka Bosne i Hercegovine

Narodna banka Bosne i Hercegovine obavlja slijedeće poslove:

- 1) vodi račune na kojima evidentira novčanu emisiju, depozite i plasmane;
- 2) snabdijeva novčanicama i gotovim novcem organizacione jedinice Službe;
- 3) prima u depozit sredstva sa računa banaka depozitara, depozite utvrđene zakonom, kao i depozite za koje nisu zaključeni ugovori o deponovanju;
- 4) utvrđuje blagajnički maksimum organizacionim jedinicama Službe;
- 5) utvrđuje kriterijume na osnovu kojih učesnici u platnom prometu određuju visinu blagajničkog maksimuma;
- 6) obavlja i druge poslove platnog prometa određene zakonom kojim se uređuje poslovanje Narodne banke.

Član 23.

Pošte

Pošte primaju uplate od fizičkih lica, odnosno vrše isplate fizičkim licima za račun pravnih lica i drugih lica.

Pošte primaju uplate dnevnog pazara za račun pravnih i fizičkih lica.

Član 24.

Banke, poštanske štedionice i druge štedno-kreditne organizacije

Banke, Poštanska štedionica i druge štedno-kreditne organizacije obavljaju slijedeće poslove:

- 1) vode račune fizičkih lica i sprovode plaćanje po tim računima;
- 2) primaju uplate u korist računa koji se vode kod nosilaca platnog prometa od građana;
- 3) primaju uplate dnevnog pazara u korist računa pravnih i fizičkih lica;
- 4) organizuju izdavanje i plaćanje kreditnim karticama;
- 5) obavljaju platni promet po osnovu depozitno-kreditnih poslova u skladu sa zakonom.

b) Računi za obavljanje platnog prometa

Član 25.

Služba otvara račune učesnicima u platnom prometu na njihov zahtjev, na način i pod uslovima propisanim ovom uredbom i propisima donijetim na osnovu ove uredbe. Pravna lica otvaraju račune kod organizacionih jedinica Službe prema mjestu svog sjedišta, a dijelovi pravnih lica prema mjestu gdje posluju. Fizička lica koja otvaraju račun kod Službe, prema mjestu prebivališta.

Pravno lice može imati samo jedan žiro-račun.

Član 26.

Služba otvara učesnicima u platnom prometu slijedeće vrste računa:

- 1) račun za redovno poslovanje;
- 2) račun za obavljanje novčanog prometa dijela pravnog lica koji je sastavni dio računa za redovno poslovanje tog pravnog lica;
- 3) obračunski račun;
- 4) uplatne račune javnih prihoda i račune za zajedničku naplatu prihoda;
- 5) druge račune određene zakonom ili drugim propisima.

Član 27.

Služba ukida račune učesnicima u platnom prometu na njihov zahtjev ili po službenoj dužnosti, a na osnovu dokaza o prestanku rada učesnika u platnom prometu.

Član 28.

Učesnik u platnom prometu je dužan da o nastalim statusnim i drugim promjenama pismeno obavijesti organizacionu jedinicu Službe kod koje ima račune, najkasnije u roku od osam dana od nastalih promjena, radi upisivanja tih promjena u registar računa kao i da uz obavještenje priloži dokaz o izvršenim statusnim promjenama.

Član 29.

Plaćanja preko računa vrše se: bezgotovinski sa računa, obračunom i gotovim novcem.

Bezgotovinska plaćanja i gotovinska plaćanja preko računa obavljaju se ispostavljanjem naloga za plaćanje u korist, odnosno na teret računa koji se vode kod Službe.

Član 30.

Učesnici u platnom prometu mogu izmiriti međusobne novčane obaveze i neposredno: prenosom hartija od vrijednosti, ugovaranjem promjena povjerioca odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija i sl) prebijanjem (kompenzacijom), i kliringom, u skladu sa zakonom kojim se uređuju ovi odnosi.

Novčane obaveze izmirene na način iz stava 1. ovog člana evidentiraju se preko računa, najmanje jedanput mjesečno.

c) Način izvršavanja platnog prometa

Član 31.

Nalozi za plaćanje ispostavljaju se na jedinstvenim instrumentima platnog prometa prilagođenim za elektronsku obradu podataka.

Nalozi za plaćanje mogu se ispostavljati i na magnetnim nosiocima, odnosno računarskom komunikacijom između učesnika i Službe, kao između Službe i ostalih nosilaca platnog prometa.

Član 32.

Naloge za plaćanje sa računa daju:

- 1) učesnici u platnom prometu – vlasnici računa;
- 2) učesnici u platnom prometu – povjerioci, na osnovu: dospjelih hartija od vrijednosti i drugih instrumenata obezbjeđivanja plaćanja; otvorenih akreditiva; drugih propisanih ili ugovorenih ovlašćenja;
- 3) organi i organizacije – na osnovu zakonskih ovlašćenja;
- 4) Služba na osnovu: sudskih odluka i drugih izvršnih naloga; zakonskih ovlašćenja i svojih internih naloga radi djelimičnog izvršavanja naloga, naplate naknade za poslove i usluge Službe, ispravke grešaka i sl.

Naloge za plaćanje potpisuju lica čiji su potpisi deponovani kod Službe, odnosno druga ovlašćena lica.

Član 33.

Služba prima od učesnika u platnom prometu naloge za plaćanje i drugu propisanu dokumentaciju platnog prometa, ako su ti nalozi izdati u skladu sa propisima i ako su popunjeni na propisani način.

Služba će vratiti naloge za plaćanje koji nisu popunjeni saglasno prethodnom stavu i ukazati podnosiocu na nedostatak i greške u nalogu radi otklanjanja istih.

Član 34.

Plaćanje sa računa vrši se do visine pokrića na računu izdavaoca naloga.

Pod pokrićem, u smislu prethodnog stava 1. podrazumijeva se stanje sredstava na računu od prethodnog dana, sredstva prispjela u toku dana (dnevni priliv) umanjeno za izvršena plaćanja (dnevni odliv) do momenta utvrđivanja pokrića.

Nalozi za koje nema pokrića vraćaju se podnosiocu.

Član 35.

Služba izvršava naloge za prinudnu naplatu iz svih sredstava učesnika platnog prometa koji se vode na računu kod tog nosioca, ako zakonom nije drugačije određeno.

U nedostatku sredstava za izvršenje naloga za plaćanje u cjelini, Služba izvršava nalog djelimično, putem internog naloga, o čemu izvještava učesnike u platnom prometu (dužnika i povjerioca).

Član 36.

Neizvršeni nalozi za plaćanje učesnika u platnom prometu koji je prestao da postoji dostavljaju se organizacionoj jedinici Službe kod koje se vodi račun učesnika u platnom prometu koji je preuzeo prava i obaveze učesnika koji je prestao da postoji, ukoliko se račun učesnika – preuzimaoca prava i obaveza, vodi u drugom mjestu.

Ako se iz raspoložive dokumentacije ne može utvrditi koji je učesnik u platnom prometu preuzeo prava i obaveze učesnika koji je prestao da postoji, Služba neizvršene naloge za plaćanje vraća podnosiocu.

Član 37.

Sredstva učesnika u platnom prometu koja se evidentiraju na računima kod Službe, dnevno se uključuju kao depozit po viđenju banaka (u daljem tekstu: račun depozitara) saglasno zakonu i ugovoru imaoća računa.

Sredstva na računima depozitara kao i depozitno neopredijeljena sredstva na računima učesnika u platnom prometu dnevno se uključuju kao depozit po viđenju Narodne banke Bosne i Hercegovine.

Član 38.

Ako na redovnom računu banke, po završenoj dnevnoj obradi podataka sa naloga za plaćanje kojom su obuhvaćeni i nalozi po osnovu uključivanja sredstava u račun banke, utvrdi nedostatak sredstava na računu banke, za pokriće svih obaveza, Služba izdaje nalog za pokriće nastale razlike iz sredstava obavezne rezerve te banke kod Narodne banke Bosne i Herce-

govine, i o tome bez odlaganja obavještava Narodnu banku Bosne i Hercegovine.

Ako sredstva obavezne rezerve banke kod Narodne banke Bosne i Hercegovine nisu dovoljna za pokriće svih obaveza banke, Služba će utvrditi i iskazati iznos nedostajućih sredstava, i idućeg dana obustaviti izvršenje naloga banke, na teret računa banke.

Služba je dužna podatke kojima raspolaže u okviru svoje nadležnosti, a koji se odnose na nelikvidnost banke dostavljati saglasno Zakonu kojim je uređeno poslovanje Narodne banke Bosne i Hercegovine.

Sredstva korišćena za izmirivanje tekućih obaveza banke iz stava 1. ovog člana, moraju se vratiti sa računa banke iz prvog narednog priliva. Ako banka ne izda nalog za povraćaj korištenih sredstava, Služba je dužna da prema visini korištenih sredstava izda nalog i izbriše taj nalog iz prvog narednog priliva sredstava na račun banke.

Član 39.

Platni promet obavljen između Republike BiH i republika koje u plaćanju koriste drugu valutu Služba obračunava preko posebnih obračunskih računa, s nosiocem platnog prometa u toj republici.

Član 40.

Služba obezbjeđuje izvještaje o izvršenom platnom prometu učesnicima u platnom prometu najkasnije narednog radnog dana.

Služba i učesnici u platnom prometu mogu ugovoriti i drugi rok za dostavljanje izvještaja iz prethodnog stava.

Član 41.

Služba je dužna da naloge za plaćanje, primljene od učesnika u platnom prometu, izvrši istog dana kada je te naloge primila.

Ostali nosioci platnog prometa koji prime naloge za plaćanje dužni su da te naloge predaju nadležnoj organizacionoj jedinici Službe najkasnije narednog radnog dana.

Kod novih oblika i načina plaćanja uvedenih u cilju bržeg kretanja novčanih sredstava i izmirivanja obaveza, odnosno naplate potraživanja između učesnika u platnom prometu, Služba može prethodno vršiti njihovu provjeru.

Služba provjerava primjenjivanje određenih oblika i načina plaćanja iz prethodnog stava pod uslovima koje sporazumno utvrdi sa učesnicima u toj provjeri.

Plaćanja izvršena u obliku i na način iz stava 2. ovog člana imaju pravna dejstva izvršenih plaćanja.

Član 42.

Razmjena podataka platnog prometa između Službe i ostalih nosilaca platnog prometa može se vršiti i neposrednom računskom komunikacijom, na magnetnim nosiocima podataka ili dostavom dokumentacije.

d) Posebna ovlašćenja u platnom prometu

Član 43.

Funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave, nadležnim za poslove finansija, propisuje:

- 1) način i uslove pod kojima pravna lica mogu kod Službe otvarati i ukidati račune;
- 2) račune za uplatu prihoda za javne potrebe, kriterije i rokove za raspored sredstava sa računa javnih prihoda.

Generalni direktor Službe propisuje:

- 1) oblik, sadržinu i upotrebu instrumenata platnog prometa i način izvršavanja platnog prometa;
- 2) jedinstveni plan računa i druge evidencije za evidentiranje izvršenog platnog prometa;
- 3) sadržaj i vođenje jedinstvenog registra imalaca računa;
- 4) evidencije za obezbjeđivanje finansijskih podataka;
- 5) način rada u jedinstvenoj računarsko-komunikacijskoj mreži i međusobno povezivanje korisnika mreže;
- 6) način obračuna izvršenog platnog prometa u Republici BiH;
- 7) način obračuna izvršenog platnog prometa u Republici BiH sa drugim republikama;
- 8) radno vrijeme i rokove za izvršavanje platnog prometa.

Guverner Narodne banke Bosne i Hercegovine propisuje:

- 1) način rukovođenja i čuvanja novčanica, kovanog novca i vrijednosnica;
- 2) uslove i način plaćanja gotovim novcem.

Član 44.

Funkcioner koji rukovodi republičkim organom za poslove narodne odbrane i generalni direktor Službe mogu propisati način obavljanja platnog prometa i poslove kontrole za vojne jedinice i ustanove.

2. Poslovi evidencije, statistike i informativno-analitički poslovi

Član 45.

Služba evidentira, prikuplja i obrađuje podatke i izrađuje informacije i analize, u skladu sa odredbama ove uredbe, kojim se omogućava zakonodavnim i izvršnim organima vlasti, organima lokalne uprave, pravnim licima i njihovim udruženjima pod određenim uslovima, uvid u materijalno stanje i finansijsko-materijalno poslovanje svih pravnih lica, posebno o:

- finansijskom stanju pravnih lica;
- utvrđivanju i raspoređivanju finansijskog rezultata poslovanja i iskazanim gubicima;
- efikasnosti poslovanja pravnih lica;
- stanju i promjenama na računima pravnih lica koje vodi Služba;

- tekućim privredno-finansijskim kretanjima;
- kretanju investicione, javne i lične potrošnje;
- efektima mjera tekuće ekonomske politike;
- bonitetu pojedinih pravnih lica;
- nalazima kontrole ispravnosti i zakonitosti poslovanja i realnosti podataka obračuna;
- drugim pojavama i problemima u poslovanju pravnih lica.

Član 46.

U obavljanju poslova iz prethodnog člana Služba koristi podatke:

- iz evidencija koje obrazuje i vodi na osnovu naloga i drugih dokumenata platnog prometa o stanju i promjenama na računima pravnih lica kod Službe o uplati i rasporedu prihoda za javne potrebe, o pojavama insolventnosti pravnih lica, iz nalaza kontrole o ispravnosti i zakonitosti i drugo;
- iz individualne i zbirne obrade podataka iz godišnjih i periodičnih obračuna i drugih izvještaja i dokumentacija, koju Službi podnose pravna lica na osnovu zakonskih i drugih propisa, sistematizovane po djelatnostima, teritoriji, veličini pravnih lica, karakteru vlasništva, organizacionim oblicima, načinu finansiranja i drugo.

Za izradu analiza i informacija Služba koristi i podatke koje obezbjeđuju statistički i drugi ovlašteni organi.

Član 47.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga Služba vodi:

- jedinstveni plan računa;
- plan računa za uplatu i raspored prihoda za javne potrebe;
- registar imalaca računa za potrebe vršenja statističkih istraživanja i za operativne potrebe obavljanja platnog prometa;
- evidencije o stanju i promjenama sredstava na računima pravnih lica, naplati i rasporedu sredstava za javne potrebe i druge operativne evidencije na osnovu naloga za plaćanje;
- katalog o podacima koje Služba obezbjeđuje kao informaciona služba jedinstvenog sistema informisanja;
- druge evidencije i registre propisane zakonom.

Sadržaj i način vođenja plana računa iz alineje 1. i registra imalaca računa iz alineje 3, te sadržaj kataloga podataka iz alineje 5. propisuje uputstvom generalni direktor Službe.

Prilikom donošenja uputstva iz stava 2. ovog člana Služba sarađuje s drugim informacionim službama društvenog sistema informisanja.

Član 48.

Evidentiranje, prikupljanje, obrada, prenos i iskazivanje podataka i informacija vrši se po jedinstvenoj metodologiji,

koju propisuje generalni direktor Službe, pri čemu se primjenjuju načela utvrđena zakonom kojom se uređuje sistem informisanja.

Uputstvom o jedinstvenoj metodologiji iz prethodnog stava obezbjeđuje se nepovredivost materijalnog sadržaja podataka prilikom njihove obrade i iskazivanja, primjena savremenih dostignuća nauke, tehnike i tehnologije, sprečavanje višestrukog evidentiranja i prikupljanja podataka, kao i uporedivost podataka.

Služba obezbjeđuje i druge podatke od interesa za Republiku a koji se vode kod pravnih lica. Pravna lica dužna su na zahtjev Službe da dostave tražene podatke na način koji svojim uputstvom propiše generalni direktor Službe.

Član 49.

Finansijske podatke, informacije i analize Služba obrađuje i objavljuje u publikacijama koje izdaje mjesečno, tromjesečno, polugodišnje i godišnje, zavisno od vrste i prirode podataka, analiza i informacija.

Rokove za obradu i objavljivanje publikacija iz prethodnog stava propisuje pravilnikom generalni direktor Službe, polazeći od realnih potreba za takvim informacijama.

Član 50.

Podaci, informacije i analize koje Služba obezbjeđuje u obavljanju poslova iz svog djelokruga, javni su, i pod jednakim uslovima dostupni svim pravnim licima ako zakonom ili propisom donesenim na osnovu zakona, nije određeno da predstavljaju poslovnu tajnu.

Ako je zakonom i drugim propisima propisano da određeni podaci, analize i informacije predstavljaju poslovnu tajnu, korisnici tih podataka postupiću na način koji je na njima naznačen.

Korisnici iz prethodnog stava dužni su da isprave i podatke koji predstavljaju državnu, vojnu ili službenu tajnu čuvaju na način određen zakonom i drugim propisima.

Član 51.

O podacima koje obezbjeđuje iz naloga platnog prometa i evidencija koje vodi na osnovu tih naloga, a naročito o podacima o promjenama i stanju sredstava na računima, Služba obavještava pravna lica dnevno.

Druge podatke o finansijskim kretanjima, kao i informacije i analize iz svog djelokruga, Služba obrađuje periodično, zavisno od vrste i značaja podataka i dostavlja ih neposredno korisnicima tih podataka, informacija i analiza ili ih objavljuje u svojim publikacijama.

Član 52.

Finansijske podatke, pokazatelje, informacije i analize po posebnim zahtjevima pravnih lica, Služba izrađuje uz naknadu, u rokovima i sadržaju po dogovoru s podnosiocima zahtjeva.

Član 53.

Na zahtjev pravnog lica, potencijalnog izdavaoca dugoročnih hartija od vrijednosti Služba u skladu sa zakonskom obavezom daje mišljenje o njihovom bonitetu.

Jedinstvene pokazatelje za ocjenu boniteta, sadržaj izvještaja i mišljenja Službe o bonitetu propisuje uputstvom generalni direktor Službe.

Član 54.

Na zahtjev pravnih lica, uz naknadu, Služba daje podatke, pokazatelje i pisane informacije o bonitetu drugog pravnog lica – poslovnog partnera.

Podatke iz prethodnog stava pravno lice dužno je da čuva kao poslovnu tajnu.

O dostavljenim podacima Služba obavještava i pravno lice o kome su ti podaci dati.

Član 55.

Služba u cilju informisanja organa Republike obezbjeđuje i druge podatke koji se vode kod pravnih lica a od interesa su za informisanje Republike.

Pravna lica dužna su da Službi dostave podatke iz prethodnog stava u rokovima i na način koji uputstvom propiše generalni direktor Službe.

3. Poslovi finansijskog nadzora

Član 56.

Poslovi finansijskog nadzora u smislu ove uredbe, su: poslovi kontrole pravnih lica; poslovi kontrole javnih rashoda i javnih preduzeća, kao i drugi poslovi kontrole doređeni zakonom.

a) Poslovi kontrole

Član 57.

Poslove kontrole pravnih lica Služba vrši u organizacionoj jedinici (u daljem tekstu: prethodna kontrola) i kod pravnog lica (u daljem tekstu: inspeksijska kontrola).

Član 58.

Poslovi prethodne kontrole obuhvataju:

- 1) kontrolu zakonitosti naloga o raspolaganju sredstvima, kada je zakonom propisano ograničenje ili su određeni namjena i način raspolaganja sredstvima;
- 2) kontrolu ispravnosti naloga i drugih dokumenata koje učesnici u platnom prometu dostavljaju Službi, kada je to zakonom ili drugim propisom određeno;
- 3) kontrolu zakonitosti i ispravnosti obračuna, izvještaja, periodičnih i godišnjih računovodstvenih iskaza;
- 4) utvrđivanje i evidentiranje redoslijeda plaćanja sa računa, kada je zakonom propisano;
- 5) praćenje solventnosti pravnih lica i preduzimanje odgovarajućih mjera u skladu sa zakonom;
- 6) kontrolu izvršavanja instrumenata obezbjeđenja plaćanja;
- 7) kontrolu obračunavanja, izvršavanja i usmjeravanja propisanih javnih prihoda obveznika koji imaju račun kod Službe, na osnovu obračuna;
- 8) kontrolu obračunavanja i izvršavanje rješenja koja donose drugi organi kojima je naloženo plaćanje propisanih javnih prihoda za subjekte koji imaju račun kod Službe a nemaju status pravnog lica;
- 9) ostale poslove kontrole na osnovu zakona.

Član 59.

Služba vrši prethodnu kontrolu na osnovu svojih evidencija i izvještaja, naloga kojima učesnici u platnom prometu raspolazu sredstvima sa svojih računa, kao i na osnovu predračuna obračuna, periodičnih i godišnjih računovodstvenih iskaza.

Pravno lice, koje na osnovu propisa kojim se uređuje računovodstvo sastavlja računovodstvene i poslovne izvještaje i dostavlja ih Službi u rokovima propisanim zakonom i drugim propisima.

Član 60.

Za potrebe obavljanja poslova kontrole javnih prihoda Služba osigurava formiranje baze podataka o poreskim obveznicima, vrstama poreza, poreskim osnovicama i poreskim stopama, dinamici naplate javnih prihoda, preduzetim mjerama i druge potrebne podatke kojima Služba na temelju svojih evidencija raspolaže ili joj ih poreski obveznici dostavljaju.

Baza podataka utvrđena u skladu sa odredbama ovog člana sastavni je dio ukupne baze podataka koja se formira u Službi.

Član 61.

Služba prima na izvršenje naloge za plaćanje koji su izdati u skladu sa zakonom i drugim propisima i za koje postoji pokriće na računu podnosioca naloga.

Služba će podnosiocu naloga istog dana vratiti naloge za plaćanje koji nisu izdati u skladu sa zakonom i drugim propisima. Podnosilac naloga može u roku od 3 dana od dana vraćanja naloga podnijeti pismeni zahtjev za donošenje rješenja o odbijanju izvršenja naloga.

Direktor organizacione jedinice Službe je dužan da u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva iz stava 3. ovog člana donese rješenje o odbijanju izvršenja naloga i dostavi ga podnosiocu zahtjeva.

nese rješenje o odbijanju izvršenja naloga i dostavi ga podnosiocu zahtjeva.

Član 62.

Kada Služba utvrdi da je pravno lice podnijelo periodični i godišnji obračun ili drugi obračun, koji nije u skladu sa zakonom i drugim propisima, zahtijevaće od podnosioca obračuna njegovu ispravku.

Ako se ispravka ne izvrši, Služba vraća podnosiocu obračun iz prethodnog stava sa pismenim zahtjevom da izvrši njegovu ispravku u roku od tri dana od prijema zahtjeva.

Ako podnosilac obračuna ne izvrši naloženu ispravku iz stava 2. ovog člana, smatraće se da obračun iz stava 1. ovog člana nije podnjet Službi u skladu sa zakonom.

Podnosilac obračuna iz stava 1. ovog člana, ako smatra da je zahtjev Službe za ispravku obračuna nezakonit, odnosno nepravilan, može u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva za ispravku umjesto ispravke podnijeti pismeni zahtjev organizacionoj jedinici Službe za donošenje rješenja o odbijanju obračuna iz stava 1. ovog člana.

Direktor organizacione jedinice Službe je dužan da o pismenom zahtjevu iz stava 4. ovog člana odluči u roku od 5 dana od dana prijema zahtjeva i rješenje dostavi podnosiocu zahtjeva.

Član 63.

Služba vrši slijedeće poslove inspeksijske kontrole:

- 1) kontrolu ispravnosti iskazivanja računovodstveno-knjigovodstvenih i drugih podataka i obračuna;
- 2) kontrolu zakonitosti ostvarivanja, korišćenja i raspolaganja sredstvima pravnih lica, obračuna i plaćanja obaveza prema javnim prihodima.

Član 64.

Kontrola ispravnosti iskazivanja računovodstveno-knjigovodstvenih i drugih podataka i obračuna pravnih lica obuhvata:

- 1) kontrolu ispravnosti iskazivanja ovih podataka u poslovnim knjigama, evidencijama, obračunima i izvještajima;
- 2) kontrolu urednosti i tačnosti vođenja knjigovodstvenih i drugih propisanih evidencija i vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava na osnovu kojih su izvršena knjiženja;
- 3) kontrolu pravilnosti utvrđivanja osnovica obračuna i uplate obaveza po osnovu javnih prihoda i drugih obaveza propisanih zakonom.

Član 65.

Kontrola zakonitosti ostvarivanja, korišćenja i raspolaganja sredstvima pravnih lica obuhvata:

- 1) kontrolu primjene zakona i drugih propisa o sredstvima, ostvarivanju prihoda, rashoda, utvrđivanju rezultata poslovanja i raspodjeli sredstava na osnovu rezultata poslovanja;
- 2) kontrolu raspolaganja sredstvima kada je zakonom propisano ograničenje ili su određeni način ili namjena raspolaganja sredstvima.

Član 66.

Inspeksijsku kontrolu vrši ovlašćeno lice Službe na osnovu pismenog ovlašćenja rukovodioca organizacione jedinice.

Ovlašćeno lice u vršenju inspeksijske kontrole ima pravo i obavezu da vrši pregled poslovnih knjiga, evidencija, obračuna i druge dokumentacije.

Prije početka inspeksijske kontrole, ovlašćeno lice dužno je da odgovornom licu i pravnom licu kod koga će vršiti kontrolu stavi na uvid ovlašćenje za vršenje inspeksijske kontrole.

Član 67.

Ovlašćeno lice je samostalno u vršenju kontrole i odgovorno je za radnje koje u postupku kontrole učini ili propusti da učini.

Na osnovu zakona i drugih propisa ovlašćeno lice samostalno vodi postupak, vrši radnje i preduzima mjere.

Niko ne smije korišćenjem službenog položaja ili na neki drugi način sprečavati ovlašćeno lice u vršenju radnji i preduzimanju mjera koje je na osnovu zakona dužan da vrši, odnosno preduzima.

Član 68.

Pravno lice je dužno da ovlaštenom licu obezbijedi uslove potrebne za vršenje inspeksijske kontrole.

Pod uslovima potrebnim za vršenje inspeksijske kontrole podrazumijeva se naročito: obezbjeđenje radnih prostorija; stavljanje na uvid traženih knjigovodstvenih i drugih evidencija i dokumentacije na osnovu koje su iskazani podaci u tim evidencijama, poslovnim knjigama i obračunima i omogućavanje neposrednog uvida u stanje novčanih materijalnih i drugih sredstava.

Odgovorna lica u pravnom licu dužna su da na zahtjev i u roku koji odredi ovlašteno lice daju pismena objašnjenja u vezi sa predmetom kontrole.

b) Poslovi kontrole javnih rashoda i javnih preduzeća

Član 69.

Služba je ovlaštena organizacija za obavljanje poslova finansijske kontrole javnih rashoda i poslovanja javnih preduzeća.

Kontrola u smislu prethodnog stava obuhvata:

- sredstva budžeta i druga sredstva za finansiranje javnih potreba;
- sredstva javnih preduzeća osiguranih iz budžeta, fondova, raznih oblika regresa, premija, stimulacija i slično;
- sredstva javnih zajmova;
- prikupljena sredstva za razne oblike pomoći zbog elementarnih nepogoda i druge više sile;
- druga sredstva prikupljena od pravnih lica i građana za određene namjene saglasno u skladu sa zakonom.

Član 70.

U obavljanju poslova finansijske kontrole javnih rashoda i poslovanja javnih preduzeća Služba vrši:

1. kontrolu računovodstvenih iskaza pravnih lica;
2. kontrolu efikasnosti i ekonomičnosti poslovanja pravnih lica koja koriste sredstva iz javnih fondova.

Član 71.

Kontrola računovodstvenih iskaza obuhvata:

1. namjensko korišćenje sredstava;
2. ispitivanje i ocjena sistema internih računovodstvenih postupaka;
3. provjeru i ocjenu ispravnosti podataka iskazanih u računovodstvenim iskazima;
4. davanje mišljenja o realnosti i objektivnosti finansijskog stanja i rezultata poslovanja.

Realnosti o objektivnosti finansijskog stanja i rezultata poslovanja podrazumijeva usklađenost podataka iskazanih u godišnjem obračunu na računovodstvenim načelima i računovodstvenim standardima, kao i njihovu zasnovanost na zakonima, drugim propisima i opštim aktima pravnog lica.

Kontrolom efikasnosti i ekonomičnosti poslovanja obuhvata se ispitivanje i ocjenjivanje stepena ostvarene efikasnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti poslovanja.

Član 72.

Poslovi finansijske kontrole javnih rashoda i poslovanja javnih preduzeća obavljaju se na jedinstven način na teritoriji Republike.

Služba donosi metodološka uputstva i utvrđuje standardnu dokumentaciju čime se osigurava jedinstveno provođenje postupka kontrole javnih rashoda i javnih preduzeća, te dosljedna primjena standarda koje Služba donosi, a koji se primjenjuju u obavljanju revizije ekonomičnosti, efikasnosti i efekata javnih rashoda i javnih preduzeća.

U obavljanju poslova finansijske kontrole javnih rashoda i poslovanja javnih preduzeća Služba koristi standarde revizije usklađene sa standardima revizije Međunarodne organizacije državnih institucija za reviziju.

Član 73.

Na osnovu obavljenih poslova kontrole Služba izrađuje izvještaj i dostavlja ga pravnom licu kod kojeg je obavljena kontrola.

Član 74.

U obavljanju kontrole javnih rashoda i javnih preduzeća Služba ima javna ovlaštenja.

Ove poslove obavljaju ovlašteni radnici Službe – revizori. Kontrolu javnih rashoda i javnih preduzeća obavlja služba u skladu sa programom Vlade.

c) Poslovi finansijske policije

Član 75.

Služba obavlja poslove finansijske policije kod pravnih i fizičkih lica.

Poslovi finansijske policije su:

- kontrola prometa robe i usluga, prihoda, dobiti, plata zaposlenih i drugih i drugo što ima uticaja na utvrđivanju javnih prihoda;
- prijavljivanje imovine koja podliježe oporezivanju;
- tačnost podataka u vezi poreskih olakšica i oslobođanja;
- utvrđivanje osnovice za obračun i plaćanje poreza na promet;
- plaćanje takse i taksene tarife;
- sprovođenje mjera naloženih od sudskih i drugih organa;
- prinudna naplata javnih prihoda;
- obračun kamate za neblagovremeno plaćanje obaveza;
- stanje poreskih računa, zaduženja, naplate, usmjeravanje i kontrola poreskog bilansa i dr.

Član 76.

Poslove finansijske kontrole vrši finansijski policajac i u okviru svojih ovlaštenja ima pravo da:

- zaplijeni robu,
- zatvori radnju,
- zaustavi vozila u prometu u koja sumnja da prevoze teret sumnjivog porijekla,
- ulazi u stan (po zakonu propisanom postupku)
- izvrši pregled poslovnih knjiga,
- utrošak i stanje zaliha materijala i sirovina,
- kontroliše isplate sa žiro i drugih računa
- vrši pregled poslovnih prostorija,
- saslušava obveznike i svjedoke i uzima pismene izjave,
- vrši kontrolu stanja imovine i nepokretnosti
- privremeno oduzima poslovne knjige i dokumenta,
- zabranjuje vršenje određenih radnji.

U vršenju svojih ovlaštenja finansijski policajac ima pravo zahtijevati pomoć organa unutrašnjih poslova koji su traženu pomoć dužni pružiti odmah.

Član 77.

Finansijski policajac ima službenu legitimaciju i odjeven je u propisanu uniformu.

Generalni direktor Službe može odrediti u određenim slučajevima da se kontrola vrši bez propisane uniforme.

Član 78.

Finansijski policajac će zaplijeniti robu ukoliko nema dokaza da su plaćeni porezi i doprinosi i kada se roba stavlja u promet od lica koje za to nije registrovano i kada se vrši promet robe koja nije registrovana i propisno evidentirana u popisnim knjigama.

Ako postoji sumnja da se u stambenoj ili nekoj drugoj prostoriji vrši privredna ili neka djelatnost koja nije prijavljena, finansijski policajac može u prisustvu vlasnika ili svjedoka izvršiti pregled tih prostorija.

Član 79.

Finansijska policija vrši kontrolu kod pravnih, građansko-pravnih i fizičkih lica.

U postupku kontrole sastavlja zapisnik i po potrebi donosi rješenje.

Ako se u utvrđenom roku ne otklone nezakonitosti finansijski policajac je dužan da za pravno lice donese zabranu raspolaganja sredstvima na žiro računu, a za fizičko lice zabranu obavljanja djelatnosti.

Fizička i pravna lica dužna su da finansijskom policajcu omoguće vršenje inspeksijskog nadzora, da mu stave na uvid i sve raspoložive dokaze i daju izjavu o utvrđenim činjenicama.

Član 80.

Poslovima finansijske policije neposredno rukovodi glavni inspektor koga postavlja generalni direktor Službe.

Za finansijskog policajca može biti postavljeno lice sa završenim ekonomskim ili pravnim fakultetom s najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Član 81.

Za sprovođenje odredaba ove uredbe koje se odnose na finansijsku policiju ovlašćuje se generalni direktor Službe da svojim uputstvom bliže uredi primjenu i postupak.

Finansijski policajac čini težu povredu radne dužnosti ako:

- pribavi ličnu i materijalnu korist,
- obavlja poslove nespojive sa službenom dužnošću,
- ako oda službeni i poslovnu tajnu do koje je došao u obavljanju svojih poslova.

Član 82.

Generalni direktor Službe je ovlašćen da utvrdi plaće radnicima koji obavljaju poslove finansijske policije s tim da bi plaće finansijskih policajaca zavisile i od izvršenja Plana rada.

d) Poslovi ekonomsko-finansijske revizije

Član 83.

Služba obavlja poslove ekonomsko – finansijske revizije godišnjih obračuna i poslovanja pravnih lica, te pružanje drugih usluga iz oblasti poslova ekonomsko-finansijske revizije.

Član 84.

Poslovi ekonomsko-finansijske revizije obuhvataju ispitivanja i ocjenu finansijskog sistema internih računovodstvenih kontrola poslovanja, rizika u poslovanju, računovodstvenih postupaka i ispravnosti podataka i na toj osnovi davanje mišljenja o realnosti i objektivnosti stanja sredstava i izvora sredstava, te rezultata poslovanja iskazanih u godišnjim obračunima pravnih lica.

Realnost i objektivnost stanja sredstava i izvora sredstava, te rezultata poslovanja iskazanih u godišnjim obračunima, podrazumijeva primjenu i usklađenost s računovodstvenim načelima i računovodstvenim standardima koji se primjenjuju u nas, odnosno sa računovodstvenim pravilima propisanim zakonom i opštim aktima pravnih lica.

Član 85.

Služba obavlja reviziju godišnjih obračuna svih pravnih lica kod kojih je u ugovorima o kreditima sa inostranim finansijskim organizacijama i institucijama zaključenim prije stupanja na snagu ove uredbe Služba bila navedena kao revizor.

Služba može obavljati reviziju godišnjih obračuna i drugih pravnih lica i kontrolu namjenskog korištenja sredstava u skladu s kadrovskim i organizaciono-tehničkim mogućnostima.

Član 86.

Za poslove revizije iz člana 75. ove uredbe pravna lica podnose zahtjev ali ne kasnije od 60 dana od dana kada izvršenje usluge treba započeti, odnosno najkasnije do 30. septembra tekuće godine za reviziju godišnjeg obračuna za narednu godinu.

Član 87.

Na osnovu izvršenih poslova ekonomsko-finansijske revizije godišnjih obračuna, Služba sastavlja izvještaj u kome se godišnji obračun iskazuje u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima ili u skladu sa formom zahtijevanom od pravnog lica.

Izvještaj o ekonomsko-finansijskoj reviziji sadrži:

- mišljenja revizora o realnosti i objektivnosti finansijskog stanja i rezultata poslovanja;
- računovodstvene iskaze koji su bili predmet ispitivanja i ocjene;

– napomenu uz računovodstvene iskaze u kojima se prikazuju osnovni materijalno značajni podaci i informacije u računovodstvenim iskazima, zakonski propisi, opšta akta i računovodstvene politike primijenjene u sastavljanju računovodstvenih iskaza.

Izvještaj o izvršenoj ekonomsko-finansijskoj reviziji može sadržati i dopunske podatke, informacije i priloge, u zavisnosti od posebnih zahtjeva pravnih lica.

Član 88.

Pravnom licu kod koga se obavlja ekonomsko-finansijska revizija, pored izvještaja iz prethodnog člana ovog zakona, dostavlja se i poseban izvještaj kada se u postupku finansijske revizije utvrde nezakonitosti i neispravnosti u poslovanju.

Član 89.

Ekonomsko-finansijsku reviziju obavljaju revizori Službe, koji su samostalni u obavljanju tih poslova i obavezni su da se u radu pridržavaju standarda revizije i kodeksa profesionalne etike revizora, kao i da sve informacije i podatke o poslovanju pravnih lica čuvaju kao poslovnu tajnu.

Član 90.

Služba obavlja poslove ekonomsko-finansijske revizije na zahtjev pravnog lica. Za obavljanje ovih poslova podnosilac zahtjeva plaća naknadu.

Sadržaj i obim poslova, način izvještavanja o izvršenim poslovima, naknada i druga pitanja značajna za obavljanje poslova ekonomsko-finansijske revizije, utvrđuje se ugovorom koji zaključuju Služba i pravno lice.

Član 91.

Poslovi revizije obavljaju se u skladu sa opšteprihvaćenim standardima revizije, tj. međunarodno priznatim standardima revizije.

Član 92.

U obavljanju poslova ekonomsko-finansijske revizije iz člana 75. ove uredbe Služba može sarađivati sa drugim domaćim i stranim revizorskim organizacijama, odnosno, može samostalno ili zajedno sa domaćim ili stranim revizorskim organizacijama da osnuje revizorsko preduzeće, u skladu sa zakonskim mogućnostima i nastalim potrebama.

Služba se učlanjuje u odgovarajuće međunarodne organizacije i institucije iz oblasti revizije i računovodstva u cilju praćenja najnovijih dostignuća iz navedene oblasti i korištenja rezultata u praksi, kao i sudjelovanja stranih tijela ovih institucija.

e) Pravna sredstva

Preduzimanje mjera

Član 93.

Služba će bez odlaganja podnijeti prijavu nadležnom registracionom sudu za izricanje mjere zabrane obavljanja djelatnosti i brisanje iz sudskog registra protiv pravnog lica za koje u postupku utvrdi da izbjegava vršiti plaćanja preko žiro-računa.

Član 94.

Ako Služba u postupku finansijskog nadzora utvrdi radnje koje imaju obilježje krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja, podnijeće prijavu nadležnom javnom tužilaštvu, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Ako postoji osnovana sumnja da je učinjeno krivično djelo ili privredni prestup, ovlašteno lice Službe može privremeno oduzeti isprave i predmete koji su upotrijebljeni, odnosno namijenjeni za izvršenje krivičnog djela ili privrednog prestupa, o čemu je Služba dužna izvijestiti nadležno javno tužilaštvo. O oduzimanju isprava, predmeta i drugih stvari ovlašćeno lice Službe izdaje pravnom licu potvrdu.

Ako postoji osnovana sumnja da je učinjeno krivično djelo, Služba je dužna, bez odlaganja, podnijeti prijavu nadležnom javnom tužilaštvu.

Član 95.

Ako u postupku finansijskog nadzora ovlašteno lice Službe utvrdi da nije tačno iskazano stanje sredstava ili da je neuredno i netačno knjigovodstvo, da nisu obračunate ili nisu tačno obračunate propisane obaveze za zadovoljavanje javnih priho-

da, zaključkom će narediti pravnom licu da izvrši popis sredstava i utvrđivanje njihove vrijednosti, ažuriranje knjigovodstva, i knjigovodstvenih evidencija, te sastavljanje tačnog obračuna obaveza za zadovoljavanje javnih rashoda.

Pravno lice dužno je postupiti po zaključku u roku koji odredi ovlašteno lice, s tim da taj rok ne bude duži od 30 dana.

Protiv zaključka se ne može izjaviti posebna žalba.

Ako pravno lice ne izvrši zaključak ili izvrši samo dio naloga i zaključka, Služba će o tome obavijestiti nadležni organ uprave. Zaključak se može dati na izvršenje drugom pravnom licu, ovlaštenom za knjigovodstvene usluge u kojem slučaju troškovi izvršenja zaključka padaju na teret pravnog lica koje nije zaključak izvršilo ili ga nije u cijelosti izvršilo.

Ako pravno lice u cijelosti ili djelimično ne izvrši zaključak od kojeg zavisi utvrđivanje i izvršenje obaveza propisanih zakonom ili propisima donijetim na osnovu zakona, rukovodilac organizacione jedinice Službe može donijeti rješenje o privremenoj zabrani raspolaganja sredstvima sa računa pravnog lica do izvršenja naloga i zaključka.

Žalba protiv rješenja iz prethodnog stava ne zadržava izvršenje rješenja.

U pogledu donošenja zaključka primjenjuju se opšta načela Zakona kojima se uređuje upravni postupak.

Član 96.

O izvršenom finansijskom nadzoru kod pravnog lica na osnovu javnih ovlaštenja, ovlašteno lice Službe sastavlja zapisnik.

O izvršenom finansijskom nadzoru na osnovu evidencije u Službi, ovlašteno lice sastavlja zapisnik samo kada utvrdi nezakonitost za čije je otklanjanje potrebno donijeti rješenje i kada se utvrde radnje koje imaju obilježja krivičnog djela, privrednog prestupa ili prekršaja.

Zapisnik o izvršenom finansijskom nadzoru dostavlja se bez odlaganja pravnom licu najkasnije u roku od 8 dana od dana izvršene kontrole. Pravno lice može dati primjedbe na zapisnik.

U zapisniku o izvršenoj kontroli određuje se rok za davanje primjedaba koji ne može biti kraći od 8 ni duži od 30 dana od dana dostave zapisnika.

Ako se u primjedbama na zapisnik iznesu činjenice i predlože dokazi koji bi mogli uticati na donošenje rješenja i preduzimanje drugih mjera u skladu sa zakonom, provjerit će se iznesene činjenice i predloženi dokazi i o tome će se sastaviti dopuna zapisnika.

U obrazloženju rješenja Služba je dužna izjasniti se o svim primjedbama koje je pravno lice dalo na zapisnik o izvršenoj kontroli, a ako nije doneseno rješenje pismeno će odgovoriti pravnom licu na date primjedbe.

Član 97.

Ako u postupku finansijskog nadzora na osnovu javnog ovlaštenja, ovlašteno lice utvrdi nezakonitosti, donijet će rješenje kojim će pravnom licu naložiti da u određenom roku ispravi utvrđene nezakonitosti. Rješenje će ovlašteno lice Službe donijeti u roku od 30 dana od isteka roka za izjavljivanje primjedaba na zapisnik.

Rješenjem se određuje rok u kojem je pravno lice dužno ispraviti utvrđene nezakonitosti. Taj rok ne može biti kraći od 15 dana ni duži od 30 dana, računajući od dana kada rješenje postane konačno i u upravnom postupku. U obrazloženju rješenja Služba je dužna izjasniti se o izjavljenim primjedbama na zapisnik.

U pogledu sastavljanja, donošenja i uručivanja rješenja, primjenjuju se odredbe zakona kojom se uređuje upravni postupak.

Član 98.

Protiv rješenja Službe donesenih u postupku finansijskog nadzora pravno lice može u roku od 15 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalbu generalnom direktoru Službe.

Žalba odlaže izvršenje rješenja.

Rješenje generalnog direktora je konačno.

Pravno lice je dužno izvršiti konačno rješenje Službe.

Član 99.

Izvršenje konačnog rješenja Službe provodi organizaciona jedinica Službe kod koje se vode novčana sredstva pravnog lica prema kome se izvršenje provodi.

Član 100.

O odlaganju izvršenja konačnog rješenja odlučuje donosilac prvostepenog rješenja, uz uslove koji su utvrđeni zakonom kojom se uređuju upravni sporovi.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana nije dopuštena žalba.

Član 101.

Ako je konačnim rješenjem Službe povrijeđen propis i time državi ili pravnom licu pričinjena šteta, može se u postupku revizije po službenoj dužnosti donijeti novo rješenje u roku od 2 godine od dana dostava konačnog rješenja pravnom licu, kojim se konačno rješenje mijenja, ukida ili poništava.

Organ uprave ili pravno lice može u roku iz stava 1. ovog člana podnijeti zahtjev da se izmijeni, ukine ili poništi konačno rješenje Službe, kojim je povrijeđen propis na njihovu štetu.

Generalni direktor Službe dužan je rješenje u postupku revizije donijeti u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za reviziju.

Član 102.

U vezi sa donošenjem rješenja i preduzimanjem drugih radnji u postupku finansijskog nadzora primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovom uredbom nije drugačije određeno.

Član 103.

Protiv rješenja Službe donesenog u drugom stepenu, rješenja protiv kojeg nije dopuštena žalba i protiv rješenja u postupku revizije, može se voditi upravno-računski spor.

Tužbu kojom se pokreće upravno-računski spor iz stava 1. ovog člana može podnijeti pravno lice ako smatra da je rješenjem povrijeđeno njegovo pravo, odnosno interes zasnovan na zakonom.

Tužbu iz stava drugog ovog člana može podnijeti i organ uprave ili pravno lice ako smatra da su rješenjem Službe, koje se odnosi na drugo pravno lice, protivno zakonu umanjeni njihovi prihodi.

Član 104.

Upravno-računske sporove protiv rješenja generalnog direktora Službe rješava stvarno nadležni sud u Republici u vijeću sastavljenom od dvojice sudija, od kojih je jedan predsjednik Vijeća i jedan porotnik.

Protiv odluke suda donesene prema stavu 1. ovog člana stranke mogu Vrhovnom sudu Bosne i Hercegovine podnijeti žalbu.

Član 105.

Protiv odluke nadležnog suda iz prethodnog člana stava 1. ove uredbe, može se podnijeti zahtjev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu Bosne i Hercegovine, ako je tom odlukom utvrđena teža povreda zakona.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti može se podnijeti u roku od 60 dana od dana dostave odluke strankama.

Član 106.

U upravno-računskim sporovima na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuju upravni sporovi, odnosno zakona kojim se uređuje parnični postupak, ako ovom uredbom nije drugačije određeno.

III – ORGANIZACIJA, NAČIN RADA, UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE U SLUŽBI

Član 107.

Organizacija, način rada, upravljanje i rukovođenje Službom utvrđuje se ovom uredbom, Statutom Službe i drugim opštim aktima u skladu sa zakonom.

Organizacija i način rada Službe uređuje se tako da se obezbjeđuje jedinstveno, potpuno, blagovremeno i racionalno

obavljanje poslova, ostvarivanje odgovornosti zaposlenih u Službi i saradnja sa drugim subjektima.

1. Organizacione jedinice Službe

Organizacione jedinice Službe su Centrala i filijale

Član 108.

Radi izvršavanja metodoloških, kontrolno-instruktivnih i drugih zajedničkih poslova Službe, ovom uredbom obrazuje se Centrala kao organizaciona jedinica Službe za teritoriju Republike (u daljem tekstu: Centrala).

Član 109.

Radi izvršavanja poslova Službe na određenom području, polazeći od kriterija racionalnosti, obrazuju se filijale.

U sastavu filijale mogu se, radi izvršavanja određenih poslova, obrazovati ekspoziture, poslovnice ili šalteri kao izdvojene radne jedinice.

Kriteriji za osnivanje i djelokrug rada organizacionih jedinica Službe i specijalizovanih organizacija uređuju se Statutom Službe.

Član 110.

Odlukom nadležnog organa Službe, a u skladu sa ovom uredbom i Statutom Službe, osnivaju se filijale, ekspoziture, poslovnice i šalteri kao i specijalizovane organizacije i utvrđuje njihovo područje i sjedište.

Član 111.

Organizacione jedinice Službe imaju poslovnu i pravnu sposobnost u okviru prava, obaveza i odgovornosti utvrđenih ovom uredbom i Statutom Službe.

Organizacione jedinice, kao dijelovi Službe, mogu imati žiro-račun kao dio žiro-računa Službe.

Član 112.

U stvarnu nadležnost filijala spadaju svi poslovi iz djelokruga Službe utvrđeni zakonom ili drugim propisima, osim poslova koji su ovom uredbom stavljeni u djelokrug Centrale.

Ako filijala i nakon upozorenja generalnog direktora ne obavi određene poslove i zadatke Službe za koje je stvarno i mjesno nadležna ili obavezna, te poslove i zadatke obaviti će druga filijala na koju te poslove i zadatke prenese generalni direktor.

Troškovi u vezi obavljanja poslova i zadataka iz stava 2. ovog člana padaju na teret stvarno i mjesno nadležne filijale.

Međusobni odnosi između organizacionih jedinica uređiti će se Statutom Službe.

2. Upravljanje Službom

Član 113.

Organ upravljanja Službom je Savjet Službe.

Član 114.

Savjet Službe sastavljen je od 9 članova, od kojih 8 imenuje i razrješava Skupština Republike Bosne i Hercegovine, a deveti član je po svom položaju generalni direktor Službe.

Predsjednika Savjeta Službe bira Savjet Službe iz redova svojih članova, na vrijeme od četiri godine.

Član 115.

Mandat članova Savjeta Službe traje 4 godine.

Savjet Službe donosi poslovnik o svome radu kojim se uređuje organizacija i način rada Savjeta Službe, kao i druga pitanja značajna za rad Službe.

Član 116.

Savjet Službe usmjerava rad Službe, preduzima mjere za efikasno i racionalno obavljanje poslova iz djelokruga Službe i za unapređenje organizacije i rada Službe.

Član 117.

U vršenju prava i obaveza iz člana 116. ove uredbe, Savjet Službe naročito:

1. donosi Statut Službe;
2. donosi godišnji program rada Službe i prati njegovo izvršavanje i usvaja godišnji izvještaj o radu;
3. odlučuje o osnivanju filijala i izdvojenih organizacionih jedinica kao i specijalizovanih organizacija;
4. imenuje i razrješava pomoćnike generalnog direktora, direktore filijala, savjetnike generalnog direktora i rukovodioce organizacionih dijelova u Centrali, na prijedlog generalnog direktora Službe;
5. donosi odluku – tarifu o naknadama za poslove i usluge Službe;
- donosi finansijski plan, te polugodišnji i godišnji obračun;
7. donosi opšta akta o odgovornosti rukovodećih radnika Službe;
8. odlučuje i o drugim pitanjima utvrđenim Statutom Službe, u skladu sa ovom uredbom.

3. Rukovođenje Službom

Član 118.

Organi rukovođenja Službom su: generalni direktor, pomoćnici generalnog direktora, savjetnici generalnog direktora, direktori filijala i rukovodioci organizacionih dijelova Centrale.

Član 119.

Generalni direktor zastupa i predstavlja Službu i rukovodi njenim radom.

Generalni direktor Službe je i direktor Centrale.

Član 120.

Generalni direktor, u okviru prava i dužnosti, obavlja ove poslove:

1. organizuje i obezbjeđuje zakonito i efikasno obavljanje poslova iz djelokruga Službe;
 2. predlaže Savjetu Službe pitanja za raspravljanje i donošenje odluka iz njegovog djelokruga i brine o izvršavanju donesenih odluka, smjernica i zaključaka;
 3. obezbjeđuje kontrolu primjene propisa i brine se o izvršavanju poslova iz djelokruga Službe;
 4. propisuje metodologiju i daje uputstva i smjernice za obavljanje poslova Službe i obezbjeđuje jedinstveni postupak i jedinstvenu primjenu propisa;
 5. pokreće postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa i opštih akata koje Služba primjenjuje pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine;
 6. donosi rješenja u prvom stepenu kada kontrolu vrši Centrala, te rješenja po žalbi protiv rješenja direktora filijala i donosi rješenja u upravnom postupku po zahtjevu sa revizijom;
 7. pokreće postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, odnosno postupak za utvrđivanje materijalne odgovornosti u slučaju povrede radne dužnosti, odnosno u slučaju uzrokovanja štete na radu i u vezi sa radom, za rukovodeće radnike Službe i radnike organizacione jedinice Centrale;
 8. obustavlja izvršenje opšteg ili pojedinačnog akta Savjeta Službe, odnosno opšteg akta ili pojedinačnog akta organizacione jedinice Službe, u slučajevima utvrđenim zakonom i o tome obavještava nadležne organe;
 9. donosi opšte akte o unutrašnjoj organizaciji i o sistematizaciji poslova i zadataka Službe;
 10. utvrđuje način rada računarsko-komunikacione mreže i utvrđuje komunikacijske standarde za povezivanje s korisnicima mreže;
 11. donosi privremeni finansijski plan Službe u slučajevima određenim Statutom;
 12. imenuje vršioca dužnosti direktora filijale;
 13. obavlja i druge poslove koji su ovom uredbom, Statutom Službe ili drugim opštim aktima Službe stavljeni u njegovu nadležnost.
- Određena ovlaštenja utvrđena zakonom ili Statutom generalni direktor može prenijeti na zamjenika i pomoćnike generalnog direktora i druge rukovodeće radnike Službe.

Član 121.

Generalnog direktora imenuje i razrješava Skupština Republike Bosne i Hercegovine.

Generalni direktor ima zamjenika koji ga zamjenjuje u slučaju njegove odsutnosti i spriječenosti sa svim njegovim ovlaštenjima i odgovornostima, a obavlja i druge poslove koje odredi generalni direktor.

Zamjenika generalnog direktora imenuje i razrješava Skupština Republike Bosne i Hercegovine.

Generalni direktor i njegov zamjenik imenuju se na četiri godine i mogu biti imenovani dva puta uzastopno na istu dužnost.

Član 122.

Generalni direktor i njegov zamjenik za svoj rad i rad Službe odgovaraju Skupštini Republike Bosne i Hercegovine.

Član 123.

Generalnom direktoru u rukovođenju pomaže savjetodavni organ – Kolegij Službe.

Sastav, ovlaštenja i način rada Kolegija Službe regulisaće se Statutom Službe.

Član 124.

Rukovodeći radnici u Službi su pomoćnici generalnog direktora, savjetnici generalnog direktora, direktori filijala i rukovodioci organizacionih dijelova Centrale.

Rukovodeće radnike iz stava 1. ovog člana, na prijedlog generalnog direktora, postavlja i razrješava Savjet Službe.

Pomoćnici direktora filijala, rukovodioci izdvojenih radnih jedinica i rukovodioci organizacionih dijelova filijala smatraju se rukovodnim radnicima organizacionih jedinica i njih postavlja i razrješava dužnosti direktor filijale, s tim da za pomoćnike direktora filijale daje saglasnost generalni direktor Službe.

Član 125.

Radnici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u službi su radnici koji obavljaju kontrolu kod pravnih lica, poslove kontrole javnih rashoda i javnih preduzeća, finansijski policajci, radnici koji obavljaju poslove revizije i radnici koji vode upravni postupak i upravno-računski spor.

Član 126.

Poslove i zadatke radnika iz čl. 115. i 116. ove uredbe ne mogu obavljati lica koja su osuđena na kaznu zatvora za izvršeno krivično djelo sa umišljajem protiv Republike Bosne i Hercegovine, protiv privrede, protiv društvene i privatne imovine i protiv službene dužnosti.

Zabrana iz stava 1. ovog člana traje 5 godina od dana oporštene i zastarjele kazne.

Član 127.

Rukovodeći radnici i radnici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima ne mogu obavljati funkcije u izvršnim organima skupština društveno-političkih zajednica.

Član 128.

Generalni direktor, zamjenik generalnog direktora i rukovodeći radnici Službe koji po isteku vremena na koje se imenuju, odnosno postavljaju, ne budu ponovo postavljeni imaju pravo da budu raspoređeni na poslove u Službi koji odgovaraju njihovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima.

Član 129.

Rukovodeći radnici Službe moraju imati visoku stručnu spremu, radno iskustvo od najmanje 3 godine na poslovima u Službi, ili sličnim poslovima u drugim organima i organizacijama, kao i ispunjavati i druge uslove utvrđene ovom uredbom.

Član 130.

Rukovodeći radnici odgovorni su za svoj rad Savjetu Službe i generalnom direktoru, a radnici sa posebnim ovlaštenjima rukovodiocu organizacione jedinice.

Član 131.

Pitanja koja se odnose na rukovodeće radnike i radnike sa posebnim ovlaštenjima, a koja nisu uređena ovom uredbom, rješavat će se u skladu sa Zakonom o državnoj upravi.

IV – PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH U SLUŽBI

Član 132.

Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Službi ostvaruju se po propisima o zaposlenim u organima državne uprave, ako ovom uredbom nije drugačije određeno.

Član 133.

Generalni direktor Službe ima ovlaštenja funkcionera koji rukovodi državnim organom u odlučivanju o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Službi, ako ovom uredbom nije drugačije određeno.

Član 134.

Radnici Službe ne mogu biti vlasnici ili suvlasnici preduzeća ili radnji za obavljanje djelatnosti koje obavlja Služba, niti samostalno obavljati djelatnosti koje obavlja Služba.

Radnik Službe ne smije preuzeti dužnost blagajnika, knjigovođe ili računovođe kod pravnog lica ili samostalnog privrednika.

Član 135.

Cijene rada, zarada i druga lična primanja zaposlenih u Službi uređuju se kolektivnim ugovorom i opštim aktima Službe.

Aktima iz stava 1. ovog člana uređuju se i druga pitanja koja se po zakonu uređuju kolektivnim ugovorima i opštim aktima a nisu uređena propisima o zaposlenim u organima državne uprave, odnosno ovom uredbom.

Na zaposlene u Službi ne primjenjuju se odredbe propisa o zaposlenim u organima državne uprave koje se odnose na zvanje, napredovanja i ocjenjivanja zaposlenih u tim organima.

V – SREDSTVA ZA RAD SLUŽBE

Član 136.

Služba ostvaruje sredstva za rad od pravnih i fizičkih lica u skladu sa prirodom, vrstom, složenošću, obimom i kvalitetom poslova iz djelokruga Službe, utvrđenim zakonom i propisom donesenim na osnovu zakona i opštim aktom, odnosno ugovorom, kojim se uređuju poslovi koji se finansiraju iz tih sredstava.

Sredstva za rad Službe ostvaruju se od:

1. naknada za obavljanje poslova platnog prometa koje se naplaćuje od učesnika u platnom prometu, sa njihovih računa ili u gotovini;
2. naknada za obavljanje poslova kontrole, po posebnim zahtjevima pravnih lica;
3. naknada od izvršenih poslova evidencije i informativno-analitičkih poslova koji se obavljaju na zahtjev pravnih lica koji se naplaćuju sa njihovih uplatnih i prolaznih računa;
4. naknada od izvršenih poslova raspodjele sredstava sa zbirnih, uplatnih i prolaznih računa;
5. naknada iz budžeta za obavljanje poslova finansijske policije u zavisnosti od naplaćenih prihoda kao i od naplaćene kamate za neblagovremenu uplatu;
6. naknada za poslove ekonomsko-finansijske revizije i za druge usluge urađene po zahtjevima, utvrđuje se i naplaćuje od korisnika kojima se vrši usluga na način utvrđen ugovorom;
7. drugih izvora utvrđenih Statutom Službe, a u skladu sa zakonom.

Član 137.

Tarifu usluga iz prethodnog člana ove uredbe utvrđuje Savjet Službe na prijedlog generalnog direktora.

Član 138.

Naknade za izvršene usluge iz člana 128. ove uredbe naplaćuju organizacione jedinice kod kojih se vode računi i sredstva iz kojih se naplaćuje naknada, odnosno koje su zaključile ugovor o naplati naknade.

Naplaćene naknade u smislu prethodnog člana ove uredbe prihod su Službe a Statutom Službe se utvrđuje način rasporeda na organizacione jedinice Službe.

Član 139.

Iz sredstava za rad Službe obezbjeđuju se sredstva za: obavljanje poslova iz djelokruga Službe, unapređivanje i proširivanje materijalnih osnova rada Službe, posebne namjene i sredstava za finansiranje radnih zajednica.

Pod troškovima za obavljanje poslova iz djelokruga Službe, iz prethodnog stava podrazumijevaju se materijalni troškovi i troškovi amortizacije osnovnih sredstava.

Član 140.

O korišćenju sredstava iz prethodnog člana odlučuje generalni direktor Službe, izuzev sredstava radnih zajednica.

VI – KAZNENE ODREDBE

Član 141.

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za privredni pristup pravno lice:

1. ako novčana sredstva ne vodi na računima kod Službe i ne vrši plaćanje preko računa (član 19. stav 1);
2. ako u propisanom roku ne obavijesti Službu o statusnim promjenama;
3. ako primljene naloge ne preda nadležnoj organizacionoj jedinici Službe najkasnije narednog dana (član 40. stav 2);
4. ako ovlaštenom radniku Službe ne obezbijedi potrebne uslove za obavljanje inspeksijske kontrole (član 70. stav 2);
5. ako ne postupi po zaključku Službe donesenom u postupku kontrole (član 72. stav 2);
6. ako ne postupi po konačnom rješenju Službe i ne otkloni nezakovitosti odnosno nepravilnosti u svojim poslovnim knjigama (čl. 74. i 83).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prestup i odgovorno lice u državnom organu novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara.

Član 142.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kaznit će se za privredni prestup odgovorno lice u Službi:

1. ako učesnicima u platnom prometu otvori račune suprotno odredbama člana 25. stav 1. ove uredbe;
2. ako izvrši nalog preko iznosa raspoloživih sredstava na računu (član 34. stav 1).

Član 143.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara, kaznit će se za prekršaj vlasnik radnje – fizičko lice koji kod Službe otvori žiro-račun ako novčana sredstva ne vodi na računu Službe i ne vrši plaćanje preko žiro-računa.

Član 144.

Novčanom kaznom od 1.000 do 50.000 dinara kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u Službi:

1. ako učesnicima u platnom prometu ne obezbijedi podatke o izvršenom platnom prometu i stanju na računima ili ih ne obezbijedi u propisanom roku (član 39. stav 1);
2. ako ne izvrši naloge za plaćanje istog dana kada su primljeni (član 40. stav 1);
3. ako ne obavijesti bez odlaganja Narodnu banku Bosne i Hercegovine o nedostatku sredstava na računu banke (član 38. stav 1);
4. ako pravnom licu ne dostavi zapisnik o izvršenoj inspeksijskoj kontroli, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 8 dana od dana izvršene kontrole (član 73. stav 3);
5. ako ne donese rješenje o utvrđenim nezakovitostima, odnosno nepravilnostima, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema primjedbi na zapisnik odnosno od dana isteka roka za davanje primjedaba na zapisnik (član 74. stav 1).

VII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 145.

Radnici Službe koji su danom stupanja na snagu ove uredbe završili redovno stručno osposobljavanje za poslove revizije

ili stručno osposobljavanje za poslove ocjene završnih računa i koji su radili s uspjehom na tim poslovima, rješenjem generalnog direktora mogu dobiti odgovarajuće zvanje revizora za obavljanje poslova.

Član 146.

Do donošenja zakona o reviziji Služba obavlja poslove ekonomsko-finansijske revizije utvrđene ovom uredbom.

Član 147.

Status Službe donijeće se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 148.

Postojeći Savjet Službe do obrazovanja Savjeta Službe po odredbama ove uredbe, nastavlja da radi sa položajem i funkcijom i nadležnostima koji su utvrđeni i dati u nadležnost Savjetu Službe u smislu ove uredbe.

Član 149.

Na dan stupanja na snagu ove uredbe prestaje važiti Zakon o Službi društvenog knjigovodstva u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini (»Službeni list SRBiH«, br. 5/85 i 19/90).

Član 150.

Do donošenja propisa za sprovođenje ove uredbe primjenjivat će se dosadašnji propisi donijeti radi sprovođenja Zakona o SDK.

Član 151.

Služba će u roku od godinu dana od dana početka primjene ove uredbe preuzeti predmete, arhivu i drugi registraturni materijal, opremu, sredstva za rad, sva novčana i druga sredstva opštinskih, gradskih i republičkih uprava društvenih prihoda.

Član 152.

Preuzimanje predmeta, archive, opreme, sredstva za rad, novčanih sredstava i zaposlenih u upravama društvenih prihoda koji su radili na poslovima javnih prihoda a ispunjavaju uslove za vršenje poslova finansijske policije izvršiće generalni direktor Službe u sporazumu sa direktorom Republičke uprave društvenih prihoda, na osnovu akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Član 153.

Početkom primjene odredaba čl. 151. i 152. ove uredbe prestaje da važi Zakon o upravama društvenih prihoda (»Službeni list SRBiH«, br. 41/87 i 19/90) kao i odredbe Zakona o prezima građana čl. 108. do čl. 205. (»Službeni list SRBiH«, broj 18/91 – prečišćeni tekst).

Član 154.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1140/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s.r.

.....

14

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O PREUZIMANJU
ZAKONA O OPŠTEM UPRAVNOM POSTUPKU U
REPUBLICI BOSNI I HERCEGOVINI

Član 1.

Ovom uredbom preuzima se Zakon o opštem upravnom postupku – Prečišćeni tekst (»Službeni list SFRJ«, broj 47/86) kao republički zakon (u daljem tekstu: Zakon).

Član 2.

Zakon iz člana 1. ove uredbe primjenjuje se u Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Republika), ako odredbama ove uredbe nije drugačije određeno.

Član 3.

U Zakonu, odredbe čl. 28, 29, 30, 31, 32, 36, 47, 180, 189, stav 5, čl. 277, 297, i 300. brišu se.

Član 4.

Član 1. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) Po ovom zakonu dužni su postupati organi uprave i drugi državni organi, kad u upravnim stvarima, neposredno primjenjujući propise, rješavaju o pravima, obavezama ili pravnim interesima građana, odnosno pravnih lica ili druge stranke.

(2) Po ovom zakonu dužna su postupati i druga pravna lica, kad u vršenju javnih ovlaštenja rješavaju u upravnim stvarima.«

Član 5.

Član 2. Zakona mijenja se i glasi:

»Pojedina pitanja postupka za određenu upravnu oblast mogu se posebnim zakonom urediti drugačije nego što su uređena ovim zakonom, ako je to nužno za postupanje u toj pravnoj oblasti i nije u suprotnosti sa načelima ovog zakona.«

Član 6.

Iza člana 11. Zakona dodaje se novi naslov: »Konačnost rješenja« i član 11a. koji glasi:

»Član 11a.

Rješenje protiv kojeg nema redovnog pravnog lijeka u upravnom postupku (konačno u upravnom postupku), a kojim je stranka stekla kakvo pravo, odnosno kojim su stranci određene kakve obaveze, može se poništiti, ukinuti ili izmijeniti samo u slučajevima koji su zakonom predviđeni.«

Član 7.

Član 15. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) U upravnom postupku u ravnopravnoj su upotrebi srpskohrvatski odnosno hrvatskosrpski jezik i jezikavskog izgovora i oba pisma (latinica i cirilica).

(2) Pripadnicima svih naroda i narodnosti zajamčena je sloboda upotrebe svog jezika i pisma u upravnom postupku, pod uslovima utvrđenim zakonom.«

Član 8.

Član 18. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) Za rješavanje u upravnim stvarima u prvom stepenu stvarno su nadležni organi utvrđeni propisima o organizaciji organa uprave, propisima kojima se uređuje pojedina upravna oblast odnosno drugim posebnim propisima.

(2) Ako propisima nije utvrđena stvarna nadležnost, za postupanje su nadležni organi uprave u čiji djelokrug spadaju poslovi opšte uprave.«

Član 9.

U članu 22. Zakona u stavu 4. riječi: »u Jugoslaviji« zamjenjuju se riječima: »u Republici.«

Član 10.

Član 26. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) Strana država, međunarodna organizacija, odnosno lica koja uživaju pravo imuniteta imaju u upravnom postupku položaj određen međunarodnim pravom, odnosno međunarodnim ugovorima priznatim od strane nadležnih državnih organa.

(2) U slučaju sumnje oko postojanja imuniteta, objašnjenja daje republički organ uprave nadležan za inostrane poslove.«

Član 11.

U članu 27. Zakona stav 4. mijenja se i glasi:

»(4) Službene radnje koje se obavljaju na eksteritorijalnom području vrše se posredovanjem republičkog organa uprave nadležnog za inostrane poslove.«

Član 12.

Član 30. Zakona mijenja se i glasi:

»Sukobe nadležnosti u upravnom postupku rješava:

- između organa uprave iste društveno-političke zajednice
- izvršni organ te društveno-političke zajednice;
- između organa uprave različitih društveno-političkih zajednica – republički organ uprave nadležan za opštu upravu;
- između organa uprave i preduzeća i drugih pravnih lica koja vrše javna ovlaštenja, kao i između tih preduzeća i drugih pravnih lica – Vrhovni sud Bosne i Hercegovine;
- između skupština društveno-političkih zajednica odnosno između izvršnih organa društveno-političkih zajednica, kao i sukobe nadležnosti koji nisu utvrđeni u odredbama prethodnih alineja – Vrhovni sud Bosne i Hercegovine, ako zakonom nije utvrđena nadležnost drugog organa.

Član 13.

Član 38. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) U upravnim stvarima u kojima rješava pravno lice koje vrši javno ovlaštenje, rješenje donosi direktor tog pravnog lica, ako zakonom ili drugim propisom nije drugačije određeno.

(2) Direktor može ovlastiti drugo službeno lice da preduzima radnje u postupku do donošenja rješenja ili da rješava u upravnim stvarima iz nadležnosti tog pravnog lica.«

Član 14.

U članu 41. Zakona st. 4. i 6. mijenjaju se i glase:

»(4) Za pravnu pomoć u odnosu s inostranim organima primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora, a ako tih ugovora nema, primjenjuje se načelo reciprociteta. Ako postoji sumnja o postojanju reciprociteta, objašnjenje daje republički organ uprave nadležan za inostrane poslove.

(6) Ako međunarodnim ugovorima nije predviđena mogućnost neposrednog saobraćanja s inostranim organima, organi saobraćaju s inostranstvom preko republičkog organa uprave nadležnog za inostrane poslove.«

Član 15.

Član 45. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) O izuzeću radnika organa uprave u upravnom postupku odlučuje funkcioner koji rukovodi organom uprave.

(2) O izuzeću funkcionera koji rukovodi organom uprave odlučuje izvršni organ.

(3) O izuzeću funkcionera koji rukovodi organom u sastavu organa uprave odlučuje funkcioner koji rukovodi organom uprave u čijem se sastavu taj organ nalazi.

(4) O izuzeću službenog lica u pravnom licu koje vrši javna ovlaštenja odlučuje direktor tog pravnog lica, a o izuzeću direktora odlučuje organ utvrđen statutom ili drugim opštim aktom, ako zakonom ili propisom zasnovanim na zakonu nije drugačije određeno.

O izuzeću se odlučuje zaključkom.«

Član 16.

U članu 92. Zakona st. 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Fizičkim i pravnim licima u inostranstvu, kao i stranim državama, međunarodnim organizacijama i osobama koje uživaju diplomatski imunitet, dostava se obavlja preko republičkog organa uprave nadležnog za inostrane poslove, ako međunarodnim ugovorima nije drugačije određeno.

(2) Dostava izvoda iz matičnih knjiga, svjedočanstava, potvrda i drugih pismena izdatih na zahtjev stranke može se obavljati neposredno. Dostava ostalih pismena obavlja se preko odgovarajućih diplomatskih i konzularnih predstavništava u inostranstvu.«

Član 17.

U članu 102. Zakona stav 3. mijenja se i glasi:

»(3) Za lica koja se nalaze u oružanim snagama, dan predaje podneska odgovarajućoj komandi smatra se kao dan predaje organu kojem je upućen.«

Član 18.

U članu 120. Zakona u stavu 3. riječ »savezni« zamjenjuje se riječju »republički«.

Član 19.

U članu 148. Zakona dodaje se novi stav 2. koji glasi:

»Postupak se može nastaviti po službenoj dužnosti i u slučaju kad se ocijeni da više nema razloga da se čeka na konačno rješenje prethodnog pitanja kod nadležnog organa, osim u slučaju iz stava 1. člana 145. ovog zakona.«

Član 20.

U članu 163. Zakona u stavu 1. riječ »saveznog« zamjenjuje se riječju »republičkog«.

Član 21.

U članu 170. Zakona stav 1. mijenja se i glasi:

»(1) U skladu sa Ustavom, zakonima i drugim propisima, stranka ima pravo podnositi isprave na jeziku naroda, odnosno narodnosti kojoj pripada.«

Član 22.

U članu 223. Zakona u stavu 2. druga rečenica briše se.

Član 23.

Član 224. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) Protiv prvostepenog rješenja ministarstava i drugih republičkih organa uprave žalba se može izjaviti samo kad je to zakonom predviđeno.

(2) Protiv rješenja Skupštine Republike Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bosne i Hercegovine ne može se izjaviti žalba.

(3) Ako žalba nije dopuštena, neposredno se može pokrenuti upravni spor.«

Član 24.

Član 225. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) Protiv prvostepenih rješenja opštinskih organa uprave i organa uprave Grada Sarajeva, ako je u upravnom postupku rješavano na osnovu zakona ili drugog republičkog propisa, u drugom stepenu rješava republički organ uprave iz odgovarajuće upravne oblasti, ako zakonom nije utvrđena nadležnost drugog organa.

(2) O žalbi iz prethodnog stava, ako je u upravnom postupku rješavano na osnovu propisa opštine, odnosno Grada Sarajeva, u okviru isključivih prava i dužnosti opštine, odnosno Grada Sarajeva, u drugom stepenu rješava izvršni odbor opštine, odnosno grada Sarajeva.

(3) O žalbi iz stava 1. ovog člana, ako je u upravnom postupku rješavao organ uprave opštine na području grada Sarajeva na osnovu zakona i propisa grada Sarajeva, u okviru isključivih prava i dužnosti grada Sarajeva, u drugom stepenu rješava organ uprave grada Sarajeva iz odgovarajuće upravne oblasti.

(4) O žalbi protiv prvostepenih rješenja organa u sastavu republičkih organa uprave rješava republički organ uprave u čijem je sastavu.

(5) O žalbi protiv prvostepenih rješenja organizacionih jedinica van sjedišta republičkog organa uprave rješava taj republički organ.

(6) O žalbi protiv prvostepenih rješenja republičkih organa uprave, u slučajevima kada se na takva rješenja može izjaviti žalba, rješava Vlada Republike BiH.«

Član 25.

U članu 249. Zakona u stavu 1. prva rečenica mijenja se i glasi:

»Postupak okončan rješenjem ili zaključkom protiv kojeg nema redovnog pravnog lijeka u upravnom postupku obnoviće se.«

Član 26.

U članu 270. Zakona dodaje se novi stav 7. koji glasi:

»(7) Nakon isteka roka od pet godina od dana kada je rješenje postalo izvršno, ne može se tražiti njegovo izvršenje.«

Član 27.

U članu 274. Zakona u stavu 1. na kraju tačka se briše i dodaju riječi: »odnosno njegovih nasljednika ili pravnih sljedbenika.«

Član 28.

U članu 283. Zakona dodaje se novi stav 3. koji glasi:

»(3) Neosnovanu potvrdu izvršnosti ukinut će rješenjem organ koji je potvrdu stavio, a rješenje će odmah dostaviti sudu nadležnom za izvršenje.«

Član 29.

Član 294. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) Pravna lica koja vrše javna ovlaštenja ne mogu u upravnom postupku sami izricati kazne i primjenjivati prinudne mjere predviđene ovim zakonom. Ako se u toku postupka utvrdi da se postupak ne može sprovesti uopšte ili se ne može pravilno sprovesti bez primjene koje od prinudnih mjera ili kazni predviđenih odredbama ovoga zakona, pravno lice koje vrši javna ovlaštenja obratit će se nadležnom opštinskom organu uprave u čiji djelokrug spada sprovođenje ovog zakona, radi sprovođenja tih mjera, ako zakonom nije drugačije određeno.

(2) Ako nadležni opštinski organ uprave ne donese odgovarajući zaključak u roku od osam dana od dana obraćanja tom organu, dužan je odmah obavijestiti organ odnosno drugo pravno lice koje sprovodi postupak o razlozima zbog kojih smatra da predviđene mjere ne treba primijeniti. U tom slučaju, kao i ako nadležni državni organ ne obavijesti pravno lice koje vrši javna ovlaštenja o razlozima nepostupanja u datom roku, pravno lice može o tome obavijestiti republički organ uprave nadležan za poslove opšte uprave.«

Član 30.

Član 295. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) U organima uprave i pravnim licima koja vrše javna ovlaštenja, ako zakonom ili propisom zasnovanim na zakonu nije drugačije određeno, ovlaštenje za preduzimanje radnji u upravnom postupku i ovlaštenje za rješavanje može se dati samo licu koje ima odgovarajuću stručnu spremu, radno iskustvo i položen stručni ispit.

(2) Stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i obavezu polaganja stručnog ispita, te način provjere stručnog znanja na poslovima upravnog postupka propisuje Vlada Republike BiH.

(3) Radnici pravnih lica koja vrše javna ovlaštenja, a koji rade na poslovima upravnog postupka dužni su položiti stručni ispit u skladu sa propisom iz prethodnog stava ovog člana.«

Član 31.

Član 298. Zakona mijenja se i glasi:

»(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši republički organ uprave nadležan za poslove opšte uprave, a odgovornost za njegovo sprovođenje snose i funkcioneri drugih organa uprave, kao i direktori pravnih lica koja vrše javna ovlaštenja koja rješavaju u upravnim stvarima.

(2) Funkcioneri koji rukovode organima uprave i direktori pravnih lica koja vrše javna ovlaštenja dužni su se brinuti o pravilnom sprovođenju i praćenju izvršavanja ovog zakona.

(3) Izvještaj o stanju rješavanja upravnih stvari i rokovi za dostavljanje tog izvještaja uređuju se uputstvom funkcionera koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za poslove opšte uprave.«

Član 32.

U tekstu zakona riječi: »samoupravna organizacija i zajednica« zamjenjuju se riječima: »preduzeća i druga pravna lica«, riječi: »samoupravnim opštim aktima« zamjenjuju se riječima: »opštim aktima«, riječ »starješina« zamjenjuje se riječju »funkcioner«, riječi: »inokosni poslovodni organ« zamjenjuju se riječju »direktor« u odgovarajućim padežima, a riječi: »društveni pravobranilac samoupravljanja« brišu se.

Član 33.

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaju da važe odredbe čl. 53, 54. i 67. Zakona o državnoj upravi – Prečišćeni tekst (»Službeni list SR BiH«, br. 8/90, 22/90, 10/91 i 14/91), a tačka 5. pod nazivom: »Sukob nadležnosti i izuzeće« briše se.

Član 34.

Rok utvrđen u članu 26. ove uredbe neće se primjenjivati na rješenja koja su postala izvršna do dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 35.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine RBiH da utvrdi prečišćeni tekst Zakona.

Član 36.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1141/92

11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s.r.

15

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O PREUZIMANJU ZAKONA O UPRAVNIM SPOROVIMA

Član 1.

Ovom uredbom preuzima se Zakon o upravnim sporovima (»Službeni list SFRJ«, broj 4/77) kao republički zakon.

Član 2.

Zakon iz člana 1. ove uredbe sastavni je dio ovog zakona i primjenjuje se u Republici Bosni i Hercegovini u cijelosti ako odredbama ove uredbe nije drukčije propisano.

Član 3.

U Zakonu o upravnim sporovima (u daljem tekstu: Zakonom) u članu 1. riječi: »organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija i zajednica« zamjenjuju se riječima: »pravnih lica«, a riječi: »organizacije udruženog rada ili druge samoupravne organizacije ili zajednice u vršenju javnih ovlaštenja« zamjenjuju se riječima: »i organizacije koje imaju javna ovlaštenja«.

Član 4.

U članu 2. Zakona u stavu 2. iza riječi: »jedinica« dodaje se riječ »privredne« a riječi: »udruženog rada« brišu se.

U stavu 4. u prvoj rečenici riječi: »organizacije udruženog rada ili druge samoupravne organizacije ili zajednice« zamjenjuju se riječima: »pravnog lica«, u drugoj rečenici riječi: »organizacije udruženog rada i druge samoupravne organizacije i zajednice zamjenjuju se riječima: »pravna lica«.

Stav 6. briše se.

Član 5.

U članu 3. Zakona stav 1. mijenja se i glasi:

»Upravne sporove rješavaju sudovi u Republici Bosni i Hercegovini« (u daljem tekstu: »Republika«).

Član 6.

U članu 5. Zakona riječi: »organizacija udruženog rada i druge samoupravne organizacije i zajednice« zamjenjuju se riječju: »organizacije«.

Član 7.

U članu 6. Zakona u stavu 2. riječi: »organizacija udruženog rada ili druga samoupravna organizacija ili zajednica u vršenju javnih ovlaštenja« zamjenjuju se riječima: »kao i organizacija koja ima javna ovlaštenja«.

Član 8.

Član 9. mijenja se i glasi:

»Upravni spor ne može se voditi protiv akata u stvarima u kojima je osigurana sudska zaštita van upravnog spora.«

Član 9.

Članovi 13. i 14. Zakona brišu se.

Član 10.

Članovi 18. i 20. Zakona brišu se.

Član 11.

U članu 21. Zakona stav 1. mijenja se i glasi:

»Protiv pravosnažne odluke suda koji u upravnom sporu ne vrši funkciju najvišeg suda u Republici, nadležni javni tužilac može podnijeti nadležnom sudu zahtjev za zaštitu zakonitosti, ako je takvom odlukom povrijeđen zakon, drugi propisi ili opšti akti.«

U stavu 2. riječi: »odnosno autonomnoj pokrajini« i riječi: »odnosno pokrajinski zakon« brišu se.

Stavovi 3. i 4. brišu se.

Član 12.

Član 22. Zakona briše se.

Član 13.

U članu 25. Zakona u stavovima 3. i 4. kratica: »SFR« briše se.

Član 14.

U članu 27. Zakona u stavu 1. na kraju prve rečenice iza riječi »akta« tačka se briše i dodaju se riječi: »i potpis podnosioca.«

Član 15.

U članu 28. Zakona riječ: »donošenja« zamjenjuje se riječju: »otpreme«.

Član 16.

U članu 39. Zakona u stavu 4. iza riječi: »stanje« dodaju se riječi: »po potrebi«

Član 17.

U članu 42. Zakona stav 5. mijenja se i glasi:

»Kad je tužba podnesena na osnovu člana 26. presudom se tužba uvažava ili odbija kao neosnovana. Ako se tužba uvažava, odrediće se u kojem će smislu tužena strana donijeti rješenje ili će se presudom riješiti upravna stvar.«

Član 18.

U članu 45. Zakona riječi: (»čl. 19. i 20.«) zamjenjuju se riječima: (»član 19.«).

Član 19.

U članu 46. Zakona riječi: »čl. 19. i 20.« zamjenjuju se riječima: »člana 19.«.

Član 20.

U čl. 47, 48, 49. i 50. Zakona iza broja »19« zarez se zamjenjuje tačkom a broj »20« briše se.

Član 21.

U članu 52. Zakona, u stavu 1. riječ: »zahtjev« zamjenjuje se riječju: »prijedlog«.

Član 22.

U članu 53. Zakona, u stavu 2. na kraju stava dodaje se rečenica koja glasi: »Izuzetno, i poslije roka od 5 godina, ponavljanje se može tražiti iz razloga navedenih u članu 52. stav 1. tač. 2, 3. i 4. ovog zakona«.

Član 23.

U članovima 54, 55, 56, 57. i 58 riječ: »tužba« zamjenjuje se riječju: »prijedlog« u odgovarajućem padžju.

Član 24.

Član 66. Zakona mijenja se i glasi:

»O zahtjevu za zaštitu ustavom zajamčenih prava i sloboda čovjeka i građanina, ako su takve slobode ili prava povrijeđeni konačnim pojedinačnim aktom, a nije obezbijedena druga

sudska zaštita, odlučuje sud nadležan za upravne sporove odgovarajućom primjenom ovog zakona».

Član 25.

Član 62. Zakona mijenja se i glasi:

»Postupak za zaštitu ustavom zajamčenih prava i sloboda čovjeka i građanina, ukoliko su takve slobode ili prava povrijeđeni nezakonitom radnjom službenog lica u organima državne vlasti ili ovlaštenog lica u pravnim licima, ako nije obezbijedena druga sudska zaštita, pokreće se tužbom zbog nezakonite radnje«.

Član 26.

Član 68. Zakona mijenja se i glasi:

»Tužba za zaštitu zbog nezakonite radnje treba da sadrži ime suda, imena stranaka sa prebivalištem, odnosno boravištem stranaka, oznaku nezakonite radnje (mjesto, vrijeme i po mogućnosti učinioca radnje), dokaze o učinjenoj radnji i tužbeni zahtjev«.

Član 27.

U članu 69. Zakona riječ: »Prijedlog« zamjenjuje se riječju: »Tužba«.

Član 28.

U članu 70. Zakona riječ: »prijedlogu« zamjenjuje se riječju: »tužbi«.

Član 29.

U članu 71. Zakona riječi: »organizacija odnosno zajednica« zamjenjuju se riječima: »pravnih lica«.

Član 30.

U članu 72. Zakona u stavu 1. riječi: »organu odnosno odgovornom licu« zamjenjuju se riječima: »organu državne vlasti ili pravnom licu«.

Član 31.

Član 73. Zakona mijenja se i glasi:

»Sud o osnovanosti tužbenog zahtjeva odlučuje presudom. Presudom kojom prihvata tužbeni zahtjev sud će zabraniti daljnje vršenje nezakonite radnje i prema potrebi naložiti uspostavljanje stanja kakvo je bilo prije vršenja nezakonite radnje«.

Član 32.

Član 74. Zakona mijenja se i glasi:

»Protiv odluke suda kojom odlučuje o tužbi za zaštitu od nezakonite radnje stranke mogu podnijeti žalbu u roku od 3 dana od dana dostavljanja odluke.

Žalba se podnosi sudu koji je donio pobijanu odluku, a o žalbi odlučuje isti sud u vijeću od 5 članova.

Žalba ne odgađa izvršenje odluke.

Sud može odgoditi izvršenje ako prema okolnostima slučaja ocijeni da je to potrebno.

Protiv odluka donesenih u postupku zaštite od nezakonitih radnji nije dozvoljena revizija.

U postupku zaštite od nezakonitih radnji primjenjivaće se na odgovarajući način odredbe Zakona o parničnom postupku«.

Član 33.

Član 75. Zakona mijenja se i glasi:

»Izvršnu presudu kojom se zabranjuje daljnje obavljanje nezakonite radnje i nalaže uspostavljanje ranijeg stanja, organ državne vlasti ili pravno lice, dužni su izvršiti u roku od tri dana od dana dostavljanja izvršne presude.

Ako službeno, odnosno odgovorno lice, u organu ili licu iz stava 1. ovog člana ne izvrši izvršnu presudu u određenom roku, protiv njega će se pokrenuti postupak zbog teže povrede radne dužnosti, a može se kazniti i novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 dinara.

Član 34.

Član 76. Zakona mijenja se i glasi:

»Ako izvršna odluka ne bude izvršena u roku iz člana 33. stav 1. ovog zakona izvršenje će se sprovesti prema odredbama Zakona o izvršnom postupku«.

Član 35.

Glava VII. »Prelazne i završne odredbe« i čl. 77. do 80. brišu se.

Član 36.

Postupak po tužbama i vanrednim pravnim sredstvima podnesenim do dana stupanja na snagu ove uredbe provešće se po odredbama ove uredbe.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine RBiH da izradi prečišćeni tekst ove uredbe.

Član 38.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR. broj 1142/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s.r.

16

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O PREUZIMANJU ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA I NJEGOVOJ PRIMJENI U REPUBLICI BOSNI I HERCEGOVINI KAO REPUBLIČKOG ZAKONA

Član 1.

Preuzima se i primjenjuje u Republici Bosni i Hercegovini kao republički zakon, Zakon o službi u oružanim snagama (»Službeni list SFRJ«, br. 7/85, 20/89 i 26/90) osim odredaba člana 3, član 7. stav 2, člana 18. stav 2, članova 38, 46, 47 člana 18. tačka 1, člana 49. stav 1. tač. 1. i 2. čl. 55, 59, 60, člana 67. stav 1. tačka 2, čl. 124, 128. stav 1. čl. 129, 130, 131, 148, 149, 150, 152, člana 160. stav 4. člana 218. stav 1. tačka 1. člana 219. st. 2. i 3, čl. 220, 221, 226, članova 248. do 257, čl. 267, 278, 284, 285, članova 302. do 351, čl. 367, 368, 372, 378, 379, 382. članova 402. do 492. i članova 510. do 532.

Član 2.

U članu 1. Zakona iz prethodnog stava brišu se riječi »JNA«, a u čl. 94, 97, 122, 133, 231, 268, 298, 494, 497. i 504. riječ »JNA« zamjenjuje se riječima »ORUŽANE SNAGE« u odgovarajućem padežu.

Član 3.

U članu 146. Zakona iz člana 1. ove uredbe stav 4. mijenja se i glasi:

»Rješenje o pravu na jednokratnu novčanu pomoć donosi Ministarstvo za narodnu odbranu«.

Član 4.

U članu 153. st. 1. i 2. Zakona iz člana 1. ove uredbe riječ »saveznim« briše se.

Član 5.

U članu 499. Zakona iz člana 1. ove uredbe riječi »Vrhovnim vojnim sudom« zamjenjuju se riječima »redovnim sudovima«.

Član 6.

Odredbe Zakona iz člana 1. ove uredbe koje se odnose na prava i dužnosti vojnih obveznika utvrđene saveznom zakonom o vojnoj obavezi postaju odredbe koje se odnose na prava i dužnosti vojnih obveznika utvrđene republičkim zakonom o opštenarodnoj odbrani.

Član 7.

Republički, okružni i opštinski štabovi teritorijalne odbrane organizaciono i funkcionalno djeluju u sastavu Ministarstva odnosno opštinskih organa uprave za narodnu odbranu.

Član 8.

Propisi i druga akta donesena na osnovu Zakona iz člana 1. ove uredbe primjenjivaće se u RBiH ako su u skladu sa odredbama Ustava RBiH i ove uredbe.

Član 9.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1143/92

11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik

Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s.r.

17

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM ŠNAGOM O PREUZIMANJU KRIVIČNOG ZAKONA SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

Član 1.

Ovom uredbom preuzima se Krivični zakon SFRJ (»Službeni list SFRJ«, br. 44/76, 36/77, 56/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90 i 45/90), kao republički zakon.

Član 2.

Zakon iz člana 1. ove uredbe primjenjuje se u Republici Bosni i Hercegovini u cjelini, ako odredbama ove uredbe nije drukčije propisano.

Član 3.

Član 1. briše se.

Član 4.

Član 2. mijenja se i glasi:

»Zaštita čovjeka, građana Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine i drugih osnovnih vrijednosti Republike i primjenjivanje krivično-pravne prinude, kad je nužna i u kojoj mjeri za suzbijanje opasnih djelatnosti po subjekte navedene u ovom članu, predstavljaju osnov i granice za određivanje krivičnih djela i propisivanje krivičnih sankcija.«

Član 5.

Član 7. briše se.

Član 6.

U članu 33. u tački 3) riječi: »socijalističkog samoupravnog« brišu se.

Član 7.

U članu 41. u stavu 3. riječi: »visini njegovog ličnog dohotka, o njegovim drugim« brišu se.

Član 8.

U članu 68. u stavu 4. i članu 70. st. 1. i 2. riječi »SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućim padežima.

Član 9.

U članu 87. riječi: »organizaciju udruženog rada ili drugi samoupravnu« brišu se.

Član 10.

U članu 89. u stavu 1. tačka 1) mijenja se i glasi:
»Prestanak obavljanja javnih ovlaštenja, određenih poslova ili funkcija u organima vlasti ili javnim preduzećima«.

U stavu 2. tačka 1) mijenja se i glasi:

»Zabrana obavljanja javnih ovlaštenja određenih poslova ili funkcija u tijelima vlasti ili javnim preduzećima«.

Član 11.

U članu 91. u stavu 1. riječi »samoupravnim opštim aktima« zamjenjuju se riječima: »opštim aktima i kolektivnim ugovorima«.

Član 12.

U članu 94. u stavu 2. riječi: »organizacijama udruženog rada i drugim samoupravnim organizacijama i zajednicama« brišu se.

Član 13.

Naziv Glave XII mijenja se i glasi:

»Važenje Krivičnog zakona Republike Bosne i Hercegovine prema mjestu izvršenja krivičnog djela«, te u članu 104. riječi: »Jugoslavenskoga« i »SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Krivično zakonodavstvo Republike Bosne i Hercegovine« i »Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 14.

Član 105. mijenja se i glasi:

»VAŽENJE KRIVIČNOG ZAKONODAVSTVA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE ZA ODREĐENA KRIVIČNA DJELA UČINJENA U INOSTRANSTVU

Krivično zakonodavstvo Republike Bosne i Hercegovine važi za svakoga ko u inostranstvu učini krivično djelo iz čl. 114. do 133, 135. do 138. iz člana 168. ovog zakona ako se falsifikovanje odnosi na domaći novac«.

Član 15.

U čl. 106. i 107. riječi: »Jugoslavenskoga« i »SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Krivično zakonodavstvo Republike Bosne i Hercegovine« i »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućim padežima.

Član 16.

U članu 108. stav 1. mijenja se i glasi:

»(1) Ako je u slučajevima iz člana 104. ovog zakona pokrenut ili dovršen krivični postupak u stranoj državi gonjenje će se u Republici Bosni i Hercegovini preduzeti samo na osnovu odobrenja Republičkog javnog tužioca«.

Stav 3. mijenja se i glasi:

»(3) U slučajevima iz čl. 106. i 107. ovog zakona gonjenje će se preduzeti samo kad se za krivično djelo kažnjava i prema zakonu zemlje u kojoj je djelo učinjeno. Kad se u slučajevima iz čl. 106. i 107. stava 1. ovog zakona prema zakonu zemlje u kojoj je djelo učinjeno za to krivično djelo ne kažnjava, gonjenje se može preduzeti samo na osnovu odobrenja Republičkog javnog tužioca«.

U stavu 4. riječi: »saveznog javnog tužioca može se u SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Republičkog javnog tužioca«.

Član 17.

U članu 113. u stavu 1. riječi: »SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Republike Bosne i Hercegovine«, a stavovi od 2. do 9. brišu se.

Član 18.

Glava XV briše se, osim odredaba:

– člana 115. u kojem se riječi: »SFRJ« zamjenjuju riječima: »Republika Bosna i Hercegovina«,

– čl. od 118, 119, 120, 121, 128, 129, 132 i člana 135. u kojima se riječi: »SFRJ« zamjenjuju riječima: »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućim padežima,

– člana 136. u kojem se u stavu 1. broj »114« zamjenjuje brojem »118«, broj »123« brojem »121«, a čl. »125. do 127« brišu se,

– člana 137. u kojem se u stavu 1. riječi: »iz člana 114. do 116« i »do 127« brišu se,

– člana 139. u kojem se u stavu 1. riječi: »iz člana 114. do 116« i »i člana 124. do 127« brišu, a u stavu 3. riječi »114 do 117« i »123. do« brišu se.

Član 19.

U Glavi XVII u nazivu Glave brišu se riječi: »SFRJ« i član 157. briše se.

Član 20.

U čl. 158. i 159. riječi: »SFRJ«, zamjenjuju se riječima: »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućim padežima.

Član 21.

U Glavi XVIII u nazivu Glave riječ »jugoslovenskog« zamjenjuje se riječima: »Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 22.

U članu 162. riječi: »SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 23.

U članu 169. u stavu 1. riječ »saveznog« zamjenjuje se riječju »republičkog«.

Član 24.

Glava XIX briše se.

Član 25.

U Glavi XX u nazivu Glave riječi: »SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 26.

U članu 247. u st. 1. i 2. i članu 248. riječ »saveznoga« zamjenjuje se riječju »republičkog« u odgovarajućim padežima.

Član 27.

U članu 248a. u nazivu krivičnog djela i u st. 1. i 2. i članu 249. u st. 1. i 2. riječi: »SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 28.

Glava XXIII i Glava XXIV brišu se.

Član 29.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1144/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

18

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O PREUZIMANJU ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 1.

Ovom uredbom preuzima se Zakon o krivičnom postupku (»Službeni list SFRJ«, br. 4/77, 13/85, 36/77, 26/86, 74/87, 57/89 i 3/90) kao zakon Republike Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Zakon iz člana 1. ove uredbe primjenjuje se u Republici Bosni i Hercegovini u cjelini, ako odredbama ove uredbe nije drukčije propisano.

U Zakonu se vrše sljedeće izmjene i dopune:

Član 3.

Član 5. mijenja se i glasi:

»U krivičnom postupku u ravnopravnoj su upotrebi srpskohrvatski odnosno hrvatskosrpski jezik, ijekavskog izgovora i oba pisma (latinica i cirilica).«

Član 4.

Član 6. mijenja se i glasi:
»Strani državljanin koji je lišen slobode može upućivati sudu podneske na svom jeziku, a u ostalim slučajevima – pod uslovom reciprociteta«.

Član 5.

Član 9. briše se.

Član 6.

Član 22. briše se.

Član 7.

U članu 23. stav 8. mijenja se i glasi:
»Sud odlučuje o zahtjevu za zaštitu zakonitosti u vijeću sastavljenom u skladu sa zakonom«.

Član 8.

Čl. 24. i 25. brišu se.

Član 9.

U članu 29. st. 1. i 2. i članu 30. riječi »SFRJ« zamjenjuju se riječima Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućim padežima.

Član 10.

U članu 31. riječi »Savezni sud« zamjenjuju se riječima: »Vrhovni sud Bosne i Hercegovine.«

Član 11.

U članu 32. stav 9. briše se.

Član 12.

U članu 35. stavu 1. riječi »odnosno pokrajinski« brišu se. Stav 2. briše se.

U stavu 3. riječi »i 2.« brišu se.

Član 13.

U članu 38. stav 2. briše se.

Član 14.

U članu 42. stav 2. mijenja se i glasi:
»Ako se traži izuzeće samo predsjednika suda, ili predsjednika suda i sudije ili sudije porotnika, odluku o izuzeću donosi predsjednik neposredno višeg suda, a ako se traži izuzeće predsjednika Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine odluku o izuzeću donosi opšta sjednica tog suda«.

Član 15.

U članu 44. stav 2. treća rečenica mijenja se i glasi:
»O izuzeću Republičkog javnog tužioca odlučuje kolegij zamjenika Republičkog javnog tužioca«.

Član 16.

Član 46. briše se.

Član 17.

U članu 50. st. 2. i 3. brišu se.

Član 18.

U članu 67. stav 4. treća rečenica mijenja se i glasi:
»Pred Vrhovnim sudom Bosne i Hercegovine branilac može biti samo advokat«.

Član 19.

Čl. 84, 85. i 86. brišu se.

Član 20.

U članu 95. stav 5. riječi »Jugoslavija« brišu se.

Član 21.

Član 102. mijenja se i glasi:
»Propis o naknadi troškova pred sudovima u Republici Bosni i Hercegovini donosi ministar za pravosuđe i upravu«.

Član 22.

U članu 127. stavu 3. riječi »Jugoslaviji« i »Saveznog sekretarijata za vanjske poslove« zamjenjuju se riječima Republi- ci Bosni i Hercegovini« i »nadležnog organa za inostrane po- slove«.

U stavu 4. riječi: »SFRJ« zamjenjuju se riječima: »Repub- lika Bosna i Hercegovina«, u odgovarajućim padežima.

Član 23.

Član 138. mijenja se i glasi:

»Propise o kaznenoj evidenciji donosi ministar za unutrašnje poslove u saglasnosti s ministrom za pravosuđe i upravu«.

Član 24.

Član 140. briše se.

Član 25.

U članu 145. stavu 1. riječ »Jugoslaviji« zamjenjuje se rije- čima: »Republici Bosni i Hercegovini.«

Član 26.

U članu 148. st. 1, 2. i 3. i članu 151. stavu 2. i članu 153. stavu 3. riječi »organizacije udruženog rada i druge samoup- ravne« brišu se

Član 27.

U članu 191. stavu 1. riječi u zgradi brišu se.

Član 28.

Član 196. briše se.

Član 29.

U članu 208. u stavu 4. riječi »organizacija udruženog rada ili drugih« brišu se.

Član 30.

U članu 218. stav 9. mijenja se i glasi:

»Okrivljenik može biti ispitan u odsutnosti branioca samo ako se izričito odrekao tog prava, a odbrana nije obavezna«.

Član 31.

U članu 356. stavu 5, članu 357. stavu 8. i članu 360. stavu 5. riječi u zagradi brišu se.

Član 32.

Čl. 392. i 393. brišu se.

Član 33.

U članu 414. stav 6. briše se.

Član 34.

U članu 417. stav 1. mijenja se i glasi:

»O zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje Vrhovni sud Bosne i Hercegovine«.

St. 2, 3. i 4. brišu se.

Član 35.

U članu 418. stav 1. mijenja se i glasi:

»Zahtjev za zaštitu zakonitosti podiže Republički javni tu- žilac«.

Stavovi 2. i 3. brišu se.

Član 36.

U članu 422. stav 2. briše se.

Član 37.

U članu 423. stav 2. briše se.

Član 38.

U članu 425. stav 4. mijenja se i glasi:

»Zahtjev za vanredno preispitivanje pravosnažne presude ne može se podnijeti protiv presude Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine«.

Član 39.

U članu 426. stav 1. mijenja se i glasi:

»O zahtjevu za vanredno preispitivanje pravosnažne presu- de odlučuje Vrhovni sud Bosne i Hercegovine«.

St. 2. i 3. brišu se.

Član 40.

U članu 463. u stavu 1. riječi »autonomnoj pokrajini« brišu se.

U st. 2. i 3. riječi »republičkom Vrhovnom sudu i pokrajins- kom Vrhovnom sudu« zamjenjuju se riječima: »Vrhovnom sudu Bosne i Hercegovine«, u odgovarajućim padežima.

Član 41.

U članu 496, članu 502. stavu 1, članu 505. stavu 1, članu 510. stavu 1. i članu 513. stavu 1. riječi u zagradi brišu se.

Član 42.

U članu 518. u stavu 2. riječi »Saveznog sekretarijata za unutrašnje poslove« zamjenjuju se riječima »Ministarstva za unutrašnje poslove Republike Bosne i Hercegovine«.

Stav 3. mijenja se i glasi:

»Propisom Republike odlučuje se koji će sudovi biti nad- ležni za pružanje međunarodne pravne pomoći«.

Član 43.

U članu 519. st. 1. i 2. riječi »Savezni sekretarijat za vanjske poslove« zamjenjuju se riječima: »nadležni organ za inostrane poslove«, a u st. 1, 2. i 3. riječi »odnosno pokrajinskog« brišu se.

Član 44.

U članu 520. st. 2. i 4. riječi »Socijalistička Federativna Re- publika Jugoslavija« zamjenjuju se riječima »Republika Bos- na i Hercegovina«, u odgovarajućim padežima, te u stavu 4. ri- ječi »Savezni sud« zamjenjuju se riječima: »Vrhovni sud Bos- ne i Hercegovine«.

Stav 5. mijenja se i glasi:

»Stvarno nadležan sud je sud određen republičkim zako- nom«.

Član 45.

U članu 521. riječi: »Saveznom sekretarijatu za unutrašnje poslove« zamjenjuju se riječima: »Ministarstvu za unutrašnje poslove Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 46.

U članu 522. u st. 1. i 4. i u članu 523. u stavu 1. riječi »SFRJ«, zamjenjuju se riječima »Republika Bosna i Hercego- vina« u odgovarajućim padežima.

Član 47.

U članu 525. u stavu 1. u tački 1), tački 2) i tački 5) riječi »SFRJ« zamjenjuju se riječima »Republika Bosna i Hercego- vina« u odgovarajućim padežima.

Stav 2. mijenja se i glasi:

»Kao domaći zakon u skladu sa tačkom 3) stava 1. ovog člana smatra se zakon Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 48.

U članu 526. stavu 4. riječ »Jugoslavija« zamjenjuje se rije- čima: »Republika Bosna i Hercegovina«.

Član 49.

U članu 527. stav 1. mijenja se i glasi:

»Nadležni organ za inostrane poslove dostavlja molbu za izručenje stranca preko Ministarstva za pravosuđe i upravu is- tražnom sudiji suda na čijem području stranac boravi ili na či- jem se području zatekne«.

Član 50.

U članu 528. stav 2. mijenja se i glasi:

»Kad se odredi pritvor u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana i stranac bude priveden istražnom sudiji, istražni sudija

će nakon njegovog ispitivanja obavijestiti o pritvoru nadležni organ za unutrašnje poslove preko Ministarstva za pravosuđe i upravu».

Član 51.

U članu 530. stavu 1. druga rečenica mijenja se i glasi: »To rješenje dostavit će taj sud po službenoj dužnosti Vrhovnom sudu Bosne i Hercegovine, koji će nakon saslušanja javnog tužioca potvrditi, ukinuti ili preinačiti rješenje«.

Stav 3. mijenja se i glasi:

»Pravosnažno rješenje kojim se izručenje odbija dostavit će se nadležnom organu za inostrane poslove preko Ministarstva za pravosuđe i upravu koji će o tome obavijestiti stranu državu«.

Član 52.

U članu 531. riječi »odnosno pokrajinskim« brišu se.

Član 53.

U članu 532. članu 533. st. 1. i 2. i članu 534. stavu 1. riječi »starješina saveznog organa nadležan za poslove pravosuđa« i »Jugoslaviji« zamjenjuju se riječima »ministar za pravosuđe i upravu« i »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućim padežima.

Član 54.

U članu 535. stavu 2. riječi: »Saveznom sekretarijatu za unutrašnje poslove« zamjenjuju se riječima: »Ministarstvo za unutrašnje poslove«.

Član 55.

U članu 537. stavu 1. riječ »Jugoslavija« zamjenjuje se riječima: »Republika Bosna i Hercegovina«.

Član 56.

U članu 538. stavu 1. riječi: »starješina saveznog organa nadležnog za pravosuđe« zamjenjuju se riječima: »ministar za pravosuđe i upravu«.

Član 57.

U članu 540. st. 1, 2. i 3. riječi »Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija« zamjenjuju se riječima: »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućim padežima.

Član 58.

U članu 543. stav 3. mijenja se i glasi:

»Tužba za naknadu štete podnosi se protiv Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 59.

U članu 554. st. 3. i 4. riječi: »Savezni sekretarijat za unutrašnje poslove« zamjenjuju se riječima: »Ministarstvo za unutrašnje poslove Republike Bosne i Hercegovine«, a riječ »Jugoslaviji« zamjenjuje se riječima: »Republici Bosni i Hercegovini«.

Član 60.

U članu 555. stavu 4. riječi: »odnosno pokrajinski« brišu se.

Član 61.

Čl. 556. do 564. brišu se.

Član 62.

Danom stupanja na snagu ove uredbe krivični postupci koji nisu dovršeni po odredbama Zakona o krivičnom postupku (»Službeni list SFRJ«, br. 4/77, 13/85, 36/77, 26/86, 74/87, 57/89 i 3/90) dovršit će se po odredbama ove uredbe.

Član 63.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1145/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

19

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O PREUZIMANJU ZAKONA O OSNOVNIM SVOJINSKO-PRAVNIM ODNOSIMA

Član 1.

Ovom uredbom preuzima se Zakon o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima (»Službeni list SFRJ«, br. 6/80 i 36/90) kao republički zakon.

Član 2.

U Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Republika) primjenjuju se odredbe Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima, (u daljem tekstu: Zakon) ako ovom uredbom nije drugačije propisano.

Član 3.

Stavljaju se van snage odredbe čl. 86, 87. i 88. Zakona.

Član 4.

U članu 1. Zakona u stavu 2. riječi: »Ustavom SFRJ i saveznim zakonom«, zamjenjuju se riječima: »Ustavom Republike i ovim zakonom«.

Član 5.

U članu 4. Zakona u stavu 1. riječ »saveznim« zamjenjuje se riječju »ovim«.

U stavu 2. zarez iza riječi »priznato« zamjenjuje se tačkom a riječi: »ili protivno moralu socijalističkog samoupravnog društva.« brišu se.

Član 6.

U članu 6. Zakona u stavu 1, riječ »saveznim« zamjenjuje se riječju »ovim«.

U stavu 2. zarez iza riječi »priznata« zamjenjuje se tačkom, a riječi »ili protivno moralu socijalističkog samoupravnog društva.« brišu se.

Član 7.

U članu 7. i 8. i u članu 85a. stav 2. Zakona riječ »saveznim« zamjenjuje se riječju »ovim«.

Član 8.

U članu 82. Zakona u stavu 1. riječi: »Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije« zamjenjuju se riječju »Republike«, a riječ »saveznim« zamjenjuju se riječju »ovim«.

U stavu 2. riječi: »Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije« zamjenjuju se riječju »Republike«.

Član 9.

U članu 82a. Zakona stav 1. mijenja se i glasi:
»Strano fizičko i pravno lice koje obavlja djelatnost u Republici može, uz uslov reciprociteta, biti nosilac prava svojine na poslovne zgrade, poslovne prostorije, sredstva rada, stanove i stambene zgrade, te na građevinsko zemljište na kojem može postojati pravo svojine za izgradnju takvih zgrada.«

U stavu 3. riječ »saveznim« briše se, a riječi: »Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« zamjenjuju se riječju »Republici«.

U stavu 4. riječ »savezni« zamjenjuje se riječju: »republički«.

Član 10.

U članu 82b. Zakona riječi: »Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« zamjenjuju se riječju »Republici«.

Član 11.

U članu 83. Zakona riječ »saveznog« zamjenjuje se riječju »republičkog«.

Član 12.

U članu 85. Zakona u stavu 1. riječi: »Republičkim, odnosno pokrajinskim« brišu se.

Član 13.

U članu 85a. Zakona u stavu 2. riječ »saveznom« zamjenjuje se riječju »republičkom«.

Član 14.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR. broj 1146/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s.r.

20

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU**SA ZAKONSKOM SNAGOM
O PREUZIMANJU ZAKONA O OBLIGACIONIM
ODNOSIMA**

Član 1.

Ovom uredbom preuzima se Zakon o obligacionim odnosima (»Službeni list SFRJ« br. 29/78, 39/85 i 57/89) kao republički zakon.

Član 2.

U Republici Bosni i Hercegovini primjenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima, ukoliko su u saglasnosti s Ustavom i zakonima Republike Bosne i Hercegovine, odnosno ako odredbama ove uredbe nije drukčije određeno.

Član 3.

Stavljaju se van snage sljedeće odredbe zakona iz člana 1. ove uredbe:

- U Dijelu prvom – Osnove obligacionih odnosa (Opšti dio),
- U Glavi I – Osnovna načela; član 3, do 9, 13. stav 2, 14. i 23.;
- U Glavi II – Nastanak obaveza, Odjeljku 1. – Ugovor Odsjeka 4. – Nevažnost ugovora, tačka III – Ugovori koji nisu u saglasnosti sa samoupravnim sporazumom i čl. 118. do 120. te u Odjeljku 3. Sticanje bez osnove: Odsjek 1. – Opšte pravilo i član 210;
- U Glavi XXVIII – zalog, Odjeljku 1. – Opšte odredbe: podnaslov »Zalaganje stvari u društvenom vlasništvu« i član 967;

Dio treći – Mjerodavno pravo u slučaju sukoba republičkih odnosno pokrajinskih zakona i član 1099. do 1105. u cjelini.

Član 4.

Član 1. Zakona o obligacionim odnosima mijenja se i glasi:

»Radi stvaranja uslova za slobodan promet robe i obavljanje usluga na tržištu i za zadovoljavanje materijalnih i drugih potreba građana te radi osiguravanja odgovornosti preduzeća i drugih učesnika u pravnom prometu za izvršavanje njihovih obaveza, ovim se zakonom uređuju osnove obligacionih odnosa (opšti dio), ugovorni i drugi obligacioni odnosi u prometu robe i usluga.

Član 5.

U članu 2. riječi: »osnovne i druge organizacije udruženog rada« zamjenjuju se riječju: »preduzeća«.

Član 6.

Član 10. mijenja se i glasi:
»Učesnici u prometu slobodno uređuju obligacione odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Bosne i Hercegovine prinudnim propisima te moralu društva«.

Član 7.

U članu 25. stavu 2. riječi: »organizacije udruženog rada i druge organizacije i zajednice« zamjenjuju se riječima: »preduzeća i druga pravna lica«.

Član 8.

Član 49. mijenja se i glasi:
»Predmet obaveze je nedopušten ako je protivan Ustavu Republike Bosne i Hercegovine, prinudnim propisima te moralu društva«.

Član 9.

U članu 51. stav 2. mijenja se i glasi:
»Osnov je nedopušten, ako je protivan Ustavu Republike Bosne i Hercegovine, prinudnim propisima te moralu društva«.

Član 10.

U članu 55. stavu 1. riječi: »samoupravnim opštim aktom organizacije udruženog rada« zamjenjuju se riječima: »opštim aktom preduzeća«.

U stavu 2. riječi: »organizacije udruženog rada« zamjenjuju se riječju: »preduzeće«.

U stavu 5. riječi: »organizacije udruženog rada« zamjenjuju se riječju: »preduzeće«.

Stav 6. mijenja se i glasi:

»Odredbe prethodnih stavova primjenjuju se i u slučaju kada je statutom ili drugim opštim aktom preduzeća određeno da zastupnik može sklopiti neki ugovor samo zajedno s određenim organom tog preduzeća«.

Član 11.

Član 75. stav 1. mijenja se i glasi:

»Ništav je ugovor u kojem je postavljen odgovorni ili raskidni uslov protivan Ustavu Republike Bosne i Hercegovine ili prinudnim propisima.

Član 12.

U članu 84. stavu 2. riječi: »samoupravnim opštem aktu« zamjenjuju se riječima »opštem aktu«.

Član 13.

U članu 98. riječi »organizacijama udruženog rada« zamjenjuju se riječju »preduzećima«.

Član 14.

Član 103. stav 1. mijenja se i glasi:

»Ugovor, koji je protivan Ustavu Republike Bosne i Hercegovine propisima te moralu društva ništavan je ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu sankciju ili ako zakon o određenom slučaju ne propisuje što drugo«.

Član 15.

Član 104. stav 2. mijenja se i glasi:

»Ali, ako je ugovor ništav, zbog toga što je po svojem sadržaju ili cilju protivan Ustavu Republike Bosne i Hercegovine i drugim propisima, sud može odbiti, u cjelini ili djelomično, zahtjev nesavjesne strane za vraćanje onog što je drugoj strani dala, a može i odlučiti da druga strana ono što je primila po osnovi zabranjenog ugovora preda opštini na čijem području ona ima sjedište odnosno prebivalište«.

Član 16.

U članu 144. riječi »samoupravne interesne zajednice« zamjenjuju se riječju »fonda«, a riječi: »neke organizacije udruženog rada« koja se bavi »zamjenjuju se riječima: »nekim preduzeća koja se bave«.

Član 17.

Član 155. mijenja se i glasi:

»Šteta je umanjeno nečije imovine (obična šteta) i sprečavanje njezina povećanja (izmakla korist), a i nanošenje drugom fizičkog ili psihičkog bola ili straha (nematerijalna šteta)«.

Član 18.

U Dijelu prvom, Glava II, Odsjeku 2. Odjeljku 4. u naslovu i podnaslovu riječi »organizacija udruženog rada« zamjenjuju se riječju »Preduzeća«.

Član 19.

U članu 170. riječi »organizacije udruženog rada u kojoj« zamjenjuju se riječima »preduzeće u kojem«.

Član 20.

U članu 184. riječ: »opšteg« zamjenjuje se riječju »javnog«.

Član 21.

U članu 319. stavu 3. riječi: »organizacija udruženog rada koja« zamjenjuju se riječima: »preduzeće koje«.

Član 22.

U članu 690. riječi: »propisima o jedinstvenom jugoslovenskom tržištu« zamjenjuju se riječima: »Ustavu i zakonima Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 23.

U čl. 724. i 728. riječi: »ugostiteljske organizacije udruženog rada« zamjenjuju se riječima: »ugostiteljska preduzeća«.

Član 24.

U članu 1088. riječi: »organizacija udruženog rada« zamjenjuju se riječju: »preduzeće«.

Član 25.

Savezni propisi donijeti za izvršenje zakona iz člana 1. ove uredbe ostaju na snazi i primjenjuju se kao republički dok se republičkim propisima drukčije ne odredi.

Član 26.

Ovlaštenja saveznih organa za izvršavanje i primjenu zakona iz člana 1. ove uredbe postaju ovlaštenje republičkih organa.

Član 27.

Pravila Opšteg građanskog zakona u pogledu poklona orakluka i o posudbi primjenjivat će se kao pravna pravila ukoliko su u saglasnosti s Ustavom i zakonima Republike Bosne i Hercegovine.

Član 28.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1147/92.
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s.r.

21

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav RBiH, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O PREUZIMANJU
ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Član 1.

Ovom uredbom preuzima se Zakon o parničnom postupku (»Službeni list SFRJ«, br. 4/77, 36/77, 36/80, 69/82, 58/84,

74/87, 57/89, 20/90 i 35/91, u daljem tekstu: Zakon) kao zakon Republike Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Zakon iz člana 1. ove uredbe primjenjuje se u Republici Bosni i Hercegovini ukoliko su njegove odredbe u saglasnosti s Ustavom i zakonima Republike Bosne i Hercegovine odnosno ako odredbama ove uredbe nije drukčije određeno.

Član 3.

U članu 3. Zakona stav 3. mijenja se i glasi:
»Sud neće uvažiti raspolaganja stranaka koja su u suprotnosti s prinudnim propisima i pravilima morala društva«.

Član 4.

Član 6. Zakona mijenja se i glasi:
»Parnični postupak vodi se na srpskohrvatskom odnosno hrvatskosrpskom jeziku iješkavskog izgovora uz ravnopravnu upotrebu latiničnog, odnosno ćirilčnog pisma«.

Član 5.

U članu 16. Zakona stav 2. mijenja se i glasi:
»Kad sud u toku postupka utvrdi da za rješavanje spora nije nadležan sud nego kakav drugi domaći organ, oglašit će se nenadležnim, ukinuti provedene radnje u postupku i odbaciti tužbu«.

U stavu 3. riječi »jugoslavenski sud«, u različitim padežima zamjenjuju se riječima: »sud u Republici Bosni i Hercegovini« u odgovarajućem padežu.

Član 6.

U članu 21. Zakona stav 1. mijenja se i glasi:
»Nakon pravosnažnog rješenja kojim se oglasio nenadležnim (čl. 16. i 20.) sud će ustupiti predmet nadležnom sudu. Prije nego što ustupi predmet nadležnom sudu, sud će, prema potrebi, zatražiti obavijest od tužioca«.

Član 7.

Član 23. Zakona mijenja se i glasi:
»Sukob nadležnosti između sudova iste vrste rješava zajednički neposredno viši sud.
Sukob nadležnosti između sudova razne vrste rješava Vrhovni sud Bosne i Hercegovine«.

Član 8.

U članu 26. Zakona, u stavu 1. riječi: »jugoslavenskih sudova zamjenjuju se riječima: »sudova u Republici Bosni i Hercegovini«, a riječi: »Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« zamjenjuju se riječima: »Republika Bosna i Hercegovina«.

U stavu 2. riječ: »savezni« zamjenjuje se riječju: »republički«.

Član 9.

U članu 27. Zakona riječi: »jugoslavenski sud« u različitim padežima zamjenjuju se riječima: »sud u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini« u odgovarajućem padežu, a riječi: »savezni« i »saveznog« brišu se.

Član 10.

Član 33. Zakona mijenja se i glasi:
»U parničnom postupku sudovi u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini sude u granicama svoje stvarne nadležnosti određene zakonom«.

Član 11.

Član 34. Zakona briše se.

Član 12.

U članu 41. Zakona stav 2. mijenja se i glasi:
»U kojim slučajevima sudi sudija pojedinac određuje se zakonom«.

Član 13.

U članu 44. Zakona, u stavu 3. riječi: »vrhovni sud u republici odnosno autonomnoj pokrajini« zamjenjuju se riječi-

ma: »Vrhovni sud Bosne i Hercegovine«, a riječi: »iz člana 401. ovog zakona« brišu se.

U stavu 4. riječi: »vrhovni sud republike odnosno autonomne pokrajine« zamjenjuju se riječima: »Vrhovni sud Bosne i Hercegovine« a riječi: »republike odnosno autonomne pokrajine« brišu se.

Član 14.

Član 45. Zakona briše se.

Član 15.

U članu 47. Zakona stav 2. mijenja se i glasi:

»Ako tuženi nema prebivalište u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini opšte mjesno nadležan je sud na čijem području tuženi ima boravište«.

Član 16.

U članu 51. Zakona, u st. 2. i 3. riječi: »jugoslavenski sud« u različitim padežima zamjenjuju se riječima: »sud u Republici Bosni i Hercegovini« u odgovarajućem padežu, a riječi »Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« zamjenjuju se riječima: »Republici Bosni i Hercegovini«.

Član 17.

U članu 54. Zakona, stavu 2, članu 54a. i članu 55. stavu 2. riječi: »jugoslavenski sud« zamjenjuju se riječima: »sud u Republici Bosni i Hercegovini«, a riječi »Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« zamjenjuju se riječima: »Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 18.

U članu 57. Zakona, u st. 1. i 2. riječi: »jugoslavenski sud« zamjenjuju se riječima: »sud u Republici Bosni i Hercegovini«.

Član 19.

U Glavi drugoj Zakona međunaslov: »Nadležnost za lica koja nemaju opštemjesnu nadležnost u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« mijenja se i glasi: »Nadležnost za lica koja nemaju opštemjesnu nadležnost u Republici Bosni i Hercegovini«.

U članu 58. st. 1, 2. i 3. riječi: »Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« zamjenjuju se riječima: »Republike Bosne i Hercegovine«, a u st. 1. i 2. riječi: »jugoslavenski sud« u različitim padežima zamjenjuju se riječima: »sud u Republici Bosni i Hercegovini«, u odgovarajućem padežu.

Član 20.

U Glavi drugoj Zakona međunaslov: »Nadležnost po mjestu gdje se nalazi zastupništvo strane osobe u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« mijenja se i glasi: »Nadležnost po mjestu gdje se nalazi zastupništvo stranog lica u Republici Bosni i Hercegovini«.

U članu 60. riječi: »Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija« u različitim padežima zamjenjuju se riječima: »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućem padežu, a riječi: »jugoslavenskom sudu« zamjenjuju se riječima: »sud u Republici Bosni i Hercegovini«.

Član 21.

U članu 61. Zakona riječi: »protiv federacije« brišu se.

Član 22.

U članu 66. Zakona riječ: »SFRJ« zamjenjuje se riječima: »Republika Bosna i Hercegovina«, a riječi: »jugoslavenskim sudom« zamjenjuju se riječima: »sudom u Republici Bosni i Hercegovini«.

Član 23.

U članu 68. Zakona riječi: »republiki odnosno autonomnoj pokrajini« zamjenjuju se riječima: »Republici Bosni i Hercegovini«.

Član 24.

Član 69. Zakona mijenja se i glasi:

»Ako je za suđenje nadležan sud u Republici Bosni i Hercegovini« ali se prema odredbama ovog zakona ne može ut-

vrđiti koji je sud mjesno nadležan. Vrhovni sud Bosne i Hercegovine na prijedlog stranke odrediti će koji će stvarno nadležni sud biti mjesno nadležan«.

Član 25.

U članu 70. Zakona, u stavu 2. riječi: »jugoslavenska« i »jugoslavenskih« brišu se.

Član 26.

U članu 74. Zakona stav 3. mijenja se i glasi:

»O zahtjevu stranaka za izuzeće predsjednika Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine odlučuje opšta sjednica toga suda«.

Član 27.

Član 78. Zakona mijenja se i glasi:

»Kad je javni tužilac zakonom ovlašten da pokrene parnični postupak on može preduzimati radnje u postupku potrebne za ostvarivanje svojih ovlaštenja«.

Član 28.

U članu 86. Zakona, u stavu 1. riječi: »odnosno pokrajinskom« brišu se.

Član 29.

Član 87. Zakona briše se.

Član 30.

U članu 88. Zakona, u stavu 2. riječi: »republike odnosno autonomne pokrajine pred čijim se sudom provodi postupak« zamjenjuju se riječima: »Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 31.

Član 103. Zakona mijenja se i glasi:

»Pozivi, odluke i druga sudska pismena upućuju se strankama i drugim učesnicima u postupku na jeziku koji je u službenoj upotrebi u sudu«.

Član 32.

Član 104. Zakona mijenja se i glasi:

»Stranke i drugi učesnici u postupku upućuju sudu svoje tužbe, žalbe i druge podneske na jeziku koji je u službenoj upotrebi u sudu«.

Član 33.

Član 105. Zakona mijenja se i glasi:

»Troškovi prevođenja na jezik naroda i narodnosti koji nastaju primjenom odredbi Ustava Republike Bosne i Hercegovine i ovog zakona te drugih zakona o pravu pripadnika naroda i narodnosti na upotrebu svog jezika, padaju na teret sredstava suda«.

Član 34.

U članu 113. Zakona, u st. 4. i 5. riječi: »Jugoslovenskoj narodnoj armiji« brišu se.

Član 35.

U članu 134. Zakona, u stavu 2. riječi »društvenom pravobraniocu samoupravljanja« brišu se.

Član 36.

U članu 162. Zakona, u st. 1. i 2. riječi »društveni pravobranilac samoupravljanja odnosno« brišu se.

U st. 3. i 4. riječi »društvenog pravobranioca samoupravljanja odnosno« brišu se.

Član 37.

U članu 173. Zakona, u stavu 4. riječi »odnosno pokrajinskim« brišu se.

Član 38.

Član 178a. Zakona, mijenja se i glasi:

»Naknada troškova parničnog postupka koji nastanu pred sudovima u Republici Bosni i Hercegovini« utvrđuju se republičkim propisom«.

Član 39.

U članu 179. Zakona, u stavu 3. riječi »odnosno pokrajinskim« brišu se.

Član 40.

Član 180. Zakona briše se.

Član 41.

U članu 181. Zakona, u stavu 1. riječ »savezni« zamjenjuje se riječju »republički«.

U stavu 2. riječ »SFRJ« zamjenjuje se riječima »Republika Bosna i Hercegovina«, a riječi »vrhovnom sudu republike odnosno autonomne pokrajine« zamjenjuju se riječima »Vrhovnom sudu Bosne i Hercegovine«.

Član 42.

U članu 183. Zakona riječi »naroda Jugoslavije« zamjenjuju se riječima »koji je u službenoj upotrebi u sudu«.

Član 43.

U Glavi šesnaestoj Zakona međunaslov »Sudjelovanje društvenog pravobranioca samoupravljanja« i član 204. brišu se.

Član 44.

U članu 205. Zakona, stav 2. zamjenjuje se s četiri nova stava koji glase:

»Kad javni tužilac na osnovu zakonskog ovlaštenja sudjeluje u parnici koja teče među drugim licima, ovlašten je u granicama tužbenog zahtjeva predlagati da se utvrde i činjenice koje stranke nisu navele i izvedu dokazi koje stranke nisu predložile, te da izjavljuju pravne lijekove.

Svoje sudjelovanje u postupku javni tužilac prijavljuje podneskom sudu pred kojim se vođi parnica među drugim licima.

Ako smatra da postoje zakonski uslovi za sudjelovanje javnog tužioca u parnici i da je njegovo sudjelovanje potrebno, sud će o tome obavijestiti nadležnog javnog tužioca i odrediti mu rok u kojem može prijaviti svoje sudjelovanje. Dok taj rok ne protekne, sud će zastati s postupkom, ali se javni tužilac može i nakon proteka toga roka koristiti svojim pravom iz stava 2. ovog člana.

Sud će javnog tužioca koji sudjeluje u parnici pozivati na dva ročišta i dostavljati mu sve odluke protiv kojih je dozvoljen pravni lijek«.

Član 45.

U članu 319. Zakona riječi »društveni pravobranilac samoupravljanja« i riječi »društvenog pravobranioca samoupravljanja« brišu se.

Član 46.

U članu 382. Zakona, u stavu 4. tački 5) riječi »jugoslovensko tržište« u različitim padežima zamjenjuju se riječima »tržište Republike Bosne i Hercegovine« u odgovarajućem padežu.

Član 47.

Član 383. Zakona mijenja se i glasi:
»O reviziji odlučuje Vrhovni sud Bosne i Hercegovine«.

Član 48.

Član 401a. Zakona briše se.

Član 49.

U Glavi dvadesetšestoj Zakona, naslov podglave 3. »Zahtjev za zaštitu zakonitosti saveznog javnog tužioca« i čl. 409, 410, 411, 412, 413, 414. i 415. brišu se.

Član 50.

U Glavi dvadesetšestoj Zakona, naslov podglave 4. »Zahtjev za vanredno preispitivanje pravomoćne odluke pred Saveznim sudom« i čl. 416, 417, 418, 419, i 420. brišu se.

Član 51.

Član 432. Zakona mijenja se i glasi:

»Odredbe članova 429. do 431. Zakona na odgovarajući će se način primjenjivati i kad nadležni javni tužilac u Republici podigne zahtjev za zaštitu zakonitosti, a stranka prije, istodobno ili nakon toga podnese prijedlog za ponavljanje postupka«.

Član 52.

U članu 468a. Zakona riječi »Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji« zamjenjuju se riječima »Republici Bosni i Hercegovini«, a riječ »saveznog« briše se.

Član 53.

U članu 469. Zakona riječi »jugoslavenskog suda« zamjenjuju se riječima »suda u Republici Bosni i Hercegovini«.

Član 54.

U članu 485. Zakona, stav 1. u tački 6) riječi »Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije« zamjenjuju se riječima »Republike Bosne i Hercegovine«.

Član 55.

Dio četvrti, Glava trideset treća i čl. 503, 504, 505, 506 i 507. Zakona brišu se.

Član 56.

U članu 49, članu 84. stav 2. u tački 5), članu 136. stavu 2. članu 146. i članu 182. riječ »SFRJ« zamjenjuje se riječima »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućem padežu.

Član 57.

Savezni propisi donijeti za izvršavanje zakona iz člana 1. ove uredbe ostaju na snazi i primjenjuju se kao republički dok se republičkim propisima drukčije ne odredi.

Član 58.

Ovlaštenja saveznih organa za izvršavanje i primjenu zakona iz člana 1. ove uredbe postaju ovlaštenje republičkih organa.

Član 59.

Danom stupanja na snagu ove uredbe postupci koji nisu dovršeni po odredbama Zakona o parničnom postupku (»Službeni list SFRJ«, br. 4/77, 36/77, 36/80, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90 i 35/91) dovršit će se po odredbama ove uredbe.

Član 60.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR broj 1148/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH.
Alija Izetbegović, s.r.

22

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 9. aprila 1992. godine, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O IZMJENI I DOPUNI
ZAKONA O IZBORU I OPOZIVU ČLANOVA
PREDSJEDNIŠTVA SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE
BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o izboru i opozivu članova Predsjedništva Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (»Službeni list SR BiH«, br. 21/90 i 28/90) član 3. briše se.

Član 2.

Članovima Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine izabranim u skladu sa članom 17. ovog zakona mandat traje do novih izbora odbornika i poslanika u skupštine društveno-političkih zajednica i članova Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, a najduže osam mjeseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 3.

U nazivu Zakona i čl. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18. 19. riječi: »Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina« u različitim padežima, zamjenjuju se riječima: »Republika Bosna i Hercegovina« u odgovarajućem padežu.

Član 4.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PR. broj 1150/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

23

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O FINANSIRANJU
POTREBA REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

Do donošenja Budžeta Republike Bosne i Hercegovine za 1992. godinu potrebe Republike Bosne i Hercegovine za koje se sredstva obezbjeđuju u republičkom budžetu vršiću se u visini ostvarenih prihoda u periodu oktobar – decembar 1991. godine po stopi koja je za 5% niža od stope rasta cijena na malo u Republici Bosni i Hercegovini u periodu za koji se privremena mjera donosi.

Član 2.

Ovlašćuje se Ministarstvo za finansije da u okviru sredstava iz prethodnog člana obezbijedi, u skladu sa Zakonom o finansiranju opštih društvenih potreba (»Službeni list SRBiH«, br. 33/90 i 38/91), finansiranje potreba za koje se sredstva obezbjeđuju u republičkom budžetu.

Član 3.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

PREDSJEDNIŠTVO
REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj 1149/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

24

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na predlog Vlade Republike BiH, donosi

UREDBU

SA ZAKONSKOM SNAGOM O NOVINSKOJ AGENCIJI
BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

Radi obavljanja novinsko-agencijskih poslova od značaja za Republiku Bosnu i Hercegovinu (u daljem tekstu: Republika) osniva se Novinska agencija Bosne i Hercegovine pod na-

zivom BH PRESS (u daljem tekstu: Novinska agencija) sa sjedištem u Sarajevu.

Član 2.

Novinska agencija ima svojstvo pravnog lica.

Član 3.

Zvanični privremeni znak Novinske agencije je srednjovjekovni bosanski grb štitastog oblika plave boje presječen bijelom dijagonalnom gredom sa po tri zlatnožuta ljiljana u svakom polju.

Član 4.

Na Novinsku agenciju primjenjuju se propisi koji važe za organe uprave, ako ovom uredbom nije drukčije određeno.

Član 5.

Novinska agencija obavlja sljedeće poslove od značaja za Republiku:

- prikuplja, obrađuje i distribuira informacije o privrednim, političkim, kulturnim, sportskim i drugim događajima i pojavama u Republici i inostranstvu,

- saraduje sa domaćim i inostranim informativnim organizacijama,

- prikuplja, obrađuje i distribuira informacije o člancima odnosno emisijama domaćih i inostranih javnih glasila o događajima i pojavama u Republici i inostranstvu.

Član 6.

Novinska agencija može, u okviru svoga djelokruga, obavljati uz naknadu novinsko-agencijske poslove za organe, preduzeća, druga pravna lica i pojedince.

Visina naknade za obavljanje poslova iz prethodnog stava utvrđuje se ugovorom između Novinske agencije i korisnika usluga.

Novinska agencija samostalno raspolaze sredstvima ostvarenim vlastitom djelatnošću iz stava 1. ovog člana.

Član 7.

Novinska agencija može osnivati dopisništva izvan svoga sjedišta.

Član 8.

U Novinskoj agenciji se osniva Odbor Novinske agencije (u daljem tekstu: Odbor) koji daje mišljenje o programskom usmjeravanju i programu rada Novinske agencije, razmatra izvještaje o radu, te ostala značajna pitanja iz rada Novinske agencije.

Član 9.

Odbor ima 10 članova koje imenuje Vlada Republike Bosne i Hercegovine.

Direktor i glavni urednik Novinske agencije članovi su Odbora.

Član 10.

Rad Odbora je javan.

Odbor bira i razrješava predsjednika Odbora.

Mandat predsjednika i članova Odbora traje četiri godine.

Član 11.

Odbor punovažno odlučuje ako je sjednicama prisutno više od polovine članova Odbora, a odluke donosi većinom glasova.

Član 12.

Direktora Novinske agencije i glavnog urednika imenuje i razrješava Vlada Republike Bosne i Hercegovine.

Član 13.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

**PREDSJEDNIŠTVO
REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE**

PR broj 1151/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

25

Na osnovu amandmana LI i LXXIII na Ustav Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 9. aprila 1992. godine, donijelo je

ODLUKU

O IZBORU PREDSJEDNIKA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE

I

Za predsjednika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine izabran je dr ISMET DAUTBAŠIĆ, kandidat Stranke demokratske akcije.

II

Ova odluka se objavljuje u »Službenom listu RBiH«.

**PREDSJEDNIŠTVO
REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj 01-011-309/92
9. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

26

U skladu sa Uredbom Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine broj 01-011-301/92, a na prijedlog Vlade Republike BiH, Predsjedništvo Republike BiH, na sjednici od 9. aprila 1992. godine, donijelo je

ODLUKU

**O RAZRJEŠENJU DOSADAŠNJEG ZAMJENIKA
MINISTRA ZA NARODNU ODBRANU BiH I
POSTAVLJENJU NOVOG ZAMJENIKA MINISTRA ZA
NARODNU ODBRANU REPUBLIKE BOSNE I
HERCEGOVINE**

Član 1.

Razrješava se dužnosti zamjenik ministra za narodnu odbranu Republike BiH pukovnik HAZIM BEGOVIĆ i stavlja na raspolaganje Personalnoj upravi SSNO.

Član 2.

Za zamjenika ministra za narodnu odbranu Republike Bosne i Hercegovine imenuje se MUNIB BISIĆ, dosadašnji pomoćnik ministra za narodnu odbranu.

Član 3.

Ova odluka stupa na snagu odmah i objaviće se u »Službenom listu RBiH«.

**PREDSJEDNIŠTVO
REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj 01-011-308/92
9. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović s. r.

27

Na osnovu člana 5. Uredbe o ukidanju dosadašnjeg Republičkog štaba teritorijalne odbrane i obrazovanju Štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine broj-01-011-303/92 od 8. aprila 1992. godine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, 9. aprila 1992. godine, donijelo je

ODLUKU

**O IMENOVANJU ZAMJENIKA NAČELNIKA ŠTABA
TERITORIJALNE ODBRANE REPUBLIKE BOSNE I
HERCEGOVINE I GLAVNOG OPERATIVCA ŠTABA
TERITORIJALNE ODBRANE REPUBLIKE BOSNE I
HERCEGOVINE**

Član 1.

Za zamjenika načelnika Štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine i glavnog operativca Štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine imenuje se pukovnik JOVAN DIVJAK.

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu odmah i objaviće se u »Službenom listu RBiH«.

**PREDSJEDNIŠTVO
REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj 01-011-307/92
9. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva Republike BiH,
Alija Izetbegović, s. r.

28

Na osnovu člana 45. stav 1. Zakona o Vladi Republike Bosne i Hercegovine (»Službeni list SRBiH«, broj 33/90) Vlada Republike Bosne i Hercegovine donosi

UREDBU

**O MEĐUNARODNOM PRESS-CENTRU REPUBLIKE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

Radi obezbjeđivanja primarnih i sekundarnih izvora informisanja za strane novinare i potrebe inostrane javnosti o događajima u Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Republika) osniva se Međunarodni press-centar (u daljem tekstu: Centar) sa sjedištem u Sarajevu.

Član 2.

Centar ima svojstvo pravnog lica.

Član 3.

Na Centar se primjenjuju propisi koji važe za organe uprave.

Član 4.

Centar obavlja sljedeće poslove od značaja za objektivno informisanje inostrane i domaće javnosti, a naročito:

- obezbjeđivanje primarnih izvora informisanja za strane novinare (ugovaranje susreta, intervjua, razgovora, izjava sa najznačajnijim političkim akterima Republike);
- obezbjeđivanje sekundarnih izvora informisanja za strane novinare (pregled i prevod domaće štampe i RTV programa, kontakti sa domaćim novinarima i političkim analitičarima, stručnjacima i specijalistima za pojedine oblasti, susreti sa istaknutim kulturnim i javnim radnicima, pristup arhivskoj građi, studijska putovanja, upoznavanje sa istorijom BiH...);
- organizovanje nastupa i prezentacija političkih stranaka, udruženja, ustanova, državnih organa, kulturnih i naučnih institucija, akademija, društava, privrednih i izdavačkih preduzeća pred stranim i domaćim novinarima;

– kompletna evidencija o svim dopisništvima i novinarima stranih novinskih agencija, listova, radija i televizije, stalno akreditovanih u Bosni i Hercegovini;

– blagovremeno saznanje o svim specijalnim dopisnicima svjetskih novinskih agencija, listova, radija i televizije, koji se povodom praćenja pojedinih događaja nalaze u Bosni i Hercegovini;

– uspostavljanje kontakata sa press-atašeima svih ambasada i konzulata u Bosni i Hercegovini;

– blagovremeno dostavljanje dokumenata, izjava, stavova, ocjena i sl., u redakciji svih najznačajnijih svjetskih novinskih agencija, listova i RTV kuća;

– obezbjeđivanje i ugovaranje kontakata zainteresovanih subjekata sa stranim novinarima;

– prezentacija inostranih političkih, privrednih, kulturnih subjekata i drugih zainteresovanih domaćih novinara;

– izdavanje publikacija za informisanje domaće i inostrane javnosti (bilten);

– kompletna usluga za obavljanje posla stranim novinarima u Bosni i Hercegovini (služba prihvata i smještaja, akreditacije, prevodilačka, daktilo i lektorska služba, renta-car, obezbjeđenje fizičke zaštite, vodiči, međunarodne telefonske, fax, teleks, telefoto, radio i tv veze...).

Član 5.

Direktora Centra i njegovog zamjenika imenuje i razrješava Vlada Republike Bosne i Hercegovine.

Član 6.

Centar može, u okviru svoga djelokruga, obavljati uz naknadu, poslove iz svoga djelokruga za organe, preduzeća, druga pravna lica i pojedince.

Član 7.

U Centru se može osnovati odgovarajuće tijelo za praćenje ostvarivanja programskih aktivnosti Centra za razmatranje njegovih izvještaja o radu, te ostalih pitanja značajnih za rad Centra.

Član 8.

Do početka rada Centra poslove Centra obavljaće Novinska agencija BH PRESS.

Član 9.

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

V. broj 35/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Vlade RBiH,
Jure Pelivan, s.r.

29

Na osnovu čl. 1. i 5. Uredbe o privremenom uređivanju poreza na promet proizvoda i usluga (»Službeni list SRBiH«, broj 3/91) u vezi sa članom 70. Zakona o privremenim mjerama o porezu na promet proizvoda i usluga (»Službeni list SFRJ«, broj 4/91), Vlada Republike Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O SMANJENJU STOPA OSNOVNOG POREZA NA PROMET ODREĐENIH NAFTNIH DERIVATA

I

Na promet određenih naftnih derivata iz tač. 1. i 2. tar. broja 2. Tarife osnovnog poreza na promet, osnovni porez na promet proizvoda plaća se, i to:

- 1) motornih benzina (MB-86 i MB-98) po stopi od 37%,
- 2) dizel-goriva (D₁, D₂, D₃) po stopi od 32%.

II

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

V. broj 33/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Vlade RBiH,
Jure Pelivan, s.r.

30

Na osnovu člana 2. stav 1. tačka 3. Zakona o mjerama koje se mogu preduzeti radi sprečavanja poremećaja u ostvarivanju utvrđene razvojne i ekonomske politike (»Službeni list SRBiH«, broj 8/91), Vlada Republike Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O PRESTANKU VAŽENJA ODLUKE O REPUBLIČKIM NAKNADAMA NA ODREĐENE PROIZVODE

I

Odluka o republičkim naknadama na određene proizvode (»Službeni list SRBiH«, br. 16/91, 19/91, 25/91, 27/91, 37/91 i 7/92) prestaje da važi.

II

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

V. broj 34/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Vlade RBiH,
Jure Pelivan, s.r.

31

Na osnovu člana 1. Uredbe o načinu formiranja cijena određenih proizvoda i usluga (»Službeni list SRBiH«, br. 4/92 i 5/92), u vezi sa članom 44. Zakona o Vladi Republike Bosne i Hercegovine (»Službeni list SRBiH«, broj 33/90), Vlada Republike Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O ODREĐIVANJU NAJVIŠEG NIVOA CIJENA OSNOVNIH DERIVATA NAFTI

I

U tački I stavu 1. podtačka 1), 2) i 3) mijenjaju se i glase:

1) Motorni benzin	din/lit.
– MB – 86	235,00
– MB – 98	236,00
– BMB – 95	230,00

2) Dizel gorivo	
– D-1	229,00
– D-2	228,00
– D-3	228,00

3) Ulje za loženje	
– ekstra-ako (EL)	161,00
– kao specijalno (LS)	155,00

II

U tački II stavu 1. alineja četiri se briše.

U stavu 2. podtačke 1), 2) i 3) mijenjaju se i glase:

1) Motorni benzin	
– MB – 86	91,462
– MB – 98	101,120
– BMB – 95	113,254

2) Dizel gorivo	din/lit.	- D-2	19,100
- D-1	96,881	- D-3	19,100
- D-2	96,881	3) Ulje za loženje	
- D-3	96,881	- ekstra-lako (EL)	22,379
		- lako-specijalno (LS)	20,841
3. Ulje za loženje			
- ekstra-lako (EL)	96,881		
- lako-specijalno (LS)	93,974		

III

Struktura maloprodajnih cijena osnovnih derivata nafte, utvrđena u skladu sa važećim republičkim propisima, sastavni je dio ove odluke.

U stavu 3. podtačke 1), 2) i 3) mijenjaju se i glase:

din/lit.

1) Motorni benzini

- MB-86

21,833

- MB-98

21,706

- BMB-95

33,006

2) Dizel gorivo

- D-1

19,150

IV

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu RBiH«.

V. broj 32/92
11. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Vlade RBiH,
Jure Pelivan, s.r.

STRUKTURE MALOPRODAJNIH CIJENA DERIVATA NAFTE

Naziv artikla	Jedinica mjere	Rafinerij. cijena	Troškovi prevoza	Troškovi prometa	POREZ NA PROMET			Naknada za puteve redovna (osnov. raf. cijena)		MPC
					Osnovica	%	Iznos	%	Iznos	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
MB-86	1 kg	91,462	4,000	17,833	113,295	37,0	41,919	86,8298	79,416	235,00
MB-98	1 kg	101,120	4,000	17,706	122,826	37,0	45,446	66,6328	67,379	236,00
BMB-95	1 kg	113,254	6,500	26,506	146,260	15,0	21,939	54,7029	61,953	230,00
D-1	1 kg	96,881	4,000	15,150	116,031	32,0	37,130	78,1487	75,711	229,00
D-2	1 kg	96,881	4,000	15,100	115,981	32,0	37,114	76,9331	74,534	228,00
D-3	1 kg	96,881	4,000	15,100	115,981	32,0	37,114	76,6133	74,534	228,00
EL	1 kg	96,881	4,000	18,379	119,260	35,0	41,741	-	-	161,00
LS	1 kg	93,974	4,000	16,841	114,815	35,0	40,185	-	-	155,00

Komisija za sprovođenje Opšteg republičkog kolektivnog ugovora

Na osnovu člana 37. st. 5. i 6. Opšteg republičkog kolektivnog ugovora za javna preduzeća, organizacije društvenih djelatnosti i državne organe (»Službeni list SRBiH«, broj 42/90), Komisija za sprovođenje Opšteg republičkog kolektivnog ugovora za javna preduzeća, organizacije društvenih djelatnosti i državne organe i člana 40. st. 5 i 6. Opšteg republičkog kolektivnog ugovora (»Službeni list SRBiH«, broj 24/90), Komisija za sprovođenje Opšteg republičkog kolektivnog ugovora, objavljuje

SAOPŠTENJE

**O USKLAĐIVANJU OSNOVNE NAJNIŽE PLATE
UTVRĐENE U OPŠTIM
REPUBLIČKIM KOLEKTIVNIM UGOVORIMA**

1. Osnovna najniža plata za nekvalifikovani rad utvrđena u opštim republičkim kolektivnim ugovorima od 1. marta 1992. godine iznosi 20.000 dinara.

Ovo usklađivanje izvršeno je na osnovu rasta troškova života prema podacima Republičkog zavoda za statistiku.

Broj 05/II-8-19/92
1. aprila 1992. godine
Sarajevo

Predsjednik
Komisije za Opšti republički
kolektivni ugovor,
Nenad Ivanišević, s. r.

Predsjednik
Komisije za Opšti republički
kolektivni ugovor za javna
preduzeća, org. društ. djelat. i
državne organe,
Ivan Bule, s. r.

LIČNE ISPRAVE I DOKUMENTI

DA BI SE SPRIJEČILA SVAKA ZLOUPOTREBA
OGLAŠAVAJU SE NEVAŽEĆIM SLIJEDEĆE ISPRAVE I DOKUMENTI

KONJIC

Trlin Marko, radna knjižica

2278 Alimanović Ekrem, radna knjižica

1962 Dolić Vele, lična karta

2577

Mijatović Jozo, radna knjižica

1963 Šukanović Izet, radna knjižica

2576

Tufegdžić Milan, Bos. Miloševac, saobraćajna dozvola

1993

Drinić Petar, saobraćajna dozvola

2149/a

KOTOR VAROŠ

Božićković Momčilo, lična karta

2196

Gvozdenović Ljiljana, radna knjižica

2251

Perišić Milenko, radna knjižica

2384

Mraković Muhamed, radna knjižica

2328

Radonjić Milan, radna knjižica 2115

2016

Đurić Miladinka, radna knjižica

2016

Tomić Anto, saobraćajna dozvola

2338

VISOKO

Jusić Enisa, radna knjižica

2520

Lemeš Halim, Loznik 75, ček. karta br.

003007 i čekovi br. 0012848-852

2669

KUPRES

Begić-Kmetaš Zlatka, lična karta izdata od SJB Kupres

2309

Pavić Ante, lična karta izdata od SJB Kupres

2171

Grgić Branko, lična karta izdata od SJB Kupres

2014

Rudić Mile, svjedocanstvo II razreda br. 01-1211/88

2382

MOSTAR

Ivković Siniša, lična karta br. 010457

2282

Samardžić Nikola, radna knjižica

2335

Čorić Tomislav, radna knjižica

2281

Planinić Kata, radna knjižica

2404

Sunjić Olja, radna knjižica

2150

Adamović Mirjana, Rudarska 40, čekovi

2409

br. 1604945-954 Ljubljanske banke

2409

Mikulčić Nermina, Arapa 8, 8 čekova br.

2339

5136777-787 i 11 čekova br.

2339

5112571-581

2339

Bevanda Ivo, S. Sefića 47, rješenje za rad

2410

br. 04/1-352-40/89

2410

Bevanda Goran, XVI ulica 19, rješenje za

2411

rad br. 08/1-345-7/88-5

2411

ŽEPČE

Todorović (Bože) Luka, lična karta br.
2005/88 izdata od SUP Žepče 2591
Todorović Mirko, lična karta bar. 823/86
izdata od SUP Žepče 2500
Marić Brano, lična karta br. 1832/90 iz-
data od SJB Žepče 2657
Galić Ivanka, lična karta br. 698/81 izda-
ta od SUP Žepče 2589
Jozinović Snježana, lična karta br.

1757/88 od SJB Žepče
Hodžić Edin, lična karta br. 262/84
Avdić Ismet, lična karta br. 119/90
Radić Stjepan, radna knjižica
Todorović (Bože) Luka, Ljeskovica 20,
vozačka dozvola izdata od SUP Žepče 2588
Todorović Mirko, Ljeskovica, vozačka
dozvola BH 0070175 izd. od SUP Žepče 2499
Topić Marinko, Orahovica 50, vozačka
dozvola BH 416279 izd. od SUP Žepče 2592

ŽIVINICE

2358 Beganović Sabrija, lična karta 2501
2531 Mišić Marinko, lična karta 2663
2504 Vrtačić Emina, lična karta 2662
2590 Vrtačić Hariz, lična karta 2442
2588 Čičkušić Asim, lična karta 2441
Čaušević Ibrahim, radna knjižica 2524
2499 Čaušević Ferid, radna knjižica 2523
2592 Arslanović Ramiz, Sprečka, ček. br.
2128217 JIK banke 2528

S A D R Ź A J

7	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuju kao republički zakoni	
8	Uredba sa zakonskom snagom o neprimjenjivanju odredaba saveznih zakona i propisa donesenih za njihovo izvršavanje na teritoriji Bosne i Hercegovine	
9	Uredba sa zakonskom snagom o računovodstvu	
10	Uredba sa zakonskom snagom o finansijskom poslovanju	
11	Uredba sa zakonskom snagom o deviznom poslovanju	
12	Uredba sa zakonskom snagom o carinskom zakonu	
13	Uredba sa zakonskom snagom o Službi društvenog knjigovodstva	
14	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Zakona o opštem upravnom postupku	
15	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Zakona o upravnim sporovima	
16	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Zakona o službi u oružanim snagama i njegovoj primjeni u BiH	
17	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Krivičnog zakona SFRJ	
18	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Zakona o krivičnom postupku	
19	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima	
20	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Zakona o obligacionim odnosima	
21	Uredba sa zakonskom snagom o preuzimanju Zakona o parničnom postupku	
22	Uredba sa zakonskom snagom o izmjeni i dopuni Zakona o izboru i opozivu članova Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine	105
23	Uredba sa zakonskom snagom o finansiranju potreba Republike BiH	106
24	Uredba sa zakonskom snagom o Novinskoj agenciji Bosne i Hercegovine	106
25	Odluka o izboru predsjednika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine	107
26	Odluka o razrješenju dosadašnjeg zamjenika ministra za narodnu odbranu BiH i postavljenju novog zamjenika ministra za narodnu odbranu Republike Bosne i Hercegovine	107
27	Odluka o imenovanju zamjenika načelnika Štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine i glavnog operativca Štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine	107
28	Uredba o međunarodnom PRESS-CENTRU Republike Bosne i Hercegovine	107
29	Odluka o smanjenju stopa osnovnog poreza na promet određenih naftnih derivata	108
30	Odluka o prestanku važenja Odluke o republičkim naknadama na određene proizvode	108
31	Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o određivanju najvišeg nivoa cijena osnovnih derivata nafte	108
101	KOMISIJA ZA SPROVOĐENJE OPŠTEG REPUBLIČKOG KOLEKTIVNOG UGOVORA	
102	Saopštenje o usklađivanju osnovne najniže plate utvrđene u opštim republičkim kolektivnim ugovorima	110

Zbog izraženog velikog interesovanja, u okviru Republičke pravne biblioteke izlazi iz štampe drugo izdanje publikacije

STAMBENI ZAKON - PRIJEDLOG

Priručnik sadrži tekst prijedloga STAMBENOG ZAKONA i objašnjenja pojedinih poglavlja koja su sačinili poznati stručnjaci u ovoj oblasti.

Narudžbe slati na adresu:

Službeni list SRBiH, Magribija 3, 71.000 Sarajevo,
faksom (071) 33-840 ili telefonom (071) 210-021

Cijena: 800 dinara